

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

8'inci Toplantı
4 Temmuz 2020 Cumartesi

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.-Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 182 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999)

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve usule ilişkin açıklaması

3.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ve baro başkanlarının Meclise davet edilmemesine ilişkin açıklaması

4.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, baroyla ilgili ithamları doğru bulmadığına ve haksızlık olduğuna ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasında adını zikrettiğine ve baro başkanlarının Meclise davet edilmemesine ilişkin açıklaması

6.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve baro temsilcilerinin Meclise alınarak kanunun yapılmasına katkı sağlamaları gerektiğine ilişkin açıklaması

ADALET KOMİSYONU

8'inciToplantı

4 Temmuz 2020 Cumartesi

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 14.04'te açılarak dört oturum yaptı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 182 Milletvekilinin; Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin (2/2999), maddelerinin görüşmelerine devam edildi.

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine,

Çanakkale Milletvekili Bülent Turan,

Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve usule,

Baroyla ilgili ithamları doğru bulmadığına ve haksızlık olduğuna;

Manisa Milletvekili Özgür Özel, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ve baro başkanlarının Meclise davet edilmemesine,

İstanbul Milletvekili Zeynel Emre, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasında adını zikrettiğine ve baro başkanlarının Meclise davet edilmemesine,

Ağrı Milletvekili Abdullah Koç, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve baro temsilcilerinin Meclise alınarak kanunun yapılmasına katkı sağlamaları gerektiğine,

İlişkin açıklama yaptı.

5 Temmuz 2020 Pazar günü 14.00'te toplanmak üzere saat 02.10'da toplantıya son verildi.

4 Temmuz 2020 Cumartesi

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.04

BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)

BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)

SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)

KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Değerli Komisyon üyelerimiz, değerli katılımcılar; hepiniz tekrar hoş geldiniz.*

6’ncı maddede kalmıştık. Bugün 6’ncı maddeden itibaren devam edeceğiz ancak toplantıya bir on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 14.05

* Coronavirüs salgını sebebiyle toplantı salonundaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri, katılımcılar ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 14.15****BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)**

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toplantımızı açıyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A)KANUN TEKLİFLERİ**

*1.-Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 182 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999)***

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 6’ncı maddeyi okutuyorum.

MADDE 6- 1136 sayılı Kanunun 44 üncü maddesinde yer alan “aynı baroya” ibareleri “aynı ilde kurulu barolardan herhangi birine” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 6’ncı madde üzerinde söz talepleri var.

Sayın Sezgin Tanrıku, buyurun.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu ifade edeyim: Yani bu pandemi koşullarında, bu ortamda bu çalışmayı yapmak, hepimizin sağlık hakkına ve yaşam hakkına doğrudan doğruya bir tehlike ve müdahale arz ediyor. Yani bu koşullarda bu yasayı yapmak zorunda değildik. Yani ne aceleniz var? Bu yasayı yaparken hangi sosyal ve siyasal ihtiyacı karşılıyorsunuz? Onu üç gündür burada tartışıyoruz, bugün de tartışacağız.

Meslek örgütleri, Türkiye Barolar Birliği ve barolar her zaman iktidarların hedefi olmuştur, sizin de hedefiniz oldu on sekiz yıl boyunca. Şimdi, Türkiye Barolar Birliği Başkanıyla uyumlu bir görüntü veriyorsunuz ama barolarla değil. Baroların geçtiğimiz günlerde açıklamaları oldu ve bu açıklamalar -işte Diyarbakır, Ankara, İzmir Barolarının- bir kızgınlıkla karşılandı, bir öfkeyle karşılandı ve hemen onun arkasından da Sayın Cumhurbaşkanı barolarla ilgili bir düzenleme yapılması gerektiğini gündeme taşıdı. Şimdi, Anayasa’nın 135’inci maddesinde tanımlanmış yargının bir parçası olan savunma örgütüyle ilgili olarak bir düzenlemenin bir kızgınlıkla ya da işte bir öfkeyle ya da bir intikam duygusuyla ele alınmayacağını ben de biliyorum, sizler de biliyorsunuz. Eğer kızgınlıkla ele alırsanız ya da intikam duygusuyla ele alırsanız, bu kızgınlık ve öfkenin yani tarlasına komşunun tavuğu girdiği için kan davası çıkartan, ondan sonra bir öfkeyle ölüm yoluna giden bir yurttaşın farkınız kalmaz. Ben böyle olmadığını düşünüyorum yani bir kızgınlıkla, öfkeyle olmadığını düşünüyorum bu tutumunuzun. Bir siyasi mühendisliğin sonucu olarak tekrar gündeme getirdiniz bu düzenlemeyi. O siyasi mühendislik ne?

** (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi 2/7/2020 tarihli 6’ncı Toplantı Tutanağı’na eklidir.

Değerli arkadaşlar, 2016 darbe girişimi öncesinden başlayarak darbe sonrasında yeni bir rejim inşasına girdiniz. 15 Temmuz 2016'da gerçekleşen darbe girişimini de Allah'ın lütfu saydınız ve hemen OHAL ilan ettiniz. OHAL'de, iki yıl boyunca, Türkiye'yi Anayasa'ya aykırı bir biçimde, demokrasiye aykırı bir biçimde, hukuka aykırı bir biçimde kanun hükmünde kararnamelerle yönetmeye çalıştınız. Yine tam da o dönemde, arzuladığınız bir Anayasa değişikliğini, olağanüstü hâl koşullarında, Sayın Erdoğan'ın siyasi geleceğine ve siyasi beklentilerine uygun olarak inşa etmeye çalıştınız ve 2017 Anayasa değişikliğiyle Türkiye parlamenter rejimden, hukuk devletinden, çoğulculuktan uzaklaştı, yeni bir rejime doğru hızla yol almaya başladı. Rejimin adı da uluslararası otoritelere göre "otokrasi", şimdi "ılımlı otokrasi" diyorlar ama giderek daha sertleşecek otokratik bir yönetime doğru hızla gidiyorsunuz. Bu yönetim tarzı içerisinde sizlere karşı çıkan, biat etmeyen, sizin etki alanınıza girmeyen her kurumun sonuç itibarıyla ya dağıtılması lazım ya da size uygun hâle gelmesi lazım. O nedenle diyorum yani işte Diyarbakır Barosunun, İstanbul, Ankara Barolarının açıklamalarına bir kızgınlıkla ele alınan bir düzenleme değil bana kalırsa, o kızgınlığın belki bir etkisi olmuştur ama asıl etki... Sonuç itibarıyla, Türkiye'de yeni kurumlar inşa ettiniz Anayasa'da olmayan, her kurumu kendinize göre dizayn ettiniz, yargı denen bir kurum bırakmadınız, bağımsız ve tarafsız yargı denen bir kurum bırakmadınız, o kurumu tamamen kendi etki alanınızın içerisine aldınız ama o kurumun bir parçası olan, yargının bir parçası olan barolara etki edemediniz. Şimdi, ortalama bir hukukçunun, ortalama bir yurttaşın okuduğunda karşı çıkacağı bir düzenlemeyle karşımıza geldiniz. Çoğunluğunuz var mı? Var, Parlamentoda da var, burada da var çoğunluğunuz, geçireceksiniz, geçirme kararlılığınız var. Ama bu, demokrasiye uygun mu, Anayasa'ya uygun mu? Değil ama yapmaya çalışacaksınız. Şimdi, bu, inşa ettiğiniz yeni rejimin ayaklarından bir tanesi. Bununla neyi göstermeye çalışacaksınız?

Şimdi, Anadolu'dan bakınca, sizin iktidarınız her kurumu ele geçirmiş, medyayı ele geçirmiş, yargıyı ele geçirmiş, herkes size tabi ama barolar, meslek örgütleri tabi değil, bu meslek örgütleri tabi değil.

Bundan sonra ne yapacaksınız? Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de bir baro kuracaksınız, oradan bütün Türkiye'ye ve seçmenlerinize bir mesaj vereceksiniz, "Bakın artık barolar da bizim". diye. Yani iktidarınız ne kadar sürerse sürsün elde edemeyeceğiniz bir iktidarı böyle hukuk dışı, yasa dışı, Anayasa dışı bir yöntemle ele geçirip kendi tabanınızı, kendi siyasal iktidarınız etrafında toplamaya çalışacaksınız yani bir sahte görüntü vereceksiniz. Kimse, bundan sonra İstanbul'da kurulacak 2 no.lu baroya sizin ekranlarınızda bir şey demez. Yani 2 no.lu baro başkanı Ahmet, Mehmet demez. İstanbul Barosu Başkanı ve Anadolu'dan veya İstanbul'dan bakan insanlar, seçmenleriniz "Tamam, artık barolar da, avukatlar da bizden, bizim iktidarımız yürüyor." diyecekler. Bakın, bu sahte görüntüler çok uzun sürmeyecek.

Baroların tarihine baktığımızda, barolar ve avukatlar sürekli bir tutum olarak mazlumdun, mağdurdun yana olmuşlardır. Sizin mağdur olduğunuz zamanlarda da -şimdi mağdur değilsiniz iktidarsınız, on sekiz yıl sonra zulüm yapan bir iktidara dönüştünüz- sizin yanınızda olmuştu bütün barolar, avukatlar olmaya çalışmıştı en azından. Ben kendi tarihimde en azından bunu biliyorum. Şimdi, neden bu hâle geldiniz? Eğer zulüm yapmasanız, zalimlik yapmasanız iktidarda kalma şansınız kalmadı. 80'li 90'lı yılları ben Diyarbakır'da yaşamış, bölgede yaşamış, bütün Türkiye'deki insan hakkı ihlallerini aşağı yukarı takip etmiş bir insan olarak söylüyorum: O dönem ile bu dönemi karşılaştırdığımda çok daha ağır ve sistematik insan hakları ihlalleri var. İnsan hakları ihlallerinin önlenmesinde, ondan sonra insan hak ve ihlalleriyle mücadelede 5-6 kriter var. Bu kriterleri de karşılaştırdığımızda bu zalimliğiniz daha iyi ortaya çıkar. O kriterler ne? Sivil toplum. Bakın 90'lı yıllarda sivil toplum vardı. İnsan hakları ihlallerine karşı çıkan, hükümetlerin müdahale etmediği, edemediği sivil toplum vardı ama siz, o sivil toplum örgütlerinin tümünü yok ettiniz; kapattınız, baskı kurdunuz, bu hâle getirdiniz 90'lı

yıllardan farklı olarak. Mesela, kanun hükmünde kararnameyle üç hukukçu örgütünü kapattınız; Çağdaş Hukukçular Derneği, Mezopotamya Hukukçular Derneği, Özgürlükçü Hukukçular Derneği gibi. Yargı vardı değerli arkadaşlar o zaman, yargı vardı. Yine bağımsız ve tarafsız değildi ama bir kurum olarak yargı vardı. Onun bağımsızlığını ve tarafsızlığını tartışıyorduk ama şu anda yargı denen kurum yok, yürütmenin bir parçası hâline gelmiş, Karayolları Genel Müdürlüğünden bir farkı yok. Ben, zaman zaman uygulamaları Parlamento kürsüsünden anlatıyorum ve sizler de dinliyorsunuz. Bakın, Çağlayan Adliyesinde, Ankara Adliyesinde dükalıklar kurdunuz kanun hükmünde kararnameyle, yarın öbür gün sizlere ne yapacakları belli olmayan güç odakları hâline getirdiniz. Bakın, bizler kendimizle ilgili düzenlemeyi bile bir yasayla yapamadık, kanun hükmünde kararnameyle yaptınız bizim nasıl yargılanacağımızı ve onlara yetki verdiniz 90'lı yıllardan farklı olarak. 90'lı yıllarda bir yargı vardı kapısını çalabileceğimiz.

Medya, 90'lı yıllarda Dicle'de dışkı yedirilmesini haber yapan, haber yapabilen bir merkez medya vardı ama şimdi, insanların ölümünü bile haber yapamayan bir medya düzeni var. Medyanın yüzde 95'ini kontrol altına aldınız, şimdi sıra geldi sosyal medyaya.

Parlamento vardı değerli arkadaşlar, çoğulcu bir Parlamento vardı. Bakın, o Parlamento faili meçhul cinayetler raporu hazırladı, boşaltılan köylere ilişkin rapor hazırladı, Susurluk raporunu hazırladı, Şemdinli'ye ilişkin rapor hazırladı. Bugün Parlamentoda böyle raporlar yazmak mümkün mü? İnsan Hakları Komisyonu vardı o zaman, İnsan Hakları Komisyonu Başkanı karakollara gidiyordu, işkence aletleri buluyordu. Şimdi, öyle bir komisyon var mı? Bugünlerden farklı olarak çoğulcu bir Parlamento vardı.

Beşinci olarak akademi vardı insan hakları ihlalleriyle ilgili olarak çalışma yapan, zemin hazırlayan bir akademik ortam vardı ama şimdi akademi mahvettiniz ve yok ettiniz. Rektörleri sadece tek bir adam atıyor.

Uluslararası mekanizmalar vardı; yetkili, etkili, hükümetlerin dikkate aldığı mekanizmalar vardı. Şimdi, yine o mekanizmalar var, Türkiye'ye duyarsız geldiler o da sizin onlardan uzaklaşmanızın neticesinde.

Bu 6 kriterle karşılaştığımızda berbat bir düzene imza attınız. Şimdi, o berbat düzeni barolar üzerinden yürütmeye çalışıyorsunuz. Bakın, sadece bugünlerde gündeme getirilmiş yasalara bakarsak siyasal tercihinizin ne olduğu ortaya çıkıyor. Bekçiler Yasası, İçişleri Komisyonunda kabul edilen arşiv ve güvenlik yasası, şimdi görüştüğümüz paralel baro yasası, belki haftaya görüşeceğimiz sosyal medya yasası. Bütün bunlar kurmak istediğiniz, kuracağınız, kurduğunuz, hızla ilerlediğiniz otokratik rejimin ayakları.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Tanrıkulu, toparlayabilir miyiz.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Evet.

Bunun dışında ayakta kalma şansınız kalmadı.

Bakın, ben 1986 yılında Diyarbakır Barosunun Genel Sekreteriydim, 23 yaşındaydım. O zamanı da bilirim, bu zamanı da bilirim. Burada avukat arkadaşlarım da var. Bu düzenleme neye benziyor biliyor musunuz? Derin devlete teslim oldunuz, iktidar değilsiniz, derin devlet iktidarının hükümetisiniz.

Neden bunu söylüyorum? Bakın, -avukat arkadaşlarımız var- burada hiç tartışılmadı. 2001 yılında Avukatlık Yasası değişti ve baro başkanları doğal delege yapıldı. Ne zaman yapıldı? Türkiye Barolar Birliğinin kurultay listesi belli olduktan sonra yapıldı. Baro başkanlarının yaklaşık yarısı kurultay delegesi değildi. Hızla bu Parlamentoda 2001'de Avukatlık Yasası değiştirildi. Delege olmayan baro başkanları doğal delege oldu, Yüksek Seçim Kurulunun kararıyla Türkiye Barolar Birliğinin kurultay

listesine eklendiler. İlk defa ama ilk defa 2001 yılında Anadolu baroları İzmir’le beraber, İstanbul’la beraber Türkiye Barolar Birliğinin yönetimini değiştirmenin eşiğine gelmişlerdi. Bakın, bir operasyonla baro başkanları doğal delege yapıldı, kurultaya baro başkanları katıldılar ve 138’e 132 o zamandaki yönetim iktidarını devam ettirdi, bir operasyondur. Şimdi aynı operasyonu bakın, o operasyonu, derin devlet operasyonunu sizin iktidarınız -derin devlete teslim olduğu için- bu devletin güzel çocukları için yapıyor, akıl almaz bir biçimde ve yani şu anda siz inanmıyorsunuz ama biz sizin hükümet olmanızı istiyoruz, hükümet olmanızı istiyoruz. Kendinize gelin, hükümet olun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sözlerinizi tamamlayın Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Kendinize gelin, hükümet olun; çoğunluğunuz var, derin devlete teslim olmayın. Bu derin devlet uygulamalarına karşı çıkın, siz karşı çıkın. Geçmişte yapılan uygulamaların şimdi aynısını ve daha berbat yöntemlerle yapmaya çalışıyorsunuz. Bu, er geç ve er geç size dönecek; burada söylüyorum, tecrübeli bir barocu olarak söylüyorum aynı zamanda. O zaman, o operasyonu kimler yapmıştı, bugün kimler yaptırıyor size? Bir dönün, bir bakın; bu bir kızgınlık ifadesi değil, bunu söylemeye çalışıyorum yani Ankara Barosunun işkence raporundan sonra ya da işte açıklamasından sonra ya da işte kayıplara ilişkin raporundan sonra “Diyarbakır Barosu söylüyordu, bir şey olmuyordu işte, Ankara Barosu söylüyor nasıl söyler.” kızgınlığıyla değil başka bir siyasi mühendisliği şu anda o derin iktidar, derin devlet bu devletin güzel çocukları için sizlere yaptırıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Tanrıkulu.

MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU (İstanbul) – Ben son olarak şunu söyleyeyim: Yani kendinize yazık ediyorsunuz, kendinize yazık ediyorsunuz ve kendi gidişinizi hızlandırıyorsunuz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Şimdi, söz sırası Sayın Murat Bakan’da.

Buyurun Sayın Bakan.

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Perşembe gününden beri burada bu görüşmeleri yapıyoruz. Tabii bunun öncesi de var, baro başkanlarının başkente alınmayışı var, yirmi yedi saat insanlık dışı koşullarda, en zaruri ihtiyaçlarını gidermeden Ankara’nın dışında bekletilişi var. Ondan önce 80 baro başkanının gelip burada gruplarla görüşmeleri var; bizim grubumuzla görüştüler, ondan önce AK PARTİ Grubuyla görüştüler, ben o görüşmelere de katıldım. Önümüzdeki hafta da herhâlde bu kanun teklifi Meclise gelecek, yine Türkiye’nin gündemi çoklu baro, barolarda delegasyon yapısının değişmesi vesaire, bu konuşulacak.

Peki, aslında ülkenin gerçek gündemi bu mu? Arkadaşlar, ben beş yıldır milletvekiliyim, ondan önce de beş yıl İzmir Büyükşehir Belediyesi Meclis üyeliğim var; ben on yıldır sosyal medyadan bu kadar çok işle ilgili talep almadım. Bakın, Türkiye’de gerçek işsizlik yüzde 26, genç işsizliği; her 2 gençten 1’i işsiz duruma gelmiş, inanılmaz ve bugün bizim parti grubumuzdan bir ekonomik rapor geldi; ithalatın düşüşü, ihracatın artışından fazla, yani ithalat-ihracat dengesi ülke aleyhine büyüyor. Yani bu kadar zor ekonomik koşullar, pandemi koşulları içinde Türkiye’nin gündemi, çoklu baro, baroların delegasyon yapısının değişmesi, Barolar Birliğine istediğiniz kişinin başkan olması olmamalıydı. Ve şu an yaşadığımız görüntü de içler acısı; baro başkanlarımız iki gündür kapının dışında, Meclisin dışında bekliyorlar. Buradaki arkadaşların, Adalet Komisyonundaki arkadaşların çoğu hukukçu vekil, ben de hukukçu bir vekilim. O dışarıda bekleyen baro başkanları arkadaşlar, bizim sıra arkadaşlarımız; beraber okuduğumuz, hukuk fakültesinde aynı sıralarda aynı dersleri aldığımız, adliye koridorlarında

birlikte duruşmalara girdiğimiz arkadaşlarımız; zaman zaman karşı karşıya geldik, zaman zaman yan yana durduğumuz arkadaşlarımız. Ben Çevre Komisyonu Sözcüyüm, bizim Komisyonumuza Çevre Kanunu'yla ilgili değişiklik içeren bir kanun teklifi geldi; biz, av hayvanlarını, yaban hayvanlarını koruma derneklerinden TEMA'sına kadar tüm sivil toplum örgütlerini dinledik. Çok mu zordu burada 80 baro başkanını misafir etmek, sırayla alıp burada konuşturmak.

Şimdi, dün burada İYİ PARTİ Milletvekili Feridun Bahşi konuştu. O konuşmayı ben ibretle dinledim, yargının siyasallaşmasını anlatmayı düşünüyordum ama aslında yargının ne kadar siyasallaştığının somut örneğini biz burada yaşadık. Feridun Bahşi eşiyile ilgili, eşinin tayiniyle ilgili, eşinin Van'a tayin edilmesiyle ilgili durumu anlatıyor, AK PARTİ Grubundan bir hukukçu milletvekili dönüyor, bağırarak, sinirlenerek, öfkeyle "Sen şunu yaptın, sen bunu yaptın, eşin bunu yaptı." diyor; ibretle izledim. Ne yapmış olursa olsun, bir milletvekili eşiyile ilgili durumu izah ediyor, buradaki, AK PARTİ'deki arkadaşın "Araştıralım, bakalım." demesi lazım ama hayır, üstü örtülü olarak şunu diyor: "Biz sizi takip ediyoruz, sizi de, eşinizi de takip ediyoruz. Bununla ilgili, yargıyla ilgili bu kararın arkasında biz varız." Ben onu anlıyorum bir milletvekili olarak.

Arkadaşlar, yargının siyasallaştığının en somut örneği dün yaşadığımız olaydır. Hâkimler ve Savcılar Kurulunun yapısına baktığımızda, 13 üyesi var; 1'i Adalet Bakanı, Cumhurbaşkanı seçiyor; 1'i Bakan Yardımcısı; 4'ünü Cumhurbaşkanı atıyor; kalan 7'sini de siz burada çoğunluğunuza dayalı olarak atıyorsunuz. HSK'yi seçtiniz, 13 üyeyi seçtiniz, Yargıtayın tamamını o belirliyor, Danıştayın dörtte 3'ünü o belirliyor, dörtte 1'ini Cumhurbaşkanı belirliyor. YSK'yi Yargıtay ve Danıştay belirliyor. Yani biz hiç yargının siyasallaşmasını... Yani teorik olarak söyleyecek hiçbir şey yok, sözün bittiği yerdeyiz. Bakın, tarih yazıyor burada yapılan konuşmaları.

Genel gerekçeyi anlatıyor Cahit Özkan, ideal hukuktan bahsediyor, utandım. Kanun koyucunun yaptığı ideal hukuk mudur arkadaşlar? Kanun koyucunun yaptığı ideal hukuksa Kamu İhale Kanunu'nu niye 200 kere değiştirdik biz bu Mecliste? Demek ki ideal hukuk değil sürekli değişen kanunlar. Torba kanunu yapıyoruz, temel kanun olarak görüşüyoruz, ondan sonra burada genel gerekçede diyorsunuz ki: "İdeal hukuk yapıyoruz, biz ideal hukuk için bu değişikliği yapıyoruz." Genel gerekçeyi okudum. Ben iki gündür bu görüşmeleri sabaha kadar takip ediyorum bir hukukçu vekil olarak. Bu kadar tutarsız bir genel gerekçe olamaz. Genel gerekçede diyorsunuz ki: "Dünya küreselleşti, küresel bir köy hâline geldi." İletişim çağındayız, dijital çağdayız, Bakanlar Kurulu görüşmeleri "Zoom" üzerinden yapılıyor, grup görüşmeleri, tüm görüşmeler, her şey medyayla yapılıyor. Arap Baharı gibi bir ayaklanma süreci sosyal medyayla oluşmuş "Dünya iletişim çağında." bunu söylüyorsunuz, sonra gerekçede diyorsunuz ki: "Avukat sayısının çoğalması sebebiyle bu değişikliğe gereklilik kesbetti." Yani birbiriyle bu kadar çelişkili, bir anlam bütünlüğü olmayan bir genel gerekçeyle buraya bir yasa teklifi getiriyorsunuz. Bizim Amerikalı bir meslektaşımız -Amerika Birleşik Devletleri Başkanlığına da aday olmuş- John Davis diyor ki: "Biz avukatlar köprüler kurmuyoruz, kule dikmiyoruz, motor yapmıyoruz, resim boyamıyoruz. Yaptığımız bütün işlerde insan gözünün görebileceği pek az şey var ama sorunları çözüyoruz, gerginliği gideriyoruz, hataları düzeltiyoruz, insanların yükünü üstleniyoruz, çabalarımızla barışçıl bir devlette insanların huzurlu ve adil bir yaşam sürmelerini mümkün kılıyoruz." Bu söz aslında baroların bugünkü demokrasi mücadelesindeki toplumsal rolünü de açıklıyor. Bu baroların değil, hukukçu olarak hepimizin toplumsal rolü. Bugün, benim Baro Başkanım, İzmir Barosu Başkanım Özkan Yücel'le ben ayrı gruplardayız; ben Cumhuriyetçi Avukatlar Grubundayım, o Çağdaş Avukatlar Grubunda ve seçimlerde, son yıllarda hiç yan yana olmadık ama biz bugün aynı şeyin mücadelesini veriyoruz farklı siyasi düşüncelerde. Ben biliyorum ki, işte, Amasya'da, bilmem, başka kentlerde baro başkanları, milliyetçi, muhafazakâr olup bu yasaya karşı.

Değerli arkadaşlar, burada, aslında, hukukçu vicdanıyla hareket eden herkesin bu yasa değişikliğine karşı olması lazım. Cahit Özkan'ın dışında Muhammet Bülbül meslektaşımız da genel gerekçeyle ilgili konuştu ve gerekçe olarak şunu söyledi, dedi ki: “Barolar Birliğinin kurulduğu dönemde, delege yapısında küçük kentlerin ağırlığı vardı; şimdi 3 büyük kent, işte, İstanbul ağırlıkta.” Ya akıl tutulması...

Değerli arkadaşlar, Türkiye’de 1927 yılında kent nüfusu yüzde 30’a varmıyor, kırsal nüfus yüzde 77-78. Şimdi, tam tersi, kırsaldan kente büyük bir göç olmuş, avukat sayısı 46 bine gelmiş İstanbul’da. Yani nasıl bir adaletten bahsediyoruz, nasıl bir adil düzenlemeden bahsediyoruz? İzmir Barosunda 9.600 küsur avukat var, Ardahan’da 40 avukat var -çok matematik hesabı yapıldı, bu da benim matematik hesabım- Ardahan’daki 40 avukatı düşün, 9.500 avukat 1 delegeyle temsil ediliyor arkadaşlar. 5 bin avukat 1 delege, 2 bin avukatla baro kuruyorsunuz, bu nasıl bir matematik hesabı? Eğer 2 bin avukata baro kurdurup 4 delegasyon veriyorsunuz, her 500 üyeye 1 delege vermeniz lazım. Yani hesapta da niyet, halis değil, doğru değil, düzgün değil yani hiçbir şekilde açıklanamaz bir yasa değişikliği getirdiniz.

Özdemir Asaf’ın bir kısa şiiri var, diyor ki: “Bütün renkler aynı hızla kirleniyordu, birinciliği beyaza verdiler.” Ben de “Bütün kurumlar Türkiye’de aynı hızla yozlaşıyordu, birinciliği yargıya verdiler.” diyorum.

Ben, otuz yıldır hukuk mesleğinin içindeyim, 90 yılında girdim hukuk fakültesine. Biz mesleğe başladığımızda şunu konuşurduk: Asliye Hukuk Mahkemesinin yargıcı içtihatları iyi takip eder, şu yargıç iyi takip etmez, bunun Yargıtaydan dosyası döner, bunun dönmez. Şimdi, kim Süleyman, kim Hakyolcu, kim Menzilci, kim Nur cemaatinden, bunu konuşuyoruz arkadaşlar. Allah aşkına, yani bir cemaatten iyi, öbür cemaatten kötü... Devletin içinde cemaat yapılanması olmaz, devlette iki şeye bağlılık vardır; bayrağa ve yasalara. Sen eğer bir cemaat üyesini, o cemaat üyesi kimliğiyle hâkim yapıyorsan, savcı yapıyorsan, general yapıyorsan, emniyet müdürü yapıyorsan o zaman şunu göze alacaksın. Mürit-mürşit ilişkisi, şeyh-mürit ilişkisi tam bir teslimiyet gerektirir. Yarın o, ne HSK’yi dinler ne generalini dinler, başındaki komutanını dinler ne Genelkurmay Başkanını dinler ne Emniyet müdürü de valisini dinler, dinlemedi de. Aynı şeyi tekrar yaşayacağız. Yargı, hem teoride siyasallaştı, hem de dönüyorsunuz cemaatlerin arka bahçesi oldu. Hâkimin, savcının vicdanıyla hareket edebileceği bir durum kalmadı ki yani vicdanıyla hareket eden savcı da büyük baskı altında. HSK, sadece bu dediğimiz gibi Yargıtayı, Danıştayı belirlemiyor, aynı zamanda mesleğe atamasını yapıyor, disiplin işlemlerini yapıyor, tayinlerini, terfilerini yapıyor. HSK’yi elinde tutan tek kişi, tüm Türkiye’de yargı tek kişinin elinde yani kuvvetler ayrılığı diye bir şey kalmamış.

Sürem azalıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, toparlayın Sayın Bakan.

MURAT BAKAN (İzmir) – Bitirmek üzereyim Sayın Başkan.

Fatih Sultan Mehmet diyor ki: “Akıllı öldürürsen ahlak da ölür, akıllı ve ahlak öldüğünde millet bölünür, kadıyı satın aldığın gün adalet ölür, adaleti öldürdüğün gün de devlet ölür.” Arkadaşlar, akıllı öldürdünüz, ahlakı öldürdünüz, yargıyı siyasallaştırdığınız gün adaleti öldürdünüz, şimdi de devleti öldürüyorsunuz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ –Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Şevin Coşkun.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Üç gündür çoklu baro teklifini görüşüyoruz. Hiç kimse Meclis çatısı altına AKP Hükümetinin getirdiği hiçbir yasa teklifinin toplum yararına olduğunu savunamaz. Barolarla ilgili yasa teklifi de böyledir, ne avukatlık mesleğine ne savunma hakkına ne de toplumun yararına dair hiçbir şey yok. Söz konusu baro teklifi, AKP'nin ve sarayın otoriterleşme politikaları kapsamındaki yüzlerce teklifinden biri. Baroların, hükümetin antidemokratik politikalarına karşı etkin muhalefet yürütmesi, böyle bir yasa teklifinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Hükümet, kadına yönelik şiddete, resmî kurumlardaki işkenceye, kolluğun sorumlu olduğu şiddet olaylarına dair hiçbir çözüm getirmiyor hatta failleri cesaretlendiriyor. Barolar ise bu tür vakalarda uzun süredir çok etkin bir rol oynamakta ve Hükümetin uygulamalarını teşhir etmektedir. Hiçbir ülkede aynı bölgedeki yetki sahibi olan birden fazla baro anlamında bir çoklu baro modeli yok. Ya illere ya eyaletlere ya da bölge mahkemelerinin yetki alanlarına göre çizilen sınırlarla örtüşen tek bir bölgede tek bir baro uygulaması bütün bu demokratik ülkelerde hukuk düzeninin temel bir unsurudur. Türkiye'de avukat tabanında çoklu baro gibi bir talep yoktur. Türkiye'nin böylesi bir baro sistemine ihtiyacı da yoktur. Türkiye'nin ihtiyacı olan yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. Olabildiğince siyasallaşan bir yargı, sarayda talimat alan bir yargı, binlerce insanı hukuksuz gerekçelerle tutuklayan, haklarında soruşturmalar başlatan bir yargı var iken bir iktidar neden barolarla ve avukatlık mesleğiyle ilgilenir? Çünkü savcıların çoğunluğunun kontrol altına alındığı, hâkimlerin istenilen kararları verdiği bir Türkiye'de hak ve hukuk savunan sadece avukatlar kalmıştır.

Avukatlar mevcut iktidarın yargı üzerindeki siyasal baskısını kırmak için canla başla mücadele etmektedir. İktidar yargıdaki hukuksuzlukları meydana çıkaran savunmadan rahatsızlığını, savunmayı da zapturapt altına alarak gidermeye çalışmaktadır. Savunmanın üçüncü ayağı AKP iktidarı tarafından söz konusu baro teklifiyle zayıflatılmak ve yok edilmek istenmektedir.

Söz konusu teklif temelde Ankara, İstanbul ve İzmir barolarını hedef almaktadır. Barolar her 300 üye için Türkiye Barolar Birliği seçimlerinde 1 delege verirken bu sayının 5 bin üyeye 1 delege olması planlanmaktadır. Böylece muhalif baroların hem Türkiye Barolar Birliği seçimlerinde hem de barolar üzerinde alınacak kararlarda etkilerini azaltmak, Türkiye Barolar Birliğinin kendisine muhalefet yapmasının da önüne geçecektir. Çıkarılmak istenen yasa teklifi zaten sorunlarla boğuşan avukatlık mesleğine derman olmayacaktır. Avukatlar şu anda tekelleşmiş hukuk bürolarında asgari ücretin altında çalıştırılmakta, ruhsat almada sorun yaşamakta, sayıları sürekli artan hukuk fakültelerinde eğitim seviyesi düşmektedir. Bu teklifle birlikte barolar tarafından verilen eğitimlerin de kalitesi düşecektir. Avukatlar nerede kolay ruhsat alınıyorsa oraya yönlendirilecek ve mesleki sorunlar daha da artacaktır.

Bugün baroların hedefe konulmasının 2 temel sebebi bulunmakta. Birinci temel sebep, Erdoğan'ın ve dolayısıyla AKP'nin adalet, politika ve icraatlarının başarısızlığını, hukukun üstünlüğünün aksadığını, yargının iyi hizmet üretmediğini, kendisinin hukuka hesap verir olmadığını, yürütmeye ve siyasete bağımlı olduğunu baroların sertçe dillendirmekte olmasıdır. Bu eleştirilerin muhalefetin söylemleriyle örtüşüyor olması, baroların siyaset yapması olarak algılanmasıdır. İkinci sebep ise temsil ettiği baroların söylemleriyle ters düşmüş olan Türkiye Barolar Birliği Başkanı Metin Feyzioğlu'nun koltuğunu kaybetmesini önlemektir. Böylece kendisini devletin menfaatlerini hukuk çerçevesinde korumakla görevli bir örgütün başkanı olarak nitelendiren Feyzioğlu Türkiye Barolar Birliği Başkanlığı koltuğunda tutulmaya devam edilerek hukukun üstünlüğü ve adalet konusunda barolar tarafından Erdoğan ve AKP'ye karşı yönlendirilecek eleştiri seviyesinin düşürülmesi ve baroların hizaya getirilmesi hedefleniyor. Bugün yargının ve avukatların onlarca sorunu hâlihazırda ortada dururken getirilen bu düzenlemenin mevcut hiçbir sorunu samimi bir şekilde çözmeye iradesi ortaya koymadığı açıktır. Avukatlar ve barolar haklarımızın en kuvvetli güvenceleri arasındadır. Yasa yapıcıları baroların özgürlük ve özerkliğini zedeleyecek tüm çalışmalara son verme baroları ilişkin bir mevzuat düzenlemesi

yapılacaksa bu süreci baroların etkin katılımıyla yeni bir yasa çalışmasının yapılması yönünde çağrıda bulunuyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Abdullah Koç, buyurun.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, değerli üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu kanun teklifinin bütününe şöyle bir baktığımız zaman, biz gerek Anayasa'ya olan aykırılığı gerek kanun yapma tekniğine ilişkin geneli üzerinde olan konuşmamızda bunu çok ciddi şekilde tartışmıştık ve buradaki itirazlarımızı dile getirmiştik. Fakat değerli arkadaşlar, şimdi, kanun yapma tekniği açısından baktığımız zaman, bu kanun teklifinin maddelerinin hemen hemen tamamı çoklu baro sistemine dayalı yeni bir sistemin getirilmesi; şimdiye kadar devletin, daha doğrusu cumhuriyetin kuruluşundan bu yana mevcut olmayan, hiç konuşmadığımız, hiç tanışık olmadığımız yepyeni bir sistemle biz karşı karşıya kalıyoruz. Peki, bu sistem değişikliği getirilirken kanun yapma tekniği açısından bu tekniğe uymuş mudur? Mevcut olan bu maddeler tek tek görüşülüp karara bağlanırken nasıl usulsüz bir kavramla veya bir ortamla karşı karşıya kaldığımızı şöyle bir örnekle vermek istiyorum: Değerli arkadaşlar, şimdi, bu kanun teklifi 1'inci maddesinden itibaren çoklu baronun getirmiş olduğu sistemi gündemimize taşıyan bir teklif fakat çoklu baronun kabul edilebilecek olan kısmı 15'inci maddeden sonra olan maddedir. Yani 1 madde, bizim yaklaşık olarak 8-10 tane madde sonra karar verebileceğimiz ya da Komisyonun karar verebileceği bir alanda düzenlenmiş durumdadır.

Bakın, teknik anlamda baktığınız zaman, o maddeye gelindiği zaman belki Komisyon çoğunluk elde edemeyecek veya bu madde bu Komisyondan geçmeyecek. Dolayısıyla bu madde geçmeyeceğine göre veya mevcut olan duruma göre değerlendirme yapıldığı zaman, bu madde daha oylamaya sunulmadan 1'inci madde itibarıyla çoklu baroya ilişkin olan kısımlar bu Komisyonda görüşülüyor ve bu şekilde Komisyonun gündemine geliyor. Dolayısıyla şöyle baktığımız zaman, burada yine kanun koyucunun, bu teklifi getiren arkadaşların bu hususu gerçekten çok ciddiye almadıklarını çok net bir şekilde belirtmek istiyoruz.

Bakın, bu kanun teklifinde başka neler var? Değerli arkadaşlar, bu kanun teklifinde temsiliyete ilişkin olan hususlar var, çok önemli. Diğer bir husus, bu yasama Meclisinin mevcut olan yargıya çok zorunlu bir şekilde bir müdahalesi söz konusudur ve zorunlu bir seçimi dayatmaktadır. Yani geçici bir maddeyle, 2020 yılında, mevcut olan savunma makamına zorunlu bir seçimi dayatmakta ve bu, bu şekilde bir müdahale olarak değerlendirilir, başka bir şey değildir.

Diğer bir taraftan değerli arkadaşlar, bakın, biz üçüncü gündeyiz, şu anda bu kanun görüşmelerini yapıyoruz ve savunma makamı şu anda Meclisin kapısında ve Meclisin kapısında bekletiliyor. Bakın, ben artık dün arkadaşlarla görüştüm, ziyaret ettim. 80 baronun 80'i şu anda mevcut olan bu kanun teklifine karşı. Barolar Birliğinin temsilcisi de burada aynı şekilde bu düşüncesini belirtti; çoklu baronun Türkiye'deki mevcut olan sisteme uymayacağını çok net bir şekilde dile getirdi.

Peki, biz burada neyi murat ediyoruz? Değerli arkadaşlar, bakın, insan hakları meselesi domino etkisini yaratabilecek olan bir meseledir. Bakın, siz küçük bir tane ihlali yarattığınız zaman bu, bütün haklara sirayet edebilir. Bu nedenle de bu, mevcut olan savunma makamının bütünlüğünü bozabilecek olan bu kanun teklifi yarın öbür gün yürürlüğe girmesi hâlinde kesinlikle insan haklarının ihlali anlamına gelecektir. Domino taşı olarak düşünün, bütün alanlara sirayet edecektir. Dolayısıyla biz, yine de ısrarla şunu belirtmek istiyoruz: Bakın, bizim, Adalet Komisyonunun birinci vazifesinin ve birinci görevinin gerçek anlamda adil bir ortamın sağlamasından geçtiğini biz burada belirtmek istiyoruz. Alt

komisyonunun kurulması, yeniden ele alınması ve şu anda dışarıda bekletilen, duvar dibinde oturan baro başkanlarının ve baroların görüşlerinin kesinlikle alınması gerekiyor.

Bu kanun teklifi geçmesi hâlinde başka neyi getirecek? Bakın, çok ciddi bir şekilde çelişkiler yaratacak çünkü yine kanun yapma tekniği açısından kesinlikle kabul edilmeyecek olan bu teknikle, Avukatlık Kanunu'nda -mevcut olabilecek olan- Anayasa'da ve savunma makamında bile, yargıyı vücuda getiren bütün yasalarda aslında çok ciddi bir şekilde çelişkiler olacak, gerçek anlamda çelişkiler olacak. Bu kanunla gerçekten mağdur olan kadınlar olacak, çocuklar olacak; bakın, iş cinayetleriyle karşı karşıya kalacak olan emekçiler olacak, halklar olacak ve gerçek anlamda ekonomik kriz yaşayan insanlar ve kitleler olacak. Dolayısıyla, biz bunun derhâl gözden geçirilmesini ve bütünlüklü olarak da kanun yapma tekniğine de aykırı olan bu kanun teklifinin geri çekilmesini talep ediyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Erel, sonraki maddede mi, bu maddede mi konuşacaksınız?

AYHAN EREL (Aksaray) – Bu maddede.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Kanun teklifini dün gece saat beşten sonra bir kez daha gözden geçirme ihtiyacını duydum; gerçekten, bu kanun teklifinde avukatlarımızın hangi derterine, hangi problemlerine çözüm getiriliyor diye. Aradım, taradım, sadece 10'uncu maddede “avukatlar tarafından işlenen suçlar”da bir temyiz yolu açılıyor; onun ötesinde, avukatlara maddi ve manevi anlamda menfaat sağlayan hiçbir bir madde göremedim.

Yani, avukatların problemi baroyla ilgili değil, avukatların meslekle ilgili, ekonomiyle ilgili, mesleğin onuruyla ilgili dünya kadar problemi var. Yani, bu düzenlemede avukatların vergilendirilmesiyle ilgili; vekâlet ücretlerinin tahsil edilmesinde kamu gücü belli bir oranda kullanılabilir mi, onunla ilgili; emekli olduklarında normal hayat standartları düzeyinde bir emeklilik hayatı yaşayabilirler mi, onunla ilgili; yine, demin de söylediğim gibi, adalette güvenin yerlere düşmesiyle birlikte -maalesef savunma da buna paralel, vatandaş nezdinde bir erozyona uğramış durumda- bunu düzeltme adına bu kanun metninde hiçbir şey göremedim. Keşke bu metnin içerisinde bu saydığım sorunları, problemleri ortadan kaldıracak düzenlemeler olsaydı da “Ya, hadi onların hatırına buna da göz yumalım...” Yani, ölümü gösterip sıtmaya razı edecek bir uygulama da yok burada.

Dün de söylediğim gibi, hâlâ merak içerisindeyim. Yani, Barolar Birliği karşı, barolar karşı, avukatlar karşı. Birisi AK PARTİ'nin kovanına çomak sokuyor, siz buna müsaade etmeyin. Yani, bir düzenlemenin tarafları bu düzenlemeden rahatsızlarsa, bu düzenleme kendilerine mutluluk getiriyorsa 80 baro içerisinde her dünya görüşüne, siyasi görüşe, farklı hayat felsefesine sahip baro başkanlarının olduğu 80 baro başkanı bir ortak paydada buluşup, “Bu ‘çoklu baro’ bizim dayanışmamıza, birleşmemize zarar verecek; birliğimizi, dirliğimizi, kardeşliğimizi bozacak.” diye bas bas bağırıp yirmi altı saat, otuz saat Çankaya Kapısı'nda bir nevi aç susuz -diyelim- bekliyorlarsa, e, buna duyarlı olalım, bu sese kulak verelim, bu feryada kayıtsız kalmayalım. Yani, AK PARTİ kendi topuğuna sıkıyor sanki. Bu kadar meslek erbabı bunu istemiyor, siz niye istiyorsunuz, açıkçası anlamış değilim.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) - Topuğa değil, kafaya sıkıyor.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kafaya sıkıyor, direkt kafaya sıkıyor.

AYHAN EREL (Aksaray) – Hani, dün de söyledim: Keşke bu olmasaydı. Yani, siyasi iradenin

amacı, toplumun her katmanını mutlu etmektir; onların refah düzeyini, sosyal adaleti, gelir düzeyini çoğaltma yönünde düzenlemeler yapılmalıdır ama maalesef bunu göremiyoruz.

Yine, dün konuşacaktık ama geç olduğu için konuşmadık: Yani, stajla ilgili bölüme baktığımızda, avukatların staj süresince ekonomik sıkıntıları var; bununla ilgili burada bir düzenleme yapılabilirdi. Yani, baro aidat keseneklerinden, barodaki vekâlet pullarından elde edilen gelirle en azından stajyer avukatlara hiç olmazsa “cep harçlığı” adını verdiğimiz düzeyde bir düzenleme getirilebilirdi.

Yine, kamuda işçi veya memur olarak çalışan, işte bir hukuk fakültesi özlemiyle yanıp tutuşan, çeşitli nedenlerle hukuk fakültesi özlemini liseden sonra gideremeyen ama işçi olarak, memur olarak bir kamu kuruluşunda çalışırken hukuk fakültesini bitiren arkadaşlarımıza da işlerinden ayrılmadan, ekmeklerinden olmadan staj imkânı sağlamayı niye düşünmüyorsunuz? Ya, çok zor bir şey mi? Baroyu -yani, bu deyim çok yerinde değil ama- ele geçirmekle veya baroyu yandaş yapmakla bu sorunların hangisini çözeceksiniz? Şimdi, çoklu baro olduğunda artık barodaki hukuki meseleler, mesleki dayanışma ve birleşmeler bir tarafa çekilecek; etnik dayanışmalar, mezhep dayanışmaları, cemaat dayanışmaları, hemşehri dayanışmaları gündeme gelecek. Paramparça edeceksiniz; yapmayın diyorum, bir kez daha düşünün. Doğrudur, temsilde adalet yoktur, buna katılıyorum ama bunun yolu da bu değildir.

İleriki maddelerde konuşacağım.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

Şimdi, madde üzerinde aynı mahiyette 3 adet önerge vardır, birlikte işleme alıp oylarınıza sunacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 6’nı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif, devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Anayasa’ya ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Tufan Köse	Alpay Antmen
Aydın	Çorum	Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi, çoklu baro uygulamasına uyumu öngörmektedir. Çoklu baro sistemi, Anayasa'nın 2, 11 ve 135/1'inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

6'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 6'ncı madde kabul edilmiştir.

7'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 7 – 1136 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Avukatların resmi kılık ve kıyafeti:

MADDE 49 – Avukatlar, mahkemelere Türkiye Barolar Birliği tarafından şekli belirlenen cübbeyle çıkmak zorundadır. Avukatlara kılık ve kıyafetle ilgili başkaca bir zorunluluk getirilemez.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 7'nci madde üzerinde söz talebi var.

Sayın Faruk Sariaslan, buyurun.

FARUK SARIASLAN (Nevşehir) – Sayın Başkan, gerçek demokrasi organlarından olan, yargının kurucu unsuru bulunan, diz çöktüremediğiniz barolar kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütüdür. “Demokrasi, özgürlük, eşitlik, adalet” diyerek iktidara gelen partiniz kutsal değerleri istismar ederek hazineyi boşalttı. Yolsuzluk ve yoksulluk batağına ülkeyi sürüklediniz, halka ve yargıya hesap vermemek için de devletin önemli kurumlarıyla oynamaya başladınız. 2010 yılında demokrasi ve hukukun üstünlüğünü sağlamak adına yaptığınız anayasal değişiklikten sonra FETÖ'nün yargıyı nasıl ele geçirdiğini çabuk unutmuşa benziyorsunuz. Anayasal değişikliklerle, FETÖ terör örgütünü yargıya yerleştirdiniz; yargı yoluyla, ülkede vatansever askerleri Türk ordusundan tasfiye ettiniz; bu yetmedi, devletin gizli kasasını, sırlarını dış güçlere verdiniz. Sayenizde, 800'e yakın gizli görevlerde çalışan vatan evladının ölümüne sebep oldunuz. Bu dönemde ne kadar aydın, yurtsever insan varsa içeri attınız, toplumu nefes almaz hâle getirdiniz. Aynı hatayı FETÖ projesi olan bu yasayı çıkararak yeniden yapıyorsunuz. Çoklu baro sistemini getiriyorsunuz. Üniter bir devlet yapısında bu sistemin ne kadar yanlış olduğunu çok geçmeden yaşayarak anlayacaksınız ama bedelini halk ödeyecek, hukuk ödeyecek, adalet ödeyecek.

Ülkenin beka sorunuyla oynuyorsunuz. Birden fazla baroyla ülkede, etnik kökene dayalı, mezheplere dayalı ve hatta tarikatlara bağlı barolar olacak; illegal örgütlerin legal baroları kurulacak. Fetullahçılardan öğrendiğiniz metodunun aynısını uyguluyorsunuz; zehri insanlara altın kadehte sunuyorsunuz. Unutmayın, barolar, kimsesizlerin kimsesi, güçsüzlerin sığınağıdır. Siyasal iktidarın bu barolara karşı olmasının nedeni, baroların hukuk devleti, insan hakları ve demokrasiyi savunmalarıdır. Siyasal iktidar otoriter bir düzene doğru dolu dizgin giderken baroları önünde bir engel olarak görmektedir. Barolar, kadın cinayetleriyle, çocuk istismarcılarıyla, her türlü türden ayrımcılıkla, çevre katliamlarına karşı mücadeleleriyle hem yargısal hem de aktivistler olarak siyasal iktidarın tepkisini

çekmektedir.

Son zamanlarda yargı, yürütmenin baskısıyla çevre davalarında baronun müdahil olmasına sıcak bakmamakta, rahatsız olmaktadır. Hepimizin bildiği gibi yargı faaliyetinde iki taraf ve bir de karar veren makam olan üçüncü unsur vardır. Yargılama faaliyeti sav, savunma ve hüküm olmak üzere üç ana unsurdan oluşur. Yargılama -diyalektik, tez ve antitezin karıştığı- sonunda sentezle sonuçlanır; sentez, hükümdür. Her zaman bir iddia ve karar olacaktır, kararın hüküm hâline gelebilmesi savunmayla mümkündür. Bu sebeple savunma, yargının olmazsa olmaz koşulu ve asli unsurudur. Savunmanın örgütü de barolardır. Barolar, bir sivil toplum ya da herhangi bir meslek örgütü değildir, onun meslek örgütü olma özelliği ikincildir; aslolan yargının bir kurumu olmasıdır. Barolar bu özellikleri sebebiyle dernek olamazlar. Oysa, getirilen yasa teklifindeki çoklu baro anlayışı, baroları dernekleştirmekte ve yargısal görevinin yapmalarını önleyerek bölmekte ve parçalamakta; etkisizleştirmek amaçlanmaktadır.

Baroları da avukatlık mesleğini de düzenleyen 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 76,95/21 ve 110/17'nci maddeleri, baroları ve Türkiye Barolar Birliğini, hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak, bu kavramlara işlevlik kazandırmakla yükümlü ve görevli kılmıştır. Yasa teklifiyle baroların yargıda savunmanın örgütü olan özellikleri yok edilmekte, kanunla verilen bu görevleri yapması engellenmektedir.

Çoklu baroyla barolar rekabete teşvik edilerek adalet yargı hizmetleri baltalanmaktadır. Barolar ticaretleştirilerek kamu kurumu nitelikleri ortadan kalkacak, baro rekabeti nedeniyle mesleki dayanışmaya darbe vurulacaktır. Yüzlerce yıllık birikimden oluşan meslek etik ve ahlakı ve disiplin darbe alacak, mesleki yozlaşma artacaktır. Adli yardım ve CMUK'taki müdafilik görevinde kaos yaşanacak, kamu hizmetlerinin yürütülmesinde eşitsizlik ve ayrımcılık yaşanacaktır. Belki siyasal iktidara yakın barolardaki avukatların ücreti ödenecek, diğerleri ödenmeyecek, bu şekilde de baroların bağımsızlığı ortadan kaldırılmış olacaktır.

Çoklu baro sistemi dünyanın hiçbir ülkesinde yoktur; Madrid, Roma, Paris, Stockholm, Atina, Sofia, Berlin ve diğerleri gibi. Bu Avrupa kentlerinin hiçbirinde birden fazla baro yoktur. Başta hukuk kurumları vardır biz de ki gibi. Türk Hukuk Kurumu gibi, Çağdaş Hukukçular gibi, hukuk araştırma dernekleri gibi. Resmî işlemi yapan sadece barodur ve tektir. Bunun demokrasi ve çok seslilikle de ilişkisi bulunmamaktadır. Ankara, İstanbul, İzmir ve yakın gelecekte Antalya, Bursa, Mersin, Adana barolarını etkisizleştirmek için getirilmiş ama sonuçta yargıya ve hukuk devletine de darbe vuracak bir yasa teklifidir.

Hazırladığınız bu taslak Anayasa'nın 2'nci maddesine açıkça aykırıdır. Sırf büyük, mevcutlu baroları etkisizleştirmeyi hedef alan, 5 bin avukata 1 delege formülü şöyle bir tablo ortaya çıkarmaktadır: Ardahan Barosunda 10 avukatı 1 delege temsil ederken, İstanbul Barosunda 3.542 avukatı 1 delege temsil edecektir. Bunun anlamı şu dur: İstanbul Barosu üyesi bir avukatın demokrasi iradesinin sonuca etkisi, diğerinden 354 kat daha düşük olacaktır. Oysaki, Anayasa'nın 2'nci maddesinde: "Türkiye Cumhuriyeti, demokratik bir hukuk devletidir." Şimdi size soruyorum: Demokrasi bu anlayışın neresindedir, eşitlik neresindedir, temsilde adalet neresindedir? Amacın ne olduğu son derece açıktır. Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğünü savunan büyük kentlerdeki kayıtlı avukat sayısı fazla olan baroları etkisizleştirmek, ortadan kaldırmak amaçlanmaktadır.

Şu pandemi döneminde alelacele bu yasayı oy çokluğuna dayanarak bu Meclisten geçirdiniz, memleketin hangi sorununu çözmüş oluyorsunuz? İşsizlik gençler arasında yüzde 25'lerde, neredeyse ülkede borçsuz insan yok. Yani her boyayı boyadınız da bir kısmı yeşil mi kaldı? Unutmayın, kılıçla bir yeri alırsınız ama üstüne oturamazsınız. Oy çokluğuyla bir yasayı çıkarırsınız, eğer o yasa hukuka uygun değilse ülkeye büyük acılar yaşatırsınız.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Dersim Dağ, buyurun.

DERSİM DAĞ (Diyarbakır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Savunma hakkının özdeşleştiği avukatlık mesleği, savunma hakkının kullanıldığı insanlık tarihi kadar eskidir. Savunma hakkının bir temsilci aracılığıyla kullanılması avukatlık mesleğini yaratmıştır. Diğer yandan, avukatlığın hukukun gelişimine paralel olarak devamlı gelişen ve amacına uygun düzenlemelere ihtiyaç duyan bir meslek olduğu şüphesizdir. Ancak bu ihtiyaç, mesleğin gelişimi ve ihtiyaçları temelindedir. Avukatlık mesleğinin kamusal niteliği haiz serbest meslek olarak tanımlanması, herkesin savunma hakkına ihtiyacı olduğu gereğinden hareketle kurulmuştur. Savunma hakkı kutsaldır ve herkes içindir. Bunun için barolar anayasal niteliği olan kuruluşlar olup bağımsız ve özerktir. Anayasa’nın 135’inci maddesi “Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir.” şeklinde düzenlenmiştir. Bu itibarla, barolar anayasal meslek kuruluşları olup barolara kayıt yaptırmak mesleki şart niteliğindedir.

Teklif metninde önerilen çoklu baro sisteminin örneği başka hiçbir sistemde olmadığı gibi, sendikal bir yapı şeklinde değerlendirilmesi ve 2 bin avukatın imzasıyla teşkil edilecek baroların avukatlık meslek örgütü olarak nitelendirilmesi son derece talihsizdir. Avukatlık kamusal bir meslek olup mesleğin yürütülmesi aşamasında mevcut olan sorunların artırılmasından başka hiçbir şeye hizmet etmeyecek olan bu teklifin adil yargılanma hakkı ve silahların eşitliği ilkesine de aykırı olduğu aşikârdır. Bu itibarla, işbu teklif metni Anayasa’ya aykırı olduğu için kabul edilemezdir. İktidarın yargıda kadrolaşma hareketinin nüvelerini verdiği ve keyfi hukuk uygulamalarıyla savunma hakkının kısıtlandığı bu ortamda avukatların durumu doğrudan bireyin savunma hakkının da kısıtlanması demektir. Savunma makamını temsil eden avukatların yargı baskısıyla pasivize edilmeye ve görevlerini yaptırılmaya dönük bir tercihle karşı karşıya olduğu açıktır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu’na göre “Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.” denilerek avukatlık mesleğinin yargının kurucu unsuru olduğu açıkça ifade edilmektedir. Yine buradan hareketle, avukatın hukuki bilgi ve tecrübelerinin adalet hizmetine tahsis ve böylelikle de adalete yardımcı olması dolayısıyla yargısal bir görev ifa ettiği de tartışmasızdır. Savunmayı temsil eden avukatları içermeyen bir yargı ve yargılamadan söz edilemez. Savunmanın devre dışı bırakıldığı bir yargılama baştan kadüktür. Adil yargılanma hakkının uygulanması, korunması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi, bağımsız mahkemelerin olduğu kadar bağımsız avukatların da varlığına bağlıdır. Ancak ne var ki ilk çağlardan itibaren hür ve bağımsız olmasına önem verilen avukatların mesleki sorumluluklarının görmezden gelinmesi ve sadece yandaş avukat üretme gayretleri adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, silahların eşitliği gibi temel kriterleri de zedelemektedir.

Yine, Anayasa’nın 10’uncu maddesi kanun önünde herkesin eşit olduğunu ifade eder. Oysa bu kanun metnine göre, çoklu baro sistemi oluşturularak avukatların eşitsiz koşullarda görev yapmaları kaçınılmaz olacaktır. Salt avukatlara özgü bu düzenlemenin yalnızca avukatlarla değil, avukatların savunmasını üstlenecekleri yurttaşlarla da ilintisi olduğu açıktır.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlarım; öncelikle ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, son yılların en önemli gündem maddelerinin birini şu an görüşmekteyiz. Tabii, AK PARTİ Grubu, bugün ülkede önemli sıkıntılara yol açabilecek bir düzenleme getirdi ve özellikle bağımsız yargıyı direkt etkileyen savunma makamıyla ilgili, barolarla ilgili önemli bir düzenleme için burada bulunmaktayız. Ancak, bu görüşmelerdeki AK PARTİ’li milletvekili arkadaşların tutum ve davranışları, olaylara bakışları -ciddiyet ya da ciddiyetsizlik- kendi aralarında bolca resim çekilme, efendim gülüşme, muhabbet... Bunlar, getirdikleri düzenlemeye karşı gösterdikleri ciddiyetsizliği gösteriyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Aynı şeyi yüzlerce kez tekrar tekrar söylüyorsunuz.

CAVİT ARI (Antalya) – Önce bir dinlemeyi öğren. Kendi aranızda muhabbet edecekseniz çıkan dışarıya. Yüz kere aynı şeyi yapmayın siz de.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sesiz olalım arkadaşlar, karşılıklı olmasın.

MEHMET MUŞ (İstanbul) – Sayın Başkan, Komisyonu siz yönetiyorsunuz.

Kanunla alakalı fikrinizi söyleyin.

CAVİT ARI (Antalya) – Kanunla alakalı konuşuyorum şu an.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aynen öyle!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Siz devam edin Sayın Arı.

CAVİT ARI (Antalya) – Değerli arkadaşlar, getirmiş olduğunuz düzenlemenin gerekçe kısmını ben okumak istiyorum. “Avukatlık mesleğini geliştirmek, meslek mensuplarının birbirleri ve iş sahipleriyle olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni sağlamak, meslek düzenini, ahlakını, avukatların ortak ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla tüm çalışmaları yürüten, tüzel kişiliği bulunan, çalışmaların demokratik ilkelere göre sürdüren, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur.” diye genel gerekçe bölümünüzde baroları, Avukatlık Kanunu ve 135’inci maddeye göre tanımlamaya çalışmışsınız. Ancak, her ne kadar 135’inci maddedeki hemen hemen bütün cümle ve kelimeleri buraya aktarmış iseniz de sizin için belki çok değeri olmayan ve o nedenle buraya yazmadığınız hususları da yani 135’inci maddedeki diğer eksik kalan kelimeleri de ben söyleyeyim.

Siz ne yazmamışsınız: “Meslek düzeni ve saygınlığını...” Demek sizin avukatlık mesleğinin saygınlığıyla bir derdiniz yok. Yine “Hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunmak ve korumak...” Değerli arkadaşlar sizin, genel gerekçe bölümüne işte almadığınız ve bugün barolarla ilgili yapmaya çalıştığınız operasyonların altında yatan en önemli gerekçelerden biri bu. Çünkü, sizin hukukun üstünlüğüne bakış açınız ve insan haklarını savunmak ve korumakla ilgili bakış açınız maalesef ki olumsuz. İşte, o nedenle şu gerekçeye dahi bu kelimeleri yazmakta imtina etmişsiniz.

Değerli arkadaşlar, şimdi burada, çoklu baroyla ilgili gerekçenizde demişsiniz ki: “Avukatlık hukukuna ilişkin, iş ve işlemlerin yürütülmesinde yaşanan gecikmeler...” vesaire diye devam ediyor. Şimdi, ben soruyorum değerli arkadaşlar... İçinizde avukat olan arkadaşlar da var, ben de otuz yıllık avukatım ve dört yıl baro yöneticiliği, beş yıl Türkiye Barolar Birliği delegeliği yaptım. Bugüne kadar hiçbir avukatın, baroların çalışma esasıyla ilgili faaliyetleri yürütürken hizmette gecikme yaşadığına dair bir şikâyeti, eleştirisi olmadı, duymadık. Şimdi, siz burada sadece böyle yarattığınız sanal gerekçelerle çoklu baro esasına geçmeye çalışmaktasınız.

Değerli arkadaşlar, şimdi çoklu baro derken yıllar öncesinde adliyelerde hatırlar mısınız, sizlerin de birçok tanıdığınızın dâhil olduğu, örneğin en etkin derneklerden birisi vardı “KURALDER” diye. Herhâlde hatırlıyorsunuzdur çünkü sizlerin birçoğunuzun ya üye olduğu ya da en yakın arkadaşlarınızın üye olduğu bir dernekti bu. Bu dernek o dönemde belirli yerlerden aldığı güçle adliyelerdeki hâkimleri, savcılarını dizayn etmeye çalıştı, önemli davalara etki etmeye çalıştı, o hâkim ve savcılarının tayin ve terfilerine etki yaptı değerli arkadaşlar. Bunların kim olduğunu biliyorsunuz, söylememe gerek yok. Şimdi ne oldu arkadaşlar? Hepsi hapiste. Bakın, hepsi hapiste çünkü yargıya müdahale ederken başka yerlerden destek almışlardı. Şimdi ne oldu? Bu dernek dahi, bakın, yargıyı o dönemde böldü, sadece bu dernek dahi böldü. Şimdi, bir adliyede veya bir ilde birden fazla baro olduğunda -burada söylendi- sözde size yakın olduğunu ifade edecek olan barolar yargı üzerine etki etmeye çalışacaklar ve böylelikle haksız kazanç -bakın, diğer taraflarını saymıyorum, diğer siyasi, hukuki, idari vesaire taraflarını saymıyorum, onlar çok sayıldı- elde edecekler değerli arkadaşlar. Bir vatandaş dava verirken “Ya, bu iktidara yakın olan baro muydu? Tamam, ben oraya vereyim çünkü oradaki avukatlar dava kazanıyormuş, oradaki avukatlar bir dava açtığında hemen kazanıyor veya ilk celse tahliye ettiriyor.” iddialarıyla avukatlar bölünecek değerli arkadaşlar. Hukukun üstünlüğü, efendim, diğer hususlar, zaten burada yeterince söylendi. Şimdi, siz, ilelebet iktidarda kalacağınızı zannediyorsunuz, ilelebet her yere hâkim olacağınızı zannediyorsunuz ve o nedenle böyle her yere hâkim olma düşünce ve gayreti içerisindesiniz. Değerli arkadaşlar, bu halk sizin bu yaptıklarınızı izliyor ve en son bu yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığına yapmaya çalıştığınız bu etkiyi ve olumsuz neticeleri de görüyor.

Şimdi, Avukatlık Kanunu 1’inci madde gereğince “Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.” Ancak, birden fazla baroyla savunmanın zayıflatılmasını sağlamaktasınız değerli arkadaşlar. Kendi arasında bölünmüş avukatlar, birbirleriyle rekabet içerisine girecek olan barolarla savunma zayıflatılacak, böylelikle siz, zaten etki altına yeterince almış olduğunuz iddia ve yargı makamının yanında savunma makamını da zayıflatarak yargıyı tamamen etki altına almaya çalışmaktasınız. Yine, çok söylendi, yargı bu şekilde bölünmekte sayenizde.

Yine, değerli arkadaşlar, yargı üzerinde imtiyazlı bir sınıf oluşturulmakta; bakın, bir imtiyazlı sınıf. Şimdi, değişik desteklerle oluşacak olan barolardaki avukatlar kendilerini özellikle iktidara yakın olarak lanse ederek kendilerini ayrıcalıklı, etkili avukatlar ve barolar statüsüne koymaya çalışacaklar.

Şimdi, ben şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Bakın, sizin ilk baştaki gerekçeleriniz arasında, efendim “Hizmetlerin kolaylaştırılması.” var. Peki, sadece hizmetlerin kolaylaştırılması yönünden bakar isek peki, o zaman delege değişikliğine ne gerek var değerli arkadaşlar? Şimdi, siz hem baro sayısını arttırırken hem de bir taraftan delege sayısını değiştirmektесiniz. Şimdi, aslında burada amaç hem yerelde baroları etki altına almak hem de Türkiye Barolar Birliğini, değerli arkadaşlar, etki altına alabilmek. E, sorun hizmet olsaydı, birden fazla baro açtınız, delege değişikliğine ne gerek var? İşte, sizin derdiniz sadece barolar değil, Türkiye Barolar Birliği yönetimi bugüne kadar bir şekilde ele alınamamıştı ama bundan sonra yine Barolar Birliğini denetiminiz altına alabilme operasyonunun bir örneğini burada görmekteyiz değerli arkadaşlar.

Şimdi, Türkiye Barolar Birliği Başkanı, avukatlık hukukuyla ilgili ve barolarla ilgili önemli bir düzenleme var ve bu önemli düzenlemede malum ortada yok. Kendisi, neredeyse ineklerin kesilmesine kadar her konuda yorum yaptı zamanında, biliyorsunuz ama Avukatlık Kanunu’yla ilgili gelip de burada bir açıklamada bulunamıyor.

Türkiye Barolar Birliği temsilcisi arkadaşımızın dün yapmış olduğu açıklamalar meslek açısından değerli ve önemlidir; tabii, burada bir görevli niteliğinde olan arkadaşımız ki gerçekten değerli açıklamalar yaptı kendisi. Burada Türkiye Barolar Birliğinin üst düzeyde, daha doğrusu temsil

noktasındaki arkadaşlar tarafından, yetkililer tarafından temsil edilmemesi bir taraftan buraya, Türkiye Büyük Millet Meclisinin saygınlığına ve yine Komisyonumuzun saygınlığına bir anlamda gölge düşüren bir durum olmakla beraber -ki arkadaşımızı tenzih ederek konuşuyorum, çok detaylı ve güzel bir açıklama yaptı- bir taraftan da 147 bin avukata saygısızlıktır değerli arkadaşlar. 147 bin avukatın hak ve hukukuna bakış açısıyla ilgili bir durum olduğu açıkça ortada.

Değerli arkadaşlar, bakın, baroları bölmekle bir yere varamazsınız. Barolar, meslektaşlarının sorunlarıyla mücadele eden, onların başta staj eğitim merkezleriyle birlikte iyi yetişmesi için gayret gösteren kurumlardır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Arı, toparlayalım.

CAVİT ARI (Antalya) – Şimdi, barolarla, meslektaşlarla ilgili gerekçelerinizi de söylüyorsunuz, bazı yetersizlikler oldu. Değerli arkadaşlar, bunlar, baroların sorunu ve sorumluluğu değil; bakın, iktidarın avukatlara ve barolara bakış açısıyla ilgilidir, barolara yeterince destek vermeyişiyse alakalıdır. Yani sizin iktidar olarak, avukatlara ve barolara, özellikle maddi anlamda başlamak üzere yapmanız gereken... Yine, Avukatlık Kanunu'nda birtakım değişiklikler ve düzenlemelerle avukatların çalışma koşullarını iyileştirme sorumluluğunu barolara yükleyemezsiniz değerli arkadaşlar.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

CAVİT ARI (Antalya) – Kısacası, yapmaya çalıştığınız düzenleme tamamen, yargının bağımsızlığı üzerine bir gölge oluşturmaktadır, bu kesinlikle doğru bir düzenleme değildir. Siz, her ne kadar burada, bu yapılan eleştirileri duymaz bir vaziyette “Zamanı gelse oylasak da bir an evvel geçse.” durumunda gözükseniz de yapmış olduğunuz işlem doğru değildir arkadaşlar. Bu düzenlemelerden bir an evvel vazgeçilmesi gerektiğini ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Züleyha Gülüm, buyurunuz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Evet, görüşmeler devam ediyorken aslında dışarıda da durum aynı şekilde devam ediyor. Baro başkanlarımız, savunmanın temsilcisi arkadaşlarımız maalesef hâlen duvar dibinde bekletilmeye devam ediliyor. Duvar dibinde bekletilme onlar açısından bir direniş, bir gurur kaynağı, arkadaşlarımız üç gündür gerçekten önemli bir direniş sergiliyor. Hem baro başkanlarımız hem avukat arkadaşlarımız Ankara'da ve diğer illerdeki eylemleriyle, gösterdikleri tepkilerle kendilerine düşen görevi, gerçekten savunmanın önemini, savunma hak mücadelesindeki yerini bir kez daha eylemsellikleriyle gösteriyorlar ama Komisyona düşen kısmıyla, Meclise düşen kısmıyla değerlendirdiğimizde aslında burası açısından bir utanç durumu. Çünkü savunmanın konuşulduğu bir yasa düzenlemesinde avukatlar yok, barolar yok, temsilcileri kabul edilmiyor. Cezaevlerine çevrilmiş bir görüşme odasında, komisyon görüşmeleri kimsenin alınmadığı -niye alınmadığının da açıklanmadığı, hiçbir gerekçe de sunulmadığı- kapalı kapılar ardında sürdürülüyor, tümüyle antidemokratik bir yöntemle bir yasa tartışması yapıyoruz. Gerçekten bu, tarihe bu şekilde, bir utanç vesikası olarak geçecek. Baroların alınmayışı ve kapıda bu şekilde bekletiliyor oluşu, aslında, herhâlde ileride çokça konuşulacak, çokça eleştirilecek bir gün olarak tartışılacak gibi gözüküyor. Bu nedenle, bir kez daha söyleyelim, söylemekten de vazgeçmeyeceğiz: Bu karardan bir an önce vazgeçin ve baro başkanlarımızı, savunmayı bu toplantıya alalım ve arkadaşlarımız sözlerini söylesinler, tartışmayı birlikte yürütelim. Sadece iktidarın istediği tartışmanın yürüdüğü bir ortamda gerçekten doğru kararların çıkması mümkün değil. Bu nedenle, bir kez daha sizden bu konuda talepte bulunuyoruz, baro başkanlarımıza ilişkin.

Şimdi, evet, bir teklif tartışması yürüyor ama bu teklif tartışması gerçekten o kadar çok yönlü bir meselenin parçası ki sadece barolara ilişkin bir hukuksal düzenleme tartışması değil bu aslında. İktidarın çok uzun bir süredir uyguladığı, aslında on sekiz yıldır bir kısmıyla ama özellikle son süreçlerde, 2015’ten sonra daha da yoğunlaşan, 2016’dan sonra OHAL süreciyle birlikte hızını daha da artırdığı baskıcı, otoriter bir sistemi kurma, faşizan bir yöntemle ülkeyi –topyekûn- yönetme mekanizmalarının ayaklarından bir tanesi aslında bu. Bunları diğer meselelerden hiç ayrı görmüyoruz. Hani, sadece bir baro meselesi, “Yargıyla ilgili sorunlar var, bunları düzenleyeceğiz.” meselesi olmadığını hepimiz biliyoruz aslında.

Tam bu tartışma yapılırken mesela, neleri tartışıyorsunuz bir yandan? Kadınlar için hayati önemde olan, LGBTİ+’lar için hayati önemde olan, kız çocukları için hayati önemde olan İstanbul Sözleşmesi’nin imzasının geri çekilmesini tartışıyorsunuz. Bu, kadınlara yönelik bir saldırı dalgasının, kadın düşmanı politikaların diğer bir parçası. Zaten kadınlara yönelik tüm kazanımlara ilişkin uzun bir zamandır tırpanlama, geri çekme, yasal olarak geri çekmeye çalışma, mümkün olmadıysa, yasal olarak geri çekilemiyorsa fiili olarak engellemelerle geri çekme üzerinden bir siyaset üretiyorsunuz. Erkek egemenliğini yücelten, erkek yargıyı daha da etkin hâle getiren, kadınların makbul kadınlar olarak dört duvar arasına sıkıştırıldığı bir toplumsal yapıyı uzun zamandır oluşturmaya çalışıyorsunuz. “Toplumsal cinsiyet” kelimesini ortadan kaldıran, bu yaklaşımı, bu perspektifi artık uygulamayacağını söyleyen bir yaklaşımla, aslında, kadınların hayatını yeniden daha fazla –elbette ki kadınların hayatları hiçbir zaman kolay olmadı ama- cehenneme çevirmeye çok gönüllüsünüz anlaşılan.

Sadece kadınlar meselesi değil, İnfaz Yasası çıkardınız, ayrımcı, eşitsiz bir İnfaz Yasası’ydı bu. Cezaevlerinde insanları siyasi görüşlerine göre ayırdınız. Anayasal temel ilkeleri çiğnediniz ve bu çiğnemeyle birlikte, bir kısım mahpusu ölümle baş başa bıraktınız; bir kısmını, kendi beğendiklerinizi, yandaş olduklarınızı, çıkmasında kendiniz açısından bir sakınca görmediklerinizi tahliye ettiniz ama siyasi mahpusları, siyasi rehinelere içeride ölümle karşı karşıya bırakmaya devam ettiniz. Hâlen cezaevlerinden ölüm haberleri geliyor ya da ölümü netleşince insanlar cezaevlerinden bırakılıyor. O ölüm gerçekleşmediği sürece ya da bunun netliği olmadığı sürece cezaevinde hasta mahpusları tutmaya devam ediyorsunuz. Kanser olan, çok ağır koşullarda tedavi görmesi gereken hastaları maalesef, cezaevlerinde ölümle karşı karşıya bırakıyorsunuz. Bu da yetmedi, bu yaptığınız İnfaz Yasası’yla birlikte cezaevlerini âdeta bir işkence merkezine dönüştürdünüz. Kötü muamelenin haddi hesabı yok, saldırının haddi hesabı yok. Getirdiğiniz keyfi disiplin cezalarıyla insanların şartlı salıverilmeleri yakılıyor ve insanların, çıkması gerektiği, tahliye olması gerektiği tarihte değil, çok daha sonra maalesef, tahliyeleri gerçekleşiyor; bu da eğer ölmedilerse tabii -bu arada cezaevlerinde ölümün yolunu açtığınız için de- ölüm gerçekleşmediyse ancak tahliye olabiliyor.

Somut sayılara göre -ki bu hızla artmaya devam ediyor- 400’e yakın mahpusun şartlı salıverilme koşulları disiplin cezaları nedeniyle kaldırılmış, aldıkları tüm cezaların şartlı salıverilmeyi yakması isteniyor. Neden? Çünkü cezaevlerinde haklarını uyguladıkları için. Cezaevi idaresinin uyguladığı baskı politikalarına karşı direndikleri için disiplin cezaları verildi ve bundan dolayı da şartlı salıverilme süreleri yakıldı. Cezaevlerine yönelik bir saldırı dalgasını politik olarak önünüze koyduğunuz ve buradan yürüdüğünüzü biliyoruz.

İşçiler için kıdem tazminatını ortadan kaldırmaya çalışan bir yasal düzenleme getirmek istiyorsunuz. Sadece kıdem tazminatını kaldırmak değil, belirli iş sözleşmelerini getirerek yani belirsiz iş sözleşmelerini ortadan kaldırarak işçilerin iş güvencesini ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz. İşçileri esnek, güvencesiz ve düşük ücretlerde çalışmaya zorlayacak bir yasal düzenleme yapıyorsunuz. Zaten hep sermayeden yanaydınız, işçiden, emekçiden yana değildiniz. Pandemi günlerini fırsat bilerek

uzun yıllardır uğraştığınız ama bir türlü kaldıramadığınız kıdem tazminatını şimdi, yeniden ortadan kaldırmanın yasal çalışmalarını yapmaya çalışıyorsunuz. Saldırı dalgalarının her birini bir yasal kılıfa büründürerek buradan halkı daha fazla yoksullaştırmaya çalışıyorsunuz. Yetmiyor, saldırı dalganızın bir başka parçası sosyal medyayı tümüyle ortadan kaldırma, denetlemeye çalışma hikâyeniz... İstedığınız tabii ki şu: Sizin yandaş medyalarınız dışında, yandaş kanallarınızın dışında bir ses çıkmasın, muhalefetin sesi kesilsin, muhalefetin birbiriyle iletişim araçları olan sosyal medya dünyasını bile ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz çünkü çok uzun bir süredir basına yönelik baskılarınız hiç bitmedi, sürekli basına ilişkin gözaltılar, tutuklamalar, yayın kapatmalar, RTÜK tarafından verilen cezalar, para cezaları, ilan verme haklarının ortadan kaldırılması, basın kurumlarının, binaların basılması, talan edilmesi, işlerini yürütebilmek için gerekli olan bütün malzemeye el konulması gibi çeşitli yöntemlerle basını zaten susturmaya çalışıyordunuz ama bunda başarılı olamadınız. Ne yaparsınız yapın şu gerçeklik ortaya çıktı: İsteddiğiniz kadar yandaş medyaya kendi propagandanızı yapın, AKP'ye oy verenler bile sizin kanallarınızı değil, muhalif olanların kanallarını izliyor, zira sizin gerçeği söylemediğinizi aslında onlar da çok iyi biliyor. Bu da yetmedi, Bekçi Yasası'nı getirdiniz. Toplumu mahalle mahalle, ev ev kontrol etmek adına, toplumsal muhalefeti yaşadığı yerde önceden önünü kesmek adına, insanların hayat biçimlerine, kadınların, LGBT+'ların hayat biçimine müdahale etme hakkını kendinizde görerek bekçilerle, bunu da toplumsal olarak mahallelerden, evlerden başlayan bir denetim mekanizması kurdunuz.

Güvenlik soruşturmasını yeniden getirdiniz, komisyonlardan geçirdiniz; insanları açlığa, ölüme işsizlik yoluyla mahkûm etmeye devam ediyorsunuz.

Yine, kayyumlarla, kayyum politikalarınız devam ediyor. Halkın iradesine, seçilmişleri görevden alarak el koyuyorsunuz, "Ben seçim falan takmam, eğer ben seçilmediysem o seçimi tanımam. Yerine atarım kayyumları ve istediğim gibi yönetirim." diyorsunuz ve siyasilere yönelik, toplumsal muhalefete yönelik siyasi rehin alma operasyonlarınız devam ediyor. Ağzını açanı, siyasete ilişkin görüş bildireni ya da işkence sorunlarını dile getiren her insanı siyasi rehin operasyonlarıyla gözaltına alıyorsunuz, tutukluyorsunuz ve diyorsunuz ki "Konuşan olursa sizi de aynı şekilde cezaevlerine tıklarım." KHK'yle binlerce insanı sessiz bir ölüme mahkûm ettiniz. Yıllarca eğitim almış, çalışmış, çok fazla deneyimden geçen birçok insanın mesleğini elinden aldınız, işten attınız, aç sefil koşullarda yaşamak zorunda bıraktınız ve onları aslında ölüme mahkûm ettiniz; hiçbir yargı yolu falan da açmadınız, tam tersine yargı yolunu kesmek için "soruşturma komisyonları" adı altında bir kurum açıp aslında etkili bir yargıya ulaşma mekanizmasının önünü de kestiniz.

İnsan hakları örgütlerine müdahale ediyorsunuz, onlara gözdağı veriyorsunuz. İnsan hakları örgütlerine yönelik operasyonlar yaparak seslerini çıkarmamasını sağlamaya çalışıyorsunuz. Aslında tüm bunlara bütünlüklü olarak baktığınızda, tek adam rejiminizin oturması için, tek adam rejiminizin kurumsallaşması için önümüze getirdiğiniz yasal düzenlemelerinin ayrı ayrı parçaları; kimisini fiili olarak uyguladığınız, kimisini yargı eliyle, yargıyı kontrol ederek uyguladığınız, kimisini de yasal düzenlemelerle uyguladığınız, tek tek gibi gözükse aslında bütünlüklü siyasetinizin sonuçları olan uygulamalar. Bugün getirdiğiniz avukatlara ve barolara ilişkin yasa da aslında yargıyı sessizleştirme operasyonunun avukatlara yönelik ayağını oluşturan kısmı oluyor. Ne kadar güzel sözlerle açıklasanız da "Avukatların sorunları..." deseniz de "Barolarda yaşanan sıkıntılar..." deseniz de -ki biz, evet, barolarda birçok sorun olduğunu da biliyoruz, avukatların sıkıntılarını da biliyoruz, yargıdaki sorunları da biliyoruz ama sizin derdinizin bu olmadığını da biliyoruz- sizin derdiniz bu sorunları çözmek değil, kendinize itaat eden bir avukat ve savunma yaratmak istiyorsunuz, barolar yaratmak istiyorsunuz. Bu nedenle de bu yasal düzenlemeyi önümüze getirdiniz. İtaat edecek bir yapı çünkü zaten yargının iki ayağını maalesef talimatlarınızla yürütüyorsunuz. Bütün ülkenin baskı altına alınmasının en büyük

aracı mahkemeler oldu, savcılıklar oldu. Operasyonel işlerinize insanları bu şekilde susturuyorsunuz, şimdi sıra avukatlarda. Diyorsunuz ki: “Bu avukatların sesi çok fazla çıkıyor. Benim, hukuka, yasaya, demokrasiye aykırı bütün işlerimi teşhir ediyorlar, bunun önünde duruyorlar, halkın yanında duruyorlar, haklının yanında duruyorlar. İşkenceye karşı duruyorlar, katliamlara karşı duruyorlar. Beni teşhir ediyorlar, yaptıklarını deşifre ediyorlar. O zaman, benim, avukatları savunmayı susturmam gerekiyor.” ve buna bağlı olarak da bu yasal düzenlemeyi getiriyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ZÜLEYHA GÜLÜM (İstanbul) – Son cümlemi de bağlayacağım.

Bütün bunları -dediğim gibi- bunlar için yapıyorsunuz ama gerçekten ülkeyi bir karanlığa sürüklüyorsunuz. Kendi iktidarınız için bunu yapıyorsunuz, geri dönülmez bir noktaya götürüyorsunuz bu ülkeyi. Birazcık bile gerçekten bu ülkeyi düşünüyorsanız -birazcık bile diyorum, çok fazla da demiyorum- bir miktar bile eğer bu halkı düşünüyorsanız, bu ülkeyi düşünüyorsanız bunlardan artık vazgeçin. Bu ülkede gerçekten barışın, demokrasinin, özgürlüklerin olduğu bir ülke yaratalım. Hep birlikte yeniden, bu düzenlemeleri geri çekerek yeni, gerçekten haklının yanında olan yasal düzenlemelerle yeni bir sistem yaratılması gerekir diyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Şimdi söz talebi Sayın Ayhan Altıntaş’ta.

Buyurun Sayın Altıntaş.

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, bu sefer kâğıttan okumayacağım, sizinle biraz sohbet etmek istiyorum.

Biliyorsunuz, yirmi yedi saattir buradayız, yirmi sekizinci saate girdik; karşılıklı konuştuk, herkes kendi açısından olaya yaklaştı. Karşımızdaki 1 kişiyi ikna edebildik mi? Bence edemedik. Ben bu konuda, barolar konusunda kişisel düşüncemi baştan söyleyeyim: Hükümetin muhalefeti kontrol amacı var, bu doğru ve baroları da muhalif görüyor, bu da doğru, onun için barolara bir operasyon yapıyor; benim bir görüşüm bu. Esastan bakarsak böyle bir görüş var ama usulden bakarsak yine yanlış gördüğüm bir husus: Bunu düzeltmek için kamu tüzel kişiliğini birden çok kuruluşa veriyor; bu çok yanlış bir şey, bu hakikaten Türkiye’nin ileride başına çok işler açacak ve çabukça vazgeçeceğiz diye düşünüyorum. Tabii, AK PARTİ’li arkadaşların “Antidemokratik bir yasa çıkaralım.” diye gayret ettiklerini açıkçası çok düşünmüyorum çünkü bu ülkede onların da çocukları yaşayacak, bizim çocuklarımız yaşamayacak sadece, dolayısıyla hep beraber iyi bir ülkede yaşamak istiyoruz. Demek ki AK PARTİ’li arkadaşların bu teklifi çıkarırken başka motivasyonları olmalı. Biz onları arayıp bulabilir miyiz acaba neler diye bakarsak?

Şimdi, bu amaçla 1548-1600 yılları arasında yaşamış “Giordano Bruno” adlı bir Rönesans felsefecisine baktım, bu arkadaş kilise tarafından diri diri yakılarak öldürülmüş. Neden öldürülmüş? Sözleri yüzünden. Örneğin, bir sözü şu: “Tanrı, iradesini hâkim kılmak için yeryüzündeki iyi insanları kullanır, yeryüzündeki kötü insanlar ise kendi iradelerini hâkim kılmak için Tanrı’yı kullanırlar.” Bu ve benzeri sözler üzerine yakılarak öldürülmüş. Şimdi, Bruno’nun “iki şey” öğretisi diyor ki: “Her konuda iki şeyi yaparsanız doğru yolu bulursunuz. Çözumsuz görülen problemleri çözmek için şunu yapabilirsiniz: Bir, bakış açısını değiştirebilirsiniz; iki, karşınızdakinin yerine kendinizi koyabilirsiniz.” Şimdi, burada, ben kendimi AK PARTİ’li arkadaşların yerine koyarsam şöyle bir şey görüyorum: Cumhuriyet döneminde kendilerine haksızlık yapıldığını düşünüyorlar. Bu yanlış mı? Doğru, doğru kısımları var ama burada bunu bir intikam hissiyle yapıyorlarsa kantarın topuzunu fazla kaçırıyorsunuz diye

düşünüyorum. Ama tek sebep o değil. Barolar Türkiye’de şimdiye kadar çok iyi çalıştılar mı, eksikleri yok muydu? İnkâr edemeyiz, vardı. Barolar, örneğin, genç avukatların sömürülmesine senelerce hiç ses çıkarmadılar. Yani asgari ücretlerle üç yıl, beş yıl çalışan genç çocuklar var, bunlara hiç ses çıkarılmadı. Hukuk eğitimi hakikaten dejenere edildi bu ülkede. Çok iyi bilirsiniz, insanlar gittiler Azerbaycan’dan, Kıbrıs’tan falan kolay kolay hukuk diploması aldılar. Barolar bunlara ses çıkardı mı, bu eğitimin kalitesi konusunda neler yaptı? “Kalite güvence sistemi kuralım.” dedi mi? Bunlara bakarsak çok başarılı bulamayız baroları. Dolayısıyla, burada yani AK PARTİ’li arkadaşların da bakış açılarından, o zaviyeden de bakmaya çalışıyorum. Bu yasanın çıkmasında -bu şekliyle değil çünkü usulden yanlış ama- barolara bir çekidüzen verilmesinde kesinlikle haklılık payı var diye düşünüyorum. O yüzden birbirimizi anlamaya çalışarak bu tartışmalara devam edersek daha başarılı oluruz diye düşünüyorum. Burada, şunu da söylemek istiyorum: Bruno: “İki şey çözüm getirir: Birincisi, tebensüm; ikincisi sükût.” diyor. Ayrıca hayatta önemli olan iki şey: Bir, nefes alabilmektir; iki, nefes verebilmektir.

Çok teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler Sayın Altıntaş.

Evet, şimdi söz sırası Sayın Gamze Akkuş İlgezdi’de.

Buyurun Sayın İlgezdi.

GAMZE AKKUŞ İLGEZDİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli vekiller; yine, önümüze getirilerek dayatılan bir teklif var. AKP iktidarı her zaman yaptığı gibi gene kendince en iyi şeyleri yapıyor. Nedir o iyi olan şey? Kutuplaştırma, ayrıştırma, ötekileştirme. Benden misin, değil misin; özgürlükçü barodan mısın, saraydan mısın? Bir el atmadıkları barolar kalmıştı. Adaletin savunucularıydı, haksızlığa, hukuksuzluğa karşı sesini çıkaran kurumlardı barolar, savunma hakkına inanan kurumlardı. Şimdi, o kurumları da sıradanlaştırma peşindesiniz. Şöyle bir geriye baktığımızda, itibarı kalan, saygınlığı kalan hangi meslek grubu kaldı merak ediyorum? Sağlık çalışanları mı, eğitimciler mi, gazeteciler mi, işçiler mi? Hemen hemen her meslek grubunun saygınlığı ortadan kalktı. Şimdi sıra avukatlara geldi. Avukatlık mesleğini de itibarsızlaştırma niyetindesiniz. Getirilen bu çoklu baro teklifinin kime ne fayda getireceğini, konuyu az çok yakından takip edenler zaten biliyor. Getirilen bu teklifle baroların gücünü zayıflatıyorsunuz. Baroları hak arayan kurumlar olmaktan çıkarıp siyasi bir araca dönüştürmek istiyorsunuz. Getirilen bu teklifle hukukun üstünlüğünü korumayı amaç edinen baroları, Saray’ın üstünlüğü anlayışına sahip barolar hâline getirmeyi düşünüyorsunuz. Getirilen bu teklifle amacı kamu yararı olan baroları, gücü zayıflatılmış ve biat eden dernekler hâline getirmeyi planlıyorsunuz. Bilmiyorum, belki farkındasınız belki değilsiniz ama baroları böldüğünüzde bu ülkedeki çocuk istismarcılarını, kadına karşı şiddet uygulayanları, kadın cinayetlerini işleyenleri kısaca suçluları sevindireceksiniz. Neden sevindireceksiniz? Çünkü siz baroları etkisiz hâle getiriyorsunuz. Etkisiz bir baro hak arayamaz, adalet arayamaz. Hak ve adalet aranamayınca da suçluların en sevdiği ortamı oluşturmuş olursunuz bu ülkede.

Mesela, katledilen kadınlar için kurulmuş anıt sayacına bakıyorum. Biliyor musunuz, her gün bir tuğla daha koyuluyor, yaşamla aramıza çekilen duvara, bir tuğla daha. Ne çok isim var, yaşamdan koparılmış, sadece kadın oldukları için zulmedilmiş ve canavarca katledilmiş kadınlar.

Bakın, sadece bilinen, 2019 yılında en az 474 kadın öldürüldü bu ülkede; 2016’da 329; 2017’de 409; 2018’de 440 kadın erkekler tarafından öldürüldü. Bu ülkede Emine Bulut’un “Ölmek istemiyorum.” sözüne 10 yaşındaki kızının “Anne, lütfen ölme.” feryatları yankılandı. Şule Çet’i, Ceren Damar’ı ve daha binlercesini kimse unutmadı bu ülkede. Eskişehir’de katledilen Ayşe Tuba Arslan’ın savcılığa tam 23 suç duyurusu vardı. Aydın’da koruma altına alınmak isteyen Zeliha Erdemir’in savcılığa verdiği 46 suç duyurusu vardı. Evet, sadece, yine, 2019 yılında bilinen en az 96 çocuk istismar edildi bu ülkede.

Sekiz senede savcılarının eylemlerinde herhangi bir suç unsuru bulamadığı failer tarafından, saatte 8 kadın şiddete uğradı bu ülkede. Koruma kararı talebi mahkemelerce reddedilen kadın sayısı yüzde 74 arttı. 2018’de 11 bine yakın kadının koruma kararı talebi ise reddedildi yine. Kısacası, bu ülkede kadınların öldürülmesini, tacize uğramasını, şiddet görmesini devlet sadece izlemekle yetindi.

Baroları bölmekle, savunma hakkını ortadan kaldırmakla bu sayıların artırıldığının ve önüne geçilemeyeceğinin farkındalığında olduğunuzu umuyorum. Ne yazık ki AKP iktidarı, evde, sokakta ve iş yaşamında kadın-erkek eşitliğini sağlayamadı ama şunu biliyorum ki: Kadın cesaretlidir ve cesaret bulaşıcıdır. “Yasal olarak ne yapabiliriz?” diye düşünmemize gerek yok. İşte, elimizde kapı gibi İstanbul Sözleşmesi var. Bilindiği üzere, İstanbul Sözleşmesi, özel olarak kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddeti hedef alan ilk Avrupa sözleşmesi niteliğinde. Bu sözleşme bu zamana kadar Türkiye dâhil, Avrupa Konseyi ülkesi olan 20 ülke tarafından onaylandı. Sözleşmeyi ilk olarak imzalayan ülke ise bizdik ama ne yazık ki sözleşmede yer alan hükümler asla uygulanmadı bu ülkede. Ne tesadüftür ki baroları bölerek savunmayı susturmayı amaçladığınız bu süreçte AKP Genel Başkan Vekili Numan Kurtulmuş’un ağzından İstanbul Sözleşmesi’yle ilgili “Nasıl usulü yerine getirilerek imzalanmışsa usulü yerine getirilerek sözleşmeden çıkılır.” sözleri dökülüyordu. Yani açıkça, AKP iktidarı, kadınlar ile erkekler arasında eşitliğin yaygınlaştırılması ve bu amaçlar için kapsamlı bir çerçeve ve politika tedbirlerinin tasarlanması ve bu konularda uluslararası iş birliğinin yaygınlaşmasına “Benim hedefim değildir.” dedi. Önümüze konulan bu teklifle de AKP iktidarının İstanbul Sözleşmesi’nden ayrılmak istemesini şaşırmıyorum ve garipsemiyorum. Türkiye’yi ahlaki ve hukuki çöküşe götürecek böylesi bir vebali nasıl alacaksınız çok merak ediyorum. Hak ve hürriyetin kalmadığı bir yerde takdir edersiniz ki nizam ve adalet de olmaz. Unutmayın, harcı adalet olmayan bir toplumun temelleri zayıftır ve en ufak sarsıntıda ne yazık ki çöker.

Teşekkürler.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın İlgeydi.

7’nci madde üzerinde 1 adet önerge var, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) evrak numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Alpay Antmen	Tufan Köse
Aydın	Mersin	Çorum

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesiyle avukatların mahkemelere hangi kıyafetle çıkacağı düzenlenmektedir. Buna göre avukatlar, Türkiye Barolar Birliği tarafından şekli belirlenen cübbeyle çıkacak, kılık ve kıyafet konusunda başkaca bir zorunluluk getirilmeyeceği hükme bağlanmaktadır. Maddenin gerekçesinde düzenlemeyle keyfi uygulamaların önleneceği savunulmakta. Madde ihtivasına öзде karşı olmamızla birlikte yazılış şekli hukuki belirlilik ilkesiyle çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

7’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 7’nci madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 8- 1136 sayılı Kanunun 50 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Birden fazla baronun bulunduğu illerde baro için ayrılacak yer Türkiye Barolar Birliğine tahsis edilir ve Birlik barolara kayıtlı avukat sayısını esas alarak bu yeri barolara tahsis eder.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 8'inci madde üzerinde söz talepleri var.

İlk söz, Sayın Aysu Bankoğlu'nun.

Buyurun.

AYSU BANKOĞLU (Bartın) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Günlerdir haklarını, demokratik haklarını kullanarak seslerini duyurmaya çalışan, direnen ve şu anda da bu Komisyona alınmayıp Meclis önünde bekletilen yürekli baro başkanlarını ve meslektaşım tüm avukat arkadaşlarımı selamlıyorum.

78 baronun karşı olduğu bir teklifi görüşmeye devam ediyoruz ve bir şey hatırlatmak istiyorum; Sayın Cumhurbaşkanı demişti ki geçtiğimiz günlerde: “Yapıcı her türlü eleştiriye açık olduğumuzu söylememize rağmen hep düşmanlık duvarıyla karşılaşılıyor.” demişti ama on sekiz yıldır tüm eleştirilere kapalı bir zihniyet var değerli arkadaşlar. Daha bugün konuştuğumuz baroların parçalanması konusunda AKP ve MHP koalisyonunun nasıl açık ve uzlaşmacı bir tavır sergiliyor; bunu anlatabilir misiniz, lütfen. Baro başkanlarına şiddet uygulayıp, gözdağı verip, parmak sallayarak mı eleştirilere açık oluyorsunuz, söyleyin! Sizin açık olduğunuz sadece önünü ilikleyip başını eğenler çünkü ancak bölerek ve ötekileştirerek yerinizi korumanın mümkün olduğunu biliyorsunuz. Ama nedense bu ülkedeki tüm yurttaşların refahı için çalışmak zorunda olduğunuzu, asıl görevinizin bu olduğunu bir türlü kabullenemiyorsunuz değerli arkadaşlar. Çabanız her ne olursa olsun niyetinizin hayırlı olmadığı çok net ve milletimiz de bunu anladı. Dünya gündemi koronavirüs ve ekonomiye kilitlenmişken baroları parçalamanın sırası mıdır değerli arkadaşlar? Evet, ekimde baro seçimleri var, ülkedeki gençlerin yarısına işsizlik, yurttaşların yarısına açlık garantilediniz; peki, ortalık geçim ve gelecek derdiyle yıkılırken baroları parçalamaktan kalan vaktinizde bu işlere mi baktınız? Tabii ki hayır. Ne idiği belirsiz Kanal İstanbul ihalesi açıp zengin edilecek yandaşlar listesi yapmaya devam ettiniz. Biraz “vicdan” diyorum, değerli arkadaşlar. Bugün barolara neşter atma çabanızın nedeni ve tüm amacınız sistemi kargaşa içine sokmaktır. Bakın, her şeyin ayarlarıyla oynadınız, liyakati bitirdiniz, ayarlarını FETÖ ile bozduğunuz adalet sistemini bütünüyle çökertip uydunuz hâline getirmeye çalışıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, “ortak akıl”... Böyle bir kavramdan haberdar mısınız? Ne olduğunu, ne işe yaradığını, ne kadar önemli olduğunu biliyor musunuz? Bugün ataerkil ve nepotist bir yönetim biçimiyle ortak akla ya da ilerici bir sonuca ulaşmak ne yazık ki mümkün değildir. Şimdi de tüm barolardan yükselen sese kulak tıkayan, açıklamaları görmezden gelen bir tutumla karşı karşıyayız ne yazık ki. Bugün kitlelerin görüşlerine kulak tıkamanın, karşı gelmenin tehlikelerini hiç istişare ettiniz mi merak ediyorum. Siz diyorsunuz ki bugün “Yarım akıl olsun ama benim olsun, sonrasına bakarız.” İlerisini düşünmeden yaptığınız her işiniz gibi diyorsunuz ki: “Doğacak sorunlar ve yıkıcı sonuçları bizden sonrasına miras kalsın.” Mevcut anlaşınız işte bu. Avukatların ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü kisvesi altında ortaya çıkardığımız bu düzenlemeyi konuşuyoruz bugün. Görüşünü yazan, sizi eleştiren, hatta olayları olduğu gibi yazan gazetecileri bile hücre hapsine mahkûm ettiniz; her yaştan, her görüşten muhalif yurttaşların “tweet” attı diye peşine düşüp hapse attınız. Bakın, bugün yine AKP tarzı bir özgür düşünce anlayışıyla karşı karşıyayız, tıpkı ucube yönetim sisteminiz gibi. Eşi benzeri görülmemiş uygulamalarla yine karşımızdasınız; hoş geldiniz. Türkiye'nin bunca sıkıntısı içinde avukatların -tırnak içinde söylüyorum- “ifade özgürlüğü”nü böylesine önemseyen, bunu kendine dert edinmiş bir AKP var,

göz yaşartıcı ama biber gazıyla, copla, tekmeyle ve tehditlerle.

Değerli arkadaşlar, bu hamleyle sesi kısılmak istenen aslında sadece barolar, avukatlar ya da savunma değil vatandaşın ta kendisidir. Hedefiniz ülkemizde yargı bağımsızlığını tesis etmekse bu amaca baroları bölerek ya da onları etkisizleştirerek ulaşamayız. Gelin, bu yoldan, bu sevdadan vazgeçin.

Değerli arkadaşlar, barolar hukuku, insan haklarını ilgilendiren konularda görüş beyanında bulunur. O görüş de hukuka aykırılığı önlemek yolundadır. Ve bu teklif kanunlaşırsa baroları böleceksiniz ve biz çok yakında şunu da göreceğiz: Bir bölgede mesela termik santral yapılmak istendiğinde örneğin 1 numaralı baro böyle bir projenin hukuka aykırılığını vurgulayacak ve yurttaşların çevre hakkını koruyacak. Öte yandan örneğin 2 numaralı baroyla bu projenin ne kadar mükemmel bir proje olduğunu söyleyip çevreye hiçbir zarar vermediğini iddia edecek. Buradaki ikilik, korunması gereken en temel konularda dahi kafa karışıklığına yol açacaktır. Hatta dava sürecine böyle bir proje taşındığında mahkemeler bile “Bakalım şu numaralı baronun görüşü nedir?” diye inceleme ihtiyacı hissedecek değerli arkadaşlar. Türkiye’nin böyle bir kaosa ihtiyacı yoktur. Baroların yapısını güçlendirecek değişikliklere aslında istisnasız tüm barolar hazırdır. Yeter ki baroların yapısını, avukatların sorunlarını çözmek için bir araya gelelim. Ülkemizde şu anda tüm baroların yani 78 baronun fikir birliğine vardığı tek bir konu vardır, o da, şu anda görüştüğümüz bu teklifin geri çekilmesidir. Bu teklif geri çekilsin ve hep beraber bir araya gelerek Avukatlık Kanunu’nda yapılacak değişiklikler hakkında konuşalım değerli arkadaşlar. Tüm barolar bu teklifte bulundu ancak kabul görmedi. Ve sonra diyorsunuz ki: “Bazı baroların faşizan uygulamalarına karşı demokratik usuller getiriyoruz.” Hangi uygulama demokratik, hangi uygulama otoriter bunu milletimizin vicdanına bırakıyorum.

Değerli arkadaşlar, avukatlar cephesi için de ne yazık ki gerçek sorunları konuşmuyoruz. Son iki yılda 10 bin avukat baroya kaydolmuş. Biz bugün bunları konuşmak durumundayız. Örneğin avukat sayısındaki patlamaya yol açan, buna izin veren hukuk fakülteleri bolluğunu, market gibi açtığımız, dekanlarının, rektörlerinin, profesörlerin olmadığı hukuk fakültelerini ve üniversiteleri konuşmak zorundayız. Biz bugün eğitim kalitesinin oldukça düşmesinin sebebinin konuşmak zorundayız. Ama siz yargıyı siyasal hesaplama aracı olarak kullanmayı tercih ediyorsunuz. Bu teklifin Türkçesi şu: Biz İstanbul, Ankara ve İzmir Barolarını ele geçiremiyoruz, e, o zaman ne yapalım, kanunla değiştirelim yapılarını. Ama güzel de bir isim bulmak lazım diyorsunuz çünkü yandaş medyada sahne alacak arkadaşlara malzeme verelim. Bunun adına da “temsilde adalet” diyorsunuz.

Bakın, siyasal hesaplarınızı barolar üzerinden halletmeye çalışmayın. Hâkimleri ve savcılarını belirli bir disiplin altına aldık, sıra avukatlarda demeyin. Siyasette “sandık iradesi” ama baro seçimlerine gelince “şahsın iradesi” ve hatta çoklu baro özelinde söylersek “FETÖ iradesi” değerli arkadaşlar. Çoklu baro, bir FETÖ projesidir. Bunu sadece biz söylemiyoruz Barolar Birliği Başkanı Sayın Feyzioğlu da söylemiş, çoklu baronun bir FETÖ projesi olarak 2013’te zaten sunulduğunu ifade etmiş.

Değerli arkadaşlar, bu çoklu baronun 2013 senesinde gündeme gelmesi tesadüf müdür? Yargının 3 sacayağından biri savunma ve avukatlar. “Hâkimler ve savcılar ele geçirilse de avukatların da ele geçirilmesi gerekiyordu, tam bir hakimiyet sağlansın.” mı diyorsunuz? Bu sevdadan vazgeçin değerli arkadaşlar. Madem avukatların mensubu olduğu kamu kurumu niteliğindeki kuruluşların ikili olmasını öngörebiliyoruz o zaman Hâkimler Savcılar Kurulunu da mı ayıralım değerli arkadaşlar. Böyle bir şey olabilir mi? Neden olamaz? Şimdi, siz diyeceksiniz ki “Efendim o farklı.” Aydınlatın bizi, nasıl farklı? HSK 1, HSK 2’ye neden gerek duymadığımız belli çünkü tahakkümünüz altında ya da şöyle diyelim: 3 büyük baro kadar rahatsızlık vermiyorlar.

Şimdi, “Avukatların ifade özgürlüğü ve örgütlenme hakkı için bu düzenlemeyi getiriyoruz.”

diyorsunuz ama durum gerçekten böyle mi bir bakalım. Aslında şu bir gerçek kılıf bulma konusunda AKP iktidarı yıllar önce çok daha maharetliydi ama artık siyasetiniz tükeniyor. Çoklu baro kimin için geliyor? 3 büyük baro için. O zaman, kalan 77 baronun, ifade edildiği şekliyle Anadolu barolarının söz hakkı yok mu? Anadolu'daki avukatlar ifade özgürlüğünden yararlanmasın mı? Peki, bir başka şey, “5 bin üzeri avukat sonrasında çoklu baro kurulabilsin.” ya da “2’nci bir baronun sınırı 2 bin olsun.” diye nasıl belirlediniz bu sınırları? Kimlere soruldu? Kimlerin hangi görüşleri doğrultusunda “Bu bir objektif kriterdir.” denildi? Bu noktalar hep sorunlu arkadaşlar.

Hedefiniz, örgütlü ve muhalif sesleri susturmaktır. “Daha küçük, daha az üyesi olan barolar muhalif de olsa İstanbul, İzmir, Ankara kadar ses çıkaramaz nasılsa.” deniyor. Gerçekten çok enteresan, siyasette senelerdir seçim barajını kaldırmayan bir iktidar, konu kendisinin hâkimiyet gösteremediği bir alan olunca hemen ifade özgürlüğüne sarılıyor; şaşırtıcı doğrusu. Bizler, önünü kimseye iliklemeyen gerçek hukukçuların her daim yanındayız. Bu ülkede hukukun üstünlüğünden yana tavır alan yürekli baro başkanları ve yürekli avukatlar var ve onlar oldukça da savunma susturulamaz, savunma durdurulamaz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun Sayın Bankoğlu.

Şimdi söz sırası Sayın Ali Mahir Başarır'da.

Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Evet, iki gündür gerçekten, bizler buradayız, çalışıyoruz, yoruluyoruz ama iki gündür gördüğüm bir tabloyu söylemek istiyorum: En büyük çileyi de bu seçilmiş baro başkanları yaşıyor. Biz milletvekilleri olarak onları bu Komisyonda ağırlayamadık ama daha acısını söyleyeyim, Meclisin bahçesinde bir sandalye de veremedik. Biz 5 milletvekili korsan bir şekilde, sanki bir suç işliyor gibi bank taşıdık omuzlarımızda. Neden? Oturabilsinler diye. Binlerce avukatın oyuyla seçilmiş 72 yaşındaki İstanbul Baro Başkanı Mehmet Durakoğlu yerde oturuyordu. Dün sadece Meclisten Adliye'ye kadar yürümek için polisler yalvarmak zorunda kaldık. Adliye'ye gittik, avukatlar geldi, basın açıklaması yapıldı. Orada, en başta milletvekili olarak değil avukat olarak ben gaz yedim, dayak yiyen avukatlar oldu. Toplantı, gösteri bittikten sonra Meclis bahçesine, kapısına tekrar alınmadı bu insanlar. Neden? Nedir bu? Biz neden avukatları dinlemiyoruz, baro başkanlarını dinlemiyoruz? Ben çok merak ediyorum. Türkiye’de 100 bini aşkın avukat var. Bakın, bunlarla ilgili bir sandık koysaydık, oylama yapsaydık, eğer yüzde 36 bu yasaya “evet” deseydi hiçbir şey demezdim. Yüzde 65’i, yüzde 70’i Türkiye’de bu yasaya “hayır” diyor. Ama siz bu avukatlarla ilgili bir kanunu buraya getiriyorsunuz. Böyle bir şey olabilir mi? Biz, yargının siyasallaşmasından, savunmanın güçlenmesinden, yargının bağımsız olmasından bahsederken nereye gidiyoruz?

Hepimiz avukatlık yaptık, bakın, vekâlet çıkarıyoruz değil mi? Bir avukata vekâlet çıkarıyorsunuz. Ön yüzünde “İstanbul Barosu avukatlarından Alpay Antmen” yazar. Şimdi ne yazacak? Grubun adı yazacak. Atıyorum...

ERKAN AYDIN (Bursa) – “Yandaş baro” yazacak.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – “Yandaş baro” olabilir “x baro” olabilir “paralel baro” olabilir “pelikan barosu” olabilir “özgürlükçü baro” olabilir, olabilir, olabilir, olabilir “kanarya sevenler derneği” bile olabilir, 20 tane baro olabilir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – “Paralel baro” kısaca.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Evet, biz “paralel baro” diyelim.

Diğer bir vatandaş da çıkartıyor; işte, o da “ilke” desin, “cumhuriyet” desin, “özgürlükçü” desin. Ya, bu 2 vekâlet hâkimin önüne geldiği zaman siz 2 barodan 1’ini fişlemiş oluyorsunuz. Bu hâkimleri kim atıyor? Saray atıyor. Bu üyeleri, HSK’nin üyelerini saray atıyor. Bu hâkimleri, savcılar siz seçiyorsunuz. Şimdi, bu iktidara yakın bir baro ki “yakın” demeyeyim... AKP’nin Grup Başkan Vekili Bülent Turan çıktı: “Bu baro kurulsun, ben yarından tezi yok oraya üye olacağım.” dedi. Bakın, ne kadar acı bir açıklama bu. Daha ortada baro yok; bir baroya üye bu beyefendi, diyor ki: “Ben kurulacak baroya gideceğim.” Belli, sizin Grup Başkan Vekiliniz bunu söylüyorsa bu baro AKP’nin barosu olacak; peki, bu hâkim nasıl karar verecek?

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Siz kurun, belki oraya katılırız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Turşu kurmuyoruz beyefendi, bir barodan bahsediyorsunuz siz, turşu kurmuyoruz! (CHP sıralarından alkışlar) Bak, ne güzel söyledin: “Siz kurun, biz kuralım, o kursun...” Biz barodan bahsediyoruz, barodan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Birlikten bahsediyoruz! Birlikten, dirlikten bahsediyoruz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben de tam bunu anlatmaya çalışıyorum.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Mesleki örgütlenmeden bahsediyoruz; siyasi örgütlenme değil, mesleki örgütlenme.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Bakın, ne güzel söyledin: “Siz kurun.” Biz kuralım, siz kurun...

Değerli milletvekillerim, bakın... (Gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, bir saniye... Karşılıklı olmasın arkadaşlar, konuşmacı devam etsin.

Devam edin Mahir Bey.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anayasal kuruluş bu, isteyen kuramaz bunu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Şeker, müdahale etmeyin, arkadaşınız konuşuyor.

Buyurun Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Şimdi, bir vekâletten yola çıkarak ortaya çıkacak vahameti söylüyorum. Biz bekliyorduk ki avukat ile savcının arasındaki farkı kaldırsın. Avukat da bu yargının bir ayağıdır. Siz avukatları, baroyu ne duruma düşürdünüz? Biz topluma bunu nasıl anlatacağız?

Şimdi, bir baro kuruldu -siz dediniz ya, öyle devam edeyim- siz bir baro kurdunuz; Bülent Turan’ın kaydolacağı baroya 5 bin -ben de gittim oraya üye oldum; diyelim ki ben de oraya üye olacağım- avukat da üye oldu. Ne olacak o seçim? Olamaz mı bu? Olur, değil mi? İşte, o baroda yönetim, disiplin, o avukatın hakları nasıl belirlenecek arkadaşlar? Yüz yıllık bir geleneği yok ediyorsunuz. Barodan bahsediyoruz, avukatlardan bahsediyoruz. Biz yargının siyasetten uzaklaşmasını beklerken avukatları da bunun göbeğine attınız. Değerli milletvekilleri, bakın, bir kez daha düşünün, düşünün, düşünün, düşünün. En son yargı atamalarını gördük. İstanbul’da, bakın, isim veriyorum... Niye isim veriyorum? Adam zaten 64,5 yaşında, yirmi yıldır da İstanbul’da görev yapıyor, Anadolu Adliyesinde asliye ceza hâkimi İbrahim Fikri Talman. Adamı Van’a yolladınız. Yahu, altı ay sonra emekli olacak bu adam. Van’a gitti, yerleşti, evini kurdu, eşini götürdü; emekli. Yargı bu hâldeyken, hâkimler bu

hâldeyken bu mu tartışılacak? Bakın, isim veriyorum, lütfen bakın ya: İbrahim Fikri Talman. Ne yapmış bu adam, ne günah işlemiş bu adam? Biz bu hâkimlerin güvencesini, bağımsızlığını konuşurken baroyu ortadan 8'e, 9'a bölüyorsunuz. Her yasa yaptığımız zaman, teklif geldiği zaman bugünün sorumluluğunu hissediyorsunuz. Dört yıl içerisinde, bakın, 70 bin daha avukat gelecek. Yani, sadece 3 baro değil, Türkiye'nin belki en az 20 ilinde baro kurulacak. Siz o kadar homojen bir yapı olarak mı görüyorsunuz baroları, gerçekten böyle mi görüyorsunuz? Yarınlarda doğacak vahameti bire bir konuşmalarımızda hepimiz "Evet." diyoruz ama burada bu yasa Komisyondan geçiyor. Saraydan gelen yasalarla sizin iradenizin örtüşmediğini düşünüyorum ben. Onlar ayrı bir dünyada yaşıyor, biz ayrı bir dünyada yaşıyoruz. Hepiniz cübbe giyiyorsunuz, cübbe giyiyoruz, biz bu mesleği yaptık, yaptık, herkes... Gerçekten bu Komisyonun tüm üyelerinin iradesi olsaydı, serbest iradesi olsaydı aklımızdan bile geçmezdi bu. Ama Beyefendi kızıyor, kızdıktan sonra bir karar veriyor, onun kızgınlığı yasaya dönüşüyor. Olmaz, olmaz. Bakın, hâlâ vaktiniz var. Türkiye'deki avukatların sayısı, iradesi belli. Gelin, ortak bir uzlaşıyla bu sorunu çözelim. Eğer ki avukatların sorunlarını düşünüyorsanız, gidin Anadolu'ya bakın 1.500 lira maaşla çalışan avukatlar var. 2 bin lira kredi kartını ödeyemediği için takım elbisesini, kravatını giyip, ayakkabısının bağlarını ilikleyip intihar eden 26 yaşında avukatlar var. Staj yapacak yer bulamıyor bu avukatlar. Biz bunu düşünmüyoruz, baroyu nasıl daha çok böleriz diye düşünüyoruz. İktidarın yargısı, iktidarın barosu; e, peki oraya üye olmayan avukatlar daha fazla aç kalmayacaklar mı? Ne olacak? Daha fazla sefalet yaşamayacaklar mı? Ya bir boşanma davası, bir ceza davası, bir ticari davası olan insanlar, çekişmeli, gerçekten zor bir yargılamada neyi seçecek? İktidarın, AK PARTİ'nin avukatlarını. Niye? "Hâkim tanıyordur." diyecek, "Yargı onların, baro onların, devlet onların, her şey onların." diyecek. Olmaz arkadaşlar, olmaz. Avukatlık... Ya, biz bir kamu görevlisiyiz, kamu. Kanarya Sevenler Derneği değiliz biz, kulüp dernekleri değiliz biz. İş bu kadar sulandırılır mı? Ben hâlâ içinde gerçekten sağduyulu olan, mesleği bilen, baroyu bilen arkadaşlarımızın olduğunu düşünüyorum. Gelmesin Genel Kurula bu, çıkmasın böyle bir yasa. Yarın, bakın 2010 referandumu kadar talihsiz sonuçlar görsünüz, fazla değil beş yıl içerisinde. "Ne yaptık?" dersiniz. "Ne yaptık?" dersiniz. Bakın, yine söylüyorum.

DAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – "Aldatıldık." derler, ne yapacaklar?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yok, biz anlattık, "Aldatıldık." yok artık, o iş bitti.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Burada konuşulanlar, Genel Kurulda konuşulanlar, tarihe tanıklık yapacak. Öyle "Aldatıldık." demekle olmuyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, toparlayalım Sayın Başarır.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O yüzden hepimiz aklımızı başımıza alalım. Biz hukukçuyuz, biz hukuku biliriz. Anayasa'ya, Avukatlık Kanunu'na bu mesleğin onuruna dokunmayalım. Hâlâ vaktimiz varken bu yasayı çıkarmayalım buradan.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Hüseyin Kaçmaz, buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, kıymetli hazırun; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, genel itibarıyla Komisyonda söz alan birçok arkadaşımız yine meslektaşımız olan avukat arkadaşlar aslında sorunlara tüm çıplaklığıyla değindi. Sayın Başkan "Tüm zamanların en büyük salgını nedir?" diye sorarsanız size "Hukuksuzluktur." derim. Ve cumhuriyet tarihi boyunca... Ki ben Şırnak Silopi'de doğmuş, 1990'lı yılları yaşamış birisi olarak şunu çok net bir şekilde söyleyebilirim:

Şu an yaşadığımız hukuksuzluklar, haksızlıklar ve zulüm 1990'lı yılları geçmiş durumda, hatta Kenan Evren'e mezarında takla attıracak birçok uygulamayla karşı karşıyayız. Yakın zamanda ülkedeki kutuplaşmanın, ülkedeki öfkenin geldiği boyutu anlatması hasebiyle bu örneği vereceğim, yasayla birebir ilgili değil: Şırnak'ın İdil ilçesinde mezarlıkların tahrip edildiği bilgisi aldık ve bu ilk defa değildi, 3 defa aynı mezarlıklar tahrip edilmişti. İlk başta isimlerin yazılı olduğu kısım, mermerler kırılmıştı, daha sonra hıncını alamayan kolluk görevlileri aradan birkaç gün geçtikten sonra gelip diğer kısmı tahrip etmişti ve en sonunda da toprağın hani böyle tümsek şeklinde olan kısmını bile tahrip etmişlerdi. Ve bu vefat eden yurttaşların hani özellikle birisinin mezar taşının parçalarını orada gördüm, orada kırılmasındaki tek sebep üzerinde yeşil, sarı, kırmızı çiçek olmasaydı. Yine sadece “Ruhuna Fatiha... Doğum tarihi... Ölüm tarihi...” yazıyordu. Yani bugün bu ülkede kutuplaşmanın, öfkenin geldiği nokta artık bu. Ve hemen mezarlığın dışında Kürtçe “goristan” yani “mezarlık” yazdığı için, arkadaşlar, silahla taranmıştı, Kürtçe yazı, mezarlık ismi bile taranmıştı.

Sizler bazen farkında olmayabilirsiniz, sizler bazen söylediklerinizin, yaptıklarınızın yerelde ya da ilgili kurumlarda, kişilerde nasıl bir yansımayla halka karşı kullanıldığının farkında olmayabilirsiniz. Ama şunu net söyleyelim: Bugün yaptığınız ve yapmaya çalıştığınız bu yasa da yarın öbür gün tam da bu şekliyle hukuk dışı uygulamalarla karşı karşıya kalmanıza sebep olacak ve yine maalesef ki halk arasında nifak tohumlarının ekilmesine sebep olacak.

Şunu söylemek isterim, sadece şu örnek üzerinden aslında bu yasanın tehlikesini, bu yasanın getirebileceği sonuçları hepimiz görebiliriz: Orta zekâyâ sahip makul bir vatandaş, 1'den fazla baronun olduğu yerde iktidara yakın baro varken diğer baroları tercih eder mi? Etmez, mümkün değil. Peki, sizin iktidarınız ilelebet devam mı edecek? Hayır, bu da mümkün değil. Ancak arkadaşlar, yine iktidarınız döneminde getirilen ve referandumla geçirilen partili Cumhurbaşkanlığı sistemi son birkaç yıldır tüm yamalamalara rağmen, tüm düzenlemelere rağmen bir türlü rayına oturamadı. Çünkü yine dünyada örneği yoktu ve tırnak içerisinde “Türk usulü başkanlık sistemi” bir türlü dikiş tutturamadı. Şu an getirmeye çalıştığınız çoklu baro sisteminin de dünyada hiçbir örneği yok. Dünyada hiçbir örneği olmayan bu çoklu baro sistemiyle Türkiye’de iyice siyasallaşan yargının bu sefer savunma ayağının da sindirilmesi, bir nevi esir alınması anlamına gelecektir.

Bu barolarla ilgili düzenlemeye baktığımızda, 5 hukukçu yani avukat meslektaşımız olan Grup Başkan Vekilinin imzasıyla söz konusu teklif hazırlanmış ancak getirilen teklife baktığımızda hukuki bir gerekçe göremiyoruz. Doğrusu aslında bir gerekçesi var ve bu gerekçe de aslında neyin görmezden geldiği bilgisinde saklı.

Değerli arkadaşlar, birçok arkadaşımız değindi, 2010'lu yılların başında aslında bu yasa dillendirilmişti. O dönem AKP içerisinde de birçok itiraz söz konusuydu, bu barolara karşı operasyona karşı güçlü itirazlar vardı. Ancak bugün her ne hikmetse bu kadar pandeminin kol gezdiği, bu kadar işsizliğin arttığı bir dönemde sanki yurttaşların başka ihtiyacı yokmuş gibi, sanki vatandaşların başka sorunları yokmuş gibi alelacele bu yasa geçirilmek isteniyor.

Bir yasa eğer yeterince anlaşılmıyorsa normal şartlarda gerekçesine bakılır, yasaların anlaşılabilmesi için birkaç yöntem vardır, bunlar kontrol edilir: Gerekçe, esas, yasal boyut ve anayasal boyut irdelenir ve yasanın amacı ve kamunun yararı tespit edilmeye çalışılır. Ancak yapılan düzenlemede genel gerekçede ilk dikkatimizi çeken husus: Baroların, “meslek mensubu avukatların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, gelişimini sağlamak, birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak amacıyla kurulan kamu tüzel kişisi” biçiminde tanımlanmış olmasıdır.

Ancak arkadaşlar, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 76’ncı maddesinde baroların tanımında

“meslek disiplini” yerine, “meslek düzenini, ahlakını, saygınlığını koruma” ifadeleri yer almaktadır. Gerekçede; “düzen” yerini “disiplin” kavramına bırakmış, “saygınlık” ise yok olmuş görünüyor. Çok daha çarpıcı olanı da 76’ncı maddedeki hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunma ve koruma gibi avukatlık mesleğini diğer meslek kuruluşlarından farklı kılan temel niteliğe yer verilmemiş olmasıdır. Maddedeki tanımda “Çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdüren” ifadesinin gerekçede yer almamış olması da diğer çarpıcı bir nokta. Bu durumda teklifi hazırlayanlar, baroların mesleki saygınlık, hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunma ve korumayla çalışmalarını demokratik ilkelere göre sürdürmesiyle ilişkisini kurmamış görünmektedirler. Ancak, bunları öngören kanun maddeleri de değiştirilmemektedir.

Düzenlemenin amacı ise gelişen teknolojilere uyum sağlama çabası, avukat sayılarındaki aşırı artışın yol açtığı sorunların çözümü ve mesleğin daha iyi bir şekilde icrasısıdır, baro ve avukatlık mesleğinin sorunları sıralamasında bunların nerede durduğu ayrı bir konu.

Bu sorunların çözümüyle çoklu baro ve Barolar Birliği Genel Kurulundaki temsil rejiminin değiştirilmesi arasında nasıl bir ilişki bulunduğunu ya da kurulduğunu anlamak, en azından gerekçeden mümkün değildir.

Dediğimiz gibi, bir yasa teklifinin gerekçesinin, teklifle hangi kamu yararı amacının güdüldüğünü anlaşılabilir bir şekilde ortaya koyması gerekir. Kamu yararının amaçlanıp amaçlanmadığı konusunda ciddi kuşkular varsa gerekçelendirme özellikle önemli hâle gelir, “anayasal ilkeler”, “uluslararası hukuk”, millî menfaatler” olguları zorlanır, sağa sola çekilir ve kamuoyu ikna edilmeye çalışılır.

En azından kanun teklifini hazırlayanlar, kendi siyasal tabanlarına haklı ve meşru bir zeminde hareket edildiği duygusunu veren tutarlı bir gerekçelendirme çabasını göstermişlerdir ama söz konusu yasa teklifinde buna bile hiç gerek duyulmadığı aslında açıkça ortaya çıkmaktadır. Bu teklif metninin gerekçesinde başka bir inandırma çabası var görünüyor. Baroların tanımında demokrasi, hukukun üstünlüğü, hak arama hürriyeti, adil yargılanma hakkı ve temel hak ve özgürlüklerin korunması kavramları devre dışı bırakılıyor ve bunlar yokmuş gibi düzenleme yapılmaya çalışılıyor.

Yine, tasarıya baktığımızda tüm bunlarla birlikte sorunların ne olduğu tayin ve tespit edilmeye çalışılıyor, güya böyle bir görüntü veriliyor. Dünyanın küresel bir köy hâline gelmiş olmasının yol açtığı hız ve ivmeye uyum sağlama sorunu bunlardan biri. Bu durum, avukatlara ve barolara 21’inci yüzyıla uyumlu, uluslararası hukuka entegre gelişimin ve değişimin mihranları olması sorumluluğunu yüklemektedir. Avukat sayısının yol açtığı eğitim, staj gibi sorunlar da bu sorumlulukla ilişkilendirilmiş durumda, uluslararası hukuka entegre olma sorumluluğu da çok çarpıcı. Çünkü sorumluluğun içinde uluslararası hukukun temel ilkelerinden olan ve Anayasa’da ve Avukatlık Kanunu’nda hatırlatılan, altı çizilen ilkelerin ve kuralların olup olmadığını söylemek güç. Hukukun üstünlüğü, hak arama hürriyeti, adil yargılanma hakkı ve temel hak ve özgürlüklerin korunmasına ilişkin tek bir ifadeye rastlanmamış olması, bu nedenle rastlantı olmamalı.

Nihayetinde teklifte siyasi irade, yani iktidar ve ortağı, ortaya koyduğu bu amaca o kadar önem veriyor ki yasalaşmanın hemen ardından bu yıl içinde baro seçimlerinin yapılmasını zorunlu kılmaktadır. Yargıtay ve Danıştay üyeliklerinin kanunla bir gecede son erdirilmesi ile 2017 referandumunun hemen ertesi günü HSK üyelerinin görev süresinin sona erdirilmiş olmasıyla aynı yöntemin burada da uygulandığı anlaşılmaktadır.

Teklifin maddelerine baktığımızda, zaten birçok değerlendirme yapıldı, neredeyse hiçbir tanesinde bile bir gerekçeye rastlamak mümkün değildir.

Tüm bunlarla birlikte, dediğimiz gibi arkadaşlar, gerekçe, esas, yasal boyut ve anayasal boyut

irdelendiğinde bu yasanın aslında hem yasa yapma tekniğine aykırı olduğu hem de buradaki tek amacın AKP ve MHP'ye yakın barolar kurmak gayesi olduğu açıkça ortaya çıkmaktadır. Çok net bir şekilde kamu yararı olmayan bu düzenlemeyle erklerin birliği sağlanma gayesi güdülmektedir. Yargı zaten yeterince siyasallaşmış, bu şekilde savunma da siyasallaşacak ya da iradesi teslim alınmaya çalışılacak. Dedğimiz gibi, tüm zamanların en büyük salgını hukuksuzluktur arkadaşlar. Devleti devlet yapan hukuktur. Ve şu an bu yasa teklifiyle hukuka, adalete, bağımsız yargıya son bir darbe vurulmak isteniyor. Dedğimiz gibi, ülkedeki başat sorunlar her geçen gün daha da derinleşirken, baroların, avukatların gerçek anlamda sorunları dururken bu yasa teklifi hiçbir soruna cevap olmayacaktır, aksine bahsettiğimiz üzere kutuplaşmayı, gerginliği daha da artıracak ve yargıyı komple iktidarın hizmetine sunacak. Ülkenin ekonomik durumu boyutuyla da o kadar büyük sıkıntılı bir dönemden geçiyorken dedğimiz gibi hiç de zamanı olmayan, yeri olmayan bu yasa teklifinin -ki gerçek anlamda avukatların, baroların sorununu çözme gayesi olmadığı açık- maalesef ki iktidarın halkı bilimle değil halkı sopayla eğitmek istemesiyle alakalı bir durum olduğunu açıkça görebiliyoruz.

Arkadaşlar, hepimiz şunun farkında olmalıyız: Bir yerdeki adaletsizlik her yerdeki adalet için birer tehdittir ve bu adaletsizlikler, bu hukuksuzluklar sadece bir kesimin değil ya da sadece bir zümrenin değil yarın hepimizin başına bela olacak uygulamalar doğurabilir. Tüm bu sebeplerle ve birçok arkadaşımızın sarıh bir şekilde aslında dezavantajlarını, tehlikelerini anlattığı ve baroların bölünmesi durumunda yargının geleceği noktayı çok net bir şekilde anlattığı şekliyle, bu durumları kıymetli vekil arkadaşlarımızın da göz önünde bulundurarak bu yasa teklifinin geri çekilmesi ve ilgili kurumlar olan baroların, avukatların tümüyle karşı çıktığı bu durumun hiçbir şekilde muhalefet olarak, HDP olarak tarafımızca kabul edilmeyeceğini tekrarlamak isterim. Eğer gerçek anlamda ortak bir akıl, uzlaşma ve diyalog sağlarsa gerçek anlamda baroların, avukatların sorunları çözülebilir ama bu hiçbir şekilde hiçbir sorunu çözmez.

Kısa bir sözle, tarihten bir örnekle konuşmamı bitirmek istiyorum. Tarihte her diktatörlükte bir takıntı vardır, bu takıntı da kontroldür. Eski Roma'da insanlara ekmek ve sirk verdiler, halkı eğlenceyle meşgul ettiler ama diğer diktatörlükler fikirleri ve ilmi kontrol altında tutmak için farklı stratejiler uyguladılar. Peki, bunu nasıl başarıyorlardı? Eğitimden kısıarak, kültürü kısıtlayarak, bilgi edinmeyi yasaklayarak, bireylerin her söylemini yasaklayarak ve yine yargıyı, adaleti ele geçirerek. Şunu unutmamak çok önemli: Bu olay tarih boyunca kendini tekrar eden bir düzen biçimi ve bunun adı diktatörlüğe gidiştir.

Bu durumu bu şekilde kamuoyunun bilgisine sunuyoruz. Biz bahsettiğimiz üzere buna karşı durduğumuzu net bir şekilde ifade ediyoruz.

Teşekkürler Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Kaçmaz.

Şimdi söz sırası Sayın Bayram Yılmazkaya'da.

Buyurun Sayın Yılmazkaya

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu yasayla ilgili avukat ve hukukçu arkadaşlarımız bayağı uzun şeylerden ve yasanın getireceği sıkıntılardan bahsetti ve bahsedeceğiz ama ben bir hekim olarak şu andaki ortamımızın bize vermiş olduğu sıkıntıdan öncelikle birazcık bahsetmek istiyorum. Biliyorsunuz, Covid-19 salgınına maruz olduğumuz bir dönemden geçiyoruz. Kalp damar cerrahı olduğum için konuya hâkim olduğumdan sizlere biraz bilgi vermek istiyorum arkadaşlar.

Bakın, 1.179 ile 1.400 küsur arasındaki bir yeni vakanın olduğu bir dönemde şu anda bu salonda toplanıyoruz arkadaşlar. Ama en daha kötüsü yoğun bakımdaki hasta sayımız günden güne artıyor ve daha da kötüsü solunum cihazına ihtiyaç olma sayımız artıyor ki gerek yoğun bakımdaki hasta sayımızın artışı gerek solunum cihazındaki hasta sayısının artışı bu insanlarımızın yüzde 80'ine yakının öleceği anlamına gelir arkadaşlar. Bakın, şimdi bu taraf kalabalık, orası sakın diye düşünüyor olabilirsiniz, yirmi yedi saattir buradayız, bu virüs on beş yirmi dakikadan sonra buradaki oraya, oradaki buraya veya yanımıza gelen herhangi bir arkadaş bizlere bulaştırabilir. Bir kere bunu bilin arkadaşlar.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – O zaman maskeyi çeneye değil de yukarıya...

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – İstedığınız kadar efendim... Refleks olarak indiriyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Doktorlar öyle diyor ama siz de doktorsunuz.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Efendim “Yüzde 70-80 korur.” diyor ama mecburen bunu bazen indiriyoruz ve konuşurken indiriyoruz.

Ben bir ay önce yoğun bakımda bir doktor arkadaşın durumunu görmek için girdim. Keşke o yoğun bakımdaki doktor arkadaşımın gözlerinin içindeki “ölsem de kurtulsam” hissiyatını görseniz...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Allah korusun hepimiz.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – ...inanın, hepimiz şuradan teker teker kaçardınız arkadaşlar. Ama maalesef olayın ciddiyetinin farkında değiliz. Bence gelin, bu yasayı çekelim, şuradan kol kola hep beraber hızlıca kaçıp gidelim diyorum ama şimdi yine ister istemez biraz da yasayla ilgili konuşmak istiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – E daha kolayı var yani bir an önce geçirelim.

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Şimdi, iktidarın derdi, saraya biat etmeyen ve muhalif olan bütün meslek gruplarını “İyi icra etmiyor” bahanesiyle dizayn etmek. Kimin istediği malum olan ancak seçimlerle bu görevlere gelmiş baroların istemediği bu düzenlemeleri yaparak kendi çıkarlarınıza göre dizayn etmeye çalışmanız antidemokratik bir yaklaşımdır. Bakın, size şirin görünen Barolar Birliği Başkanı ve baro temsilcisi de bu yasaya karşı olduklarını söyledi.

Yapmak istediğiniz bu düzenlemeler ülkemizin kuruluş felsefesine aykırıdır. Devletin bütünlüğünün ayarlarıyla oynuyorsunuz arkadaşlar. Barolar bölünürse herhangi A barosu hangi iktidar hâkimse onun yanında olur, böylelikle parti baroları oluşur. Barolar siyasete göre değil, evrensel hukuk ilkelerine göre hareket etmelidir. Bağımsız savunma hakkı halkın güvenliği için teminattır. Baro sisteminin değişmesiyle savunmanın bağımsızlığı da yok edilecektir. Baro sisteminde yapılmak istenen değişikliklerle temelde savunma mekanizmasının bölünmesi amaçlanmakta, bu sayede baroların ağırlığının ve baroların verdiği “hukukun üstünlüğü ve insan hakları” mücadelesinin ortadan kaldırılmak istendiği aşikârdır.

Bu düzenlemeyle meslek etiği zayıflayacaktır. Avukatlar bağımsız meslek örgütlerini kendileri koruyacağından eminken diğer yandan meslek ahlakına ve kurallarına aykırı davrandıklarında cezalandırılacak bir meslek kuruluşunun varlığını düşünerek hareket eder, belli bir disiplin içinde kalırlar. Ama çoklu baro söz konusu olduğunda ise avukatlar tarafından meslek etiği ve kuralları daha gevşek uygulanacak ve meslek etiği zayıflayacaktır. Barolar siyasi iktidarın arka bahçesi hâline gelecektir. Siyasi gücü elinde bulunduranların yani sizlerin hayallerinden biri de yargı denetimi olmaksızın rahatsız edilmeden işleri yürütmek. Hukukun üstünlüğü ve insan haklarını savunmak gibi görevleri barodan almanın en kolay yolu kamusal hizmet niteliklerini ortadan kaldırmak, baroları bölmek ve zayıflatmaktan başka bir şey değildir. “Ben kendi barolar birliğimi kuramıyorum, o yüzden bölerek kendi barolarımı kurarım.” diyorsunuz ama maalesef çok yanlış.

Bu düzenlemeyle mesleki sorumluluğu yok edeceksiniz. Çoklu baroların hepsinde meslek etiğine, hukukun üstünlüğüne, insan haklarına saygı sonsuz olsa bile üyelerinden bir veya birden fazlasının meslekten men edilmeyi gerektiren suç işlemleri hâlinde maalesef bu üyelerini meslekten çıkarmayla cezalandırmayacaktır. Bu düzenlemeyle, üye sayısı azalmasın, kendinden olan gitmesin diye mesleğin ve baronun etik ilkeleri yok sayılabilir. Hatta futbolcular gibi toplu avukat transferlerine de yol açacaktır.

Kadın ve çocuk hakları korunmayacaktır arkadaşlar bu düzenlemeyle çünkü kadınların ve çocukların korunması ülkemizdeki en önemli sorunlardandır. Bu görevi kadın derneklerinin tek başına götürmeleri olanaksız olacaktır. Barolar bu görevlerini şu anda kamu yararına yerine getiriyor. Çoklu baro sistemiyle kamu yararı ortadan kalacak ve dernek niteliğindeki barolar üye ve mali destek çabasına düşecekleri için kadınların ve çocukların korunmasına veya mali gücü olmayanlara avukat atanmasına ilişkin kamu görevlerini yerine getirmeyecektir. Ülkedeki yargı düzenini tamamen allak bullak etmek adına atılan bu adımın Türkiye Cumhuriyeti'nin zararına olduğu aşikârdır.

Siyasi büyüğünüz olan Bülent Arınç, geçtiğimiz günlerde, bu FETÖ projeleriyle ilgili rahmetli Kamer Genç'in AK PARTİ hükûmetlerine yaptığı uyarıları hatırlattı. Bizler de şimdi sizleri uyarıyoruz: Bu yasa FETÖ projesidir. Geçmiş yıllarda Barolar Birliğini ele geçirme planları vardı. Hatta büyük illeri ilçelere ayırarak bölmeye çalışılmıştı. Bu da yine aynı amaçlı kutuplaştırma ve bölme çalışmasıdır. Yasa geçerse, etnik köken, inanç anlayışına göre barolar oluşacak, barolar arası kavgalar olacaktır. Vatandaş, kendine yakın ideolojik baroya yanaşacaktır. Bu da gittikçe artan ayrışma ve kutuplaşmanın tırmanmasına neden olacaktır, vatandaşlarımızı olumsuz etkileyecektir. Şimdi soruyorum: CMK ve adli yardım ödemeleri nasıl olacak ve nasıl dağıtılacak? Parti avukatları CMK davalarında sürekli öncelikli çağırılacaktır. Avukatlar istemese de bu gruplaşmaya gireceklerdir. Bu durum yargıçları, savcılarını hangi barodan vekâletname geldiyse ona göre davranma psikolojisine sokacaktır. Zaten son dönemlerde AK PARTİ il ve ilçe başkanlarının, teşkilatlarının, denetçilerinin hâkim ve savcı olarak atandığını biliyoruz. Teklif, yargı sistemine hiç katkı sunmayacağı gibi avukatların cübbelerine düğme dikmesine neden olacaktır. Bu teklifteki yanlışlar sadece bizlerdeki avukat milletvekillerinin sorunu değil. Siz iktidar avukat milletvekilleri, hiç rahatsız olmuyorsunuz. Milletvekilliği bitince avukatlık yapma ihtiyacı duymayacak mısınız arkadaşlar? Sizin partili avukat arkadaşlar da bu yasadaki rahatsız olduklarını bize söylediler, gelip bizlerle istişare ettiler.

Derdiniz baro seçimi ve Barolar Birliği yönetimiye -güya “Az oyla seçim kazanılıyor.” diyorsunuz, “Temsil yeterliliği tam değil.” diyorsunuz- o zaman seçim sistemlerini katılımcı hâle getirelim, gelin onu tartışalım. Yargı bağımsızlığı, kuvvetler ayrılığı diye demokrasi söylemleriyle iktidara geldiniz, şimdi yasakçı ve baskıcı yönetim anlayışıyla kuruluş ilkelerinize aykırı hareket ediyorsunuz. Bu millet size, onu yasaklayın, buna baskı kurun diye oy vermedi. Buradan sizleri bir kez daha uyarıyoruz. Bu kanunda avukatların sorunlarıyla ilgili bir çözüm yok, savunmanın saygınlığı ve bağımsızlığı adına bir adım atma yok ama yargıyı tam anlamıyla siyasallaştırma adına, ülkenin bütün ayarlarıyla oynama adına her türlü totaliter baskı düzenlemesi var.

Sadece, sizin istediğiniz yönetim baro seçimlerinde başa gelmediği için, iktidara biat etmeyen bir baroya tahammül edemediğiniz için bu dengelerle oynamanız, ülkemizdeki yargıyı dinamitlemeniz anlamına geliyor. Siz, ülkedeki hukuk düzenini yakıp yıkmamanın derdindesiniz. Gelin, baroları herhangi bir sınıfa, partiye, zümreye, cemaate teslim etmeyelim diyoruz. Yasanın, yargının paraleli olmaz, ideolojik ayrıştırmalara girmeyelim diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

8'inci maddede 3 adet...

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erel, siz mi konuşacaksınız?

AYHAN EREL (Aksaray) – Evet.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 4 Temmuz; bundan on yedi yıl önce yani 4 Temmuz 2003'te Irak'ın Süleymaniye kentinde şanlı Türk ordusunun, kahraman Türk ordusunun mazisine yakışmayacak şekilde şerefli subaylarımızın, ABD askerleri tarafından ellerine pranga, başlarına çuval geçirildiği gün. Birileri unuttu, birileri görmezden geldi, birileri ise duymadı ama biz unutmadık, unutanın kanı kurusun, lütfen siz de unutmayın.

Maddeye baktığımızda 8'inci maddede: “Birden fazla baronun bulunduğu illerde baro için ayrılacak yer Türkiye Barolar Birliğine tahsis edilir ve Birlik barolara kayıtlı avukat sayısını esas alarak bu yeri barolara tahsis eder.” denilmektedir. Yine, çeşitli kanunlara, içtihatlara baktığımızda, akademik yayınlara baktığımızda hukuk devletlerinde yargı sürecinin iddia, savunma, hüküm yani birbirine eşit 3 unsurdan meydana geldiği herkes tarafından biliniyor, 3 eşit unsur ama uygulamaya baktığımızda kesinlikle savunmanın diğer 2 unsur karşısında eşit olmadığını burada avukat olan arkadaşlarımızın hepsi bilmektedir. Bugün, günümüzde adliyelerde fiziki mekânların yetersizliği hepimizce bilinmektedir. Şimdi, sadece 1 baronun bulunduğu yerde avukatlara, barolara yer temin edemeyen, temin edilen yerlere bile cumhuriyet başsavcılarının göz koyduğu, buralardan onları çıkarmak için çeşitli yollara başvurduğu günümüzde 4-5 veya daha fazla baronun olacağı yerlerde bu barolara nasıl oda temin edeceksiniz? Ayrı ayrı barolara kayıtlı olan avukatlara avukatlar odasını nasıl temin edeceksiniz? Yani çoklu baro birçok problemi beraberinde getiriyor. Bunları kâğıt üzerine yazmak çok kolay. Ben şimdi avukatlık yapan arkadaşlarımızın illerindeki barolarını ziyaret ettiğimde görüyorum ya kıyıda köşede, hiç işe yaramaz, camdan bölünme bir odaları vardır ya da hiç yoktur; olanlara da savcılar, yer olmadığından adli işleri yürütmek adına avukatlara “Buraları terk edin, kendinize dışarıda odalar bulun, yerler tutun.” diye baskı yapmaktadır. Birden çok baronun olduğu bir ilde mevcut bir baroya yer bulamazken çoklu baroya nasıl yer bulacaksınız? Avukatlar odalarını 10 tane baro varsa 10 tane avukat odası olarak mı ayarlayacaksınız? Böylece, avukatlar arasındaki var olan dayanışmayı, gönül birlikteliğini bu şekilde ortadan mı kaldıracaksınız? Defalardır söylüyoruz, AK PARTİ'li arkadaşlarımızdan... Biz bunları söylerken sırf muhalefet olsun diye söylemiyoruz. Az önce 7'nci maddeyi oyladınız, biz İYİ PARTİ olarak 7'nci maddeye “evet” oyu verdik yani kuru muhalefet yapmıyoruz, ortada var olan gerçekleri yarın bir gün yaşanacak olan sıkıntıları hatırlatıyoruz. Bir kez daha düşünün yani bu yasanın taraflara getireceği menfaat nedir, sağlayacağı huzur nedir, ortaya koyacağı refah payı nedir? Bunları hiç dikkate almıyorsunuz. Açıkçası, bu kanun metni piyasaya, ortaya çıktığından beri hâlâ amacınızı anlamış değilim. Yani dün de söyledim, keşke bir yeteneğim olsa da baktığımızda kafanızın arkasındaki düşünceleri görebilsem. Ama böyle bir düşüncenizin olmadığını da biliyorum; hepinizin vatan sevdasından, bayrak sevdasından şüphemiz de yok ama barolar karşı, avukatlar karşı, Barolar Birliği karşı, bu inat, bu ısrar neden bunu anlayamıyoruz. Kanun teklifini hazırlayan bir arkadaşımız -gerçi onlar hazırladıysa, onu da bilmiyoruz- bize samimi olarak bunu açıklarlarsa biz de kaygılarımızdan, endişelerimizden kurtuluruz. Ne sağlayacak çoklu baro hâlâ anlamış değilim.

Ben AK PARTİ'li arkadaşlarımızı vicdanına, kamuoyundaki seslere duyarlı olmaya davet ediyor, hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Erel.

8'inci maddede aynı mahiyette 3 adet önerge vardır, işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 8'inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel
Aksaray

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Benzer mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Züleyha Gülüm	Ayşe Acar Başaran	Abdullah Koç
İstanbul	Batman	Ağrı

Gerekçe:

Savunma hakkının özdeşleştiği avukatlık mesleği, savunma hakkının kullanıldığı insanlık tarihi kadar eskidir. Savunma hakkının bir temsilci aracılığıyla kullanılması, avukatlık mesleğini yaratmıştır. Diğer yandan, avukatlığın, hukukun gelişimine paralel olarak devamlı gelişen ve amacına uygun düzenlemelere ihtiyaç duyan bir meslek olduğu şüphesizdir. Ancak bu ihtiyaç, mesleğin gelişimi ve ihtiyaçları temelindedir. Avukatlık mesleğinin kamusal niteliği haiz serbest meslek olarak tanımlanması, herkesin savunma hakkına ihtiyacı olduğu gerçeğinden hareketle kurulmuştur. Savunma hakkı kutsaldır ve herkes içindir. Bunun için barolar anayasal niteliği olan kuruluşlar olup bağımsız ve özerktir.

Anayasa'nın 135'inci maddesi "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hakim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzel kişilikleridir." şeklinde düzenlenmiştir. Bu itibarla barolar anayasal meslek kuruluşları olup barolara kayıt yaptırmak mesleki şart niteliğindedir. Teklif metninde önerilen çoklu baro sisteminin örneği başka hiçbir sistemde olmadığı gibi sendikal bir yapı şeklinde değerlendirilmesi ve 2 bin avukatın imzası ile teşkil edilecek baroların avukatlık meslek örgütü olarak nitelendirilmesi son derece talihsizdir. Avukatlık kamusal bir meslek olup mesleğin yürütülmesi aşamasında mevcut olan sorunların artmasından başka hiçbir şeye hizmet etmeyecek olan bu teklifin adil yargılanma hakkı ve silahların eşitliği ilkesine de aykırı olduğu aşîkârdır. Bu itibarla işbu teklif metni Anayasa'ya aykırı olduğu için kabul edilemezdir.

İktidarın yargıda kadrolaşma harekâtının nüvelerini verdiği ve keyfî hukuk uygulamalarıyla savunma hakkının kısıtlandığı bu ortamda avukatların durumu doğrudan bireyin savunma hakkının da kısıtlanması demektir. Savunma makamını temsil eden avukatların, yargı baskısıyla pasifize edilmeye ve görevlerini yaptırmamaya dönük bir tercihle karşı karşıya oldukları açıktır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre "Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder." denilerek avukatlık mesleğinin "yargının kurucu unsuru" olduğu

açıkça ifade edilmektedir. Yine buradan hareketle avukatın hukuki bilgi ve tecrübelerinin “adalet hizmetine tahsis” ve böylelikle de adalete yardımcı olması dolayısıyla “yargısal bir görev” ifa ettiği de tartışmasızdır. Savunmayı temsil eden avukatları içermeyen bir yargı ve yargılamadan söz edilemez. Savunmanın devre dışı bırakıldığı bir yargılama, baştan kadıktır. Adil yargılanma hakkının uygulanması, korunması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi; bağımsız mahkemelerin olduğu kadar bağımsız avukatların da varlığına bağlıdır. Ancak ne var ki ilk çağlardan itibaren hür ve bağımsız olmasına önem verilen avukatların mesleki sorumluluklarının görmezden gelinmesi ve sadece yandaş avukat üretme gayretleri; adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, silahların eşitliği ilkesi gibi temel kriterleri de zedelemektedir.

Yine Anayasanın 10’uncu maddesi kanun önünde herkesin eşit olduğunu ifade eder. Oysa bu kanun metnine göre çoklu baro sistemi oluşturularak avukatların eşitsiz koşullarda görev yapmaları kaçınılmaz olacaktır. Salt avukatlara özgü bu düzenlemenin yalnızca avukatlarla değil, avukatların savunmasını üstlenecekleri yurttaşlarla da ilintisi olduğu açıktır.

Bahse konu düzenleme Anayasa’nın 10’uncu ve 135’inci hükümlerine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 6’ncı maddesine aykırılık içermekte olup teklif metninden çıkarılması elzemdir.

Benzer Mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Tufan Köse	Alpay Antmen
Aydın	Çorum	Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi, “çoklu baro” uygulamasına uyumu öngörmektedir. “Çoklu baro” sistemi, Anayasa’nın 2, 11 ve 135/1’inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

8’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 8’inci madde kabul edilmiştir.

9’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 9 - 1136 sayılı Kanunun 58 inci maddesinin birinci fıkrasına “Cumhuriyet savcısı denetiminde ve” ibaresinden sonra gelmek üzere “kayıtlı olunan” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 9’uncu maddede söz talepleri var.

Sayın Uğur Bayraktutan, buyurun.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım ve bizleri dışarıda sosyal medya üzerinden dinleyen baro başkanları, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, çok önemli bir yasa teklifini görüşüyoruz. Bu yasa teklifi görüşülürken biraz önce arkadaşlarımız da şerh olarak düştüler. Türkiye’deki bu yasanın tarafları olan 130 binin üzerinde avukatı temsil eden baro başkanlarının bu salonda olmaması çok üzücü. Baro başkanlarına yeşil pasaport verildiği zaman o günkü toplantıda elleri patlayıncaya kadar alkışlayan Barolar Birliği Başkanı da burada yok. O gün Barolar Birliği Başkanı, baro başkanlarının, avukatların, dünyanın

her yerine gidebileceğini, Brüksel'e bile gidebileceğini söylüyorlardı. Ama ne yazık ki cumhuriyetin başkentine giremediler, aynı zamanda bugün de Mustafa Kemal'in Parlamentosuna giremiyorlar; bu utanç herhâlde hepimize yetecektir arkadaşlar, önce onu ifade edeyim.

Değerli arkadaşlarım, lafı evirip çevirmeye gerek yok, ben yazılı metne bağlı olarak konuşmayacağım. Bu bir projedir, bu çoklu baro projesi falan değildir, bu bir paralel baro projesidir. 12 Eylül 2010 halk oylamasında kıyameti koparttık ve sizlere yalvarıyorduk, “Yapmayın” diye “Şu yargıyı, FETÖ'ye teslim etmeyin.” diye yalvarıyorduk. Sizler FETÖ'yle o dönem içerisinde iş birliği yaptığınız. Bu ülkenin 14-15 bin hâkim, savcısının 4.500'ünü bir çeteye teslim ettiniz. Biz o dönemde cumhuriyet savcıları, hâkimler “Yapmayın, etmeyin” diyorduk; cumhuriyetin ordusunu yıktınız.

Şimdi, bugün de çok önemli bir projenin tarafısınız değerli arkadaşlarım. Bakın, bunun birtakım sıkıntıları var. İşin özü şudur: Eğer bugün Türkiye'deki barolar AKP'nin kontrolü altında olmuş olsa şu gün bu salonun ışıkları sönüktür ve biz salonun dışındayız, şu anda hiçbir milletvekili bu Parlamentoda yoktur. Lafı evirip çevirmeye gerek yok. Renkler siyah ve beyazdır, ara renkler yoktur arkadaşlar. Buradaki proje cumhuriyet barolarına karşı baroları AKP'ileştirme projesidir. Bu oyunun farkındayız, bu oyunu görüyoruz değerli arkadaşlar. Bunun sakıncaları var mıdır? İleriye doğru bunları göreceğiz. Bakın, Türkiye'nin ulus devlet ve üniter devlet kimliğiyle alakalı önümüzdeki dönemde nasıl sıkıntılar yaşayacaksınız, bunları tarihe not düşme açısından hep beraber göreceğiz değerli arkadaşlarım. Şimdi, belki, sizlerin bir bölümüne bunlar çok uzak, ütöpik gelebilir ama bunları yaşayarak göreceğiz.

Arkadaşlar, bakın, bazılarımızın evlatları hukuk fakültelerini bitiriyor. Şimdi avukatlara “reklam yasağı.” diye bir yasak var. Avukatlar reklam yapamazlar, Barolar Birliğinin belirlemiş olduğu şeylerin dışında hiçbir şekilde herhangi bir angajmana giremezler. Çoklu baronun olduğunu düşünün, paralel baroların olduğunu düşünün. İstanbul'da bu sayılara göre 47 bin avukatın olmuş olduğu yerde 23-24 baro kuruluyor. Şöyle bir argüman ileri sürülüyor kamuoyunda: “Efendim, Anadolu barolarını güçlendiriyoruz. 3 baroyla alakalı bir düzenleme yapılıyor.” diyor. Arkadaşlar, bir gerçek var bunu unutmayalım. İstanbul, Ankara ve İzmir'deki avukat sayısı Türkiye'deki bütün avukat sayısının yüzde 57,4'üne tekabül ediyor. Bu, şu demek: Demek ki Türkiye'deki yüzde 60'a yakın avukatın... Hani “temsilde adalet” “millî irade” “sandık” “büyük kavramlar” diye ifade ettiğimiz o kavramlarla alakalı, seçilme haklarıyla alakalı bir problemi gelip toplumun önüne koyuyorsunuz. Burada bir problem var. Şimdi, biz birden fazla baro kurduğumuz zaman, bu arkadaşlar, olur ya baroları kurdular. Bir kişi fakülteyi bitirdiği zaman muhtemelen siyasal düşüncesine göre veya başka türlü, ne diyecekler baroları kuranlar? “Seninle alakalı disiplin soruşturması yaptığım zaman hiç ayrıntıya girmeden seni affedeceğim.” mi diyecek? “CMK'yle alakalı görevlendirme yaptığım zaman sana daha çok CMK görevi mi vereceğim?” diyecek. Değerli arkadaşlarım, bakın, bir şey yapacak yani o baroyu cazip hâle getirecek bir şey yapmak zorunda. Veya daha farklı şeyler mi yapacak? Ne yapabilir bunların haricinde? “Ben sizden baro aidatını az alacağım.” mı diyecek? Mesela “Eğer bana kaydolursan ben seni her sene Avrupa'ya göndereceğim.” mi diyecek?

Arkadaşlar, bakın, İstanbul Barosunun protokoldeki sıralamasına baktım “İstanbul Barosu protokolde nerede duruyor?” diye. İstanbul Barosu protokolde 232'nci sırada, bütün milletvekilleri, aşağıya doğru üniversite rektörleri, başsavcı... Ki doğrudur, hiçbir sıkıntı yok. Biz bu protokolde yarın bir gün sıralama yaptığımız zaman –muhtemelen bir yönetmelik de çıkaracaksınız- baronun başındaki kişinin isminin alfabetik sırasına göre mi başa koyacaksınız yoksa üye sayısına göre mi başa koyacaksınız? Eğer böyle olursa o konuda da çok iddialı olmayın. Olur ya, hoşunuza gitmeyen bir baro sayısal olarak ön sırada olabilir, o konuda başka bir şey mi yapacaksınız değerli arkadaşlarım? Onu da yapacaksınız çünkü eğer buradaki bu problem sizi rahatsız ediyorsa böyle bir sıralama da yapacaksınız.

Değerli arkadaşlarım, bakın, Barolar Birliği Başkanı burada yok -en kibar anlatımla- bir eksen kaymasına yol açtı yani arkadaşlarını yarı yolda bıraktı. Yarı yolda bırakmaya alışan bir kişi eğer bunu bir ihtiyatla alışkanlık hâline getirmişse önümüzdeki günlerde siyasal iklim ve rüzgâr başka yerden esmeye başladığı zaman sizleri de yarı yolda bırakacaktır. Bunu da tarihe not düşülmesi açısından bir yere not alın değerli arkadaşlarım. Kendisini yakinen tanıdığım için diyorum.

Bakın, onunla alakalı da bir jöle koymuşsunuz, bir pasta koymuşsunuz. Şu anda mevcut düzenlemede 10 baro başkanının olağanüstü seçimli genel kurula götürme hakkı varken 25 baro başkanına çıkarmışsınız, arada onu kimse konuşmuyor. Ona da demişsiniz ki: “25 baro talep edebilir.” Ama buna ilişkin de seçim maddesini koymamışsınız. Sayın Birlik Başkanına da sarayın gizli dehlizlerinde, koridorlarında demişsiniz ki: “Sayın Başkan, sen de dükahına devam et.” Yani diplomasının temel kuralı “karşılıklı kazan-kazan”dır, “Sen de kazan, ben de kazanayım.” Yani bunun adı “ahlaksız teklif”tir değerli arkadaşlarım. Barolar Birliği Başkanına da buradan kapak olsun diyorum.

Değerli arkadaşlarım, söyleyeceğimiz olaylar şu: Bakın, bu düzenlemeyle İstanbul Barosunun – belki rakamlarda bir-iki sapma olabilir- şu andaki temsil kabiliyetini 137’den 14’e indiriyoruz, Ankara Barosunun temsil kabiliyetini, Barolar Birliğindeki seçim kabiliyetini 57’den 7’ye indiriyoruz, İzmir’in temsil kabiliyetini 30’dan 5’e indiriyoruz. Buradaki düzenleme şudur, biraz önce de ifade ettim. Burada bir pratik sonucu daha söyleyeceğim değerli arkadaşlarım.

Yargıyı çöktertiniz. Bakın, bugün, Danıştay, Yargıtay büyük bir çoğunluğuyla çöktürülmüştür. Biz FETÖ yargılamalarının olduğu dönemde size yalvarıyorduk, diyorduk ki: “Bakın, o Beşiktaş Adliyesindeki bir avuç çeteye bunları teslim etmeyin.” Ben o tarihlerde televizyonlara çıkıp diyordum ki: “Bu ülkede bir cumhuriyetin savcıları var, bir de bu Zekeriya Öz gibi altına Mercedes verdiğiniz cumhuriyetin avcıları var.”

Sizin hoşunuza gitmeyebilir, ırkçı görebilirsiniz, cumhuriyetin Adalet Bakanı Mahmut Esat Bozkurt o tarihte, Mustafa Kemal’in Adalet Bakanı, cumhuriyet savcılarına diyor ki: “Meriç kıyılarında çalışan Türk köylüsünün kaybolan sabanından tutunuz da bu vatanda yaşayanların uğrayacağı en ufak haksızlıktan, hatta Bingöl dağlarının ıssız kuytularında nafaka bekleyen öksüzlerin gözyaşlarından siz sorumlusunuz.” Bir bölümünüzün hoşuna gitmeyebilir Mahmut Esat Bozkurt ama o dönemin “avcıları” bugün Avrupa’da, bakın, gazetelere manşet oluyorlar; biz o dönemde de sizleri uyarmıştık.

Bakın, Yargıtayın bir bölümü çöktürülmüştür. Şûra-yı Devlet dediğimiz, devletle kişiler arasındaki en büyük uyuşmazlık mahkemesi olan Danıştayın başındaki kişi, Yüksek Seçim Kurulunda İstanbul’un iptal kararını veren, Sayın Genel Başkanımızın “çete” diye ifade etmiş olduğu hâkimlerden bir tanesidir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – FETÖ numarasını atmış...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Bakın, değerli arkadaşlarım, rahatsız olmayacaksınız, bakın.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – FETÖ’ye girmeyin efendim.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Bakın, Danıştay çöktürülmüştür...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Nasıl suçluyorsunuz...

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Müsaade edin, ben size cevap vermiyorum, sonra dersiniz.

Arkadaşlar, bir dakika...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – En çok bağırın FETÖ’cüdür.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Danıştay çöktürülmüştür, Yargıtay büyük anlamda çöktürülmüştür, çöktürilmeyen bir tek kurum vardır; avukatlar, bağımsız savunmadır.

Arkadaşlar, yargı şöyle değildir, bakın, yargıyı sadece mahkeme başkanından ibaret bir kurum

olarak göremezsiniz, dışarıdan bakan adam yargıyı böyle görebilir. Bakın, ben uzun yıllar, çeyrek asır avukatlık yaptım; özellikle, devlete ilişkin davalarda, bakın, devlete karşı açılan davalarda arkadaşlar, son dönemde gördüğüm şuydu -bunu bir yere not alın- özellikle, bakın, kamulaştırma davalarında uzun yıllar avukatlık yaptım, köylere gidiyorduk -ismini demeyeyim çok yakın arkadaşımıdır, sevdiğim arkadaşımıdır- bana diyorlardı ki: “Size değil iktidar partisinin bir başkanına vereceğiz.” Niye? “Çünkü onlar devlette daha iyi iş takip ediyorlar.” diye. O çocuğun da hiçbir günahı olduğu için filan diye demiyorum, bakın, haksızlık olduğu için demeyeyim. Arkadaşlar, bu algıyı yok edemezsiniz.

Bakın, hiç kimse inanç ve düşüncelerini açıklamaya zorlanamaz. Hem Türk Ceza Kanunu’nda vardır bu amir hüküm hem de Anayasa’da bu amir hüküm vardır. Hiç kimse inanç ve düşüncelerini açıklamaya zorlanamaz. Biz ne yapıyoruz, şimdi, baroyu... Benim eşim noter, notere gidiyor, hangi baroya kayıtlı olduğunu bildiği zaman, eğer ben hâkim olarak, o baroya kayıtlı avukatla aynı siyasal düşünce içerisindeysem -boş verin her şeyi- ve o dava “fifty fifty”se yani ortada bir davaysa kanaatimi bana yakın olandan yana kullanırım arkadaşlar. Bu, eşyanın tabiatına uygundur, hiç kimse bana hamaset yapmasın, ben çeyrek asır bu işi yaptım. O hâkimlerin nasıl kararlar verdiğini gören bir arkadaşınızın arkadaşlar.

Bakın, bunları size kanaatleriniz değişeceği için anlatmıyorum, bakın, burada sizin kanaatlerinizle alakalı bir düşünce değişikliği olacağı için, bir umut içerisinde olacağım için anlatmıyorum arkadaşlar. Ama bu akşam evlerinize gittiğiniz zaman, bir hukukçu arkadaşınızla filan oturduğunuz zaman bu değerlendirmeyi iç dünyanızda, vicdanınızda mutlaka yapın arkadaşlar.

Bakın, yargı bu kadar ucuz, bu kadar... Yani biraz önce dediler “Siz de bir şey kurun...” -turşu kurar gibi- arkadaşlarımıza söylendi ya, bu kadar ucuz bir yöntem, ucuz bir anlayış değil değerli arkadaşlarım. Bir kere daha vicdanınıza sesleniyorum bakın. Eğer gerçekten, anlatıldığı gibi, yargı, barolar AKP’nin kontrolü altında olsaydı şu odanın ışıkları sönmüştü.

Ben süreme uyacağım Başkanım, affınıza sığındım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Bayraktutan.

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Size de bu konuda anlayış gösterdiğiniz için teşekkür ediyorum.

Bu konuda sizlerden bir kere daha istirham ediyorum değerli arkadaşlarım. Bu kararla alakalı konuşmalarımı, farkındaysanız, çok ayrıntıya girmeden yaptım çünkü teklif siyasi bir teklif.

Dışarıda baro başkanları var. Dünkü yaşanan tablo üzücü bir tablodur. Yani polisle bu ülkenin baro başkanlarını karşı karşıya getirmek kadar üzücü bir olay yoktu. O polisler de bizim kardeşlerimiz, yıllarca onların avukatlığını yaptık sıkıntıya düştükleri zaman, bundan sonra da yine bir şey olduğu zaman yine bizim yanımıza gelecekler. Ama ben sizlerin yerinde olsaydım, en azından, bu yemeği pişiriyorken bile şu tuzunu, biberini burada hazır ederdim, derdim ki, en azından o meşruiyetle alakalı bütün koşulları hazırladım.

Değerli arkadaşlarım, ben sizlerin vicdanlarına sesleniyorum, beni dikkatle dinlediğiniz için hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Bayraktutan.

Sayın Murat Emir.

Buyurun.

MURAT EMİR (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Çok değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım, milletvekili arkadaşlarım ve salonda bulunan az

sayıdaki uzman arkadaşımı içtenlikle selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, ortak aklın işlevsel olmadığı, nasıl hazırlandığı bizim için malum olan ve Türkiye’de yargı bağımsızlığına, yargı kalitesine katkı vermekten öte, yargıyı bulunduğu durumdan çok daha kötü bir noktaya taşıyacak ve yargı bağımsızlığının tabutuna son çiviye çakacak bu düzenlemeyi görüşmeye devam ediyoruz ama maalesef Avukatlık Kanunu görüşürken baro temsilcileri olmaksızın görüşüyoruz, üniversitelerin sustuğu, sivil toplumun konuşturulmadığı öbür ortamda konuşuyoruz. 132 hukuk fakültesi bu konuda ne düşünür bilmiyoruz, salonda da onların temsilcileri doyurucu açıklama yapmıyorlar.

Değerli arkadaşlar, Avukatlık Kanunu dolayısıyla da ve hepimizin bildiği gibi, avukatlık ve savunma yargının kurucu unsurudur, yargının olmazsa olmazıdır. Dolayısıyla, savunmanın zayıflatılması adil yargılanma hakkının ve hak arama özgürlüğünün zedelenmesi olacağı için yargının zedelenmesi olacaktır, hukuk devletin ağır yara alması olacaktır. Yapılan şudur: Günlük ihtiyaçlar için, ele geçirmek için, ele geçiremiyorsak parçalayalım da zayıflatalım diye getirilen ve aslında sonuçlarını şimdiden sizin dahi tahmin edemeyeceğiniz sonuçlara yol açabilecek bir teklifle karşı karşıyayız ve bu teklif birçok yönüyle eleştiriye açık. Ben, zamana dikkat ederek birkaç noktayı, önemsedğim noktayı dikkatinize sunacağım.

Bir defa, değerli arkadaşlar -söz edildi ama bir daha söyleyelim- Anayasa’ya açıkça aykırı bir düzenlemeyle karşı karşıyayız. Hukuk devleti ilkesinden başlayın, Anayasa 135’e aykırı bir düzenlemedir. Anayasa 135’in ruhuna göre, kamu hizmeti bütünseldir ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları bu yönüyle de bölünemezler.

Bir diğer nokta, daha önce de denenmiş olan, Anayasa Mahkemesinin içtihatlarıyla ortaya konmuş olan, seçim sisteminde eşitsizliğin anayasal eşitlik ilkesini zedelemesi dolayısıyla Anayasa Mahkemesinin normalde bu düzenlemeyi iptal etmesinin gerekliliğidir. Şöyle ki değerli arkadaşlar, bakınız, 1995 yılında Türk Dış Hekimleri Birliğinin, 2002 yılında Türk Tabipleri Birliğinin, yine 2011 yılında Dış Hekimleri Birliğinin, yine 2011 yılında serbest muhasebecilik seçimiyle ilgili düzenlemeler eşitlik ilkesi ihlal edildiği gerekçesiyle Anayasa Mahkemesince iptal edilmiştir.

Şimdi, böylesine eşitsiz, böylesine delegasyonu üye sayısından bağımsız ve keyfi bir biçimde düzenleyen bir düzenlemenin Anayasa Mahkemesinin denetiminden geçmesi mümkün müdür? Sizin devriktidarınızda bire bir belirlediğiniz ve saraya bağladığınız Anayasa Mahkemesi sayesinde mümkündür ama biliniz ki Anayasa’ya her yönüyle açık bir düzenlemeyle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, bakınız, bu düzenlemede deniliyor ki: “2 bini bul, bir baro kur; ondan sonra bu baroyla 4 delege al.” Peki, 5’inci delegeyi nasıl alacaksın? 5’inci delegeyi almak için 5 bin üye daha bulacaksın. Buradaki akıl fukaralığını dikkatinize sunmak istiyorum. 2 bine 4 delege olacak, 5’e çıkartılması için de 5 bin üye daha bulacak ve bunu anayasal eşitlik ilkesine aykırı bulmayacaksınız. Herkesi biraz akla ve vicdana davet ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bakınız, barolar sadece siyasi iktidara hizmet için böylesine parçalanmamalı, baroların çok temel kamusal değerleri var. Birbiriyle yarışan, birbiriyle rakip, birbirinden üye kaydetmeye çalışan baroların kamusal görevlerini hakkıyla yapabilmeleri olanaksız. Barolara, Türkiye’ye, Türk yargısına böylesine bir haksızlığı yapmayın, böyle bir şeyi yapmaya kimsenin hakkı yok.

Bakınız, burada baroların çok temel görevleri var. Baroların en önemli görevi, meslek onurunu, meslek ahlakını, meslek etiğini korumaktır ve bunun için gerektiğinde disiplin soruşturmaları yapmaktır. Üye kaybetmek için yarışan baroların hakkıyla disiplin soruşturması yapacağını, hakkıyla ruhsat denetimi yapacağını iddia etmek mümkün müdür? Elbette bunu yapamayacaktır. Avukatlık eğitimi son

derece önemli, avukatlık stajı yapılırken, baronunu denetimi, baronun kalitesi, baronun etkinliği son derece önemli. Barolar birbirleriyle yarışırken bu görevleri hakkıyla elbette yapamazlar. Bakınız, yine devam ediyoruz, barolar, çoğu defa kadına karşı şiddet, çocuğa karşı şiddet, cinsel istismar davalarında taraf olurlar ve özellikle hem CMK görevi dolayısıyla hem de dava açma yoluyla hukukun üstünlüğüne ve hak arama özgürlüğüne hizmet ederler.

Şimdi, siyasallaşmış, etiketlenmiş avukatların oluşturduğu barolar, güçsüzleştirilmiş, mali açıdan sıkıntıdaki barolar bu görevlerini elbette hakkıyla yapamazlar. Dolayısıyla hem kamusal hizmetin zarar görmesi hem de Anayasa'ya aykırılık bakımından bu teklifin tekrar gözden geçirilmesi lazım.

Şimdi, hedefin baroları parçalamak yoluyla ele geçirmek ve onun üzerinden bir siyaset inşası olduğunu anlıyoruz ama bir gerekçelendirme ihtiyacını görüyorum. Bu salonda gerekçe aranıyor ama bulunamıyor. Birinci gerekçe, deniyor ki: “Dünyada da çoklu baro sistemleri var.” Değerli arkadaşlar, çoklu baro sistemi dünyanın hiçbir yerinde yok; bir tek Tokyo’da çok özel koşullarda tanımlanmış bir baro sistemi var. İçinizde çoklu baro olduğunu söyleyen Cahit Özkan, bu salonda, Almanya’da çoklu baro olduğunu söylemişti. Kesinlikle bir yanlış, hatta bilmiyor olamaz, yalan demeyeceğim ama buna bir “çarpıtma” demek doğru olur. Elinizde bir literatür, ciddi bir kaynak varsa getirin, gösterin. Dünyanın hiçbir yerinde çoklu baro sistemi yoktur ve olamaz. İngiltere’deki örnek, bununla hiçbir ilgisi olmayan bambaşka bir düzenin parçasıdır; onu da buradaki herkesin bildiğini düşünüyoruz.

Değerli arkadaşlar, diğer bir gerekçe, biraz önce bahsettiğim, bu salonda herkesin rakamsal düzeyde ortaya koyduğu bu haksızlığı, vicdansızlığı gerekçelendirmek için burada söylenen şu: İstanbul Barosu 8 bin oyla geldi, 8 bin oy verildi ve delegasyonu aldı, büyük oranda da delegasyona hâkim oluyor. Değerli arkadaşlar, bir başka yapının 8.001 oy alıp İstanbul Barosunu kazanma olanağının önünde bir engel var mıydı? Burada önemli olan serbest seçimin olması, yasal seçimin olması, demokratik seçimin olması, seçime girme hakkının zedelenmemiş olmasıdır, zaten bunlar da yargı denetiminde seçimlerdir. Dolayısıyla “8 bin aldı, İstanbul’u, âdeta Türkiye’yi yönetiyor.” demek aslında demokrasiye inanmamak, demokrasiyi zımnen reddetmektir; bu konuya da dikkatinizi çekerim.

Değerli arkadaşlar, bir diğer önemsedğim nokta şu, çok yapılıyor: Biz diyoruz ki avukatları etiketleyeceksiniz. Avukatları hangi grubun, hangi siyasal yapının, hangi partinin, hangi tarikatın üyesi olduğuna göre etiketleyeceksiniz ve hem de HSK’nin birinci derecede parti genel başkanı tarafından belirlendiği bir hukuk düzeninde hâkimlerin ve yargının bunun üzerinden şekilleneceğini, etkileneceğini söylüyoruz, diyorsunuz ki “Barolar zaten siyasetin içinde değil mi?” Bu tartışma on dakikaya sığmaz, çok zevkle yaparım bu tartışmayı sizinle ama baroların yaptığı siyaset değil arkadaşlar. Baroların yaptığı, Avukatlık Kanunu’ndan kaynaklanan ve hukukun üstünlüğünü ve temel hak ve özgürlükleri koruma konusundaki görevinden kaynaklanan işlemlerdir ve duruşlardır. Bir baro elbette ki temel hak ve özgürlükleri, hukukun üstünlüğünü koruyacaktır, savunacaktır; bu, bir yönüyle bir siyasettir elbette ama sıcak siyasetin parçası olmak, bir partinin, bir grubun, bir yapının parçası olarak siyaset yapmak anlamına elbette gelmez. Baro, nerede bir insan hakkı ihlali varsa, nerede kadına karşı şiddet varsa, nerede birisi ayrıştırılmaya, ötekileştirilmeye maruz bırakıldıysa elbette ki orada olacaktır, olmak zorundadır, bunu günlük siyasetle karıştırmayın ama barolar, bugüne kadar, elinden geldiği kadar sıcak siyasetin dışında durmaya çalışmıştır. Dolayısıyla “Barolar zaten siyasetin içinde.” demek tutarsızdır, yanlıştır. Burada söylemeye çalıştığımız şey, baroların her birini etiketlemiş, hangi siyasi yapının hangi alt bölümüne ait olduğunun bilindiği ve davaya girerken, vatandaş davayı alırken bunun belirlendiği bir düzende adil yargılanma hakkından, yargı bağımsızlığından, mahkemelerin adalet dağıtmasından asla bahsedemeyiz.

Değerli arkadaşlar, bir diğer nokta, bakınız, baroların CMK’yle görevleri ve buna benzer kamusal

görevlerinin bir bölümünün eşit ve dönüşümlü temsille götürüleceğine dönük maddeler var burada, her bir maddede bu var. Şimdi, tekrar bir vicdan ve akıl sorusuyla karşılaşıyoruz: 2 bin üyeli bir baro ile 40 bin üyeli bir baro eşit ve dönüşümlü temsille CMK'ye temsilci gönderecek. Bu, şu anlama geliyor: Özellikle yeni, genç avukatlar açısından, genç meslektaşlarımız açısından elzem olan, yaşamsal olan o küçük gelirleri elde edebilmek için az üyeliği baroya kaydolmak noktasında yönlendirilecekler anlamına geliyor. Bu hem haksızdır hem de aslında avukatların iradesine bir tecavüzdür, bir faul'dür. Genç avukatların ekmek kazanma mücadelesini böylesine dar çıkar hesaplarınıza ve siyasi hesaplarınıza alet etmeye hiçbir şekilde hakkınız yok.

Ben zamana riayet etmeye çalışarak, çok kısaca, önemsedığım konulara değindim. Bir nokta da şudur değerli arkadaşlar, sözlerimi bitirirken şunu da söylemiş olayım: Burada bir söz hakkımız var, bir uzlaşıyla götürüyoruz ama aslında uzlaşının karşılıklı ortak aklın, diyalogun geliştirilmesi ve bu yasanın hiç olmazsa bir yerlerinden düzeltilmesi için yapılması gerekirdi. Yoksa bizi burada tutanağa konuşan milletvekillerine indirgediğiniz zaman aslında Meclisin de etkinliğini azaltmış oluyorsunuz. Yüce Meclis demekle, Gazi Meclis demekle Meclis yücelmiyor; bizim hepimizin Meclisi, komisyon çalışmasını, komisyon çalışmasının etkinliğini ve verimliliğini artırmak konusunda özenli davranmamız gerekir, bu konuda da herkesi duyarlı olmaya ve diyaloga açık olmaya davet ediyorum.

İlginiz için teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz sırası Sayın Tulay Hatimoğulları Oruç'ta.

Buyurun.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, şimdi bir baro yasası görüşüyoruz. Ama bunun siyasi bir hesaplaşma ve siyaseten bir tutum alma olduğunu sanıyorum ki bilmeyen yok. Burada mesele ne avukatların sorununu çözmek ne gerçekten bir mesleki yapılanma konusunda eksiklikleri gidermek ne de burada baroyu, baronun koşullarını daha iyi bir hâle getirmek değil. Bugün, hani şu teklifi gerçekten yapmak istiyoruz size: Bütün avukatların önüne sandık konsun ve baro yasasıyla ilgili yapılacak bu değişikliğe kim “evet” diyor, kim “hayır” diyor ve ondan sonra bu Komisyon çalışmalarına devam etsin. Şayet siz gerçekten söylediklerinizde, iddialarınızda haklı olduğunuzu düşünüyorsanız bu cesaretle mini bir referandum yapılsın bu konuda ama siz de adınız gibi biliyorsunuz ki bununla ilgili yaklaşık yüzde 70 oranında, belki daha fazla -tam bilemiyorum -bu yasaya avukatlar “hayır” diyecekler. Siz, bir insanın kendisini ilgilendiren bir konuda -zaten her zaman ne yazık ki komisyon faaliyetleri ve yasama faaliyetleri böyle gidiyor- ilgili kurumlarla, ilgili meslek odalarıyla, ilgili sendikalarla görüşme yapılmadan yol almayı bir gelenek hâline getirdiniz. Ben yaptım oldu, olunca da bitecek zannediyorsunuz ama -bu size çok hatırlatıldı, ben de bir kere daha hatırlatmak istiyorum- hukuk size de lazım olacak. AKP sürekli iktidarda kalmayacak, kalamaz da. Bu gerçekten doğanın kanununa aykırı. Bunu eminim ki bu sırada oturan herkes adı gibi biliyor ve yarın öbür gün hukukun, bu sizin çıkardığınız yasaların size döneceğini biliyor olmanız gerekiyor. Ben birçok milletvekilinin bunun farkında olduğunu, bu sebeple de baro yasası olsun, birçok yasaya da canı gönülden destek vermediğini de biliyorum, diğer arkadaşlarımızın bildiği gibi. Ama gerçekten bu konuda elinizi vicdanınıza koyup bir kez olsun ezber bozmanızı isteriz. Bozacak mısınız? Hayır. Ama isteriz bozmanızı bu ezberi.

Bakın, savunma şiddete uğradı. Bir ülkede avukatlar konuşamayacaksa, avukatlar Anayasa'dan gelen haklarını kullanamayacaksa, Ankara'ya bir yürüyüşü gerçekleştirirken önlerine polis barikadı kurulacaksa bu ülkede kim konuşacak? Hiç kimsenin konuşmadığı bir yerde, sadece Cumhurbaşkanının

ve onun emrinde olan, tek kelime, bir harf dahi ondan farklı söylemeyecek olan Hükümet sözcüleri dışında kim konuşabilir ki? Ben, bugün AKP milletvekillerine seslenmek istiyorum: Siz kendi fikrinizi dahi farklıysa çıkıp şurada söyleyemezsiniz. İşte, avukatları da tornadan geçirmişçesine tek tip insan hâline getirerek tek tipléstirmek istiyorsunuz ama bu mümkün değil. Bugün avukatların Ankara'ya yaptığı yürüyüş, Türkiye'nin dört bir yanından demokratik haklarını kullanarak yaptıkları eylemlilikler, seslerini duyurmalar, gelip Mecliste yaptıkları görüşmeler... Şu an Çankaya Kapısı'nda oturan baro başkanları buna biat etmeyeceklerini, bununla uzlaşmayacaklarını, bu yasa çıksa da ne vicdanlarda ne yürürlükte asla ve asla ne meşru ne de sağlıklı bir iş olmayacağını bize göstermiş olmalı. Burada oturan hukukçu arkadaşlar var, ya sizin hiç vicdanınız sızlamadı mı avukatlar, meslektaşlarınız dışarıda dayak yerken? Bir polis kalkıp gaz sıkıyor, dayak atıyor ve siz buradan izliyorsunuz. Gerçekten hiç vicdanınız sızlamıyor mu bunu çok merak ediyorum. Az önce zaten AKP sıralarından bir vekil "Siz de baro kurun." diyerek aslında bir itirafı ortaya koymuştur, itiraf etmiştir. Yani "Biz kendi baromuzu kurmak için bu işleri yapıyoruz." demiş oluyorlar.

Evet, AKP'nin bugüne kadar uyguladığı bu politikalar, gerçekten, kelimenin özetıyla, faşizmi bu ülkede biraz daha yerleştirme ve derinleştirme... Cumhurbaşkanı kendi ağzından söyledi, dedi ki: "Biz kültürel iktidarımızı henüz kuramadık." İşte, kültürel iktidarlarını kurabilmek için, baronun seçim sistemine, meslek odalarının seçim sistemine, sosyal medyayı katletmeye devam ediyorlar. Medya zaten tekellerine alınmış durumda, alternatif medyanın sesini kısmak için elinizden geleni yapıyorsunuz. Ben iki gün önce Sivas'taydım, dün de Çorum'daydım ve orada katledilen canlarımızı anmak için HDP heyetiyle beraber oradaydık. Bize o dönemin canlı tanıkları şunları anlattı: "Camiye bomba atıldı." dediler, "Kendilerine meşru zemin bulmak ve bir güruhu harekete geçirmek için bu tarz yalanlardan bize o kadar çok örnek aktardılar ki..." Şimdi aynısını AKP şu an gerçekleştirmeye çalışıyor yani her şeye bir meşru zemin bulduğunu zannederek geniş kitlelere kendini inandırmaya çalışsa da şunun farkında olmalıdır: AKP eskisi kadar kitlelere kendisini inandırmıyor, AKP eriyor.

Bakın, "Kadının adı yoktu, kadının adını biz koyduk." dedi AKP Grup Başkan Vekili. Duygu Asena'nın kitabını okumuş ve oradan esinlenerek söylemişse ben, o kitabı yanlış yorumladığını bir kere belirtmek isterim. Kadının bugüne kadar kazanılmış haklarının işte "İstanbul Sözleşmesi feshedilecek." diyerek bu AKP tarafından ortadan nasıl kaldırıldığını, bunu bütün kadınlar biliyor ve farkında.

AKP iktidarı döneminde kadına yönelik şiddetin nasıl arttığını ve oluşturmak istenilen yeni toplumun kodlarının kadın bedeni üzerinden nasıl oluşturulduğunu sanırım bilmeyen yok. Ve işte, buradan hani şunu ifade etmek istiyorum: Kültürel iktidarınızı bir de kadın politikanızla yani kadın bedeni üzerinden yapmaya çalıştığınız yeni toplumsal kodlarla, oluşturmaya çalıştığınız yeni toplumsal kodlarla hayata geçirmek istiyorsunuz ama nafiye.

Bakın, bugün Esra Albayrak'a sosyal medyadan yapılan hakaretler bahane edilerek sosyal medya yasaları gündeme geldi. Ben burada tek kelime söylemek isterim ki: Allah'tan korkun. Nevşin Mengü, Berna Laçın, Canan Kaftancıoğlu kadın değil miydi? Biz, HDP'li kadın milletvekilleri olarak her Allah'ın günü sosyal medyada sizin trol ordunuz tarafından tehdit ediliyoruz ve hakarete maruz kalıyoruz. Biz kadın değil miyiz? Sadece AKP'liyseniz ya da Cumhurbaşkanı'nın kızı, birinin eşiyiseniz mi kadın oluyorsunuz? Bu konuda elinizi vicdanınıza koyun ve artık gerçekten -yüzüm kızarak söylüyorum- bu kadar yalan, bu kadar kılıf aramaya çalışma... Ama bu kılıfların da artık hiçbir biçimde bir karşılığının olmadığını bilerek ve görerek hâlâ bu konuda ısrar etmeniz anlaşılabılır bir tek yanı vardır, o da zor kullanarak bu ülkenin siyasal yapısını biraz daha değiştirmek istiyorsunuz. Bugün bu ülkeyi bir kişi, ailesi ve yandaşlarıyla beraber yönetiyor. Bunun Osmanlı Dönemi'ndeki padişahlık sisteminden zerre kadar bir farkı kalmamıştır. İnsanlar dışarıda "Biz bu yasayı istemiyoruz."

derken “Bu yasa zorla gelecek, beğenirsiniz.” diyorsunuz. Hani “Adalet mülkün temelidir.” diyorduk ya, gerçekten, AKP iktidarı ve müttefikleri adaletsizliği; hukukun, etiğin, siyasetin ve vicdanlarının merkezine koymuş durumdadır.

Biz buradan bir kez daha söylemek isteriz ki yol yakinken geri dönülsün, bu baro yasa teklifi Genel Kurula gelsin. Burada toplumun vicdanı, avukatların sesi dinlenmek zorundadır. Bakın, bu uygulamanın Floyd’un boğazını sıkarak Amerikalı polisin yaptırımından bir farkı yoktur. Bu uygulamaların toplamıyla 83 milyon vatandaşın boğazı sıkılıyor, 83 milyon vatandaş nefessiz bırakılıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Oruç.

TULAY HATIMOĞULLARI ORUÇ (Adana) – Şunu ifade etmek isterim ki: Zalimlerin zulmü karanlık bir kuyudur ve bu ülkeyi karanlık kuyuya atıyor, insanları nefessiz bırakıyorsunuz. Biz burada, bu iki senelik zaman zarfında, bu salonlarda, Genel Kurulda birçok hukuka aykırı yasanın çıkarıldığına tanıklık ettik. Baro yasa teklifinde -tekrar ediyoruz- bir ezber bozulabilir. Bizim hâlâ bu şansa sahip olduğumuzu ve -Türkiye Büyük Millet Meclisi dışında şu an bu konuşmaları dinleyen baro başkanlarının sesini duymalı- bu yasa teklifinin Genel Kurula gelmemesi için hepimizin bir ortak çabası olması gerektiğini düşünüyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Sayın Gergerlioğlu...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hepimiz biliyoruz, Çankaya Kapısı önünde baro başkanı arkadaşlarımız günlerdir bekliyorlar, oldukça zor durumdalar. Bugün de o barikatları bile aşamıyor arkadaşlar. Bakın, dün barikatların içindeydiler, şimdi barikatları bile geçemiyorlar, oradan içeri bile alınmıyorlar, dışarıda kalıyorlar. Polisin kafasına göre takıldığını görüyoruz. Bakıyorsunuz, bir saat, baro başkanları kimliğini gösterip girebiliyor; ikinci saatte, kimliğini gösteriyor ve giremiyor; tamamen keyfiyet hâkim. Bu ne demektir? Bir polis devletindeyiz demektir, milletin Meclisinin kapısında polis devleti kurulmuş durumdadır, hâl budur. Belki maddeler kabul ediliyor ama bu kabul edilecek bir durum değil.

Bakın, biz hukukçu arkadaşlarımıza dokunduğumuz zaman “Bir dokun, bin ah işit.” misali neler neler işitiyoruz. Avukatlar çalışma ortamlarından, adliyelerin işleyişinden, yargının siyasallaşmasından yoğun bir şekilde şikâyetçi. Şimdi, “Yargı siyasallaştı.” diye yoğun bir şekilde biz söylüyoruz, herhâlde siz bunu yanlış anlamışsınız, daha da siyasallaştırma girişiminde bulunuyorsunuz.

Şimdi, arkadaşlar, Türkiye’de o kadar vahim durumlar var ve biz baro yasası teklifini konuşuyoruz. Ya, Türkiye’de insanlar yargıya kavuşamıyor; bakın, yanlış duymuyorsunuz, yargıya kavuşamıyor. “Ya, Ömer Bey, ne diyorsunuz?” diyeceksiniz değil mi? Bakın, ben size çarpıcı bir örnek vereceğim. Türkiye’de insanlar yargıya nasıl kavuşamıyor? OHAL döneminde ilan edilen KHK’lerle yüz binlerce kişi işinden ihraç edildi, o kişiler ne yaptılar? İdare mahkemelerine koşturdular, orası “Biz bakmıyoruz, geri git.” dedi; Anayasa Mahkemesine gittiler “Biz bakmıyoruz, geri git.” dediler; binlerce kişi AİHM’e gitti, orası da “Biz bakmıyoruz, geri git.” dedi, altı ay boyunca ortalıkta dolaşıp durdular. Sonunda, bir OHAL Komisyonu kuruldu ve iki yıllığına kuruldu, şu anda, bakın, üç buçuk yıl oldu, daha, hâlâ 18 bin kişinin kararı çıkmış değil. Bir ülke düşünün, 2 kez art arda OHAL Komisyonun süresi birer yıllık uzatılıyor, aradan üç buçuk yıl geçmiş, Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları yargıya kavuşamıyor. Bakın, biz böyle bir durumdayız, baro yasası konuşuyoruz. Şimdi, öyle yavaş gidiyor ki bu kararlar, ayda 5 bin dosya bakılacaktı, şimdi üç buçuk ayda ancak 3 bin dosya bakıldı ve tahminen beş yıl sonunda bitecek, 2021 Aralıkta bitecek ve biz dünya rekorlarını kıracağız, kendimize ait olan dünya rekorlarını kıracağız. Üç buçuk yılda değil, beş yılın sonunda ancak vatandaş yargıya ulaşacak. Cumhurbaşkanının emriyle

anında görevden alınabilecek OHAL Komisyonu kararlarından sonra ancak yargıya ulaşabilecek bir kitle var karşımızda. İşte, bakın, ben size yine daha bugün konuştuğum KHK’li bir mağdurdan örnek vereyim: OHAL Komisyonunun ne kadar bu işlerin ne kadar hukuk dışı yapıldığına dair sizde bir fikir oluşsun. Bakın, ismini de vereyim, “Hiç çekinme Hocam, ismimi de ver.” dedi, Kırklareli Askerlik Şubesinde çalışan -eski bir çalışan- Yasemin Umar. Kendisi “Hocam, ben Aleviyim ama FETÖ’den ihraç edildim, ya nasıl oldu bu?” dedi. Rütbeli asker olan eşimle güya katalog evliliği yapmışım, bundan dolayı ihraç edilişimi sonradan öğrendim. E, eşin ne oldu? “Eşimi de iki yıl içeri attılar, cezaevinde boş yere yattı, sonunda mahkeme beraat verdi, istinaf bozdu, yerel mahkeme tekrar beraat verdi, istinafa yine gitti, istinaf kararını vermeden OHAL Komisyonu bana “Katalog evlilik yapmışsın.” diye afaki bir kararlar -bakın, gördüm hakikaten de Komisyon kararını- somut hiçbir belge yok, böyle bir kararlar ret verdi.” diyor. İşte, memleketin hâli bu arkadaşlar; değerlendirme bu, yargının durumu bu, yargının yerine geçmiş bir OHAL Komisyonunun durumu bu, memleketteki perişanlık ortada. Biz baro yasasını konuşuyoruz.

Şimdi, bakın, bir başka örnek size yine: “Selahattin Demirtaş’a selam söyle.” diyen bir insan suçlanıyor şu an biliyor musunuz? Mehmet Aslan. Bakın, iddianameden okuyacağım size; demiş ki: “Çok çok selam söyle Selahattin arkadaş.” İddianamede yazıyor, bakın okuyorum: “Şüphelinin yaptığı görüşmede Doğan isimli şahsın Edirne’ye gittiğini, orada silahlı terör örgütüne üye olma suçundan tutuklu bulunan Selahattin Demirtaş, Abdullah Zeydan ve Sebahat Tuncel isimli şahısları ziyaret edebileceğini, şüphelinin bu durumu sevinçle karşıladığını ve şahısları sahiplendiği “tape” kayıtlarından anlaşılmaktadır.” Bir savcı bunu yazmış; suç bu, düşünün, memleketin hâli bu, yargının hâli bu. Yargıyı böyle siyasallaştırmışsınız, bir adama selam yollamak bile suç olmuş memlekette ve daha da siyasallaştırmaya çalışıyorsunuz.

Bakın, geçen sene biz bu zamanlar coğrafi güvence konusunu konuşuyorduk hâkimler için, öyle bir şey de gelmedi ve şu anda “Baroları daha nasıl siyasallaştırabiliriz, kendi yandaş baroları oluşturabiliriz?” tartışması var.

Bakın, bunları bile geçmiştik. Şu anda Türkiye’de OHAL döneminde 29 kişi kaçırılmış, bunlar uzun müddet belli olmayan mahzenlerde tutulmuş. Eskiden “Dağa adam kaldırılır.” diye bir tabir vardı, şu anda da mahzenlere adam indiriliyor. Bakın, 29 kişi kaçırılmış ve hiçbir hesap sorulmamış bu konuda; takip ediyorum insan hakları savunucusu olarak. 2019’da da 7 kişi kaçırılmış, bu kişilerin 50-60 kişilik polis ekibi tarafından kaçırıldığını evlerine gittiğimiz zaman, sorduğumuz zaman evlerinin önünde tüm mahalleli anlatıyor. İçişleri Bakanına soruyoruz, bize hiç inandırıcı olmayan bir şekilde “Biz de onları arıyoruz.” diye cevap veriyor. Kaçırılan 7 kişiden 6’sı, bir müddet sonra, aniden ışınlanmış gibi Ankara Emniyet Müdürlüğünde çıkıyor. Bunlardan 2’si; işte o 50-60 kişinin gördüğü kişilerden birisi, başına çuval geçirilerek, 50-60 kişilik bir polis ekibinin nezaretinde bir siyah Transporter’a bindirilen bir kişi altı ay sonra Ankara Emniyet Müdürlüğünde ortaya çıkıyor ve daha sonra ifadesinde, altı ay boyunca ağır işkence gördüğünü ve perişan edildiğini, 25-30 kilo zayıfladığını söylüyor; diğer şahıssa dokuz ay boyunca ağır işkence gördüğünü söylüyor ve bu konuda ne Emniyet ne savcılık ciddi bir araştırma yapmıyor. Bırakın ulusal mekanizmaları, uluslararası kurumların sorularına bile cevap verilmiyor. AİHM ile Birleşmiş Milletler, Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığına soru soruyor “Bu kişilerin durumu nedir, ne oluyor, ne bitiyor?” diye, tek bir cevap bile verilemiyor çünkü yapılan hiçbir araştırma yok. Bakın, çok net, bütün belgeleri inceliyorum, böylesine bir rezaletin ortasındayız ve bunların arasında 6 Ağustos 2019’da kaçırılan 7’nci kişi ise aradan on bir ay geçmesine rağmen ortalıkta yok. Ne ölüsü var ne dirisi var. Acaba o hangi mahzenlerde işkenceye tabi tutuluyor şu anda, bunu bilmek mümkün değil.

Bu hiçbir yargısal kurumun konusu olmadı şu ana kadar. Bakın, dört yıldır, OHAL döneminde böyle 29 insan kaçırıldı ve kaçırılma girişiminde bulunan da birçok kişi son anda siyah Transporterlardan kurtardı. İşte Kürt illerinde oldu, Ankara’da, İstanbul’da, böyle çok vakalara rastladık. Bağırıldılar çağırıldılar, “İnsan kaçırıyorlar.” dediler ve bu insanlar canlarını kurtardılar.

Şimdi, değerli arkadaşlar, böylesi bir ortamda yaşıyoruz. Kaçırılma, işkence bir insanlık suçudur. Kime yapılırsa yapılsın insanlığın lanetlemesi gereken suçlardır ve bunu hukuken yargılamalıyız, lanetlemeliyiz arkadaşlar. Kimse de bunları sümen altı edememeli. Bütün bu vahim hadiseler yaşanırken, beyaz Torosların yerine siyah Transporterların geldiği bir ortamda bütün bunlar göz ardı ediliyor.

Biz İçişleri Bakanlığına soruyoruz soru önergelerimizle, tıs, cevap yok. Meclis Başkanlığına soruyoruz, tek bir kelime katmadan şahsın kaçırıldığı ve işkence edildiği bilgilerini içeren bir araştırma önergesi sunuyorum; adam işkencede elektrikle zıpladığını, makatına cop sokulduğunu, hunharca dövüldüğünü anlatıyor bu anlatımlarda; Meclis Başkanlığı dönüp bana diyor ki: “Kaba ve yaralayıcı ifadeleri olan bu önergenizi kabul edemiyorum.” Acaba işkenceyi nasıl kibarca anlatabilirdi değerli arkadaşlar, sorarım size.

Bunları da geçelim. Üyesi olduğum İnsan Haklarını İnceleme Komisyonuna götürüyorum, o da bir rapor falan hazırlamayı düşünmüyor, İçişleri Bakan Yardımcısını çağırıyor, soruyor, o da bir ifadelere bulunuyor, daha sonra tamamen gerçek dışı beyanlar olduğu ortaya çıkıyor. Türkiye’de böylesine çok önemli bir yargısal meselenin hiç araştırılmadığını görüyoruz. Başka ülkelerde olsa bakan istifa eder, hükümetler düşer ama bizim ülkede dosyalara bile girmiyor bu. Bakın, mesele bu.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Gergerlioğlu.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Yine, bakın, Af Örgütü Türkiye temsilcisi, insan hakları savunucusu Avukat Taner Kılıç ve doçent arkadaşımız ceza aldı, Günel Kurşun; “FETÖ örgütüne üye olmaktan...” denilerek ceza aldı. Bu insanların davasını hepimiz biliyoruz, Büyükada davasıydı. Bir insan hakları toplantısında içeriye apar topar giren polisler bu insanlara örgüt toplantısı yapıyormuş diye alıp tutuklamıştı aylarca siyasi iktidarın emriyle ve sonra kurgu bir mahkeme ve sonuç böyle bir sonuç. Ben bu insanların hepsini tanıyorum bir insan hakları savunucusu olarak, yıllarca alanda insan hakları savunuculuğu yaptık hep beraber. Kesinlikle böyle bir şeyle alakaları olmadığını adım gibi de biliyorum ama mahkemelerin adaletsiz kararlarının, işte bakın, sonuçları böyle.

Son bir örnek de yine kadın haklarıyla ilgili. Bugün sosyal medyada da göreceksiniz, genç bir hanım bakın, Arya Amis ismi. Çok ilginç, yedi aydır bu kadıncağızı uğraştırıyorlar. Nedir biliyor musunuz mesele? Bir telefon almış. Telefonu açtığı zaman kaba bir erkek sesi kendisine küfürler, hakaretler yağıdırıyor ve cinsel içerikli tehditler, tacizlerde bulunuyor. Hem yazılı hem sözlü olarak tüm bunları toparlayıp savcılığa koşturmuş, hepsini vermiş ve aradan süre geçtikten sonra savcılık diyor ki: “Yeterli delil toplanamadığından...” Kovuşturmaya gerek olmadığından takipsizlik veriyor. Kızcağız soruyor: “Ya, bir kovuşturma başlatılması için tecavüz edilip öldürülmem mi gerekiyordu?” Bakın, yargıdan son örnekler çok ilginç örnekler maalesef. İşte böyle bir ortamda biz baro yasanını konuşuyoruz, bu kadar lüks bir şeyle uğraşıyoruz sırf saray istediği için. Ben AK PARTİ’li ve MHP’li hukukçu arkadaşlara sorarım: İlelebet bu Mecliste kalmayacaksınız, yarın öbür gün bu vekilliklerden ayrılıp adliyedeki hukukçu arkadaşlarınızın yanına gideceksiniz ve o zaman ne diyeceksiniz bu arkadaşlara bilemiyorum çünkü şimdi, tek bir baro bile bu yasanın yanında değil, tek bir hukukçuyu bile ben bu yasanın yanında görmüyorum, hangi görüşten olursa olsun.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

Evet, şimdi söz sırası Sayın Feridun Bahşi'de.

Buyurun Sayın Bahşi.

FERİDUN BAHŞİ (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biz burada kendilerini ilgilendiren yasa teklifini konuşurken ne yazık ki bu teklifin asıl muhatapları kapıda polis kordonu altında baskı ve eziyet çekmektedirler; hepsini saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Meslek odaları, kamu tüzel kişiliğine sahip, merkezî otoritenin hiyerarşisinde olmayan kuruluşlardır. Baronun bu teklifle merkezî otoritenin emir ve komuta zincirine sokulmaya çalışılması hukuk devleti anlayışıyla bağdaşmadığı gibi doğru ve etik bir yaklaşım tarzı da değildir. Bununla birlikte meslek kuruluşlarının işleyişi ve yönetim tarzı -daha önce de defalarca arkadaşların dile getirdiği gibi- Anayasa'nın 135'inci maddesinde açıkça düzenlenmiştir. Ayrıca, Anayasa Mahkemesi birçok kararında genel olarak kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının da kamu hizmeti yaptığını, idarenin bir parçası olduğunu ve yerinden yönetim esaslarına göre oluşturulduğunu kabul etmiştir. Bu kapsamda meslek odalarının mahiyetine, ruhuna, işleyişine ters olan, ileride birçok sorunlar ortaya çıkaracak olan bu maddelerin yani teklifin Anayasa'ya aykırı olduğu açıkça ortadadır. İYİ PARTİ olarak biz bu yasaya tamamen karşıyız, çoklu baro sistemine ve getirilmek istenen delege sistemine açıkça karşıyız.

Bizim önerimiz nedir? Biz, konuyla ilgili doğrudan, tüm avukatların oylarıyla baro seçimlerinin yapılması daha çoğulcu ve daha demokratik bir yöntem olup, temsilde adalet söylemiyle getirilen paketin de samimiyetini gösterecek şekilde düzenlenmesi gerekir diye düşünüyoruz.

Yine, baro seçimleri hem odalar hem de birlik açısından dört yılda bir yapılmalı ve var olan baro yönetiminin yönetim kurulu organlarında 3 dönemden fazla görev alınmaması getirilmelidir. Ayrıca yönetim kurullarına gençlerin de katılımını sağlamak amacıyla mesleki kıdem sınırı olmaksızın seçimlerde çarşaf listenin zorunlu olması yasaya ilave edilmelidir. Bir kez daha ifade etmek isteriz ki çoklu baro sistemine yönelik kanun teklifini belirttiğimiz sebeplerden dolayı kabul etmiyoruz, teklife karşıyız.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Bahşi.

9'uncu madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) evrak numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 9'uncu maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif, devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir. Ek olarak, Cumhuriyet savcısı ve baro temsilcisinin bulunması zorunluluğu esasen

yazıhanenin kolluk tarafından hukuka uygun aranmasını temin etmek amacıyla konulmuş bir düzenlemedir. Ancak baro temsilcisinin soruşturan avukatla aynı baroya mensup olması düzenlemenin esas amacına ulaşmasını engelleyecektir.

Diğer önerenin imza sahipleri:

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran

Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Anayasa'ya ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Diğer önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

İstanbul

Antalya

İstanbul

Alpay Antmen

Tufan Köse

Süleyman Bülbül

Mersin

Çorum

Aydın

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi, “çoklu baro” uygulamasına uyumu öngörmektedir. “Çoklu baro” sistemi Anayasa’nın 2, 11 ve 135/(1)’inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

9’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 9’uncu madde kabul edilmiştir.

10’uncu maddeyi okutuyorum.

MADDE 10 - 1136 sayılı Kanunun 59 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Avukatların, avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevlerinden doğan veya görev sırasında işledikleri suçlar nedeniyle verilen bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin kararları hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 286 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanmaz.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 10’uncu madde üzerinde konuşma talep eden Sayın Ünal Demirtaş.

Buyurunuz Sayın Demirtaş.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada bulunan bütün milletvekilleri arkadaşlarıma ve kıymetli bürokratlara en içten sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

Çok önemli bir konu konuşuyoruz bugün, özellikle yargının üç ayağından biri olan avukatların savunma mesleğiyle ilgili yapılmış olan bir teklifi konuşuyoruz. Tabii, bu kadar önemli bir konu varken burada bu mesleğin en önde gelen temsilcilerinin, seçilmiş temsilcilerinin olması gerektiğini düşünüyorum. Burada, bu anlamda, Barolar Birliği Başkanı Sayın Metin Feyzioğlu’nun olması gerektiğini düşünüyorum ve aynı zamanda baro başkanlarının da bulunması gerektiğini düşünüyorum. Ama maalesef, Barolar Birliğine davet gitmesine rağmen Sayın Feyzioğlu buraya gelmemiş ve netice

itibarıyla seçilmiş değil de iş akdiyle çalışan bir kıymetli meslektaşımızı buraya göndermişler. Yani, 130 binin üzerindeki avukatın sorunları konuşulacak burada ama seçilmiş, en üst düzeyde, bu avukatları temsil eden en üst düzeyde olan bir kişi buraya gelmeyecek; bunu kabul etmiyorum, bunu yanlış buluyorum. Burada Barolar Birliği Başkanının bulunması gerekirdi çünkü burası millet iradesinin en üst düzeyde temsil edildiği yerdir, Meclistir.

Şimdi, bakın, Mustafa Kemal Atatürk bile Kurtuluş Savaşı'nı yürütürken, cepheden geldiğinde Türkiye Büyük Millet Meclisine hep katılmış ve orada milletvekilleri kendisi dinlemişlerdir, yeri geldiğinde hesap sormuşlardır. Ama Barolar Birliği Başkanımızın, bundan önceki kanunlarda olduğu gibi, baroları ilgilendiren, avukatları ilgilendiren konularda olduğu gibi buraya gelmemesini kabul etmiyorum, bunu yanlış buluyorum. Umuyor ve diliyorum ki bu çağrımıza kulak verir ve gelir, burada baroların ve avukatların birinci elden sözcüsü olur ve bu kanunun neden çıkmaması gerektiğini gelir, kendisi anlatır.

Öbür problem, burada olmayan baro başkanlarımızla ilgili. Bakın, baro başkanlarımızın buraya davet edilmesi gerektiğini söyledik ama ne oldu? Baro başkanlarımızla ilgili bir davet gitmedi ve şu anda, baro başkanları, maalesef, Türkiye Büyük Millet Meclisine giremiyor, bunu engellediniz, bunu da kabul etmiyorum. Bakın, avukatların sorunları konuşuluyor, baro başkanları da yok burada. Peki, biz neyi çözeceğiz? Hani, yeni sistemde artık kanunları farklı bir şekilde yapacaktık?

Evet, değerli arkadaşlarım, “Yeni sistemde kanunlar farklı çıkacak.” Öyle diyordunuz bize, öyle ifade etmiştiniz ama bakıyoruz, yeni sistemde hiçbir şey değişmemiş, eski sistemle gidiyoruz. Yine kanunlar milletvekili arkadaşlarımızla değil, sarayda hazırlanıyor. Bakanın ve Birlik Başkanının dâhi haberi olmadan kapalı kapılar ardında hazırlanıyor, burada imza ediliyor ve buradaki milletvekillerine ve tüm topluma dayatılıyor; bunu kabul etmemiz mümkün değil.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hayır, hayır, öyle değil. Biz çalıştık arkadaşlar, kanun teklifine biz çalıştık.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Kesinlikle sizin çalıştığınıza milim inanmıyorum Sayın Başkan, inanmıyorum.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İnanma, tamam, sen gözünü kapat.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sarayda kapalı kapılar ardında hazırlanıyor, imzayı attırıyorsunuz ve getiriyorsunuz buraya. Bütün kanunlar böyle hazırlanıyor. Eğer öyle olsaydı burada baro başkanları olurdu, eğer öyle olsaydı bizimle bu konuyu müzakere ederdingiz. Ve sarayın emirlerinin dışında hiçbir şekilde farklı bir görüş beyan edemiyorsunuz; bunu kabul etmiyoruz.

Bir başka konu: Değerli arkadaşlarım, burada, tabii ki, pandemi süreci var. Bizim meslektaşlarımız gerçekten çok zor durumda, mesleğin çok ağır sorunları var; ben de bir avukat olarak, geçmişte avukatlık yapmış ve onurla bu cübbeyi taşımış bir kişi olarak bu sorunları yakinen biliyorum ve takip ediyorum. Ve özellikle pandemi sürecinde bizim meslektaşlarımız çok zor durumda kaldı. Bu mesleğin birikmiş, ağır sorunlarını çözmeye çalışacağınıza “Ya, acaba biz baroları nasıl ele geçiririz? Acaba biz baroların bağımsızlığını elinden nasıl daha fazla alırsız ve yargıyı nasıl tamamen kontrol ederiz?” düşüncesiyle bu kanunu getiriyorsunuz. Bakın, baro başkanlarımız geldiler, sizin Grup Başkan Vekillerinizle görüştüler, bizim Grup Başkan Vekillerimizle, arkadaşlarımızla ve bizlerle görüştüler, diğer partilerle görüştüler; hiçbirisi bu kanunun bu süre içerisinde çıkmasını istemiyor. Bakın, elimde bir bildiri var; bu, size ulaşmıştır: 80 baro “Biz bu aşamada, avukatların bu sorunları devam ederken, pandemi sürecinde bu değişiklikleri istemiyoruz; bunları gündeme getirmeyin, bunları reddediyoruz.” diye defalarca açıklamalarda bulundular ama siz ısrarla, her kanunda yaptığımız gibi, diretiyorsunuz

ve dayatıyorsunuz bunu. Bakın, İstanbul seçimlerinde de aynı şeyi yaptınız; İstanbul seçimlerinde de “13-14 bin oyla seçim mi kazanılmış?” dediniz ve ne yaptınız? Bir sürü ayak oyunuyla seçimi iptal ettirdiniz, halkla inatlaştınız ve halk size sandıkta gereken cevabı verdi, 800 bin fark yediniz. Şimdi de sanırım bu travmayı üzerinizden atamıyorsunuz; gündemi değiştirmek için, ortamı gerginleştirmek için bu kanunları, bu tür değişiklikleri sürekli Parlamentonun gündemine getiriyorsunuz. Bakın, bunları kabul etmemiz mümkün değil. Bu kanun bu şekilde değişirse -buradan tarihe not düşmek için söylüyorum- aynı İstanbul seçimlerinde olduğu gibi, aynı 2010 seçimlerinde FETÖ’yle birlikte yan yana değişiklikleri referanduma götürdüğünüz gibi, onlar nasıl sizi bumerang gibi bulup size ve topluma büyük zararlar verdiyse, yine bu değişiklik dönecek dolaşacak, bumerang gibi sizi vuracak.

Değerli arkadaşlarım, 2014 yılında avukatlar -bakın, elimde bir taslak var- Barolar Birliği ve 80 baro bir taslak hazırlamış zaten mesleğin sorunlarıyla ilgili, 2014’ün Mayıs ayında kendileri hazırlamış. Siz bunu yasalaştıracağımıza kendi siyasi emellerinize uygun bir şekilde, kendi siyasi emellerinize alet edilecek bir kanun teklifiyle geliyorsunuz; bunu kabul etmemiz mümkün değil değerli arkadaşlarım.

Değerli arkadaşlarım, tabii, mesleğimiz, avukatlık mesleği gerçekten zorlu ve güzel bir meslek; dünyada da bu meslek gerçekten çok onurlu bir meslek. Dünyadaki sistemlere bakıyoruz, dünyada “çoklu baro” diye bir sistem var mı? Aslında, buradan şunu da ifade etmek istiyorum: “Çoklu baro” diye bir şey yok. Bu, aslında sizin getirmek istediğiniz bir FETÖ projesi ve hepimizin bildiği kişilerce daha önce Türkiye’nin gündemine getirilen bir proje; bu, aslında paralel baro projesidir. Buna “çoklu baro” demeyi zül kabul ediyorum, “paralel baro” denilmesini daha uygun buluyorum.

Bakın, bu paralel barolar dünyada var mı? Bakın, Amerika Birleşik Devletleri’nde avukatların barolara bazı eyaletlerde üye olup olmaması serbest veya değil ama baroların tamamı her eyalette bir baro olacak şekilde düzenlenmiş. İngiltere’de iki tür avukatlık var; bir duruşma avukatlığı, bir de yardımcı avukatlık. İngiltere’de, yine, her ilde bir baro var. Fransa’da, yine aynı şekilde, avukatlık yapabilmek için baroya üye olmak zorunlu ve her ilde tek bir baro var. Almanya’da, yine aynı şekilde, avukatlık yapabilmek için baroya kayıtlı olmak zorunlu ve her bölgede tek bir baro var. Almanya’da sadece, ekstradan, buna ilave olarak, bütün barolara ilave olarak federal baro var; bu, barolar birliği işlevini götürmekte yani fazladan olarak o gözükmekte. Japonya’da, yine, baroya kayıtlı olmak zorunlu her bölge mahkemesinin yetki alanı içerisinde tek bir baro bulunmakta.

Değerli arkadaşlarım, dünyanın bütün gelişmiş ülkelerinde ve bütün gelişmiş demokrasilerinde barolar sıradan bir meslek örgütü değildir. Barolar, mesleğin iç düzenini sağlayan, mesleğe giriş kurallarını koyan, meslek eğitimlerini veren ve adaletin sağlanmasında asli unsur olarak görev yapan kurumsal yapılardır. Bizde de bakın, ilk baro İstanbul Barosu Osmanlı Dönemi’nde kuruluyor, 5 Nisan 1878 tarihinde kurulmuş. Yüz kırk iki yıllık bir hukuk kurumu hâline gelmiş. Ankara Barosu, 14 Temmuz 1924 tarihinde kurulmuş, doksan altı yıllık bir hukuk kurumundan bahsediyoruz. İzmir Barosu 1908 yılında kurulmuş, yüz on iki yıllık bir hukuk kurumundan bahsediyoruz.

Değerli arkadaşlarım, hedefe koyduğunuz bu üç baro, Türkiye’nin yargı birikiminin, donanımının, savunma mesleğinin en üst düzeyde temsil edildiği ve bir şekilde tecrübelerin ve deneyimin olduğu barolardır. Bu üç baro, vermiş oldukları stajyer eğitimleriyle, dünya görüşü ne olursa olsun bütün avukatları bir hukukçu gibi, savunma mesleğinin asli unsuru gibi yetiştirmektedirler. Bakın, buralarda, Ankara’da, İstanbul’da, İzmir’de staj yapan meslektaşlarımız, özellikle hukuk fakültesini bitirdikten sonra bu şekilde staj talebinde bulunan arkadaşlarımız...

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ünal Bey, konuşmanızı toparlarsanız çünkü süreniz, on dakika doldu.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Daha yeni başlamıştık ya.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Yok, biz takip ediyoruz sizi.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – İki üç dakika daha rica etsem.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – İki üç dakika fazla ama cümlelerinizi toparlarsanız memnun oluruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu kadar adaletsizlik, bu kadar kısa sürede anlatılamaz ya.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Yani inanın üç gündür bekliyoruz gece demeden, gündüz demeden. Söyleyeceklerimiz var ve mesleğin içinden geliyoruz, o nedenle biraz pozitif ayrımcılık rica edeceğim sizden.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Valla biz de bekliyoruz. Mesajlarınız farklı oluyor Ünal Bey.

HÜDA KAYA (İstanbul) – Siz dinlemek zorundasınız Sayın Başkan.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, tabii, bu baroların yani Ankara, İstanbul, İzmir gibi kurumsal yapıların bölünmeye çalışması Türkiye’deki yargı birliğini derinden sarsacak ve bozacak bir durumdur.

Değerli arkadaşlarım, bizim devletimiz üniter bir devlettir, ulusal devlettir. Bizim bütün yapılarımız, idari yapımız, tekli yapı üzerine kurgulanmıştır. Şimdi, siz, bunu, hani “Anayasa’yı bir kerecik delmekle bir şey olmaz.” demişler ya, onun gibi bu yapıyı bölmeye çalışıyorsunuz, delmeye çalışıyorsunuz; bu olmaz. Bakın, üniter yapının bozulması, bu şekilde çoklu barolar yoluyla buna bir adım atılmış olması, ülkemizin menfaatine ve yararına olmayacaktır. Tabii, anlıyorum yani, biz yargıyı tamamen kontrol altına alalım diyorsunuz çünkü avukatlar şu anda yargının bağımsız kalan tek asli unsurlarıdır. Onları da tahakküm altına almak, vesayet altına almak istiyorsunuz, bunu anlıyorum. Ama bu şekilde bu memlekete yarar sağlayamazsınız değerli arkadaşlarım.

Bakın “FETÖ getirdi bunu.” dedik. Evet, gerçekten bu paralel baro dediğimiz olayı Türkiye’nin gündemine getiren FETÖ’dür ve şu anda bunu güncelleme durumdasınız; yeniden güncellenmiş ve bunu Türkiye’nin gündemine getirmiş durumdasınız. Bu olmaz değerli arkadaşlarım çünkü bakın, bu paralel baroyla baroların bölünüp parçalanması hiç kimsenin yararına olmayacaktır.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ünal Bey, toparlayalım lütfen, iki buçuk dakikayı tamamladınız.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – FETÖ’nün hedefi buydu; bu şekilde FETÖ’ye hizmet ediyorsunuz. Bugün şunu görüyorum değerli arkadaşlar: Bu karşımdaki AK PARTİ sıralarında sanki FETÖ’nün ruhu dolaşıyor. Bunu kabul etmiyorum arkadaşlar, reddediyorum.

Buradan, bir iki cümle de Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna söylemek istiyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ünal Bey, lütfen...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bitireceğim, bitireceğim Sayın Başkan.

Bakın, değerli arkadaşlar, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu, “Tek millet, tek bayrak, tek vatan.” diyorsunuz değil mi Sayın Grup Başkan Vekilimiz? Hep bunu söylüyorsunuz.

Evet, vali tek, kaymakam tek, belediye başkanı tek, Cumhurbaşkanı tek, ticaret odaları, meslek odaları tek; üniter devlette her şey tek değil mi? Peki barolar niye tek değil Sayın Başkan? Barolar niye paralel? Bunu kabul etmiyorum. Baroları bölmek, bölücülüktür. Bakın, en büyük yanlış yapıyorsunuz şu anda.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ünal Bey, diğer arkadaşlarımız söz bekliyor,

teşekkür ederiz konuşmalarınız için.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Bu teklifin kimseye yararı yoktur, dolayısıyla geri çekilmesini rica ediyorum.

Saygılarımla.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun.

III.- AÇIKLAMALAR

1.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Milliyetçi Hareket Partisinin, sadece bu meselelerde değil, bütün dünyaya bakış açısı noktasında, Türkiye'yi yorumlayışında, Türk milletine bakış açısında herhangi bir sıkıntı yoktur. Şu an itibarıyla barolarla ilgili ortaya konan teklif, Milliyetçi Hareket Partisinin geçmişten bugüne ortaya koyduğu siyasetle de tutarlıdır. Bunun tutarlı bir biçimde olduğunu nereden anlıyoruz, biliyor musunuz? Karşımızda oluşan cephenin, Milliyetçi Hareket Partisine ve bu kanuna yönelik ifadelere bulunan cephenin içeriğinin, mahiyetinin ne olduğuna baktığımızda Milliyetçi Hareket Partisi doğru bir için içerisinde olduğunu gayet iyi anlamaktadır. Bunun sağlamasını yapıyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çok komiksiz ya, çok komiksiz!

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Çok güzel.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, bir gün, bir arkadaşım -memleketimden bir hemşehrim- cebine bir tane kasatura almış, beline koymuş. Babası sormuş “Oğlum, bunu niye aldın?” demiş. Babası da dinî yönü, İslami yönü biraz ağır basan bir büyüğümüzü. “Baba, Peygamber sünneti.” demiş. Babası da “Oğlum, bütün sünnetleri yerine getirdin de bir bu mu kaldı?” demiş.

Şimdi, arkadaşlar, Türkiye’de hayatını çokluluktan yana kullanan, ademimerkeziyetçilikten, özerklikten, selfdeterminasyondan bahsedip bölücülükten dem vuranlar, terör örgütüne “terör örgütü” demeyenler, DHKP-C uzantılarını kutsayanlar şimdi kalkıp bize teklikten, birlikten, beraberlikten, millilikten bahsederlerse...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ne alaka ya?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ne alaka?

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Biz hukuki bir şey konuşuyoruz burada Sayın Başkan.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bakın, burada gerçek manada milli duruşa sahip olup da muhalif düşünceler ifade edenleri tenzih ederim parti ayrımı yapmaksızın.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bir derdimiz baro mu kaldı sünnetlerin hepsini yerine getirdik de?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Türkiye’de, şu an burada bulunduğumuz Komisyonunda gayet millî duruş içerisinde olup da bu kanunla alakalı olarak çekincelerini ve karşı duruşunu ortaya koyanları bir tarafa koyuyorum fakat bu yapının içerişi, hepsi bundan ibaret değil. Bugün bize karşı duranların, bu şekilde salvo yapanların -içerisinde FETÖ de dâhil olmak üzere- bu saldırıyı yapanların kalkıp da şimdi bu kanun teklifini hazırlayanlar, imzalayanlar olarak bizi...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu, FETÖ’nün projesi, FETÖ’nün.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Sataşmıyoruz arkadaşlar; dinliyoruz, lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – ...FETÖ’nün bir kanun teklifini şu an buraya veriyormuş gibi, bunu ihsas ederek konuşanları...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Aynen öyle, aynen öyle!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tam olarak öyle!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bu, iradedir, bu iradeye FETÖ’nün karıştığını ispat etmek zorundasınız! İspat edin!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Göreceksiniz, 2010’da da karıştı.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Barolar Birliği söyledi, Metin Feyzioğlu’nun açıklaması, bizim değil.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Kalkacaksın, Muhammed Levent Bülbül olarak, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili olarak benim FETÖ’nün uzantısı bir şekilde, FETÖ’nün anlayışı doğrultusunda hareket ettiğimi, bu niyetler doğrultusunda hareket ettiğimi ispat edeceksin. Bunu ispat edemiyorsan müfterisin! Benim başka diyeceğim bir şey yok.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Göreceksin.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – O zaman çek imzanı.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, konuşmalara devam ediyoruz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sataşma var.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Şimdi, arkadaşlar, Grup Başkan Vekilimize söz vereceğim ama lütfen...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Böyle iftira mı olur ya? Ne demek “FETÖ’nün kanun teklifini biz veriyoruz.” demek?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kendinize sorun.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – ...karşı sataşmalara mahal verecek tartışmalara girmeyin arkadaşlar.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Konuştuğunuz söze dikkat edin! Milliyetçi Hareket Partisine, Milliyetçi Hareket Partisinin içinde imzası olan bir teklife, şu an itibarıyla Adalet ve Kalkınma Partisiyle beraber ortaya koyduğumuz bu teklife “FETÖ’nün hazırladığı teklif” “FETÖ’nün işini görüyorsunuz.” gibi ifadeler asla ve asla kabul edilebilir ifadeler değil. Konuştuğunuz sözlerle dikkat edin!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – FETÖ de aynısını yaptı, FETÖ de aynısını yaptı! (CHP sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Arkadaşlar...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – FETÖ karşımızda, DHKP-C karşımızda; biz kalkıyoruz...

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Özgür Bey...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz bağırırmıyoruz, o bağırıyor.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bağırılım arkadaşlar, bağıra bağıra konuşalım. (CHP

sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne konuştuğunuza dikkat edin, her türlü eleştiriyi yapıp böyle bir suçlamadan sizi men ederim! İspat etmek zorundasınız!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Haksızlığınızı bağırarak bastıramazsınız!

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Arkadaşlar, sessiz oluyorsunuz!

Sayın vekiller, lütfen birbirinizi saygı çerçevesinde dinleyin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tamam Başkanım.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Buyurun Başkanım.

2.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın, Zonguldak Milletvekili Ünal Demirtaş'ın (2/2999) esas numaralı Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi üzerinde yaptığı konuşmasında geçen bazı ifadelerine ve usule ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, izin verirsiniz ben de imza sahibi olarak konuşmacının ithamlarından birkaç tanesine çok kısa cevap vermek isterim ama önce usulle ilgili şunu ifade edeyim: Arkadaşlar konuşurken -farkında olur olmaz, geçiyorum ama- çok ağır ithamlarda bulunabiliyorlar, hakarete varan, tehdide ifadeler kullanabiliyorlar. Buradan, arkadaşlarımızdan ufacak bir şerh geldiği zaman, “Yapmayın.” dedikleri zaman muazzam bir gürültüyle bağırmaya başlıyorlar.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Karşı taraf bağırıyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şu an olduğu gibi.

Oysa, biz sabırla dinlemeye çalışıyoruz ama Levent Bey başta olmak üzere kim ağzını açıyorsa kanun teklifi sahiplerinden, destekleyenlerden, benzer tepkiyle karşılaşıyoruz. Bir defa bu, Komisyonun adabına, usulüne uygun değil diye düşünüyorum. En absürt görüşleri, en farklı yaklaşımları bırakın söyleyebilelim; siz de söyleyin ama biz de söyleyelim. Biz sizin dediğiniz bir iddiaya “Hayır, böyle değil” dediğimiz zaman büyük bir reaksiyon göstermenin kimseye bir faydası yok.

Şimdi, ben Levent Bey'in iddialarını dinledim ama karşıdaki gürültüden hiçbir şey anlamadım mesela. Neye kızdınız, ne oldu?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bağırmasına.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Bağırmasına.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Levent Bey diyor ki: “İddiasını ispat etmeyen müfteridir.”

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Bağırarak konuşuyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – İspat edeceksiniz!

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Belgesi var, ispatı 2010'da.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – 2010'da da aynısı oldu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, bu uyarımı yaptım. İster bağırmaya devam edin ister dinleyin; ben dinleyen arkadaşlara söylüyorum.

Değerli arkadaşlar, bir defa “Barolar davet edilmedi.” ifadesini her konuşmacı –neyse, itham etmeyeyim ama- tekrar etmekten yorulmadı artık. Aynı şeyi burada yüz defa duyduk. “Barolar davet edilmedi.” ifadesi doğru bir ifade değil, bunu izah ettik.

BURAK ERBAY (Muğla) – Reddettiniz, Komisyon reddetti.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hâlâ dışarıda bekliyorlar.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Davete gelmedi onlar, gelmedi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Arkadaşlar gündemi takip etmiyor galiba.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Çağırılım gelsinler.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Geçti.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – O zaman ben konuşmayayım, siz devam edin yine. Sevgili Vekilim, izin verin, ben anlatacağım sana.

O arkadaşlar, fotoğrafta gösterilen arkadaşlar buraya gelmek istemediler, eylem yapmayı tercih ettiler.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 3 kişiyi çağırdınız, 3 kişi.

MEHMET RÜŞTÜ ERDİNÇ (Adana) – Yeter 3 kişi. 3 kişi derdini anlatamıyorsa, boşver gelmesinler.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Başkanım, konuşmalarımıza devam edelim lütfen.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Özgür Bey...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İşte sizin anlayışınız bu.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Arkadaşlar, sataşmayalım lütfen. Konuşmalarını tamamlasın.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şu an CHP’nin 130 küsur vekili var ama burada herhâlde 20-30 arkadaşımız var. Buranın şartları gereği bu yapılabilir, usulle ilgili yapılabilir ama biz iyi niyetle, Barolar Birliği Başkanının kendisiyle, Meclis Başkanımızın kendisiyle, CHP’den ilgili arkadaşlarımızla konuşup “Belki her gün, belki o gün için üçer baro başkanımız gelsin, konuşma yapsınlar.” dedik ama telefonumuzu açmayan, ama konuyla ilgilenmeyen, sadece konuşmak değil de eylem yapmak ihtiyacı hisseden insanlara ne yapabiliriz ki? Ben bir avukat olarak, dışarıda eylem yapan arkadaşlarımızın zerre kadar mesleki hassasiyeti olduğunu düşünmüyorum. Ben öyle düşünüyorum.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Siz mi, baro başkanları mı? Baro başkanlarına mı söylüyorsunuz bunu?

BURAK ERBAY (Muğla) – Ya böyle bir şey olabilir mi!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Peki, sözümü seçerek bir daha söylüyorum...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Avukatlara saygısızlık yapıyorsunuz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – 3 değil, 5 değil, 10 değil, 80 baro...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – 30’u nerede 80 yaptınız ya!

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Sayın vekiller, böyle karşılıklı bağırarak olmaz bu iş.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, ben hiç kimsenin istediği gibi düşünmek zorunda değilim, ben böyle düşünüyorum. Tekrar ediyorum: Görüştüm, görüşmelerde aracı oldum, herkesle konuştum ve buraya gelmelerini samimiyetle istedim arkadaşlarımızla beraber ve gelmediler. Dolayısıyla, buraya gelmeyip de farklı kurumlar...

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Çünkü siz temsilci istediniz sadece, hepsini içeri almadınız.

İSMAİL BİLEN (Manisa) – Esnaf kefaletle ilgili bir kanun çıkarırken bütün esnafı buraya mı çağıracağız?

BURAK ERBAY (Muğla) – Hepsini demiyoruz, başkanlarını, başkanlarını!

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Bir saniye, bir saniye arkadaşlar, konuşmacı

konuşmasını tamamlasın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Öyle bir şey demiyorlar, yanlış bilgi var sizde ya. “Kampüse 30’u girsin, 3’ü gelsin burada konuşsun.” diyorlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sayın Başkanım, bir kişi uyuyorsa uyandırabilirsiniz ama uyuma numarası yapıyorsa yapacak bir şeyiniz yok. Şimdi, ben ne dersem diyeyim inanmayacaklarsa o zaman çağırmadık mı diyeyim yani? Çağırdık arkadaşlar, yapmayın.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Yanlış bilgi vermeyin lütfen. Burada olmayan insanların arkasından yanlış bilgi vermeyin lütfen.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ya, bir dinleyin arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İkincisi, şu ifade çok rahatsız edici Sayın Başkan: “Sarayın talimatı, sarayın içerisinde, saraydaki kişi.” Ya, bakınız, sizin “saray” dediğiniz bu milletin evi.

HÜDA KAYA (İstanbul) - Ne evi ya!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Hiç de değil vallahi. Vatandaşı alıyor musunuz oraya?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Millet geceleri geliyor, yatıyor orada.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir daha söylüyorum, sizin “saray” dediğiniz milletin yirmi yıldan beri...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Meclisin kapısı da milletin evi.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Sessiz olalım arkadaşlar.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sizin dinlemek istemediğiniz, bizim inandığımız şudur ki: “Saray” dediğiniz, yirmi yıldan beri milletin önüne sayısız defa gitmiş, onay almış, gelmiş bir ekibin çalışması. “Saraydaki kişi” dediğiniz bizim Genel Başkanımız.

Bakın, ister inan ister inanma Sayın Vekilim, bu kanun teklifini Genel Merkezimiz, avukatlarımız, MHP’deki avukat arkadaşlarımız, bizim avukat arkadaşlarımız beraber çalıştık, barolardan fikir aldık, sendikalarından fikir aldık ve en son...

ALİ ŞEKER (İstanbul) – O daha vahim!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Sayın Başkan, Adalet Bakanının haberi yok, haberi bundan!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Nereden aldınız?

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI - Özgür Bey, size söz vereceğim ama arkadaşlarınıza lütfen söyley misiniz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaşlar, biz de cevap vereceğiz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, siz her şeyi biliyorsunuz maşallah ya!

Sayın Vekilim, şimdi, burada beni tahrik ediyorlar, şunları söyleyeyim mi? Zorla imza attırılan başkanlar var diyeyim mi? Mecbur kaldılar diyeyim mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Açıkla.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Açıkla, açıkla.

GÜLİSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Silah mı dayandı?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Arkadaşlar, yapmayın, bunlar yanlış yaklaşımlar.

Şunu diyeceğim: Bu çalışmayı yaptık, şerefle gururla Genel Başkanımıza sunduk, tabii ki sunacağız. Ama “Bu sarayın talimatı, o yaptı.” falan; çok sığ, çok ayıp şeyler bunlar. Ben de vekilim,

sen de vekilsin.

ALİ KEVEN (Yozgat) – Adalet Bakanının haberi yok bundan, “Haberim yok.” dedi.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Siz vekil misiniz? Özgür diliyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Vekil, vekil; Sayın Ali Keven.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – En devamlı milletvekillerimizden birisi, Meclisten hiç ayrılmaz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Tanımıyorum Vekilim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yozgat Milletvekili Ali Keven.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yozgat Vekilimiz diyor ki: “Adalet Bakanının haberi yok.” Adalet Bakanının tüm konuşmalarına baktım, böyle bir ifadesi yok. Adalet Bakanı birkaç defa demiş ki: “Teklif nihayete ermedi. Teklif Meclise gelmedi.” demiş. Haberi yok diye nereden çıkarıyorsunuz?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Haberi olmayabilir.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ayrıca, iddia edildiği gibi sarayın talimatı varsa neden Bakan Bey bilmiyor? Böyle bir şey olabilir mi ya? Ne dediğinizi bilmiyorsunuz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Demek ki biz yaptık, milletvekilleri yaptı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Aynen böyle.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bundan gurur duyarız.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Tutanaklara geçsin, kimin yaptığı belli oldu.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Onun dışında, ısrarla “Baroları bölüyorsunuz.” diyorlar. Bakın değerli arkadaşlar, baroları bölmek diye bir zorunluluk falan yok. Önce terminolojiyi iyi kullanın. Örgütlenme hürriyetinin gereği olarak baroların da birden fazla olmasına imkân veriliyor ama baroyu bölmek başka bir şey, imkân vermek başka bir şey. İstiyorsanız bölünmeyin, avukatlar bir araya gelsinler, ister nispi temsil gibi ister ittifak gibi bir araya gelip...

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – 20 tane meslek kuruluşu var bu şekilde, onları niye bölmüyorsunuz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Vay arkadaş ya!

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Odalar ve Borsalar Birliğini niye bölmüyorsunuz? Elinizde çünkü, sizin elinizde Odalar ve Borsalar Birliği.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, bir daha söylüyorum. Bu üslup iyi bir üslup değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hükûmeti de bölün.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Diyorum ki şu terminolojiyi iyi kullanın: Baroları bölmek, zorla bölmek diye bir metin yok önümüzde; baroların birden fazla olmasına imkân veren, fikir hürriyetine, örgütlenme hürriyetine imkân tanıyan bir teklif var.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – 80 baro istemiyor ya, istemiyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ama barolar kendi arasında anlaşılır –illerden bahsediyorum– bölmezler kardeşim, bölmez ittifak yapar, bölmez liste yapar, bölmez beraber anlaşır meslektaşlar. Ya, Ankara Barosunu biz 3’e böldük diye bir şey demiyoruz ki, İstanbul’u böldük demiyoruz ki. Ama İstanbul’daki, Ankara’daki, büyükşehirlerdeki tüm arkadaşlar istiyorlarsa birden fazla baro kurmalarına imkân veriyoruz; imkân başka bir şey, zorunluluk başka bir şey. Ümidim odur ki avukatlar bir araya gelsinler, absürt, marjinal görüşler yerine toplumunun tümünün makul göreceği, tüm partilerin makul göreceği bir listeyi beraber yapsınlar, tek baro olarak devam etsinler, bu da olabilir. Zorunlu olmak

başka bir şey ama zorla bölmek başka bir şey arkadaşlar. O yüzden bence metni bir daha ön yargısız okursanız daha iyi değerlendirirsiniz diye düşünüyorum.

Onun dışında -FETÖ ruhuyla ilgili Levent Bey zaten söyledi, girmeyeceğim ama- FETÖ ruhunun 15 Temmuz sonrasındaki muazzam mücadelemizde nerede olduğu, nerede olmadığı herkesin zaten malumu.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Öncesi neredeydi?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – FETÖ’nün ve PKK’nın kime karşı olduğu ve olmadığı herkesin gündeminde. DHKP-C’nin kim karşısında, hedefinde, kim değil herkesin gündeminde. Böyle afaki, delilsiz, ispatsız konuları söylemeyi doğru bulmuyorum. Ben de bu iddialar ispat edilmediği zaman sizin üzerinizde büyük bir bühnan olarak kalacağını düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz Bülent Bey konuşmalarınız için.

Şimdi Özgür Bey, buyurun.

3.- *Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün yaptığı açıklamasında geçen bazı ifadelerine ve baro başkanlarının Meclise davet edilmemesine ilişkin açıklaması*

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, zamanın üzerine titizleniyoruz. O yüzden Bülent Bey bir on dakika kullandı ama çok kısa tutacağım çünkü kanun üzerinde ve özellikle hukukçu arkadaşlar veya hukukçu olmayanlar ama hukuki yaklaşımla ilgili ne kadar çok konuşsa o kadar iyi.

Levent Bey bence fazla sertleşti.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Suçlamanın ne olduğunu...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Dinleyin ya! Levent Bey, bir dinleyin ama!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Onun söylediği ifadelere daha sert bir şekilde cevap vermemi gerektirecek şeyler söyledi. Bu ülkenin üniter yapısıyla sorunlu hiç kimse ama hiç kimse, bu tarafta, Cumhuriyet Halk Partisinde böyle bir tek kişi yoktur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Karşı olanlar...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Federatif sistem savunan kimse yoktur. “Selfdeterminasyon” diyerek bölücülük yapan kimse yoktur. Hele hele PKK’ya “terör örgütü” diyemeyen kimse yoktur. DHKP-C’yi kutsayan kimse yoktur. Ama şimdi, FETÖ 2012’de bunu getirmiş, 2012’de FETÖ getirdiğinde...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Neyi getirmiş?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Neyi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Aynı kanunu getirmiş, bunu talep etmiş.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Ya, lütfen ya, yapmayın.

ÜNAL DEMİRTAŞ (Zonguldak) – Beraber, AK PARTİ’yle beraber getirmiş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – O zaman nasıl karşı çıkılıyordu, bugün aynı yapıya, aynı projeye nasıl sahip çıkılıyor? Buna ilişkin siyasi bir eleştiriyi, bir başka yere çekip de Cumhuriyet Halk Partisine karşı... Hem o terör örgütlerini ki çok memnun oluyorlar isimleri anıldıkça. Adam niye eylem yapıyor? İsminden bahsettirmek için ve kendisine çok önemli bir güç atfedilsin diye. Bence bu işleri yanlış yapıyorsunuz.

Baro meselesinde şunu söyleyeyim: O kapıya 30 kere gittim geldim, aracılık ettim, bunu Bülent

Bey de biliyor. Baro Başkanlarına dediniz ki: “Önce 3 sonra 5 kişi gelsinler, konuşsunlar, gitsinler.” Öyle dönüşümlüyü mönüşümlüyü kabul etmediniz. Kaldı ki “Bize bir salon.” diyorlar. Hatta ben önerdim “CHP’nin, İYİ PARTİ’ye yakın; yanlış olur, tarafsız salon, Genel Sekreterlik salonunu açalım.” dedim. Buradaki herkes kafa salladı. Daha sonra Sayın Doğan Kubat dedi ki: “Hocamız bir görüşme yapacak.” Ve “hocamız” dediği Grup Başkanınız bir görüşmeden sonra, maalesef, kimseyi içeri alamayacağımı üzümlere belirti. O bir görüşme kiminle yapıldı, onu sizin takdirinize bırakırım...

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bu doğru değil Hocam, bu doğru değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...ama “İçeriye sadece konuşacaklar girecek, diğerleri girmesin.” dendi. Ben de gittim, baro başkanlarına -kayıt altında- “Hepinizi alamıyorlar, bir salona alamıyorlar, size Âlâ Restoranı teklif ediyorlar, ‘Oraya gitsinler, diğerleri gelsin konuşsun.’ dediler.” deyince bana şöyle dediler -bakın, açıkça aktarayım bir kez daha; bir kez daha söylemişim Anadolu’da bir baronun seçim zamanı kapılarını aşındırıyor sunuz hepiniz- “Hangisi bir baronun kapısında kalmış da biz kapıda kalıyoruz, biz kalacağız, konuşacaklar girecek?” deyince inanın sizin adınıza ben cevap veremez hâle geldim ve çok net... İzmir’de gitmezsin ama Anadolu’da gidilir kardeşim.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bizler gitmiyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz Manisa’da baro ziyareti yapıyoruz, hepiniz yapıyorsunuz. Yapmayanların hepsi... Ya hepiniz yapmıyorsanız söyleyin, 2 kişi “Yapmıyoruz.” diyor, yapmayın.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Yapmıyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Baro Başkanı diyor ki: “Hanginizi kapıda bıraktık?” Siz de onları kapıda bıraktığınız için, öyle 3 kişiyi görevlendirip, konuşup gitmeyi kabul etmediler. Mesele burada ve bence son derece haklılar. Baro Başkanlarına “Sizi Âlâ Restoranda ağırlayalım.” demek de hoş ve nazik bir tavır değildi.

Bu yapılan bütün saldırılardan sonra ve bize, CHP Grubuna söylenen her şeyden sonra, öyle bağırmadan çağırmadan, doğrudan bir kişiyi, bu salonda bulunan birini kastederek değil ama bir genellemeye –bu tutanak altında söylüyorum- baroları ziyaret etmek... “Etmem, ederim, etmem...” Allah kimseyi baroları ziyaret etmeyip, baroların yanına gitmeyip baronları ziyaret eden, baronların yanına giden partilerden etmesin. (CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Boş konuşuyorsun!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Zindaştı’nın yanına gittiniz mi kardeşim?

HAMZA DAĞ (İzmir) – Onlar baron, onlar!

Özgür Bey, bana, Avukatlar Günü’nü kutlamak için telefon numarası istedim, vermediler; vermediler bana!

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Sen de buna karşı çıkmak için çoklu baro teklifi mi yaptın? Almadılar diye alınıp mı hazırladınız bu teklifi? Kalbiniz mi kırıldı, o yüzden mi getirdiniz? İstanbul Barosunda misafir ederdik sayın vekilleri!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Başkanım, teşekkür ediyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bana avukatın telefonunu vermediler.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Niye? Bu, avukat değil mi? Niye...

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Küstüm diye baro mu bölünür ya!

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Siz Burhan Kuzu’yu bir halledin önce, Burhan Kuzu’yu!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uşak, bir sakın ol ya!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Uşak” değil, onun bir ismi var.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Ya, aramızdaki muhabbet o!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Özkan Yalım, Sayın Yalım; Uşak değil. Burada “Uşak” diye biri oturmuyor.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özkan Yalım Bey, Özkan Bey!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne demek “Uşak?” Sayın Yalım ya da Sayın Uşak Milletvekili...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uşak Vekili, Allah Allah... Ya ben ne konuştuğumu biliyorum, sana ne!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ne demek “Uşak” ya? “Uşak” diyorsun.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uşak Vekili...

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Arkadaşlar, gerginleşmeden, lütfen...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özkan Bey, Uşak Vekilimiz, buna razı değil misin? Ne var bunda abartacak ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ya “Uşak” yapıyor, olur mu?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Hay Allah, sizin kalbiniz kötü kardeşim! Öyle şey mi olur ya?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, Ağabeyciğim, bana “Manisa” da diyemezsin, ona “Kayseri” de diyemezsin; “Sayın Vekilim” dersin...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uşak bizim bir ilimiz...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sana “Çanakkale” mi diyoruz biz?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Sübhanallah!

De kardeşim, “Çanakkale” de ya! “Uşak Vekilimiz” kötü bir ifade değil. Özkan Bey benim çok eski tanıdığım bir dostum. Sana ne ya? Sanki edep öğretecek bize! Çok ayıp ediyorsun, çok ayıp ediyorsun yani!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sen “Sana...” diyorsun ya, ben de sana “Bülent” diyeyim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – En son kişinin Mecliste! En son kişinin bu Mecliste!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok ayıp bir laf ediyorsun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Seninki ayıp!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok ayıp bir laf ediyorsun!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Uşak Vekilimiz diyorum, “Diyemezsin.” diyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ağabey “Uşak, Uşak.” diyorsun.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – “Vekil” demedin.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Vekil” demedin.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özkan Bey’i zerre kadar kırma kastım yok, kırmışsam özür dilerim. Derdim tamamen, Özkan Bey’in bağırmasına müdahale etmek. Ne yapılır buna?

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Teşekkür ederim.

4.- Çanakkale Milletvekili Bülent Turan’ın, baroyla ilgili ithamları doğru bulmadığına ve haksızlık olduğuna ilişkin açıklaması

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Şimdi, değerli arkadaşlar, az önce Levent Bey kızdı, “Niye

kızıyorsunuz?” Şimdi, “Bana niye kızıyorsunuz?” Ya, bizim kızmamız, inanın, iki günden beri o kadar hakaret, o kadar itham duyuyoruz ki, bunların sonucudur. Aslında tek başına vekilimize cevap vermiyoruz, tümüne toptan veriyoruz. Yoksa bir vekilimize kızdık, hadi, size bağıralım demiyoruz. Düünden beri bunlar söyleniyor, o yüzden kızıyoruz; birincisi bu.

İkincisi: Bakın, değerli arkadaşlar, bu baroyla ilgili ithamlarınızı bir defa hiç doğru bulmuyorum. Yani Baro Başkanlarıyla siz görüşmediniz bir defa, Metin Feyzioğlu görüştü; onun cevabının resmi olarak bize ilettiler. Sonradan siz kendi kendinize görüşmüşsünüz, bir şeyler yapmışsınız, eyvallah ama o görüşmemizde konuştuğumuz... (CHP sıralarından gürültüler)

Allah, Allah! Bilgi veriyorum arkadaşlar: Metin Bey görüştü, Şentop Başkan görüştü, ben görüştüm, Sayın Zeynel Emre Bey görüştü ve arkadaşlar bize “3 kişi gelmeyiz, hepimiz.” diye ısrar ettiler. Bu görüşmeler bittikten sonra, siz tekrar başlamışsınız görüşmeye, bir şeyler diyorsunuz. “Âlâ Restoran” falan, bilmiyorum bunları ben. Gelmek isteyen, alır gelirdi. Bunların hiçbirisini bilmiyorum ben, Âlâ mala falan.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Doğan Kubat aradı ve “Âla’da ağırlayalım.” dedi Grup Başkanınız adına.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bakın, bir daha söylüyorum: Benimle olan görüşmelerinde İstanbul Barosu “Olmaz.” dedikten sonra bitti.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Âlâ Restorana geçsinler, 3’ünü de içeri alalım.” dedi. Arar sorarsın! Aksini söylerlerse, gerisini ben söylerim.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Bir daha söylüyorum: Baro Başkanları gelselerdi, baş tacı, ağırlayacaktık burada; gelmediler.

Onun dışında bir ifadeyi hatırlatmak isterim: Yani “FETÖ’nün ruhu nerede geziyor?” falan geçiyorum bu kadar ucuz ifadeleri ama 2012’deki FETÖ’nün kanun teklifini böyleydi diyorlar arkadaşlar zaman zaman. Bakın, değerli arkadaşlar, inşallah, dinler, anlarsınız; biz bütün kanun tekliflerini –eskilerini- çalıştık. Aynı şekilde, farklı STK’lerin -solcusu var, İslamcısı var, FETÖ’cüsü var- kimin neyi varsa bununla ilgili baktık. O gördüğümüz -her hâlde o ithamda bulunuyorsunuz- “FETÖ” diye ifade ettiğiniz derneğin o zaman bir önerisi var, ondan aldığımızı düşünüyorsunuz. Onu iyi inceledim, o ifade, o teklifte bütün baroların kapanması iddiası var, hepsi kapanıyor, baro yok FETÖ’nün teklifinde. Ardından çok küçük oranlarda, her ilde sayısız baro kurmaya imkân veriyor.

MUSTAFA ADIGÜZEL (Ordu) – Aynı şey!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yani “Aynı şey.” diyorsanız, ya arkadaş ne deyim yani bilemiyorum, siz doldurun arkasını.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Çoklu baro... Çoklu baro bir FETÖ projesidir!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Eğer o anlattığımla buna aynı şey diyorsanız, bu, tıbbi bir mesele artık, konuşmam yani.

Bakın, şu ankinde 3 büyük şehirde arzu edilirse -zorunlu değil- ihtiyari olarak baro kurma imkânı veriyor. Kapanan baro falan yok; ne İstanbul ne Ankara ne Bayburt ne Tunceli, küçük, büyük, hiçbirini kapanmıyor, mevcutlar devam ediyor ama bir grup arkadaş diyorsa ki: “Ben de baro kurmak istiyorum.” ona izin veriyor bu kanun. İstemiyorsa vermeyecek zaten, anlaşırsa vermeyecek zaten ama bu kanunun “FETÖ” diye ifade ettiğiniz dernekle...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ben bu konuda bir şey demedim, bunu on dakika anlattı zaten, şimdi tekrar, baştan...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yok.

Bu kanunla ilgili, bu itham büyük haksızlık.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söz alsın, otuz dakika konuşsun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Turan.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Özgür Başkan, arkadaş onu dediği için söylüyorum. Dolayısıyla bu ithamların haksızlık olduğunu düşünüyorum Sayın Başkan.

Tekrar teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Kısa bir cevap vermem lazım, adım geçtiği için...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Emre, buyurun.

5.- *İstanbul Milletvekili Zeynel Emre'nin, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasında adını zikrettiğine ve baro başkanlarının Meclise davet edilmemesine ilişkin açıklaması*

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Şimdi, bakın, bir bilgiyi ortasından kesip verdiğiniz zaman söylediğiniz kısım doğru da olsa o manipüle edilmiş bilgi olur, yanıltmış oluruz. Bilgiyi vereceksek tam vermemiz lazım. İşin aslı şöyle oldu: Evet, ben de Baro Başkanını aradım, İstanbul Barosu Başkanını. Bu Komisyon başlamadan evvel, Komisyon Başkanımızı da arayarak böylesine önemli bir meselede, bir önceki hafta baro başkanlarının Türkiye'nin gözü önünde yaşanan o haksız hukuksuz, âdeta gözüaltına alınmış bir şekilde, çembere alınmış bir şekilde –o fotoğrafın- bütün vicdanları kanattığını, en azından Komisyon başladığında büyükşehirlerin baro başkanlarının Komisyona davet edilmesi gerektiğini, şayet bizim Cumhuriyet Halk Partisi olarak da bu Komisyonda bir hakkımız varsa, en azından başlangıcına ilk başta İstanbul Barosu Başkanının bir gelmesini söyledik. İkinci, üçüncü, dördüncü gün seçenekler konuşulabilir; ben bunu kişisel olarak söyledim. “3 baro başkanı gelsin, 5 baro başkanı gelsin, bunu bir konuşalım.” dedik ve bu talebimizi ben sözlü ilettim, dönüş bekledim, dönüş gelmeyince bir daha aradım, ilgililerle görüşüldüğü, kabul edilmediği, baro başkanlarının Komisyona gelemeyeceği bize iletildi, biz de kendilerine bunu söyledik. İlave: Bizim Komisyon üyelerimizden yazılı bir şekilde buraya da başvurduk o da reddedildi. Şimdi, bu reddedildikten sonra baro başkanları Meclisin kapısının önüne geldi ve orada Meclisin kapısının önündeki o görüntünün kamuoyundaki etkisi elbette, tüm kamuoyuyla birlikte sizi de rahatsız etti, doğru. Baro başkanını aradık, “İçinizden 3 kişinin buraya gelmesi konusunda bir irade var.” dedik, bu doğru. Bu kısma katılıyorum, şahidim buna ama şu da var: Baro başkanları bizim dediğimiz gibi olsaydı kapının önünde öyle bir görüntü olmayacaktı. Kapının önüne 35 baro başkanı gelmiş “3’ünü içeri alıp 32’sini orada nasıl bırakalım?” dediler. Biz de bunun karşısında dedik ki “Ya, baro başkanları gelsinler meclise, 3 kişi gelir konuşur, Komisyon salonuna 3 kişi gelir, burada seçerler, aşağıda olur, Genel Sekreterlik salonunda olur, bunları misafir ederiz.” Şimdi, olay böyle gerçekleşti. Velez ki biz iletişim kazası yaşadık, hukukçu, medeni insanlar olarak anlaşılmadık, baro başkanları dâhil. Şimdi burada herkes şahit mi, bu dinlediklerimize? Ya şu anda Meclisin kapısında 30 küsur baro başkanı var, gelsinler Meclisin yerleşkesinde çay ikram edelim açık havada, içlerinden de diyelim ki “Seçin 3 kişi gelin meramınızı anlatın.”

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Dönüşümlü.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Oradaki polislerimiz de yorulmasın, kamuoyu da basın mensupları da bundan çekilsin, Meclisin o kapısının önündeki çirkin görüntü de son bulsun. Buna var mısınız Sayın Bülent Turan? Varsanız bugün, hemen şimdi bunu halledelim. Bir engel var mı?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ediyoruz.

Sayın Emre, teşekkür ederiz.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ya, bir cevabını verin. Makul bir soru soruyoruz ya.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Cevap yok çünkü irade yok.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Cevabını rica edebilir miyiz ya?

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Başkan bizim de bir söz talebimiz var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Koç.

6.- Ağrı Milletvekili Abdullah Koç'un, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ve baro temsilcilerinin Meclise alınarak kanunun yapılmasına katkı sağlamaları gerektiğine ilişkin açıklaması

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Öncelikle ben şunu belirtiyim: Bu Kanun Teklifi'nin daha önce benzeri FETÖ tarafından dile getirilmiş getirilmemiş, biz o hususa şimdilik girmek istemiyoruz. Ama mesele şu değerli arkadaşlar: Şu anda kapıda bekleyen 80'e yakın baro temsilcisi var, hepsi meslektaşlarımız, şu anda hâlâ bekletiliyor.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Biriniz 35 diyor, biriniz 80 diyor ya!

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Bakın, şunu söyleyeceğim: Biraz önce Sayın Bülent Turan şöyle bir şey söyledi, dedi ki: "Hiçbirisinin mesleki hassasiyetlerinden dolayı burada olduğunu düşünmüyorum." Gerçekten bu, çok talihsiz bir açıklama. 80 baro şu anda ayakta, haftalardır yollarda ve tek amaçları mesleki hassasiyettir ve mesleki meselelerden dolayı şu anda yollardalar. Bakın, karşı masalardan bir arkadaşımız biraz önce dedi ki: "Bırakın, buraya gelmesinler." dedi. "Bırakın, bu şekilde buraya gelmesin." benzeri bir ifade kullanıldı ve gerçekten bu da çok ayıp bir ifade. Şunu belirtiyim; bakın, ben de sabah gittim, baro başkanlarıyla görüştim, bana aktardıkları bir mesele var, o da şu; dediler ki: "Bizim altımızdaki sandalyeleri dahi aldılar." Ayakta beklesinler diye, gerçekten bu da çok ayıp bir durum. Biz de şunu belirtmek istiyoruz, baştan beri bizim önerdiğimiz mesele şu; biz dedik ki: "Baro başkanlarımız orada beklemesinler, burası onların makamı, gelsinler uygun bir ortamda otursunlar ama 3 kişilik mi, ama 4 kişilik mi, ama 5 kişilik temsilcilerle beraber burada temsil edilsinler." Ama buna da izin verilmedi. Biz bu şekilde dışarıda hâlâ bekletilmiş olmalarını gerçekten kabul etmiyoruz. Biraz önce Sayın Zeynel Emre'nin de belirttiği gibi "Hâlâ bu imkânımız var." Arkadaşlarımızı, meslektaşlarımızı orada bekletmek gerçekten büyük bir ayıp. İçeri alalım ve bir şekilde bu kanunun yapılmasına da katkı sunalım ve bu şekilde düşüncelerimizi belirtiyoruz.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkürler.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER (Devam)

A)KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.-Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekilleri Denizli Milletvekili Cahit Özkan, Çanakkale Milletvekili Bülent Turan, Tokat Milletvekili Özlem Zengin, Çankırı Milletvekili Muhammet Emin Akbaşoğlu ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekilleri Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, Manisa Milletvekili Erkan Akçay ile 182 Milletvekilinin Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/2999) (Devam)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi söz sırası Sayın Burak Erbay'da

Sayın Erbay buyurun.

BURAK ERBAY (Muğla) – Teşekkür ediyorum Başkan. Tüm vekil arkadaşlarımı saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle şunu belirtmek istiyorum: Bizler ülkenin bütünlüğünü savunan, bu topraklarda yaşayan insanların huzur içinde yaşamasını isteyen, emeğiyle geçinen insanların emeğinin karşılığını alması için mücadele eden insanlarız. Bizim topraklarda insanların yaptığı meslekler, yaptıkları işler kendileri için önemlidir, kutsaldır. Ben Muğla Milletvekiliyim. Muğla her ne kadar turizm bölgesi olarak bilirse de tarım ağırlıklı geçinilir ve oradaki, tarlasında üreten çiftçi için önemlidir, traktörü önemlidir, kazması, küreği önemlidir. Ben on beş yıla yakın Muğla merkezde avukatlık yaptım. Bilmiyorum, karşıda Anadolu'nun değişik illerinde, taşrada avukatlık yapan meslektaşlarım vardır diye düşünüyorum. Avukatlık mesleği kolay bir meslek değildir, sabahlara kadar sorgularda bekleriz, tebligatların usulüne uygun yapılması için mücadeleler verimiz. Anadolu'da avukat meslektaşlara, avukatlık yapan insanlara saygı duyulur, toplumun önünde olan insanlardır ancak maalesef, şu on-on beş günden beri yaşanan olaylar gerçekten çok üzmüştür bizi. Ben, o on-on beş gün önceki süreçler yaşanırken bölgedeydim, Muğla'daydım, gözlerim dolarak izledim baro başkanlarımıza yapılan o muameleyi. Başkanım dedi "Defalarca söylüyorsunuz." diye ama gerçekten üzülerken izliyoruz. Bizim o baro başkanlarımız, sicilî olmadan, on beş yıl, yirmi yıl mesleklerini yaparak oralara gelmiş insanlardır; onlar bizi temsil eden, her konuda danıştığımız, bizim önemseydiğimiz insanlardır. Gerçekten, bu anlamda kendi adıma üzüntülü günler yaşıyorum. Ben perşembe günü diğer vekil arkadaşlarımla birlikte sabaha kadar onların yanında bekledim, onlarla olmak istedim bu zorlu süreçte.

Anadolu'da niye avukatlara bu kadar saygı duyarlar? Bakın, ben öyle holding avukatlığı, şirket avukatlığı yapmadım; ofisin önünden geçen kim varsa geldi, ona yardımcı olmaya çalıştım. Bir gün Ayşe teyze gelmiştir, "Oğlum, benim damat hayırsız çıktı. benim kızı dövüyor. Bana yardımcı ol, param yok." demiştir, yardımcı olmuşuzdur. "2 büyükbaş hayvanım var; iki imza attırdılar, elimden aldılar. Bana yardımcı ol, param yok." demiştir, yardımcı olmuşuzdur. Ahmet amca gelmiştir, "Oğlum kavgaya karışmış, tutuklandı, suçu ona attılar, paramız yok." demiştir, yardımcı olmuşuzdur. İşte o yüzden Anadolu'da avukatlara saygı duyarlar.

Şimdi, bakın, o saygı duyduğunuz -bu fotoğrafları özellikle getirdim- saygı duyulan avukatların, arkadaşlarımızın, meslektaşlarımızın durumuna bakın; kaç gündür itiliyorlar kakılıyorlar, kendilerine gaz sıkılıyor, vuruluyorlar. Bakın, gerçekten bu süreci üzülerken izledik, izlemeye devam ediyoruz. Bu -on gün önce- işte avukat baro başkanlarımızın yaşadığı durum ve iki gündür yaşanan ızdırıp. Düşünün, Türkiye Büyük Millet Meclisi, ben o baroyu temsilen gelmişim, benim baro başkanım kaldırırda oturuyor arkadaşlar. Gerçekten üzülmüyoruz. Biz geldik, burada milleti temsilen bir görev yapmaya çalışıyoruz. Bu dönemde kendi adıma ben utanç duyuyorum, buradaki Komisyon Başkanının da tüm temsilcilerin de utanması gerektiğini düşünüyorum. Bu, kara leke olarak maalesef, yazıldı bu döneme ve geç değil arkadaşlarımızın söylediği gibi, bu kara lekeden geri dönülebilir. Ben rica ediyorum: O baro başkanlarımızın, onuru kırılan baro başkanlarımızın daha fazla onuru kırılmadan bunu telafi edelim, onları bu şekilde geri göndermeyelim, eğer mümkünse bu sağlansın. Ciddi bir şekilde de iletişim kopukluğu olduğunu düşünüyorum. Onları sadece burada temsilci olarak beşse beş, on dakikaysa on dakika... Az önce vekil arkadaşım dedi ki: "Bütün esnafı mı davet edelim?" Onlar, bizim -az önce söylediğim gibi- saygı duyduğumuz, herhangi bir sicilî olmadan -zaten olsa hem baro başkanı olamazlar, yirmi yıl yapamazlar- baro başkanlığı yapmış temsilcilerimiz. Onlar gelseler, burada görüşlerini ifade etseler ve bu süreçte burada olsalar ne gibi zararı olabilirdi? Bunu tesis edemedik. Biz demiyoruz ki on binlerce avukat gelsin. Eğer böyle anlatıyorsanız kitlenize, üzücü o da; kesinlikle

böyle bir talep yok. Onların gelip burayı takip etmesi onların en doğal hakkıydı ama maalesef, bunu tesis edemedik. Gerçekten üzülmüyoruz. Şimdi, tabii, az önce de söylendi “Temsilci olarak görmüyoruz.” diye, o yüzden de bunları detaylı olarak açıklamak istedim. Gerçekten onlar bizim temsilcilerimiz, illerinde önemli insanlardır bizler için.

Aslında, bu yasa teklifi geldi -göreve geldiğimiz günden beri de bölgelerde, ülkemizde yaşanan sorunları dile getiriyoruz- ama gerçekten aciliyeti olmayan bir konuydu. Bizim avukat meslektaşlarımızın çok daha fazla hayati konuda sorunları var. Genç meslektaşlarımız kiralalarını ödeyemiyorlar. BAĞ-KUR’larını ödeyemeyen bir sürü genç arkadaşımız var. Bizim bu konularda ciddi çalışmalar yapmamız lazım. Onların gelirini artırıcı, adli yardımlarla ilgili, CMK’yle ilgili veya dünyada örnekleri olduğu gibi, tapuda yapılan işlemler, şirketlere zorunlu avukat atanması; bunları tartışmamız lazım. Avukat örgütlerimizle, baro örgütlerimizle, hukukçu temsilcilerle bunları yapmamız lazım. Ama daha biz bunları konuşmadan baroların yapısını değiştirme, seçim sistemi çabasına girdik. Gerçekten üzülerek izliyoruz.

Bakın, ben göreve geldikten sonra bir çalışma yapmak istedim, bütün baroları arayarak binalarla ilgili bir tespit yapmaya çalıştım çünkü Muğla merkezde de büyük bir sorun var. Düşünün, 100 bin kişilik bir ilçedir Muğla merkez -küçük bir ilçedir merkez ilçe, Bodrum vesaire büyüktür ama merkez ilçe küçüktür- sadece Muğla merkezin bile 4 tane farklı binası var; ağır ceza mahkemeleri ayrı bir yerde, vergi, idare mahkemeleri ayrı bir yerde, icra mahkemeleri ayrı bir yerde; sığmıyorlardı, alt alta üst üstelerdi. Şimdi, FETÖ operasyonlarından sonra el konulan bir yurt binası hukuk mahkemesi olacak. Adalet Komisyonu geldi geçenlerde, Başkanımız Akim Bey, yardımcı olduk. İşte, Bakan Beyle görüşüldü, çözmeye çalışıyoruz. 4 tane farklı bina; vatandaş gelecek, hangi binaya gidecek? Nerede tanıklık yapacak? Çocuğunun duruşmasına gelecek, icraya gidiyor “Burası değil.” diyorlar, vergi mahkemesine gidiyor... Bizim öncelikle o “adalet sarayı” dediğimiz, bu binanın fiziki koşullarını çözmemiz lazım. O yaptığım çalışmada, gelen raporları arkadaşlara söyledim, çıkarttırdım. Iğdır’dan gelen bir raporda şunu söylemişler, o merdiven boşluklarına yapılan odaları, kalemleri. Bakın, tuvaletten çevrilen savcı odası varmış. Aynı duruşma salonunda, farklı mahkemelerin duruşmaları yapılıyor. Kalem odalarında yani personelin bulunduğu yerde duruşma yapılıyor.

Sayın meslektaşlarım, dediğim gibi bilmiyorum ama içinde mesleği yapanlar vardır, bunlar var. Bizim bunlarla ilgili, ortak akli bulup nasıl çözüm üretebiliriz, bunları konuşmamız lazım. Bizim önceliğimiz, baronun seçim sistemini, delege sistemini değiştirmek değildi. Bunları yapmamız lazımdı ama maalesef, dediğim gibi böyle bir gündem geldi. Şimdi de sorunları anlatmaya çalışıyoruz.

Bakın, baroların güçlü olması lazım. Nerede bir hak mağduriyeti varsa bu konuda barolar gerçekten, elini taşın altına her ortamda koymuştur. Kişisel mağduriyetlerde, toplumsal konularda, çevre konularında... Birkaç tane örnek gene çıkardım. Bakın, Manisa Barosu toplumsal bir konuya, Soma soruşturmasına müdahil olmuş, hâlâ takip ediyorlar. Bakın, Diyarbakır Barosu Aladağ yurt yangını dosyasına müdahil olmuş, “Barodan Salda Gölü’ndeki tahribat için suç duyurusu.” Orada bir tahribat var, Burdur Barosu gelmiş, konuya müdahil olmuş. Sakarya Barosu Bıçkıdere davasına müdahil olmuş. Bakın, İzmir Barosu kadın cinayetlerine, Safiye Karataş davasına müdahil olmuş. O yüzden baroların güçlü olması lazım. Bir yere yumruğu vurması lazım. O yüzden bu getirilen yasayla barolar bölünecek, bu müdahilliklerdeki etkisi azaltılacak. O yüzden bu davadan vazgeçilmesi lazım. Gene bu araştırmayı yaparken bakın, böyle bir fotoğrafla karşılaştım. Yaklaşık 20 baro başkanı, göstermek istiyorum, “Çorlu tren kazası davası 16 baronun takibinde.” deniliyor. Bakın, 16 baro başkanı bunların, hepsi toplumsal bir konu için gitmişler, Çorlu’ya. Şu anda Başkanım hepsi orada kaldırımda oturuyorlar. Ne yaptılar Başkanım, kötü bir şey mi yaptılar? Orada gencecik, ufaklık çocuklar vefat etmişti. O davaları

takip ettiler. Şimdi, onun faturasını ödüyorlar herhâlde, Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapısında, kaldırımda oturmak zorunda kalıyorlar.

Bakın, getirdiğiniz yasaları incelediğimizde öyle acı sonuçlar olacak ki yani dediğim gibi avukat meslektaşlar varsa onlara sesleniyorum, genç meslektaşlarımız, zor koşullarda olan, hukuk fakültesini yeni bitirmiş, yeni evlenmiş, hayatını kurmak isteyen o yaştaki meslektaşlara ne yapacaksınız biliyor musunuz? Baro seçmek zorunda bırakacaksınız. Daha hayatının başında olan genç arkadaşlarımız “Hangi baroya kayıt olayım, eyvah bu bana nasıl bir sonuç doğurur!” diye bir ikilem içinde kalacak Sayın Başkanım. Ne gerek var buna? O bir meslek örgütü, o bizim meslek örgütümüz. O arkadaşımız mezun olduğunda, gönül rahatlığıyla gelebilmeli, “Arkadaşım, ben İstanbul Barosuna kayıt oldum.” diyebilmeli. Ankara, Uşak ne Barosuysa, Çanakkale Barosuna kaydoldum diyebilmeli ama yaptığınız yasayla bilmiyorum, okumadıysanız. Şimdi, daha mesleğinin başında olan 20 küsur yaşında, hayatını kurmaya çalışan o genç arkadaşım tercih yapmak zorunda kalacak; “1 no.lu baroya mı gideyim, öbür tarafa yakın olan baroyla mı çalışayım?” diye. Başka nasıl bir handicap olacak, nasıl bir tehlike bizleri bekliyor? Eğer bu Genel Kuruldan geçerse bundan sonra verilecek tüm kararlar, mahkemelerden çıkacak kararlar, şaibeli hâle gelecek, soru işaretli hâle gelecek. Vatandaş diyecek ki: “Acaba, ben, o barodan avukat tutmadığım için mi bu davayı kaybettim, o yüzden mi boşandım veya bu kadar tazminat ödedim?” Başkanım, göreceksiniz, temyiz dilekçelerinde bunlar yazılacak, “Ben o barodan avukat tutmadığım için benim aleyhime bu karar çıktı.” denilecek. Bunların önüne nasıl geçeceksiniz? Tekrar hukukçu meslektaşlarım varsa onlara sesleniyorum, uygulamadan gelen arkadaşlarım varsa bakın, bunlara sebep olacak bu yasa. Bunun dışında kamuda çalışan meslektaşlarımız var. Büyük ihtimal, önümüzdeki tehlikelerden onlara denilecek ki :“Gidin, şu baroya kaydolun.” Eğer bu yasa geçerse önümüzdeki günlerde maalesef bunlarla karşılaşacağız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, toparlayalım Sayın Erbay.

BURAK ERBAY (Muğla) – Toparlıyorum Başkanım. Birçok farklı konu vardı ama yaşadığım başka bir konuyu da anlatacağım, değinilmediğini düşünüyorum. Muğla Barosuna kayıtlı olduğum on beş yıl boyunca spora da merakım vardı. Bilenler gene vardır, spor oyunları yapıldı barolar tarafından değişik illerde. Gittik, ben de Muğla Barosu futbol takımını temsilen turnuvalara katıldım. Bakın, meslektaşlarım cübbelerle maça çıkmışlar orada. Farklı, değişik yerlerde, Antalya’da, Erzurum’da oldu, gittik bu turnuvalara. Bakın, burada ne oldu biliyor musunuz? Sizinle bu olayı paylaşmak istiyorum. İstanbul gibi büyük illerdeki meslektaşlarımız, belli ekonomik seviyede olan meslektaşlarımız bu konuyu önemsedikleri için genç, stajyer meslektaşlarımızın ruhsat parasını karşılayarak, ona maaş vererek, ona gerekirse ev veya diğer koşulları sağlayarak iyi futbol oynadığı için büyük barolar transfer ettiler, biliyor musunuz, bundan haberiniz var mı? Türkiye ve dünya çapında barolar arası turnuvalar yapılıyor, İspanya’ya, diğer ülkelere turnuvalara gidiyorlar, o genç, top oynayan stajyer arkadaşları takip edip baroya alıyorlar. Bakın, düşünün, işte, bu getirdiğiniz yasa neye sebep olacak belki yarın biliyor musunuz? O ekonomik olarak güçlü kişiler -bırakın tarikatı, siyaseti- “Benim ekonomik gücüm var, meslektaşlarımın da bu temel giderlerini karşılıyorum –çünkü ekonomik olarak zor durumda olan genç arkadaşlarımız var- aldım, 2 bin arkadaş karşıladım, keyfi olarak şu baroyu kurdum.” derse biz bunu nasıl engelleyeceğiz? Yarın bir gün, o sayıyı tamamlamak için baroların reklam kampanyalarıyla belki karşılaşacağız. Düşünün, o sayıyı tutturmak zorunda olan barolarda yarın bir gün oluşacak disiplin dosyaları nasıl yürüyecek? Çok önemlidir disiplin dosyaları çünkü sayıyı düşürmemesi gerekiyor. Ama somut bir olay var, avukatlık mesleğiyle bağdaşmayan birtakım işler yapmış, 2 binin altına indiği anda barosu gidecek. Nasıl olacak o disiplin dosyaları? Bunları hiç düşündünüz mü? Dediğim gibi – geçin o tarikatları, siyasi görüşleri- keyfi olarak kurulabilme ihtimali olan bu barolar, kamu kurumu niteliğinde meslek örgütleri olduğu için devlet tarafından muhatap alınacak, protokolde yer verilecek, resmi

törenlere katılacak. Az önce söylenen ve başka yerlere çekilebilecek düşüncelerle baro kurarlarsa ve başka şeyler yaparlarsa nasıl engelleyeceğiz?

Az önce anlattım, birçok örnekleri var. Hidroelektrik santraller kuruldu, ona karşı “Doğa katlediliyor, su yok ediliyor.” diye o barolar müdahil oldu. Yarın bir gün o kurulacak başka bağlantılı barolar... Sayın Başkanım, takip etmişsinizdir, 4 bin civarı hidroelektrik santraline izin verildi bir zaman Türkiye’de. İhaleleri alan şirketlerin ortakları İsraili çıktı. Yarın, o, İsrail bağlantılı veya başka dış bağlantılı olursa “Hayır, bu hidroelektrik santral doğrudur.” diye o toplumda orada kamuoyu oluştursa, toplumu ikna etmeye çalışırsa o bölgeye nasıl zarar verecek diye düşünüyor musunuz?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Erbay, toparlayalım.

BURAK ERBAY (Muğla) – Bitiriyorum Başkanım.

O yüzden, çok değerli vekil arkadaşlarım, biz bunun yeterli bir şekilde tartışılmadığını düşünüyoruz. Bakın, iki yıldır burada görev yapmaya çalışıyoruz, benzer birçok yasada da gördük, “torba” “paket” adı altında tartışılmadan yasalalar geçti. Bunlar gerçekten bizi üzüyor. Defalarca konunun muhataplarının çağırılması gerektiğini söyledik ama gene benzer bir uygulamayla karşı karşıyayız. Yani az önceki örnekte de notum vardı, ekonomik gücü olan kişilerin kuracağı barolarla, “Param var, barom var.” uygulamasıyla belki karşılaşabileceğimizi düşünüyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

BURAK ERBAY (Muğla) – O yüzden, lütfen bırakın, savunma bağımsız kalsın, özgürce orada düşüncelerini ifade eden arkadaşları... Ben ilk stajımı İstanbul’da yaptım, farklı gruplar geliyor, demokratik çalışmalarını yapıyorlar, aday oluyorlar, olabilirler, örgütlensinler, savunma bağımsız kalmaya devam etsin. Hak arama özgürlüğünün teminatı olan barolarımız bölünmesin, onlar sadece meslek örgütü olarak kalmaya devam etsin ve güçlü adaletin güçlü baroyla mümkün olduğunu unutmayalım diyorum, teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Buyurun Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Hazırnu saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, şunu özellikle belirtmek istiyorum: Yani dünya, ülke bir pandemiyle uğraşırken bu süreçte böyle bir kanun teklifinin gelmesi, gerçekten, herhâlde Aziz Nesin’in fıkra kitabına konu olacak düzeyde bir durum. Çünkü bu kanun teklifinin, hiçbir şekilde, insanların bu salgın sürecinde bu corona hastalığıyla, Covid-19 hastalığıyla mücadelesinde bir katkısı olmayacaktır, yoksulluğun azaltılmasına yönelik bir katkısı olmayacaktır, işsizliğin giderilmesine bir katkısı olmayacaktır, demokrasi sorununun giderilmesine bir katkısı olmayacaktır, yapılan hukuksuzlukların, adaletsizliklerin giderilmesine yönelik bir katkısı olmayacaktır. Avukatların sorunlarını, ihtiyaçlarını giderecek bir kanun teklifi değildir, bir çare olmayacaktır. Doğalında insan, bu kanun teklifini değerlendirirken şunu düşünüyor: Pandemi sürecinde bu kadar insanın bu kadar tehlike altındayken alalece Türkiye Barolar Birliğinin seçim sistemini değiştirmeye çalışması ve birçok soruna yol açacak çoklu baro sistemini getirmeye çalışması konusunda insanı büyük şüphelere sevk ediyor.

Evet, birçok hukukçu arkadaşım konuştu; bu barolar birliğiyle ilgili, seçim sistemiyle ilgili, çoklu baro sistemiyle ilgili zaten gerekli tespitleri ileri sürdüler ve mutfakta yani Komisyonda aslında, bu teklifin yanlışlarıyla ilgili uyarılarda bulundular. Nitekim, Barolar Birliğinin seçim sistemi ve Barolar Birliğinin yönetim tarzının belirlenmesiyle ilgili, çoklu baro sisteminin getirilmesiyle ilgili ilk

danışılması gereken, ilk fikirleri alınması gereken baroların kapıda bekletilmesinin de ayrıca bir utanç olduğunu düşünüyorum.

Şimdi, şunu özellikle sormak istiyorum; tek adam rejimini kurumsallaştırmak için Türkiye'deki bütün demokrasi alanlarını yok etmek için ve ülkede insanların nefes alacağı bütün alanları kurutmak için sonuna kadar mücadele mi edeceksiniz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ses duyuluyor aslında.

HABİP EKSİK (İğdır) – Ses duyuluyor ama kayıtlara girmesi açısından önemli.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. Tekrardan bütün hazırunu saygıyla selamlıyorum. Herhâlde süreme ekleme yapacaksınızdır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Kalan süreyi kullanacaksınız.

HABİP EKSİK (İğdır) – Şimdi, şunu özellikle belirtmek istiyorum: Gerçekten, 15 Temmuz darbe girişiminden sonra 20 Temmuz'da Türkiye'de gerçekleştirilen siyasi darbe neticesinde ülkemin bütün demokratik alanlarında nefretle, kinle yaklaşım durumu söz konusu. Açıkçası şunu sormak isteriz: Bugün Türkiye halklarına, coğrafyamızdaki insanlara bu kanun teklifi ne getirecektir, iktidar bununla halkın hangi sorununu çözecektir? Hiçbirini. Yapacağı tek şey -ben size söyleyeyim- kendi bekasını devam ettirmek için küçük ortaklarını tatmin etmek, memnun etmek, tekrar başkanlığa getirmek için hamle gerçekleştirmektir ve bunu yaparken de Türkiye'nin barolarının hemen hemen yüzde 98'ini karşısına almıştır; bu da tarihe bir utanç olarak geçmiştir.

Şimdi, şunu özellikle vurgulamak istiyorum: Çoklu baro sistemi ya da Barolar Birliğinin yönetim sisteminin yani delege sisteminin değiştirilmesi konusu gerçekten -burada hukukçu arkadaşlarım da anlattığında- bu kadar antidemokratik, bu kadar hukuka aykırı -Anayasa'ya aykırı bir kere- bir teklifin burada muhalefet partilerince ortaya atılmasına rağmen, göz önüne çıkarılmasına rağmen, maalesef, iktidar partisinin savunmasını hayretle karşılıyorum. Çünkü bu teklif bir kere başından beri, şunu söylemekte fayda vardır, Anayasa'ya aykırıdır. Meslek odalarının birliklerinin kuruluşu zaten kanunla düzenlenmiştir yani Tabipler Birliğinin kurulması kanunladır, Dış Hekimleri Birliği yine öyle, Eczacılar Birliği yine öyle kanunla düzenlenir ama asıl meşruiyetlerini Anayasa'nın zannedersen 135'inci maddesinden alırlar. Doğal olarak şunu özellikle söyleyeyim, kamu kurumu niteliğinde olan meslek kuruluşlarının bu şekilde iktidarın arka bahçesi hâline dönüştürülmek istenmesini, gerçekten, Türkiye'de demokrasiyi yok etmenin bir adımı olarak görmekteyim ve bunun da bir an önce iktidar partisinin Komisyon üyelerince fark edilip ve vazgeçilmesi gerektiği kanaatindeyim.

Bakın, değerli milletvekilleri, şunu özellikle belirtelim: Avukatların birçok sorunu var; kira sorunları var, hele ki bu pandemi sürecinde, yarılarında çalıştırdıkları arkadaşlarla ilgili ücretlerini ödeyememe, sigortalarını ödeyememe, elektriklerini, su faturalarını ödeyememe durumları söz konusuyken burada bu teklifin tartışılması, avukatların ihtiyaçlarının düşünülmemesi, fikirlerinin alınmaması zaten bu teklifteki ana düşüncüyü ortaya koymaktadır. AKP iktidarının demokrasinin bütün alanlarını var gücüyle yok etme anlayışıdır.

Bakın arkadaşlar, baroların Anayasa'nın üstünlüğünü yani Anayasa'yı savunma konusunda ve hukukun üstünlüğünü savunma konusunda aslında kanuni olarak bir görevleri vardır. Kanundan doğan haklarını kullanmaktadır ama bugün baktığımızda maalesef iktidarın bu kanun teklifini getirirken aslında temel duygusunun sırf baroların kanundan, Anayasa'dan, hukuktan gelen bu görevlerini yerine getirirken ki iktidara muhalif olmaları nedeniyle kinle, nefretle bu teklifi getirip barolar birliğini ve baroları arkabahçesi yapma anlayışından kaynaklanmaktadır.

Bakın arkadaşlar, burada şunu net bir şekilde görüyoruz: Çoklu baro sisteminin hiçbir savunulacak tarafı yoktur. Bugün çoklu baroyu getirirken sizler şunu iddia ediyorsunuz, diyorsunuz ki: “İstanbul gibi metropol şehirlerinin, 3 büyük şehrin nüfus yoğunluğundan dolayı, orada yoğunlaşan avukat sayısından dolayı bir ihtiyaç hasıl olmuş ve bunun için de çoklu baroya ihtiyaç vardır.” Ve dönüp delege seçim sisteminin de değiştirilmesi gerektiğini ve bunun da gerekçesini Anadolu’daki küçük baroların söz hakkı elde etmesi olarak sunuyorsunuz. Oysaki bunun temelindeki sorunlara inmeniz gerekir. Bugün bölgede insanların İstanbul’a göç etmesi, Anadolu’dan İstanbul gibi, İzmir gibi, Ankara gibi illere göç etmesinin sorunlarına inmemiz gerekir. Bugün nüfusun çoğalmasından dolayı, artan nüfusun çoğalmasına bağlı olarak avukat sayısının büyükşehirlerde, metropollerde yoğunlaşması aslında bu şekilde bir çözümle değil, tam tersi, nüfusun orada nasıl azaltılacağıyla ilgili, Anadolu’daki illerden gerçekleşecek göçlerin nasıl engelleneceğiyle ilgili önlemler alınması gerekir. Yani açıkça şunu belirtmek istiyorum: İktidar palyatif bir çözümle aslı sebebi değil, sonucu tedavi etmeye çalışan, sadece orada kendince sonucu kendi lehine döndürmeye çalışan bir anlayış içinde. Bakın, yoksulluğu Anadolu illerinde giderirseniz, açlığı giderirseniz, bugün yüzde 15’lere varan –ki resmî rakamlar, resmî olmayan rakamlara göre çok çok daha fazla- işsizliği giderirseniz benim seçim bölgem Iğdır gibi illerde ekonomik alanları oluşturup işsizliği gideren politikalar yürütürseniz, yine savaş politikalarınızdan vazgeçip insanların o bölgelerden kaçmasına sebep olmazsanız, eğitimi düzgün bir şekilde verip sağlık alanlarında herkesin eşit bir şekilde yararlanmasını sağlarsanız o zaman da insanlar İstanbul’a, Ankara’ya, İzmir’e göç etmez; doğasında avukatlar o şekilde sayısal artmaz ki bu bile, bu bakış açısı bile yanlıştır ama yine de şunu belirtmekte fayda var: Sorunun temeli sizin politikalarınızın yanlışığından kaynaklanmaktadır.

Bakın, size şunu söyleyeyim: Bugün bölgede insanların göç etmesinin temel sebeplerinden bir tanesi tarım ve hayvancılığın bitirilmesidir. Bugün tarımı ve hayvancılığı bu şekilde yok ederseniz insanlar İstanbul’a göç eder, İstanbul’un nüfusu arttığı zaman da avukatlar İstanbul Barosuna kaydolmak için doğal olarak üniversiteden çıktıkları gibi o bölgeye giderler. Bu sorunu bu şekilde değil, aslında devletin bütün politikalarını, iktidarın bütün politikalarını revize ederek anayasal sistemi herkesin yararlanacağı, herkesin kendini eşit bir şekilde hissedeceği bir şekle dönüştürürseniz o zaman işte bu sorunlar da ortaya çıkmaz.

Bakın, savaş politikaları dedim. Son yıllarda İstanbul’a, yani son yirmi yılda İstanbul’a, Ankara’ya, İzmir’e göç eden insan sayısına bakarsanız neredeyse mevcut, oradaki nüfusun üçte 1’i kadardır. O açıdan, bu tür sorunları bu şekilde, temsilde adalet sorununu bu şekilde çözmeye çalışmak yerine bölgenin, Anadolu’nun illerinin nüfus göçünü vermesini engelleyecek tarzda yapmanız lazım ve ona yönelik kalıcı, doğru politikalar yürütmeniz lazım; kayyum politikalarıyla o insanların iradelerini gasbederek değil, yayla yasaklarıyla o insanların geçim sağlayamayayla karşı karşıya bırakılmasını değil, orada gerçek anlamda herkesin kendini eşit, adil bir şekilde gördüğü bir anayasal düzeni tesis ederek küçük sömürge valiliklerinden vazgeçerek sağlayabilirsiniz diye düşünüyorum.

Bakın, temsilde adalet dedik. Bugün benim seçim bölgem Iğdır’da 2 milletvekili çıkmaktadır nüfusu 200 bine yakın olduğu için doğasında Türkiye Büyük Millet Meclisindeki temsiliyeti 2 milletvekiliyle olmaktadır ama İstanbul’a baktığınız zaman tabii ki ona göre çok daha fazla olması, Ankara’nın çok daha fazla olması, İzmir’in çok daha farklı, fazla olması gayet doğal, gayet normaldir. Ama bugün siz 47 bin avukatın bulunduğu İstanbul’daki baroların delege sayısını düşürerek temsilde adaleti aslında tabiri caizse yok etmiş olursunuz, orada o avukatların gerçek anlamda kendi barolarında, kendi odalarında, kendi birliklerinde temsil edilmelerinin önüne set kurmuş olursunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Eksik.

HABİP EKSİK (Iğdır) – On beş dakika olduğunu zannediyordum ama.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Eksik süreyi tamamladınız, eksik süreyi tamamladınız. Eksik süre vardı...

HABİP EKSİK (İğdır) – Soyadımın Eksik olmasıyla ilgili espri yapmaya çalışıyorsunuz ama şunu özellikle belirtiyim Sayın Başkan: Soyadımın Eksik olması bu iktidarın daha önce Anadolu’da Kürt bölgelerinde yaptığı zulümle alakalıdır, hukuksuzlukla alakalıdır. O konuda da sizi menediyorum, açıkça söyleyeyim.

Şunu özellikle belirtmekte fayda var: Bakın, bugün hepimizin kendini eşit bir şekilde hissettiği bir sistemi var etmemiz lazım. Bugün demokrasiyi var etmemiz lazım, adaleti, barışı var etmemiz lazım yoksa yargının bir kolu olan savunmanın yani avukatların da baroların da arkabahçe yapılmasını, bu şekilde kabul etmemiz mümkün değildir. Bugün insanların açlık sorunu vardır, yoksulluk sorunu vardır. Burada bunu tartıştığınız zaman gerçekten toplumdan kopuk bir siyaset yapmış olursunuz. İnsanların yaşam hakkı, sağlık hakkı tehlikeye sızlerin burada Barolar Birliğini, hukukçuları, avukatları kendi bahçenize döndürmeye çalışmanız toplumun nazarında kabul görmez, görmeyecektir. Ve o açıdan da şunu söylüyorum: Gelin, bu şekilde işte bütün demokratik kurulları, bütün meslek odalarının kendilerini geliştirmek için disiplin kurullarını oluşturmak için oluşturdukları birlikleri, baroları gasbetmek yerine, onların önünü açalım, onların demokratik bir tarz alması için daha da yardımcı olalım ve ülkenin ana sorunlarına eğilelim. En önemlisi ülkenin bugün savaş politikalarından, antidemokratik politikalarından vazgeçmesi, barışçıl, demokratik bir düzenin var edilmesi için beraber, birlikte bu komisyonlarda evet, pandemi dönemlerinde risk alalım, çalışalım ama bu şekilde kanun teklifleri için değil, halkımız için insanlarımız için faydalı olacak kanun teklifleri üzerine çalışma yürütelim diyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

HABİP EKSİK (İğdır) – Sayın Başkan, son cümlemi söyleyeceğim.

Değerli iktidarın Komisyon üyeleri, milletvekilleri, muhalefetin kıymetli üyeleri ve vekilleri; bu ülkenin çocukları, bu ülkenin insanları, gençleri, aş, iş, ekmek bekliyor. Sizin sistemi gasbetmenizin emin olun, ne size ne de başkasına ne de o insanlara hiçbir faydası olmayacaktır. Gelin, birlikte bu sorunları çözecek bir irade ortaya koyalım. Bu şekilde demokrasiyi gasbeden eninde sonunda kaybedecektir ve o açıdan da bir an önce bu teklifin geri çekilmesi önerisinde bulunuyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Eksik.

Söz sırası Sayın Behiç Çelik’te.

Buyurun Sayın Çelik.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

Efendim 10’uncu madde üzerinde söz aldım. Şimdi, Avukatlık Kanunu teklifi üzerinde konuşmacıların bir kısmı Anayasa’ya aykırılık üzerinde durdular. Ben de buradan başlamak istiyorum. Anayasa’nın yaklaşık 15 civarında maddesine, bu kanun teklifinin aykırılık teşkil ettiğini ifade ettiler. Ancak burada Anayasa’nın 2’nci maddesi Türkiye Cumhuriyeti devletinin demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olduğuna özellikle vurgu yaparken gerek başlangıç kısmı gerekse maddelerin ifade tarzından 1961 Anayasası’nda net yazan ama 82 Anayasası’nda olmayan millî devlet yani ulus devlet kelimesinin olmadığını görüyoruz ama bu kesinlikle bir ulus devlet olarak Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulduğunu da burada gözden uzak tutmamak lazım. Ulus devleti tamamlayan en önemli diğer yönetim tarzı ise üniter yapıdır. İkisi birlikte düşünüldüğü zaman Türkiye’nin tekli bir yapıyla projelendirildiğini, planlandığını ve bütün organlarını bu sisteme uygun olarak oluşturduğunu biliyoruz. Gerek Meclis hükûmetleri döneminde yani Kurtuluş Savaşı yıllarında gerek 1924 Anayasası ve sonrasında gerekse

61 ve 82 Anayasalarında bunları görüyoruz.

Sayın Başkan, çok gürültü var.

(Uğultular)

OTURUM BAŞKANI YILMIZ TUNÇ – Arkadaşlar, kendi aramızda konuşmayalım. Konuşmacıyı dinleyelim.

Buyurun Sayın Çelik.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bu millî devlet ilkesini özellikle hocalarımız da konuştu ama benden önce konuşan Cumhuriyet Halk Partisi Zonguldak Milletvekili Sayın Ünal Demirtaş özellikle bu ulus devlete atıf yaparak tekli yapıya işaret etmiş ve bunun üzerinden organların oluştuğunu da ifade etmiştir. Bu doğru bir tanımdır. Baroların da bu şekilde olması ve bu şekilde sürdürülmesinde kesinlikle fayda vardır ve Anayasa’ya ancak böyle yaptığımız takdirde uygunluğunu sağlamış oluruz. Çünkü düşünün “İstanbul çok büyük efendim 45 bin avukat var; orada birkaç tane baro olsun.” dediğimiz zaman, “Ya, İstanbul çok büyük birkaç tane Ticaret Odası olsun, birkaç tane Sanayi Odası olsun, birkaç tane Deniz Ticaret Odası olsun.” demeye aynı mantıksızlığa gark olur. Dolayısıyla bu yanlış yoldan dönülmesinde fayda mülahaza ediyoruz.

Özellikle, hukukun sürdürülebilmesi için, demokrasinin sürdürülebilmesi için, millî güvenliğin, dış politikanın sürdürülebilmesi için en önemli diğer bir unsur da devletin genel bütçesidir arkadaşlar çünkü genel bütçe kim tarafından nasıl kullanılır? Bütçe, vergi toplama hakkı yani vergi mükellefiyeti Anayasa’da özel olarak hüküm altına alınmıştır. Zaten her Türk vatandaşını bağlayan 2 mükellefiyet vardır; biri vergi mükellefiyeti, biri de askerlik mükellefiyetidir. Dolayısıyla insanlar kanuna dayalı olarak vergi verirler, bu vergiler toplanır ve millet adına toplanan vergileri yani bütünüyle ifade edersek devlet gelirlerini kararlaştırmaya yetkili olan tek bir merci vardır, o da Türkiye Büyük Millet Meclisi. Biliyorsunuz, bu salonda Plan ve Bütçe Komisyonu toplanır ve kurumlardan gelen bütün bütçeleri burada kararlaştırırlar. 2020 yılı bütçesi 1 milyar 50 milyon TL’ye bağlandı ve 123 milyar TL’lik bir açıklıkla bağlandı. Yani bütçe denkliği anlamında bütçemizin sağlam bir temele oturduğunu da zaten öngörmemişlerdi o zaman ama bu parayı kim harcıyor? Türkiye Büyük Millet Meclisi bunu ödenek bazında dağıtıyor ama tek bir yürütme organı yani Bakanlar Kurulu olmadığı için tek bir kişi harcıyor, tek bir kişi ve bu kişi ne emrederse paralar oraya gidiyor. Şimdi, düşünün, Suriye’de Suriye Millî Ordusu var. Bunların sayısı ne kadar içinizden bilen var mı? Yok. 100 bin civarında olduğunu ifade ediyorlar, belki 60 bindir. Bunların nüvesi neydi? Amerika Birleşik Devletleri ile Türkiye Cumhuriyeti’nin kendi arasında görüşmeler oldu ve eğit-donat prensibince bunlar eğitilecek, Suriye’de mevcut rejime karşı bunlar orada meşru Suriye Ordusu hâline dönüştürülecekti. Fakat Amerika buradan çekildi. Amerika Suriye’nin kuzeydoğusunda olan “PKK’istana” binlerce tır yardım yaptı. Şimdi, orada etnik temizlik yapıldı gözümüzün önünde ve oradaki Suriyeliler Türkiye’ye geldi. 5 milyon 400 bin Suriyeli var Türkiye’de şu anda ve bunlara biz bakıyoruz. Nasıl bakıyoruz bunlara? İşte, Türkiye Cumhuriyeti bütçesinin önemli bir kısmını bunlara harcayarak bakıyoruz; sağlığı, eğitimi, her şey için biz kendi bütçemizden temin ederek bunlara harcıyoruz ama bu arada tabii Avrupa Birliğinden gelen 3 milyar euroluk bir kaynağı da burada ifade etmek gerekiyor. Sayın Cumhurbaşkanının bu konuda vermiş olduğu bilgede “40-45 milyar dolarlık bir harcama yaptık, gerekirse bir 40 milyar dolar daha harcarım.” dedi. “Harcarım.” dedi. Demek ki milletin parasını bu Suriyelilere harcayacak.

Şimdi, burada, aslında biz 5 milyon 300 bin Suriyeliye bakmıyoruz arkadaşlar, 8 milyonu aşkın Suriyeliye bakıyoruz. Peki, bu diğer 3 milyon Suriyeli nerede? Barış Pınarı, Fırat Kalkanı ve öbür Afrin bölgesindeki 3 operasyonla elde ettiğimiz alanlarda yaşayan Suriyelilere de biz bakıyoruz; oraya hastane yaptık, okul yaptık, idari sistem kurduk ve orada insanlara Türkiye’den para akıtıyoruz

ve belediye teşkilatıyla, kaymakamlığıyla, her şeyiyle orada bizim tarafımızdan bakılmak suretiyle onları da orada yaşıyoruz. Demek ki 8 milyonu aşkın Suriyeli artı bir de Özgür Suriye Ordusunu biz besliyoruz ve bunu da bütçeden yapıyoruz. Bu konuda akan bu oluk oluk paralar o kadar fazla ki 83 milyonun nafakasını kesiyorsunuz burada ve insanlar işsiz kalıyor, yatırım yok, tasarruf yok, üretim yok. Ondan sonra, araç sahibine aşırı vergi, lokantaya giden ve orada içki içene -yeni vergi gelmiş, dün öğrendim ben de- maktu özel tüketim vergisi konmak suretiyle insanlar tamamen bunalıma giriyor ve dolayısıyla her şeyi aşırı vergileme suretiyle insanların gayrimeşru alana yönelmesine bir anlamda yol açıyoruz ve tedirginlik artıyor, ekonomiye güven -Güven Endeksi'ne bakın- tarihin kaydedtiği en dip noktaya inmiş, kurumlara güven tarihin kaydedtiği en dip noktaya gelmiş. Şimdi, İş Bankası operasyonu düşünüldü; şu anda sümen altında bekliyor ama ne zaman çıkar, onu bilemiyorum. "İş Bankası" lafı geçtiği anda Türk ekonomisi titremeye başlıyor. Yine bir güven sarsılması söz konusu. Uluslararası yatırımcıların Türkiye'ye gelip yatırım yapmasının önündeki en büyük engellerden biri ekonomide hukuk dışı birtakım icraatların olmasından dolayıdır. Dolayısıyla buna ilave olarak bir Varlık Fonu meselesi var. Arkadaşlar, değerli milletvekilleri, Varlık Fonu kuruldu; Sayın Cumhurbaşkanımız kendisini Varlık Fonu Başkanı olarak atadı, Yardımcısı da damadı, Maliye Bakanı. Şimdi, böyle bir devlet idaresi olur mu arkadaşlar? Varlık Fonu dediğiniz, milyar dolarların, bankaların ve KİT'lerin bağlı olduğu ve âdeta Türkiye'nin servetinin orada, bütçe dışında, ayrıca kontrol edildiği ve yönetildiği bir mekanizma. Şimdi, bunu da bir kenara koyduk. Geçen yıl İstanbul seçimlerinde yani yinelenen seçimler öncesinde depolar basıldı Türkiye'de; soğan depolamış, spekülasyon yapmış insanlar alındı, patates depolamış insanlar alındı. Manav dükkânları açılmıştı devlet eliyle ve vatandaş kuyruğa giriyor, bu manav dükkânlarından alıyordu. Şimdi, bunların hepsi total olarak Türk ekonomisine ve Türk idari yapısına güveni aşırı sarsmıştı. Bundan vazgeçmemiz lazım. Ben her zaman sizlere söylüyorum, her konuşmamda: Bu vatan bizim, bu devlet bizim; onun için, devletimize, vatanımıza, milletimize hakkıyla sahip çıkalım. 5 büyük iş adamının çıkarlarını incelemek yerine biz, 83 milyonun çıkarını düşünelim diyorum, Türk milletinin çıkarını düşünelim diyorum. Onun için, böyle politikaları ürettiğimiz takdirde, göreceksiniz, Güven Endeksi yükselecektir. Halka yalan yanlış bilgiler vererek hedefe ulaşmak mümkün değil. Halka diyebilirsiniz ki çok güzel, cafaçlı kitaplar bastırılabilir ve bunları anlatabilirsiniz "2023 yılında Türkiye 2,5 trilyon millî gelire sahip olacak, bizim yıllık ihracat gelirimiz 500 milyar doların üzerine çıkacak." Ama arkadaşlar, şu anda yerlerde sürünüyoruz. Bunun matematiksel olarak 2,5 trilyon dolar olma olasılığı nedir? Hesap ortada; yapın, göreceksiniz, 10 milyonda 1 bile değildir yani bu mümkün değil, olmayacak. O zaman, bu hesabı yapanlardan, o bürokratlardan AK PARTİ iktidarları mutlaka hesap sormalı "Nereden çıkardınız bu rakamları?" diye. "Millî uçağımız gökyüzünde." O da yok. Onun için, sizlere ben burada samimiyetle ifade edeyim: Söz dönüp dolaşıyor, geliyor, hakikat duvarına çarpıyor ve eğer yalansa orada darmadağın oluyor; doğruysa duvarları, setleri aşip gidiyor.

Şimdi, şu kitap benim elimde; on yıl önce gelmiş: Adalet Bakanlığı Stratejik Planı 2010-2014 yılları.

Şimdi, bunu bastıran kişi Sayın Sadullah Ergin, Adalet Bakanımız. Bu kitabın içerisinde hiç doğru bir şey yok, çok güzel tablolar var, hedefler var, madde madde yazılmış hepsi boş. İşte, "FETÖ'nün ruhu" dedi bir arkadaşımız, FETÖ'nün ruhu bu kitabın içinde, boş. Her şey var gibi ama hiçbir şey yok, sadece ruh var. Ama bunun içinde tek bir başlıkta var, Mustafa Kemal Atatürk'ün resmini koymuşlar altında da Ulu Önder'imizin çok güzel tam bu Avukatlık Yasasıyla da ilgili, bağlantılı bir sözünü koymuşlar tesadüfen onu sizlere okumak isterim: "Hükümet, memlekette yasayı egemen kılmak ve adaleti iyi dağıtmakla görevlidir. Bu itibarla adalet işi pek önemlidir. Bu sebeple adalet siyasetimizi de açıklamayı faydalı buluyorum. Adliye siyasetimizde izlenecek amaç, evvela halkı yormaksızın hızla, isabetle, güvenle adaleti dağıtmaktır. İkinci olarak toplumumuzun bütün dünyayla teması doğal

ve zorunludur. Bunun için adalet düzeyimizi, bütün uygar toplumların adalet düzeyi derecesinde bulundurmak zorunluluğundayız. Bu hususları karşılamak için, mevcut yasa ve usullerimizi, bu görüş noktalarından düzeltmekte ve yenilemekteyiz ve yenileyeceğiz.” Bunu söylediği tarih 1922.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelik.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

Ulu Önder’in bu sözüne uygun olarak bugün yaptığımız şu çalışmanın tekli baroya yönelmesi öyle zannediyorum ki millî menfaatimize uygun olacaktır diye düşünüyorum.

Son olarak emekli bir idare hukuku profesörü var onun kısa bir sözüyle konuşmamı noktalamak istiyorum; diyor ki hoca: “Keşke bugünleri görmeseydim, kendime ve hukuka olan saygımı kaybettim.” Bunu diyen ünlü bir idare hukuku profesörü. Sonuç olarak bu yasaları, bu yasa çalışmalarını ve icraatları alt alta topladığımız zaman devlette, bir kendi içinde AKP devleti oluşma, oluşturma girişimi var, ve bunda bayağı da mesafe katedildi ama bu bizatihi AK PARTİ’ye hiç hayra vesile olmayacak diyorum ve bu kanun teklifi görüşmesinde çoklu baro inadınızdan vazgeçmenizi öneriyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Orhan Sarıbal buyurun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında, herkes ne olduğunu, ne bittiğini biliyor. Kimi kafasını eğip göz göze gelmemeyi tercih ediyor kimi de boğazından çıkabilecek en son yüksek sesle, aslında, feryadını dillendiriyor. Mesele, bir faşizm meselesidir. Mesele, tek adam düzeninin devleti teslim alması, bunun üzerinden de bütün kurum, kuruluşları terbiye etme meselesidir. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Yürü be!

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yeni geldi galiba Başkanım.

EKREM ÇELEBİ (Ağrı) – Vay! Vay!

ORHAN SARIBAL (Bursa) – Mesele, aslında, 2002’den itibaren başlayıp 1980 faşizminden bile daha sert, tamamen demokrasiyi askıya alan ve yok eden, kalan kırıntılarını da kendine benzeten, ağızdan çıkan her söz üzerinden kendini devlet yapısı içerisine büründürmüş onu esir aldığını kabul eden, şimdi de teslim almaya çalışan bir anlayışın tezahürü, ortaya çıkma biçimi ve anlamıdır.

Bu memlekette her şey çok güzelmiş de her şey yolunda gidiyormuş da sadece barolara müdahale etmek aslında sorunmuş gibi görünüyor, elbette öyle değil. Sorun şu: Aslında yaşamayı teslim aldığını düşünen, yürütmeyi istediği gibi teslim alıp organize ettiğini düşünen ve toplumsal dinamiklerin otokontrol sistemi üzerinden kamunun, devletin, iktidarın yapması gereken kamucu, halkçı, yurtsever davranışların bu tür sivil toplum, demokratik kitle örgütleri, sendikalar ve meslek örgütleri tarafından yapıldığı için, onlar bile zoruna gidiyor beylerin ve beyefendilerin... Onları da şöyle bir terbiye edelim. Onları da şöyle bir dizayn edelim. Biz de istediğimiz gibi o parkımızda kimsenin ses çıkarmadığı, kimsenin sesinin çıkmadığı bir düzen kuralım.

Mesela, “12 Eylül faşizmi” dedim ya, 12 Eylül faşizmi bütün sivil toplum örgütlerini, sendikaları darmadağın etmişti ve bir daha örgütlenmesinler diye onun üzerinden de bir düzen kurmuştu. AKP ve saray rejimi bunu başka bir modellemeye yapıyor. Yani “darbe” dediğiniz mekanizma sadece silahla, sadece girişimle, sadece başka sert müdahalelerle olmuyor. “Darbe” dediğiniz şey, çoğunluk yapısını kullanarak, toplumun sesini keserek, onun üzerinde bir hegemonya kurma isteği üzerinden kendi bildiğini dayatmaktır. Mesela, örnek, ya, bu topraklarda siz kamuda işe girecek birisini AKP’ye üye olmadan aldınız mı? Siz bu topraklarda AKP’nin rızası olmadan hangi alanda muhalefetin, demokratik

kitle örgütlerinin, sivil toplum örgütlerinin sesine kulak verdiniz? Hiç. Sendikalara geldiğinde, sarı sendikacılığı bahane ederek kendi sendikalarınızı oluşturdunuz -yandaş- ama bir baktınız ki FETÖ'cü çıkmış. Ee, siz seçtirdiniz, siz getirdiniz. Onu tasfiye ettiniz, onu bahane ederek ne kadar FETÖ'cü olmayan kamuda çalışan varsa diri diri mezara koydunuz, işten attınız, maaşlarını kestiniz, sürüm sürüm süründürdünüz. Bu yetmedi, başka şeyler de yaptınız. Bu ülke zengin bir ülke, bu ülkenin kamu kaynakları güçlüydü. Size kadar, seksen yıllık dönemde bunlar elbette, zaman zaman tahrip edilmişti ama siz âdeta kendinize babanızdan kalmış bir miras gibi bu ülkenin tarım topraklarını, bu ülkenin meralarını, bu ülkenin madenlerini, bu ülkenin ormanını, bu ülkenin halkına ait kamu kurumlarını tümünü yağmaladınız, talan ettiniz. Kim? Kendiniz ve yandaşlarınızla.

Peki, sizin korumanız gereken bu kavramlar, sizin korumanız gereken bu kamu yararı olan bütün doğa, toprak, mal ne varsa yani halka, topluma ait ne varsa onların koruma sorumluluğunu devlet, Hükümet, bürokrasi, sizin kontrolünüzdeki kolluk kuvvetleri, yargı değil -işte, şimdi bölüp parçalayıp yönetmek için- barolar, TMMOB, TTB gibi kurumlar üstlendi ama bunlar bile size ağır geldi. Olmaz. Çünkü tek şey olmalıydı, bir kişinin verdiği karara kimse itiraz etmemeliydi, padişah fermanını oturtmalıydı ve o fermana kimse itiraz etmemeliydi ama öyle olmadı.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Siz hiç kanunu okumamışsınız.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Bağırmana gerek yok, duyuyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, biraz sessiz olalım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) – “Ferman padişahınsa bu ülke, bu topraklar, bu doğa bizim.” diyen Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları vardı ve buna itiraz ettiler, itiraz etmeye devam ediyorlar. O yüzden hızlıca yapmanızı gerekeni yaptınız.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Bağırmadan anlatır mısınız?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Başkanım, niye bağırıyor?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Anlamada probleminiz var, duymada değil.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Bir saniye... Sayın Sarıbal...

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Çoğul demokrasiyi tekrar bir kez daha askıya alarak, barolara bir kez daha müdahale ederek darbe, sivil darbe kültürünüzü devam ettirerek baroların sesini kesmek, onları işlevsiz hâle getirebilmek için baroları parçalamak, bölmek gibi bir anlayışa gittiniz.

Şöyle bir şey söylesem size: Mesela, 2002 yılında yüzde 34 oy aldınız ama Meclisin yüzde 65'ini aldınız. Buna niye itiraz etmediniz demokrasi gereği? Yetmez. Desem ki: “Kardeşim, ben bu İşçilerinden memnun değilim, halkın 100 bin oyuyla bu ülkede bir İşçileri Bakanlığı kuralım.” Ne dersiniz? “Ya, bunlar bölücü.” “Ya, kardeşim, bu böyle olmaz, bu böyle olmaz. Bu ülkede 1 tane daha Tarım Bakanlığı gerekiyor, bunun için 100 bin halkın oyu olsun, biz de orada bir Tarım Bakanlığı kuralım dediğimizde “Olmaz, bu devlete hainliktir.” E, kim Tarım Bakanlığı? Kamu kuruluşu. Kim İşçileri Bakanlığı? Kamu kuruluşu.

Baro da kamu kuruluşu, baro da Anayasa gereği işlevi olan bir kurum ve dolayısıyla yaptığınız... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakin, bu nedir biliyor musunuz? Faşizm, böyle bir şey, önce düşmanlarını tüketir sonra döner sizi de tüketir.

AHMET ÖZDEMİR (Kahramanmaraş) – Bağırma, bağırma! Bağırmana gerek yok.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Yani dolayısıyla şunu söylemeye çalışıyorum: Bugün yok ettiğiniz barolar, parçaladığınız, böldüğünüz... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) - Bağırmana gerek yok, duyuluyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Evet...

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Bugün yok etmeye çalıştığınız, terbiye etmediğiniz zaman... Bugün terbiye ettiğinizi düşündüğünüz... TMMOB, diğer sanayi odaları, ticaret odaları, esnaf odaları, futbol kulüpleri yönetim kurulları aklınıza ne geliyorsa, muhtarlar...

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Milyonlarca insanı suçluyorsun.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Bilin ki bu faşizm öyle bir şey ki kemirir, kemirir, kemirir kontrol altına alamadığınız zaman döner size gelir. Yani kısaca bu mesele, baroları bölme, parçalama meselesi, iktidarın kendine yakışanı yaptığı bir mekanizma. Yeni alanlar oluştu, bunlar üzerinden toplumu ayrıştırıp, toplumu ötekileştirip, bunun üzerinden yeni malzemeler çıkarıp teslim aldığı basın yayın organları üzerinden yeni bir siyaset stratejisi olarak gündeme gelmiştir. Bu, çok net, adı çok bellidir ama bizler, bu ülkenin yurtsever insanları, karanlığa karşı aydınlığı savunmaya devam edeceğiz, faşizme karşı demokrasiyi savunmaya devam edeceğiz, emperyalizme karşı halkın bütünlüğünü, dayanışmasını sürdürmeye devam edeceğiz.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Niye bağırıyorsun?

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Biliyoruz ki bu topraklarda ne saltanatlar ne hanlar ne krallar geldi geçti, elbette siz de geçeceksiniz. Biz, o gün çocuklarımıza vicdanlı olmayı, onurlu olmayı söyleyebileceğiz, sizlerin çocuklarınıza ne söyleyeceğini merak ediyorum. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Kahrolsun faşizm, yaşasın dayanışma, yaşasın dayanışma diyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Sarıbal.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İlk defa olmuyor ama Sayın Başkan, ne olur ya? Daha yeni konuştuk bunları.

Sayın Başkan yani bu üslup Sultanahmet'te miting yapıyor gibi. Burada 30 adamız, anlıyoruz birbirimizi, niye bağırıyorsunuz bilmiyorum ki?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ediyoruz Sayın Turan.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Anlamak istemiyorsunuz.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Geldiği yerde kanunu hiçbir defa okumadığını, arkadaşlarından destek almadığını, cevaplarımızın hiçbirine bakmadığını bir daha görmüş olduk.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Cevabınız mı var?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – İnsaf edin diyorum. Şu metni bir defa okuyun, sonra yine miting yapın siz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Sarıbal kitabın ortasından konuştu, Sayın Turan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ediyoruz Sayın Turan.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Valla biz gerçekleri konuşunca siz kitaplara gidiyorsunuz, biz kitaplara gidince siz sahaya kaçılıyorsunuz. Yani sonuçta durum ortada.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Sarıbal...

Sayın Sarıbal, teşekkür ediyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Orhan Sarıbal her dönem gerçekleri konuşmuştur Sayın Turan. (AK PARTİ sıralarından “Hadi oradan!” sesleri)

Orhan Sarıbal emirle bıyık bırakan birisi değildir; emirle bıyık bırakıp emirle bıyık kesen birisi değildir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, 10’uncu madde üzerinde 2 adet önerge var.

Önergeleri okutuyorum:

(Yasama Uzmanı tarafından önergenin okunmasına başlandı)

“Türkiye Büyük Millet Meclisi Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu...”

BÜLENT TURAN (Çanakkale) - Sayın Başkan, Orhan Bey ağır ithamlarda bulundu, gidiyor; gitmesin, dinlesin!

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Hayır, hayır. Estağfurullah... Tabii, keyifle...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Hayır, sözcünün yerini boşaltıyor.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Çok kıymetli arkadaşlarıma yer vermek için... Sizin söyleyeceğiniz her karşı şeye söyleyeceğimi ispatlayacak mekanizmalar var, tek tek söylemek istiyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Orhan Sarıbal, ben senin yerinde olsam on dakika dışarı çıkarım.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Elbette, elbette.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Gelecek, bağırarak, gidecek! Olur mu öyle şey Sayın Başkan?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Sayın Turan, önergeye geçtik.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Arkadaş, “Geleyim.” diyene “Gelme.” diyorsunuz, gidecek adama “Gitme.” diyorsunuz. Baro başkanı “Geleyim.” diyor, “Gelmeyin” diyorsunuz, Orhan Ağabey “Gideyim” diyor, “Gitme” diyorsunuz, ne yapacağız?

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Orhan Bey, gidiyor musunuz?

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Hayır, hayır, dinleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

(Yasama Uzmanı tarafından önergenin okunmasına devam edildi)

“...Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 10’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Madde 10: 1146 sayılı Kanun’un 59’uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir: Avukatların, avukatlık veya Türkiye Barolar Birliği ya da baroların organlarındaki görevleri sebebiyle doğan veya görev sırasında işledikleri suçlar nedeniyle verilen Bölge Adliye Mahkemesi ceza dairelerinin kararları hakkında 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 286’ncı maddesinin 2’nci fıkrası uygulanmaz.”

VELİ AĞBABA (Malatya) – Burayı Bülent Turan mı yönetiyor? Kimin oturup kimin kalkacağına Bülent Turan mı karar veriyor?

(AK PARTİ ve CHP’li milletvekilleri arasında karşılıklı laf atmalar, gürültüler)

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) - Önergeyi duyamıyoruz arkadaşlar.

(Yasama Uzmanı tarafından önergenin okunmasına devam edildi)

“Gerekçe:

Hükmün lafzının daha anlaşılır olması amacıyla “görevlerinden” ibaresini “görevleri sebebiyle” değiştirilmesi gerekmektedir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Arkadaşlar, önergeleriniz okunuyor, belki kabul edilir, onun için dinleyin.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) evrak numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 10'uncu maddesi ekteki 1136 sayılı Avukatlık Kanunu 59'uncu maddesine eklenen fıkradaki “ve” kelimesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Tufan Köse	Alpay Antmen
Aydın	Çorum	Mersin

Gerekçe:

Önergemizde kanun yapma tekniğine uygunluk amaçlanmaktadır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

10'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 10'uncu madde kabul edilmiştir.

11'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 11 - 1136 sayılı Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasına “düşmedikçe,” ibaresinden sonra, ikinci fıkrasına ise “avukat hakkında,” ibaresinden sonra gelmek üzere “kayıtlı olduğu” ibareleri eklenmiş ve üçüncü fıkrasının birinci cümlesinde yer alan “baro” ibaresi “kararı veren baronun” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, şimdi söz sırası, Sevda Erdan Kılıç'ta.

Sayın Kılıç, buyurun.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Konuşmama başlamadan önce, az önceki Sayın Hamza Dağ'ın sözüne bir katkıda bulunmak istiyorum. Barolarla ilgili konuşulduğunda avukatların mesaj atmak için listesini istediğini fakat kendisine vermediklerini söyledi. O arada da benim de ismimi geçirdi, ben de bir katkıda bulunayım. Ben de milletvekili seçildiğimde meslektaşlarıma mesaj atabilmek için baroya başvurdum fakat benim de avukatlık meslek kurallarına aykırı olduğu gerekçesiyle bu talebimi reddettiler ama ben barolara kin etmedim bundan dolayı ve yaklaşık iki gündür de baro başkanlarının yanında kapıda nöbet tutuyorum onlarla birlikte.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üç gündür Anayasa'ya, evrensel hukuk ilkelerine aykırı bir kanun teklifini corona tehdidi altında görüşüyoruz. Bizler içerideyiz fakat baro başkanları üç gündür Meclis kapısının önünde, milletin Meclisine alınmıyorlar. Üzüldük, utandık, kahrolduk bu tutumunuza. Yalnız bu geldiğimiz son noktada, buna, Anadolu'da bir deyim var, sadece bu söylenebilir: Zulmünüz

biraz daha artsın ki tez zamanda zeval bulasınız.

Değerli milletvekilleri, yanlış hatırlamıyorsam Kanun Teklifi'nin 12'inci maddesi, yeni mesleğe başlayan avukatların baro keseneğinin beş yıl süreyle yarısını ödeyeceği hükmünü içeriyor. Bu teklifle de genç avukatlara mavi boncuk uzattığımızı...

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Orhan Bey gitmiş galiba.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) - Yalnız ben bile duyamıyorum ne konuştuğumu arkadaşlar. Ben bile ne konuştuğumu duyamıyorum.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Efendim, madem öyle, tutanağa geçsin. Bülent Turan “Orhan Bey gitti mi? Tutanağa geçsin.” dedi. Orhan Bey salonda bekliyor kendisinin konuşmasını.

ORHAN SARIBAL (Bursa) - Kapiya doğru yaklaşmış biraz!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Çok özür dilerim Sevda Hanım, Bülent Bey laf atınca cevap verdim.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Beyefendi şu anda telefonda konuşuyor, merak ediyorsanız.

BÜLENT TURAN (Çanakkale) – Yardımcı olun arkadaşımıza, gerçekten bilmiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Turan, müdahale etmeyelim.

Buyurun Sayın Kılıç, siz devam edin.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Baştan alın, baştan.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Yok, baştan almayayım, herkes anlaması gerektiğini anladı bence yeteri kadarıyla.

Beş yıl süreyle genç meslektaşların baro keseneğinin yarısını ödeyeceğine ilişkin bir hüküm var. Bu teklifle de genç avukatlara bir nevi mavi boncuk uzattığınızı zannediyorsunuz ama genç avukatların Z kuşağından olduğunu da unutmuşsunuz. Genç avukatlarla ilgili bir düzenleme yapacaksa eğer, gelin, ekonomik koşullarını konuşalım; meslek içi eğitim sorunlarını konuşalım. Sosyal güvenlikleri yeterli mi? Bunları konuşalım. Yaşadıkları fırsat eşitsizliğini, haksız rekabeti nasıl gidereceğiz? Bunları konuşalım ve ön önemlisi emeklerinin sömürülmesinin önüne nasıl geçeceğiz? Gelin, bunları konuşalım. Genç avukatların sorunları ödenek değil en başta işsizliktir. Gelin, genç avukatların işsizliğini konuşalım. Benim üyesi olduğum İzmir Barosu 2020 yılı aidatı 396 TL, yarısı 198 TL ediyor. Genç avukatların sorunlarını 198 TL'ye indirgeyen bir anlayışa sahipsiniz ki bu da bize bir daha hukuktan, avukatlık mesleğinden, barodan ne kadar bihaber olduğunuzu gösteriyor.

Değerli milletvekilleri, teklifin geneline baktığımızda hukuk devleti ilkesini, yargı birliği ilkesini, dürüst yargılanma ve savunma hakkını, yargı bağımsızlığı ilkesini, hâkim tarafsızlığı ilkesini, temsilde adalet ilkesini ve en önemlisi eşitlik ilkesini ayaklar altına alan bir kanun teklifiyle karşımıza çıktınız. Bu teklif açıkça Anayasa'ya da aykırı ama ben ayrıntılarına girmeyeceğim; hem İbrahim Hoca hem benden önce konuşan arkadaşlarımız çok güzel anlattılar Anayasa'ya aykırılıklarını. Teklife başka bir açıdan da bakarsak baroların yasada kendilerine verilen hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmak ve korumak yetkisini ve görevini kullanmasından rahatsız oluyorsunuz, bunu biliyoruz. Sürekli siyasallaştıkları için suçluyorsunuz ya işte, şimdi bu çoklu baro sistemiyle de parti, cemaat, etnik köken gibi nedenlerle bir araya gelen avukat toplulukları ve baroları yaratacaksınız. Bu çok tehlikeli bir oyun sayın milletvekilleri. Ülkemizde yeni bir ayrışma ve kutuplaşmanın da fitilini ateşlemiş olacak. Belediyeleri nasıl cemaatlerin, vakıfların eline teslim edip kafalarının boşaltılmasını sağladıysanız Avukatlık Kanunu'nda yapmak istediğiniz değişikliklerle de baroları cemaatlere teslim ederek “hukuk” kavramının içini boşaltacaksınız. Bu sistemin cumhuriyetin kuruluş prensiplerine, hukukun

üstünlüğüne, demokrasiye getireceği zararın telafisi çok zor olacaktır. Avukatların sorunları ne baroların seçim sistemi ne de baroların tek olmasıdır. Avukatların sorunları on sekiz yılda mantar gibi açtığınız üniversitelerdir, hukuk fakültelerinin çok olmasıdır, çok olduğu kadar da eğitim kalitesinin düşük olmasıdır, birçok hukuk fakültesinin dekanının hukukçu olmamasıdır. Veteriner, ilahiyatçı, ziraatçı, doktor, maliyeci olan hukuk fakültesi dekanlarının olması “Yaparsa AKP yapar” söyleminize cuk diye oturmaktadır. El insaf! Şimdi ben avukatım, gireyim ameliyat yapayım, doktor gelsin duruşmaya girsin, veteriner haber yapsın, mühendis ilaç satsın, olacak şey mi? Ülkeyi çadır tiyatrosuna, Hisseli Harikalar Kumpanyası’na çevirdiniz bu anlayışınızla.

Avukatların sorunları, işsiz avukatlar ordusudur; asgari ücretin altında çalışan, kirasını ödeyemeyen, hayata tutunmaya çalışan avukatların varlığıdır. Avukatların sorunu, CMK ücretlerindeki düşüklüktür, CMK ve adli yardım ücretlerinin geç ödenmesidir, hem CMK hem adli yardım hizmetlerindeki KDV yüküdür. Saymakla bitmez avukatların sorunu.

Eğer Avukatlık Kanunu’nda bir değişiklik yapacaksak gelin bu sorunları konuşarak başlayalım yasaları yapmaya. Ancak siz, Avukatlık Kanunu’nda yapılması planlanan değişiklikleri barolara, avukatlara değil de sadece yandaş olsun, bizden olsunculara sorduğunuz için böyle bir yasayla karşımıza çıktınız. Avukatların böyle bir talebi yok, baroların böyle bir talebi yok. Kime göre geldi bu teklif? Avukatlar Kanunu’nu barolara değil de başka meslek kuruluşlarına mı sordunuz? Bu pandemi sürecinde ne acelesi vardı? Gerçekten Aziz Nesin hikâyelerine benzer günler yaşıyorsunuz bu ülkeye.

Değerli milletvekilleri, bu çoklu baro sistemi hukuk sistemine çok şey kaybettirecektir. Avukatlık hizmetlerinin sunulmasında siyasi esasa göre seçimlerin yapılmasının önünü açan bu teklif, hâlihazırda iktidarın güdümünde olan hâkimlerin avukatların hangi baroya kayıtlı olduğuna bakarak dosya üzerinde karar vermelerinin önünü açacaktır. Zaten hâkimler mevcut düzende iktidarın baskısı altında. Bu yasayla iyice hâkimlerin boğazına yapışmış olacaksınız.

Ayrıca bu durum, avukatları maddi ve manevi yönden de etkileyecektir. Kimi avukatın maddi olarak zayıflamasına, kimi avukatın mesleği bırakmasına sebep olacaktır. Bu yasa, yeni işsizler ordusu yaratacaktır, avukatlık mesleğinin itibarını ayaklar altına alacaktır. Avukatlık mesleğinin etiği kalmayacak, haksız rekabet kuralları yerle bir edilecek ve bu yasa teklifiyle kurulacak barolar avukatları -deyim yerindeyse- tahsilli tacirler hâline getirecektir ve bu anlayışın karşısında duran, meslek etiğine riayet eden avukatlar da sonuçta aç kalacaklardır.

Değerli milletvekilleri, aslında bu teklif -az önce de konuştuk- AKP iktidarlarının kendi içinde büyütüp her istediğini verdiği FETÖ beslemelerinin de bir zaman çok arzu ettiği bir değişikliktir. FETÖ deyince bir örnek vermek istiyorum bu çoklu barolara. Açılışında da iktidar temsilcilerinin bulunduğu bir Bank Asya vardı, hatırlarsınız. Bu bankaya hesap açan, para yatıran, çocuğunun okul parasını ödeyen herkes “terörist” damgası yedi; birçok tutuklama, görevden uzaklaştırma, ihraç gibi yaptırımlara maruz kaldı.

Şimdi soruyorum: Çoklu baro sistemiyle yeni kurulacak barolardan biri herhangi bir cemaate yakın olursa, gün gelir bu cemaat sizi yine kandırırsa, bu baroya kayıtlı avukatlar, bu baroya kayıtlı avukatın müvekkili olan vatandaşlar Bank Asyada hesabı olanlar gibi mi muamele görecektir? Yine binlerce mi mağdur yaratacaksınız? Yoksa yine dönüp “Kandırıldık.” masalları mı dinleyeceğiz sizden?

Değerli milletvekilleri, ayrıca çoklu baro kurulması, giderek artan kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarcıları, çevre katliamı olaylarında mağdurların adalete erişimlerinde belirsizlik yaşanması ve zarara uğramalarına yol açacaktır. Kurulacak farklı farklı barolar, bu davaları kendi görüşüne göre seçecek, ya müdahil olacak ya da olmayacaktır ki bu da mağduriyeti artıracaktır.

Değerli milletvekilleri, bu yasa değişikliğinin başka bir amacı da baro delegeleri ve baro birliğinin yönetimlerini ele geçirmeniz olmaktadır ki biz de bunu görüyoruz. AKP-MHP ittifakının baro yönetimlerinde söz sahibi olarak hem Türkiye Barolar Birliğinin yönetimini ele almak hem de görev ve yetkilerini yeri geldiğinde tam anlamıyla, çekinmeden kullanan baroları iktidara tabi kılarak seslerini kesmek istediğinizi hepimiz biliyoruz. Sizin gibi düşünmeyen, sorgulamayan, eleştiren herkesi ahraz etme çabanızı görüyoruz, yaşıyoruz. Bu kötü çabanıza hizmet etmek için getirdiğiniz bu teklifte ısrar ederek kötülüğünüze milletin Meclisini de alet ediyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Kılıç.

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Toparlıyorum Başkanım.

Bu yasa değişikliği demokrasi tarihimize kara bir leke olarak geçecektir ve en nihayetinde, ülkemizi demokratik hukuk devleti olma yolundan fersah fersah uzaklaştıracaktır. Fakat ne yaparsanız yapın, bizler hak demekten, hukuk demekten, adalet demekten vazgeçmeyeceğiz. Biz, avukatların ve baroların, cumhuriyetin kazanımlarını korumak ve özgürlük alanlarımızı korumak, hukuk devleti üstünlüğünden geriye gidilmemesi için verdiğimiz bu onurlu mücadeleyi de tarih yazacaktır. Gelin, bu garabet teklifi geri çekin, bu ülkeye bu hukuk zulmünü yaşatmayın diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası, Sayın Ali Haydar Hakverdi’de.

Buyurun Sayın Hakverdi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Değerli arkadaşlar, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, ben, İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu üyesiyim ve bir insan hakkı savunucusu olarak kendimi tarif ediyorum ve bunun pratiğini de yaşamaya çalışıyorum. Şimdi, şu pandemi döneminde, gerçekten salgının yoğun olduğu bir dönemde şu koşullarda çalışmak aslında insana zulümdür. Bazı arkadaşlarımız diyebilir ki: “Ya, Komisyon üyesi değilsin, ne işin var, git buyur.” ama benim bir sorumluluğum var, sorumlu olduğum bir kitle var. Ben, burada durmak, onların hakkını savunmak ve bir yanı sıra itiraz etmek gibi bir görevim var, o yüzden buradayım. Hani, “canı pahasına” derler ya, evet, canı pahasına burada durmak zorunda bırakıldık inanın. Yani sizler adına da bizler adına da bu böyle. Birbirimizden farklı değiliz, farklı düşünüyoruz, elbette farklı şeyleri savunuyoruz ama hani bugün canı pahasına savunmak zorunda olduğumuz şey neydi de bu zulmü bize yapıyorsunuz, bugün getirdiniz anlayabilmiş değiliz. Hani, baro ne zaman kuruldu? İlk baro 1878’de kurulmuş İstanbul’da, yüz yılı geçmiş. Barolar Birliği 1969’da kurulmuş, elli yılı geçmiş, AK PARTİ on sekiz yıldır iktidar. Bugün niye, ne oldu da bunu dayatıyorsunuz, getiriyorsunuz ve geçirmeye çalışıyorsunuz? Aslında, ilk gün Sayın Can bir şey söyledi dedi ki: “Ankara Barosu da Diyanete karşı açıklama yapmasaydı.” İlk gün, tutanaklarda vardır.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Kesinlikle öyle demedim.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Öyle dediniz Sayın Can.

Şimdi, bakın, bunun üzerinden bu kanunu getirmeye çalışıyorsanız ve sebebi buysa gerçekten çok vahim. Bunun bir ölç almayla, evet sizin gibi düşünmüyoruz ama “Vay, Ankara Barosu nasıl bu açıklamayı yapar.”ın üzerinden gelen böyle alelacele bir kanun teklifi olduğunu düşünüyorum. Bu teklife de burada bulunan arkadaşlarımızın gerçekten ciddi, samimiyetle özellikle avukatlık mesleğinden gelen arkadaşlarımızın sahip çıktıklarını, vicdanen de sahip çıktıklarını, hangi partiden olursa olsun düşünmüyorum, samimiyetle söylüyorum bunu. Şimdi, biz diyoruz ya “Saraydan geliyor, saraydan geliyor.” Siz buna kızıyorsunuz “Orası milletin yeri.” diyorsunuz, ben de diyorum, evet saraydan geliyor ve oranın milletin yeri olmadığını düşünüyorum. Girişleri kapalı, kaldırımına yaklaşıyorsunuz;

nerede milletin yeriymiş, göremedik! Orası bize göre saray ama şöyle, demek istediğimiz şu: Siz millettten oy isterken -özellikle referandum öncesi- “Bu yasaları Meclis yapacak, güçlü Meclis olacak.” derken aslında saraydan siparişle, o Hukuk Politikaları Kurulundan gelen şeyler üzerinden değişiklikler getiriyorsunuz. Ben şunu da biliyorum: İç ilişkilerinizde buna itiraz eden -aslında gerçekten hem yeri hem zamanı- aklıselim, avukatlığın yararına, mesleğin yararına bir şey olmadığını savunan milletvekili arkadaşlarımız var AK PARTİ’den ama buna rağmen, hani Sayın Erdoğan’ın da bir kararsızlık yaşadığını ama işte, belirli bir kesim tarafından da -bugün Sezgin Vekilim de söyledi- getirilmek istendiğini ve hepimizin de şu salgın döneminde çaresizce burada bu zulmü çekmek zorunda bırakıldığımızı ben düşünüyorum.

Şimdi, geldiğimiz noktada, bu Avukatlık Yasası’yla ilgili teklifin kime faydası var, ona bir bakalım; gerçekten, neyi değiştirecek arkadaşlar, bu neyi değiştirecek? Mesela, ben 2002’de, sizin iktidara geldiğiniz yıl mesleğe başladım, ilk geldiğimde bir ortağım, gider ortağım, konuşuyordum -öğrencilik ev arkadaşım- diyordu ki bana: “Ya, bizim çevremize bak, hani bize gelen müvekkil çevresi hep alt ekonomik gelirli sınıflardan; işte kapıcı, biletçi, bekçi, çöpçü ve mesela bir senet gelirdi, icraya koyardınız, 100 liralık senet, aynı emeği harcardınız ya da milyon dolarlık senet gelir, icraya koyarlardı -ki bizim hiç olmadı, o zaman ekonomik ve siyasi çevresi güçlü olan kişilere gelirdi- onlar zaten daha az emek ve daha garantili tahsilatlar yapıp kazançlarına kazançlar eklerlerdi. Bu, bir örnek. Şimdi, bugün ne değişti mesela? Meslek sorunları artarak devam ediyor. Yokta, yine yok. Hukuk fakülteleri artmış durumda, avukatların sayısı artmış durumda, ekonomik piyasa daha da daralırken ekonomik çevresi iyi olan, iktidarla arası iyi olan avukatların durumu zaten bir eli yağda bir eli balda; zaten daha büyük işleri onlara götürüyorlar. Hâkim, yargıçları sizler belirlediniz, sizler belirlediniz, iktidar belirledi, bizzat iktidar belirledi arkadaşlar; 100 küsur hâkim, savcı AK PARTİ teşkilatındaki avukatlardan alındı. Yani hukukun tamamen siyasallaştığı bir dönemde acaba iktidara yakın arkadaşların ne eksikleri vardı da “Yeni bir baro kuralım, mevcut baroları bitirelim.” ihtiyacı duydular bilemiyoruz. Ben Sayın Can’ın o ilk günkü açıklamasının bunun asıl sebebi olduğunu düşünüyorum ama. Şimdi, şu dönemde hani bir şey getirir, bir soruna bir çözüm getirelim.

Burada ne var? Mesela, 2 bin sayısını belirlemiştiniz ya, neye göre belirlediniz bu 2 bin sayısını? 2 bin kişi toplanıp baro kurabilirken 5 bin kişiye temsiliyet verebiliyorsunuz. Bakın, baro kurma hakkını 2 bin kişiye veriyorsunuz ama temsiliyette 5 bine 1 temsiliyet veriyorsunuz; 300 den 5 bine. Yani, bunun bir arası bile yok, hiçbir şey yok; izahı da yok, mantığı da yok, matematiği de yok.

Başka bir şey: Aslında o kadar net ki hani o 2 bini nereden hesap ediyorsunuz? 3 şehri zaten kapsıyor; Ankara, İstanbul, İzmir. “Ya bunları alamıyoruz, yerine atama yapsak acaba? Hani direkt atasak baro başkanını, onu da yapamıyoruz. Ne yapalım? Bir: Mevcudu itibarsız hâle getirelim ve kendi barolarımızı yaratalım.” Kendi barolarınızı yaratıyorsunuz, sanki hiç iktidarınız bitmeyecekmiş gibi davranıyorsunuz. Oysaki kanun yapma tekniğinde bir öngörü olması lazım, çok uzunca süreler öngörülmesi lazım. Sadece kendi iktidarınızın devamlılığını öngörerek bugün yasalar yapıyorsunuz.

Şimdi, az önce bir FETÖ tartışması vardı, oraya geleceğim. Bakın, ben, kim FETÖ’cü, kim değil, kim beraber yürüdü, kim onun gibi düşünüyordu, kim kandırıldı bilebilecek durumda değilim, haddime de değil ama şu var, şu tartışma çok önemli: FETÖ de bu yasanın benzerini getirmek istedi, demek istediğimiz o. Ne dedi? Mesela “Evet, baroları kapatalım.” dedi. Şimdi Sayın Başkan, AK PARTİ Grup Başkan Vekili az önce dedi ki: “Onlar baroları kapatıyordu, biz baroları kapatmıyoruz ki.” dedi. Hayır, siz, baroları kapatıyorsunuz işte. Niye? Birkaç ay sonra genel kurula götürmeye çalışıyorsunuz mevcutları. Ee, bu kapatmak değil midir? Diyor ki o zaman “FETÖ baroları kapatacağı, sonra da yeniden kurulacaktı.” O zaman birkaç ay sonra baroları neden genel kurula gitmek zorunda

birakıyorsunuz, neden çoklu baroyu getiriyorsunuz? Diyoruz ki: Biz kimseye FETÖ'cü diyemeyiz, bilemeyiz; ne kadar irtibatlandınız, hangi seviyede ilişkiniz vardı ben bilmem, siz bilirsiniz amma velakin o dönem...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Lütfen o zaman ortaya bu ifadeyi kullanmayın, ne olur dikkat edin. Lütfen, istirahat ediyorum, doğru bir...

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Benim nasıl ifade kullanacağıma siz müdahale etmeyin. Benden sonra cevap verebilirsiniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – FETÖ gibi bir terör örgütünden bahsediyorsunuz; uygun olmuyor, ne olur rica ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, karşılıklı olmasın.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Arkadaşlar, bakın, tartışmak için söylemiyorum, muğlak ifadeler değil.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O zaman yapmayın.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Ben bunu samimiyetle söylüyorum, gerçekten bilmem.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Samimiyetle söylüyorsanız daha vahim bir durum var.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Az önce sizin ifadeleriniz şuydu, dediniz ki: “Şununla iltisaklı, bununla iltisaklı.” Kendi cephenizi nereden kuruyorsunuz biliyor musunuz? “İşte, şu, şu, şu karşımızdaydı; biz doğru yapıyoruz.” Sizin doğruyu yapma fikriniz sadece karşınızdakine bakıyorsa ben biraz sonra şuraya geçerim, şaşırır kalırsınız. Bana bakmayın, bir fikriniz, iradeniz olsun, idealiniz olsun ki... Benim üzerimden savunma kuruyorsunuz, siz söylüyorsunuz, siz örtüştürüyorsunuz şimdi de bana diyorsunuz ki “Örtüştürmeyin.” Bunu yapmayın arkadaşlar.

Şimdi, geldiğimiz noktada mesela, şimdi bu kamu tüzel kişiliği denir, hani üniter devlet diyoruz, bir tane vali olur, bir tane kaymakam olur, çoklu olmaz; baro da böyle bir şey, neden çoğaltıyorsunuz her şeyi tekleştirirken? Uygun değil, gerçekten uygun değil. Mesela, bir disiplin soruşturması -pratikte meslekten gelen arkadaşlar bilir- yapan baronun 2 bin üyesi varsa, kendi üyesini ihraç ederse 1999'a düştüğünde baro olma vasfını kaybedecek. Bu durumda disiplin soruşturmaları sağlıklı yürür mü bir düşünün? Başka bir şey: İki farklı baronun üyesi olan avukatlar karşılıklı birbirini şikâyet ettiğinde bu disiplin soruşturmasını kim yürütecek, neye göre yürütecek bir düşünün?

Şimdi, ben biliyorum, başından beri biz şunu diyoruz: Bu iş saraydan geldi, Politika Kurulundan geldi, sizin de içinde kendi çelişkileriniz var ve gerçekten güçlüce, vicdanlıca savunmadığınızı düşünüyorum; bunun üzerinden devam ediyor tartışma. Ama her koşulda şu günlerde buraya getirilmesi iradesinin gerçekten buradaki vekil arkadaşlarımıza ait olmadığına, yarın mesleğe döndüğünde de bugünkü çıkardığı kanunlarla, yasalarla kendilerinin de bizzat sıkıntıya düşeceğine adım gibi eminim.

Şimdi, niye bunu yapıyorsunuz? Ben şunun kanaatindeyim: Tek elde topladınız, yaşamayı, yürütmeyi, yargıyı tek elde topladınız çünkü bağımsız bir yargı olmadığı gibi yargının üç saç ayağını oluşturan sacayaklarından savunmaya gücünüz yetmiyor, sözünüz geçmiyor. Barolar yani savunma durduğu yer itibarıyla itiraz eden, karşı çıkan, savunan kişilerdir; meslek itibarıyla da bir ifade etme özgürlüğünün peşindedirler, müvekkillerini savunurlar, insan haklarını savunurlar yani barolar, duruşu itibarıyla da zaten mevcut baskıcı iktidarın karşısında duran toplumun dinamik unsurlarındandır.

Şimdi, bakın medyayı bitirdiniz, yüzde 94'ünü iktidara bağladınız, bir havuz medyası oluşturduunuz; sosyal medyayı kapatma gibi girişimleriniz var, şarteli elinizde; gazetecileri, aydınları ciddi anlamda

iktidarın sopası hâline gelmiş, kafasına kafasına iniyor kendi gibi düşünmeyenlerin. Ne kaldı toplumun dinamiklerinden? Barolar kaldı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Hakverdi.

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Tamamlıyorum Sayın Başkanım.

Baroya bir atama yapamıyorsunuz. Ya bu kadar eziyet ettirmeyin bize, diyelim ki: “Cumhurbaşkanı Erdoğan baro başkanını seçer.” Kapatalım dükkânı gidelim, en son geleceğiniz nokta da bu. Şöyle söylüyorum: Hukuku işinize geldiği gibi değiştiriyorsunuz, işinize geldiği gibi uyguluyorsunuz, “Temsilde demokrasi” diyorsunuz; bu yaptığınız şuna benziyor: Mesela 100 bine 3 vekil vermek bir şehirde, 1 milyonu da 1 vekille temsil ettirmek; yaptığınız bu. Hak mı, hukuk mu, vicdan mı, bunu mu düşünüyorsunuz? Ben sadece şunu düşünüyorum: İktidar devamlılığını nasıl sağlar? İktidar nasıl devam ederse etsin de hukukun önemi yok. Hukuk diye puttan helvalar yapmışsınız, acıktıkça da yiyorsunuz.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – Hadi oradan!

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – “Hadi oradan”ı iade ediyorum.

Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum.

Şimdi söz sırası Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki’de.

Sayın Tiryaki Buyurun.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

11’inci madde de 1136 sayılı yasayı, Avukatlık Yasası’nı çoklu baroya ilişkin teklife uygun hâle getirmek için yapılan bir madde değişikliği; “kayıtlı olduğu” “kararı veren baronun” gibi ibareler eklenmesinin tek amacı bu yani çoklu baroya ilişkin bir teklif maddesi daha.

Demokrasinin bir yöntem olarak çoğunluk ilkesine dayandığı kabul edilir. Bu çoğunluk, ister basit, ister salt ve bazen de görüldüğü gibi nitelikli çoğunluk olsun, belli bir karar alma sürecine işaret eder. Bu karar alma sürecinde bireyler oy kullanmak suretiyle iradelerini belli ederler ve iradelerinin bir araya toplanması soruncunda hangi görüş çoğunluktaysa o yönde karar alındığı kabul edilir. Demokrasinin kalbini oluşturduğunu söyleyebileceğimiz oy hakkına ilişkin bazı ilkeler bulunur. Bu ilkelerden bazıları 82 Anayasası’nda da açıkça sayılmıştır. Anayasanın “Seçme, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları” kenar başlığını taşıyan 67’nci maddesinde bu ilkeler sıralanmıştır. Bu göre serbest oy, eşit oy, genel oy, gizli oy ilkeleri yüzyıllar içinde demokrasinin gelişim düzeyine paralel olarak ortaya çıkmış ve yerleşmiş ilkelerdir. Eşit oy ya da diğer bir deyişle oy hakkının eşitliği ilkesi, her seçmenin sadece tek bir oy hakkına sahip olması gerektiğine işaret etmektedir. Eşit oy ilkesinin diğer bir ünlü anlatımı, özellikle İngilizcesi “tek adam, tek oy” olarak bilinmektedir. Eşit oy ilkesinin bu klasik tanımına istisnasız tüm anayasa hukuku kitaplarında rastlamak mümkündür. Eşit oy ilkesine ilişkin bu anlatımdan anlaşılacağı gibi, herkesin sahip olduğu tek oyun değeri birbirine eşittir. Bugün genel kabul görmüş bulunan bu ilkenin geçmişte uygulanmadığı da bilinmektedir, bazı ülkelerde geçmiş dönemlerde daha fazla vergi verenin oy hakkının fazla olduğu bilinmektedir.

Şimdi, eşit oy ve temsilde adalet ilkelerinin ne tür bir ilişkisi olduğuna değinebilmemizi için ülkemizde son dönemlerde yaşanan bazı sorunlara göz atmamız gerekir. Aslında, aradaki ilişkiyi görebilmemiz için öncelikle eşit oy ilkesinin klasik tanımının yetersizliğini dikkate almak gerekmektedir. Şöyle ki eşit oy ilkesi, gerek Amerikan Yüksek Mahkemesinin gerekse Anayasa Mahkemesinin yorumları çerçevesinde sadece “tek adam, tek oy” olarak kabul görmez. Bakın, bir Amerikan Yüksek Mahkemesi kararından bir alıntı yapacağım. Amerikan Yüksek Mahkemesinin

Reynolds Sims, 1964 tarihli kararı. Amerikan Yüksek Mahkemesinin bu kararında tek adam, tek oy, eşit oy uygulamasının dayanağı olan eşit koruma maddesini şöyle yorumlamıştır: “Oy hakkı sadece açık bir biçimde seçmen olma yetkisinin elden alınmasıyla değil, aynı zamanda, bir vatandaşın oyunun değerinin azaltılması ya da sulandırılması suretiyle de inkâr edilebilir.” Yani vatandaşın oyunun değerini azaltırsanız, vatandaşın oyunun değerini sulandırırsanız yine eşit oy ilkesine aykırı davranmış olursunuz. Bir başka Amerikan Yüksek Mahkemesi Kararı, Westbury Saunders kararında da seçim çevrelerinin belirlenmesine müdahale ederken bireylerin oylarının değerinin ya da ağırlığının azaltılmasına dayandığı görülmektedir. Şüphesiz, bir oy hakkının sayısal anlamda eşit olması ile bir oyun değerinin ya da ağırlığının eşit olması aynı şey değildir ve mahkeme de söz konusu kararında bu farklılığa dikkat çekmektedir. Mahkeme bir oyun ağırlığının azaltılmasını, oy hakkından mahrum bırakmaktan farklı ama kıyasen yakın olarak değerlendirmiştir.

Şimdi, Amerikan Yüksek Mahkemesi kararlarından sonra Anayasa Mahkemesinin kararlarına bakalım. Eşit oy ilkesinin farklı anlamına dikkat çeken kararına bakabiliriz. Bu karar oldukça yakın tarihli, 2009 tarihli karar. Milletvekili Seçimi Kanunu’nda yapılan değişiklik üzerine verilmiş olan bir iptal kararında mahkeme, eşit oy ilkesinin bu farklı anlamıyla temsilde adalet arasındaki yakın ilişkiye dikkat çekmektedir. Son milletvekili genel seçiminde Bayburt ilinin 2 yerine tek 1 milletvekili seçebilmesine sebep olan bu iptal kararında Anayasa Mahkemesi eşit oy ilkesini yeniden yorumlamıştır. Mahkemeye göre eşit oy ilkesi, sadece herkesin tek bir oy hakkına sahip olması anlamına gelmez, aynı zamanda, herkesin sahip olduğu oyun değerinin de mümkün mertebe birbirine yakın olması gerektiğini söyler.

Oyun değeri ya da ağırlığıyla anlatılmak istenen, bir sayısal grup olarak belli bir seçim çevresindeki seçmen grubunun benzer büyüklükteki bir seçmen grubuyla birbirine yakın ölçüde temsil edilmesi, bunun sonucu olarak da o grubun parçası olan her bir seçmenin oyunun değerinin diğer bir seçim çevresindeki bir seçmenin oyunun değerine yakın olmasıdır. Ülkemizde temsilde adalet genellikle partilerin oyları oranında temsil yeteneğine kavuşmasından ibaret görülür. Buna göre, diyelim ki A partisi seçimde yüzde 30, B partisi de seçimde yüzde 25 oy almışlarsa temsilde adalet gereği bunların Parlamentoda aynı oranlarda milletvekiline sahip olmaları gerekir. Bu durumun ülkemizde bazı seçimlerde yaşandığı gibi aşırı derecede bozulması ve örneğin A partisinin yüzde 30 oy oranına karşılık Parlamentoda diyelim ki yüzde 60 sandalye kazanması temsilde adaletle aykırıdır; 2002 seçimlerinde yaşadığımız da tam olarak buydu. Oysa temsilde adalet, bırakın bu adaletsizliği, başka adaletsizlikler de barındırır. Salt siyasal partilerin ülke çapındaki büyüklüklerine orantılı bir temsil kabiliyetine sahip olmalarına indirgenemez. Temsilde adalet, sayısal bir grup olarak belli bir seçim çevresindeki seçmenlerin ya da ülkemizde olduğu gibi nüfusun da adil bir temsil kabiliyetine sahip olmasını gerektirir.

Şimdi, bir makale okuyacağım ama zamanım kısa o yüzden sadece birkaç şey söyleyeyim onunla ilgili. Bu makalede, Anayasa Mahkemesinin 2019 kararı sırasındaki temsilde adalet ilkesine ilişkin karşılaştırma yapıyordu, diyordu ki: 1,05’e 2,97’nin; 1’e 4’ün ne kadar büyük bir adaletsizlik olduğunu anlatıyordu yani seçmenin verdiği oylarla milletvekili seçerken yaratılan adaletsizlik. Şimdi sizin getirdiğiniz bu teklifle, o makalede 1,05’e 2,97’nin ne kadar adaletsizlik yarattığı söyleniyordu, şimdi sizin getirdiğiniz tekliflerle bir baronun 354 oyu bir başka baronun 1 oyuna denk gelecek.

Bakın, 31 Aralık 2019 verilerine göre -Türkiye Barolar Birliğinin resmi sitesinden aldığım veriler bunlar- İstanbul, 46.052 avukatın olduğu İstanbul Barosunda 3.542 avukat 1 delege seçecek, 3.542 avukat. Ankara Barosu, 17.598 avukatın kayıtlı olduğu Ankara Barosunda 2.514 avukat 1 delege seçecek. 9.612 avukatın üye olduğu İzmir Barosunda 1.922 avukat 1 delege seçecek. Antalya Barosu, 4.757 avukatın kayıtlı olduğu Antalya Barosunda 1.189 avukat 1 delege seçecek. Bursa Barosu, 3.757

avukatın kayıtlı olduğu Bursa Barosunda 939 avukat 1 delege seçecek. 3.059 üyenin kayıtlı olduğu Adana Barosunda 734 avukat 1 delege seçecek. 2.680 avukatın kayıtlı olduğu Konya Barosunda da 670 avukat 1 delege seçecek. Esasen, 80 barodan 77 tanesi, 40 avukat ile 4.700 avukatın kayıtlı olduğu 77 baro, dörder delegeyle temsil edilecek sizin getirdiğiniz bu sistemde.

Peki, buna karşılık diğer barolar ne olacak? Tunceli Barosu, 42 avukatın kayıtlı olduğu Tunceli Barosunda 10 avukat 1 delege seçecek. Ardahan Barosu, 48 avukatın kayıtlı olduğu Ardahan Barosunda 12 avukat 1 delege seçecek. 89 avukatın kayıtlı olduğu Gümüşhane Barosunda 22 avukat 1 delege seçecek. 91 avukatın kayıtlı olduğu Kilis Barosunda da 22 avukat 1 delege seçecek. 110-111 avukatın kayıtlı olduğu Çankırı ve Artvin Barolarında da 27 avukat 1 delege seçecek. Şimdi bunun eşitsizlik olmadığını söylüyorsunuz, öyle mi?

Adalet Komisyonu 26 üyeden oluşuyor. Niye Adalet ve Kalkınma Partisi 13 üyeyle, niye Halkların Demokratik Partisi 3 üyeyle, niye İYİ PARTİ 2 üyeyle, niye Cumhuriyet Halk Partisi 6 üyeyle temsil ediliyor? Bu, adaletsizlik değil, öyle mi? Bu, adaletsizlik değil. Neden?

ALİ HAYDAR HAKVERDİ (Ankara) – Çok doğru.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Çünkü temsil edildiğiniz milletvekili sayısına göre bu komisyonlarda temsil edilme oranlarınız belirleniyor ve bunu olağan karşılıyoruz, hiçbirimiz buna karşı çıkmıyoruz; bazı konularda eşit temsili savunsak bile. Ama siz diyorsunuz ki: Bu adil ama “Barolar Birliğinde 10 avukat 1 üst kurul delegeyi seçsin, Tunceli Barosunda, Ardahan Barosunda, Çankırı Barosunda, Kilis Barosunda ama İstanbul’da, Adana’da, İzmir’de, Bursa’da, Konya’da, Ankara’da 700 avukat, 1.100 avukat, 2.500 avukat, 3.542 avukat 1 delege seçsin.” diyorsunuz ve bize bunun adil olduğunu yutturuyorsunuz, şimdi yutturmaya çalışıyorsunuz.

Ben, dün ANAP’la ilgili bir örnek verdim, arada, biri “Öyle bir şey yok.” dedi, somut bir örnek; Anavatan Partisi 1983 seçimlerinde yüzde 45,1 oy almış, 400 üyeli Türkiye Büyük Millet Meclisinde 211 milletvekilliği kazanmış böylece Parlamentonun yüzde 52’sine sahip olmuş. Aynı Anavatan Partisi seçim kanunlarında yaptığı değişikliklerle dört yıl sonra 1987 seçimlerinde oyların yüzde 36,3’ünü almış yani oy oranı yüzde 8,8 düşmüş; 450 üyeli Türkiye Büyük Millet Meclisinde 292 milletvekilliği kazanmış, böylece Parlamentonun yüzde 60,5’ine sahip olmuş. Bu ne demek? 1983’den 1987’ye Anavatan Partisinin oy oranı yüzde 8,8 düşmüş ama seçim kanunlarıyla oynayarak Parlamentodaki temsiliyeti yüzde 8,5 artırmıştır. İller bazında yapılmış değerlendirmeler var, incerseniz çok daha çarpıcı sonuçlara ulaşırsınız. Peki, bu değişiklikler Anavatan Partisinin küçülmesini, zayıflamasını ve sonuçta ülkemizin siyasi hayatından yitip gitmesini engelleyebilmiş midir? Elbette engelleyememiştir. Bunu niye söylüyorum? Seçim kanunlarında, içinde seçim hükmü bulunan kanunlarda hangi parti tek başına ya da genel bir uzlaşa aramadan değişiklik yapıyorsa bilin ki yenilgiyi engellemeye çalışıyor. Şimdi, diyeceksiniz ki “Biz milletvekili seçim kanunlarını değiştirmiyoruz, baro seçimlerini düzenliyoruz.” Evet, baro seçimlerini düzenliyorsunuz ama her gün bir gazeteye, bir televizyona, size yakın yazar çizer takımına seçim kanunlarını tartıştırıyorsunuz, “Bu seçim kanunlarıyla seçime gidemeyiz.” diyorsunuz. Bu ilk adımı atarak gelecek düzenlemelere hazırlanıyorsunuz. Unutmayın kâğıt üzerinde seçimi kazanamazsınız, seçim ancak sandıkta kazanılır.

Zamanım var mı Sayın Başkan?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Şimdi, 2 tane Anayasa Mahkemesi kararı var. Arkadaşlarımız, Türk Tabipleri Birliğinin kararının ayrıntılarını çok tartışmak istemediler, nedenini bilmiyorum. O karar şu, bu başvuruyu yapan da sizin daha sonra milletvekiliniz olan -Özgür Bey

benden daha iyi bilir- Türk Eczacılar Birliğinin Genel Başkanı olan Mehmet Domaç'ın başvurusu üzerine verilmiş bir karardır. Evet, İstanbul Tabip Odası, Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi Başkanlığına başvurarak odaların 14 bin civarında üyesi olmasına karşın Türk Tabipleri Birliği büyük kongresinde 7 delegeyle temsil edildiğini, 500 üyesi olan bir odanın da 7 delege gönderdiğini, bunun eşitsizliği yol açtığını belirterek Haziran 2000 tarihinde yapılacak büyük kongreye odalarının üye sayısına uygun bir delege sayısı ile katılımının sağlanmasını istiyor. Bu başvurunun reddi üzerine idare mahkemesinde dava açıyor, Ankara 4. İdare Mahkemesi de bunun Anayasa'ya aykırı olduğuna ikna oluyor ve Anayasa Mahkemesine götürüyor dosyayı; Anayasa Mahkemesi, 19 Şubat 2002 tarihli kararıyla bunun iptaline karar veriyor. Şimdi, kaç gündür tartışıyoruz ya bazı arkadaşlarımız özellikle Barolar Birliğine diyor ki "Barolar Birliği avukatlar birliği değil, baroların birliği." Bunun dayanağı ne biliyor musunuz? Haşim Kılıç'ın azlık oyu, sığındıkları tek şey burası. Evet, bu karar tartışılabilir Türk Tabipleri Birliğinin bu kararı tartışılabilir, neden tartışılabilir? Çünkü "Hukuksal tartışma açısından bazı eksiklikler barındırıyor." diyebilirsiniz ama Haşim Kılıç'ın azlık oyu bir demokrasi manifestosu falan değil, bugün de size ekmek falan kazandırmaz. Diyor ki Anayasa Mahkemesi, tartışabilirsiniz ona bir şey demiyorum: "Bu kuralın yalnızca Anayasa'nın 2'nci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti'nin demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devleti olduğu belirtilmektedir. Demokrasinin en belirgin özelliği adil bir katılımı gerçekleştirmeye yönelik serbest, eşit, genel oy ilkesine dayanan ve temsilde adaleti de gözetilen seçimlerdir. Anayasa'nın 135'inci maddesinde kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşlarının kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında gizli oyla seçilen kamu tüzel kişileri oldukları belirtilerek kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının kuruluş ve işleyişlerinin demokratik esaslara uygun olması amaçlanmıştır. İtiraz konusu kuralla sayısı kaç olursa olsun 500'den yukarı olan tabip odalarının büyük kongreye katılımının 7 üyeyle sınırlandırılarak odaların birlik genel kurulunda adil bir denge kurulmasına elverişli sayıyla temsil edilmelerinin engellenmesi, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının oluşumunda demokratik ilkeleri esas alan Anayasa'nın 135'inci maddesiyle bağdaşmamaktadır. Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2 ve 135'inci maddelerine aykırıdır." diyerek iptal etmiş. Ama Anayasa Mahkemesi bu karardan sonra çok daha ayrıntılı bir karar verdi -size az evvel de anlattım-Türkiye'de her bir kentin en az 2 milletvekiliyle temsil edilmesine yönelik iktidar partisi olarak, o dönemde iktidar olarak sizin getirdiğiniz düzenlemeyi iptal ederken verdiği karardır. Siz teklifi getirirken bu karardaki azlık oyuna bakıyorsunuz ya, yarın öbür gün Anayasa Mahkemesinden geri gelmez diye düşünüyorsunuz. Bence bu 19 Şubat 2002 tarihli Anayasa Mahkemesi kararına çok güvenmeyin. Bir daha söz aldığımda ayrıntılı anlatacağım. Anayasa Mahkemesinin 2009/88 esas 2011/39 sayılı yeni Kararı'yla, emin olun, bu düzenlemenin Anayasa'nın seçime dair herhangi bir maddesiyle bağdaştırılmasına olanak yok; Anayasa'nın açıkça ihlali anlamına geliyor ve mutlaka iptal edilecektir, eğer iptal edilmezse Anayasa Mahkemesi sadece kendini inkâr etmiş olur diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Tiryaki.

Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Görüşmekte olduğumuz madde, teknik bir düzenlemeyle çoklu baro sisteminde disiplin işlemlerini uygun hâle getiriyor. Hepimizin bildiği gibi disiplin, bir grupta, bir meslekte çalışanların, meslek erbabının kurallara uymasını, kurallara uymadığında da hangi yaptırımlarla karşı karşıya kalacağı yönündeki düzenlemeleri içermektedir. Çoklu barolara baktığımız zaman çoklu barolarda üye sayısının esas olduğu görülmektedir. Dolayısıyla baroların, üyesini kaybetmemek adına, gerçekten gönlünden

geçen ve işlenen suçun karşılığındaki disiplin cezasını uygulamakta yetersiz kalacağı düşüncesindeyiz ve çoklu barolarda çeşitli barolar kendi üyelerini kaybetmemek adına disiplin cezalarını sarfınazar edeceklerdir diye endişe ediyoruz; dolayısıyla meslekte bir başıboşluk meydana gelebilir.

Yine, ilgili maddede “Baro disiplin kuruluna itiraz olunabilir. Baro disiplin kurulunun kararı kesindir.” denilerek insanların savunma hakkı da elinden alınmış oluyor. Komisyon bu konuda da bir düzenleme yaparsa avukatların adil yargılanma hakkına kavuşmalarını sağlar diyorum, bu yemek saatinde de fazla sabrınızı zorlamak istemiyorum.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Erel.

Madde üzerinde aynı mahiyette 3 adet önerge vardır, okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) evrak numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 11’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif, devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir. Ek olarak, yapılan değişiklikle avukatların yer barolarına karşı mevcut bulunan yükümlülükleri (sır saklama yükümlülüğüne aykırı olmadıkça bilgi vermek yahut yer barosunun avukata para cezası verebilmesi gibi) kayıtlı olunan baro başkanına ve kayıtlı olunan baro yönetim kuruluna devredilmektedir. Kamusal görev ifa eden avukatların kamusal nitelik arz eden faaliyetlerine ilişkin yürütülen disiplin soruşturmaları politize edilmektedir. Aynı baro içerisinde görevli bir kişinin işlediği disiplin suçu, onunla aynı görüşü paylaşan ve aynı baroya kayıtlı bir soruşturmacı tarafından incelenirse hakkaniyetin sağlanamama ihtimali mevcuttur.

Diğer önergenin imza sahipleri:

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran

Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Anayasa’ya ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Diğer önergenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

İstanbul

Antalya

İstanbul

Süleyman Bülbül

Tufan Köse

Alpay Antmen

Aydın

Çorum

Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi çoklu baro uygulamasına uyumu öngörülmektedir. Çoklu baro

sistemi, Anayasa'nın 2, 11 ve 135/1'inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra, anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

11'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 11'inci madde kabul edilmiştir.

Toplantıya otuz dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 20.05

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 20.57****BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)**

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toplantımızı açıyorum.

12’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 12- 1136 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, mesleğin ilk beş yılında baro keseneği yarı oranında alınır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Evet, 12’nci madde üzerinde söz talepleri var.

Buyurun Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Yemek sonrasına denk geldik, şanssızlık oldu biraz ama yine de salonda bulunan 5 milletvekilimizi saygıyla selamlıyorum. Bu kadar önemli bir görüşme esnasındaki bu ilgisizliği de şaşırarak izlediğimi belirtmek istiyorum.

Şimdi, öncelikle şöyle başlamak istiyorum Sayın Başkan: Sesim biraz kısık -ben dinleyen arkadaşlarıma anlatayım- sesim kısık çünkü çok sinirliyim, sesim kısık çünkü üç gündür çok bağırdım. Normalde ona buna çok bağırın bir insan değilim, sakın biri olduğumu iddia etmeyeceğim ama bu kadar da sinirli değilim. Şu anda çok sinirliyim, hepinize ayrı ayrı çok sinirliyim ve bu yüzden çok bağıryorum. Çünkü benim ekmeğimle oynuyorsunuz getirdiğiniz bu teklifle. Küçüklüğümden beri ben hiçbir zaman milletvekili olmayı falan hayal etmedim ya da böyle bir şey düşünmedim.

Ya böyle ben biraz dağıldım ya bu şekilde. Sayın Başkan, Zeynel Başkanım bir on dakika bekleyip sonra başlamamız mümkün müdür?

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Muhalefet burada ama iktidar nasıl olsa oylamaya daha çok var deyip gelmeye gerek görmüyorlar.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Ben de kimsenin arkasından konuşmayı sevmem.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Milletın yüzüne konuşmak için buraya gelmeleri lazım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.00

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 21.03****BAŞKAN: Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ: Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ: Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP: Belgin UYGUR (Balıkesir)**

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toplantımızı açıyorum.

Söz talepleri vardı 12’nci maddede. İlk söz Sayın Sera Kadıgil’in.

Buyurun Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın üyeler, yeni gelen arkadaşlar için tekrar edeyim; sesim biraz kısık lütfen kusuruma bakmayın. O yüzden sakın konuşmaya gayret edeceğim ama çok sinirliyim, sesim de bu yüzden kısık ve üç gündür çok bağıyorum. Çünkü demin de söylediğim gibi, benim ekmeğimle oynadığınızı düşünüyorum, çünkü ben milletvekilinden önce bir avukatım ve ilelebet burada durmayı da hiç düşünmüyorum inanın. Küçükken hani böyle sorarlar ya “Büyüyünce ne olmak istiyorsun?” falan diye, hiç “Milletvekili olmak istiyorum.” demedim ben. İlkokuldan beri dediğim tek şey vardı: Avukat olmak istiyorum. Çünkü böyle siyasetçi deyince, milletvekili deyince yozlaşmış, narsist bir grup yaşlı erkek geliyordu gözümün önüne. Tam da zaten bu tabloyu değiştirmek ve dönüştürmek için siyasete girme ihtiyacı hissettim açıkçası. Evet, trajikomik bir durum gerçekten de. Avukat olmak istedim ben hep çünkü babam da avukat benim ve bu konuda onu izledim, ona baktım, tarih okudum, geçmişimizi okudum ve şunu gördüm: Tarih boyunca avukatlar ve barolar kişileri baskıcı rejimlere ve şirazesini kaymış devletlere karşı korumuşlar bu zamana kadar ve avukatların temel görevi hep bu olmuş. Bu nedenle, tıpkı AKP rejimi gibi, her totaliter rejim ilk iş olarak bu tür muhalif unsurları ortadan kaldırmak için debelenmiş sevgili arkadaşlar. Mesela, 12 Eylül olduğunda ilk tutuklananlardan biri İstanbul Barosu Başkanımız Sayın Orhan Adli Apaydın olmuş. O yüzden tuhaf gelmiyor bu baskılar avukatlara. Bakın, şimdi, bir teklif görüşüyoruz. Dediğim gibi, daha ziyade “avukat” sıfatıyla konuşmayı tercih ediyorum ve biz, bu teklifin barolardan gelmediğini biliyoruz çünkü 80 baronun 80’ini de “Karşınız çoklu baroya.” diyor. TBB Başkanı, TBB dâhil “Biz çoklu baroya karşıyız.” diyor. Bu teklifin, altına imza atılan vekillerden de ben geldiğini düşünmüyorum açıkçası. Tek bildiğim bir şey var. Ergenekon’da, Balyoz’da avukatlık yaptım ben yani orada başladım avukatlık stajıma. Zaten, dedim, hiç niyetim yoktu vekil olmaya ama biraz mecbur bıraktınız beni çünkü hukukun olmadığı bir yerde avukatlık yapmanın da bir manası yoktu, o yüzden siyasete yöneldim.

Bu teklifle ilgili benim bildiğim ve gördüğüm iki şey var: Birincisi, bu bir FETÖ projesidir. Bunu deyince sinirleniyorsunuz, sinirlenmeyin, şunu demiyoruz “FETÖ yazdı, bunu size verdi, siz getiriniz.” demiyoruz. Bu 2013 yılında FETÖ tarafından dile getirilmiş, barolar tarafından tepki çekmiş bir uygulamadır; birincisi bu. Çoklu baro projesinden bahsediyorum.

İkinci bildiğim şey şu: Ben Ergenekon’da, Balyoz’da, o FETÖ kumpaslarında avukatlık yaparken bizim karşımızda, FETÖ’nün yanında müdahil avukatı olan, şerefli subaylar müebbet hapse çarptırılırken çayını içip gülümseyen bir meslektaşım tarafından sunuldu Meclise. Bu da benim için

ikinci bir gösterge.

“2010 referandumunu” diye bir garabet geçirdik biz. Yargını üç ayağı vardır; savcısı vardır, hâkimi vardır, avukatı vardır. 2010 yılındaki o referandumda hâkimleri ve savcılarını ele geçirdi Fetullah Gülen, hatırlarsanız “Ölüleri bile mezardan çıkartıp oy kullandı.” dedi. Biz o zaman da avukat olarak kendimizi parçaladık “Yapmayın.” dedik, “Kan doğrarsınız bu ülkenin yargısına.” dedik, “Hukuku ayaklar altına alırsınız.” dedik, dinletemedik çünkü siyasi bir çıkarınız vardı ve bunu desteklediniz ve oylattınız ve geçirttiniz ve bugün bu ülkede adalet kalmadıysa -sizin seçmeniniz dâhil- adaletle, yargıya güven yüzde 90’lardan yüzde 10’lara kadar gerilediyse 2010 referandumu yüzünden oldu; o gün bizi dinlemediniz.

Geldik 2020 yılına. FETÖ projesi olan bu çoklu baro projesini tekrar getiriyorsunuz. Avukat olarak sizi tekrar uyarıyorum, 2010’da dinlemediniz, 2020’de dinlemenizi rica ediyorum: Bunu yapmayın arkadaşlar, neye alet olduğunuzu, neye hizmet ettiğinizi dikkatlice seyretmenizi ve dikkatlice dinlemenizi temenni ediyorum hepinizden.

Şimdi, ne getiriyor bu teklif? Çok kaliteli hukukçu arkadaşlarım açıkladı, aynı şeyleri tekrar tekrar konuşmayı sevmiyorum ama iki şey getiriyor: Birincisi, temsil sıkıntısı. “Barolar Birliğinde eşit temsil yokmuş vesaire.” deniyor. Kırk yılın başı bir TBB Başkanı devşirmeyi başardınız, sanıyorum, ilelebet payidar kalsın istiyorsunuz ama bu şekilde de olmaz, yanlış hazırlamışsınız, haberiniz olsun. Bu konudaki, bu temsil için de motivasyonunuz ne? Çoklu baroya geleceğim ama şu temsille ilgili bir iki şey söyleyeceğim:

Ülkeye yaptığınız kötülöklere seyirci kalmayan ve tepki gösteren baroları susturmak istiyorsunuz; bu, bir.

TBB’yi elinize almak istiyorsunuz; bu, iki. Ki “TBB” demişken -bilmiyorum, meslektaşım burada mı ama- şuna da değinmek lazım: Madem karşı Sevgili TBB Başkanı Metin Feyzioğlu, neden buraya, bağlı çalışan bir meslektaşımızı gönderdi de kendi gelip de burada savunmuyor bunu? Neden kendisi gelip size anlatmıyor bu çoklu baronun zararlarını, bunu da gerçekten çok merak ediyorum.

Bu arada, avukatların yüzde 36’sını oluşturan, Türkiye’deki avukatların yüzde 36’sını oluşturan İstanbul Barosu, hani, bu “temsilde adalet, ileri demokrasi” dediğiniz sistem geçerse TBB’de yüzde 3,8’le temsil edilecek. Bunu da vicdanınızın neresine sığdırıyorsunuz, inanın, onu da anlamıyorum.

Baroları, büyük baroları özellikle ele geçirmeyi başaramadınız, başaramıyorsunuz; oy oranlarınız var burada, gittikçe düşmüş, artmıyor bile yani yeni meslektaş geldikçe düşüyor sizin gruplarınızın oy oranı. Yıllardır baroda varlık gösteremeyen yandaşlara bir koltuksa dert -baro başkanlarımız kapının önünde bekletiliyor utanç verici bir şekilde, 30 baro başkanı var; 80’ini de buna karşı bu arada, onu da dedik- 23 Nisanda, rica ederiz, yandaşlarınızdan birini oturturuz koltuğa, bizim mesleğimize kan doğramış olursunuz. Biz de bunu rica edebiliriz sizlerden. Lütfen, bu teklifi geri çekin bu çerçevede, tekrar söylüyorum. Çünkü bu “çoklu baro” dediğimiz şeye gelmek istiyorum.

Diğer milletvekili arkadaşlarıma bir şey demeyeceğim ama hukukçu milletvekili arkadaşlarıma konuşacağım ben, avukat milletvekili arkadaşlarıma konuşacağım ben. Çünkü burada üç tane şey var; eğer siz bir avukatsanız ve “çoklu baro” denen garabeti savunabiliyorsanız 3 ihtimal var, dördüncü bir ihtimal yok.

Bir: Ya, safsınız, kandırılıyorsunuz, içeriğine tam olarak hâkim değilsiniz, bizim abarttığımızı düşünüyorsunuz, “Bir şey olmaz canım.” diyorsunuz, partinizden geldiği için güven duyuyorsunuz. İyi niyetinize güvenerek bunu söylüyorum, aranızdan bazılarının buna karşı olduğunu da bilerek bunu söylüyorum. Birinci grup bu.

2'inci grup kim? Korkaklar. Ne olduğunu biliyorsunuz, bunun mesleğimize nasıl zarar vereceğini biliyorsunuz, mesleğimize ihanet ettiğinizi bile bile, siz, siyasi istikbal konusunda inanmadığınız bir şeyi, siyasi ikbalinizi korumak için inanmadığınız bir şeyi acıklı bir çabayla savunuyorsunuz arkadaşlar.

3'üncü grup kim? Net kötüler. Yani bunu isteyen üstüne alınabilir. Dediğim gibi üç gruba ayırıyorum ben bunu, kimsenin niyetini okuyamam ama 3'üncü grupta kötülerdir arkadaşlar. Meslek de, memleket de bu kötü insanların çünkü umurunda değildir, tek dertleri bu kurulan aile devletin bekasına sahip çıkmaktır.

Korkak ve kötü insanlarla ömrüm boyunca ilgilenmedim, şimdi de inanın ilgilenmiyorum. Allah onları ıslah etsin, vicdanlarıyla hareket edecek cesaret versin; bu 2 grup insan için tek temennim budur ama kandırılanlar için herkese olduğu gibi ben de burada bir not düşmek istiyorum ki yarın öbür gün yine “Allah affetsin deyip işin içinden çıkarız.” sanmayın siz de.

“Ne var canım zaten 3 şehri etkiliyor?” falan gibi yorumlar duyuyorum, “Ay ne olacak İstanbul’da 5 baro olsa.” gibi yorumlar duyuyorum; bilgisizlik mi kötülük mü bilemiyorum ama bilgisizlikse diye altını çizerek bir kez daha ifade etmek istiyorum:

Birincisi, barolar hak arama yeri olmaktan çıkar arkadaşlar, ticarethaneye döner. Bu, sadece CHP’li avukatlara, MHP’li avukatlara, HDP’li avukatlara zarar vermez; AKP’li avukatlara da zarar verir. Bu, bu meslekten ekmek yiyen bütün insanlara zarar verir, bu kurumların ticarethaneye dönüşmesi. Ki şöyle de bir şey var: Yine hukuka aykırı bir şey yapıyorsunuz yani “İdare Hukuku 101” var, lütfen gidin bazı idare hukukçulardan görüş alıp... Bunlar yani baro dediğimiz şeyler dernek değildir, özel hukuk tüzel kişisi hiç değildir; bunlar anayasal kurumlardır ve kamu tüzel kişisidir ve kanuni tekel biçiminde örgütlenmesi kamu tüzel kişisini özel hukuk tüzel kişisinden ayıran zorunlu bir unsurdur yani bu yaptığınız, idare hukukuna da aykırıdır, yapılamaz bir şeydir.

Temsil hususunda da bakın, Anayasa Mahkemesi kararları var; yapılamaz bir şeydir. 3 tane, 4 tane çok net Anayasa Mahkemesi kararı var. Gerçi namusu, şerefi üzerine yemin etmiş Anayasa uyarınca... Neyse devam ediyorum buradan hadi. Devam ediyorum buradan, vallahi sesim kısık ona dua edin.

Yani AKP’li avukatlara, AKP’li hâkimlere doymadık, “İş çabuk bitsin”ciler gelecek. Ya mesleği bırakmamın sebeplerinden biri: Ofise gelen “Yargıtayda tanıdık var mı?” diye soruyordu, ben çok utanıyordum biliyor musunuz arkadaşlar ya. Yani Yargıtayda tanıdık olmadan hâkimlerden doğru düzgün bir karar alamayacağına inanıyor vatandaşlar bu ülkede artık. Şimdi bir de baronun yandaşını arayacaklar, avukatın yandaşını arayacaklar. İdareye karşı bir dava açacaklar... Ya AKP ilçe başkanlarını atadınız HSK üzerinden, AKP ilçe başkanının önüne götüreceksin, şimdi sosyal demokrat avukatla kim çıkmak isteyecek? Buna da zaten hiçbir şey diyemiyorsunuz.

Kamu avukatları var ya! Kamuda çalışan avukatlarımız var. Bakın geçen dönemde bizim yönetim kurulumuzda kamu avukatı arkadaşımız vardı. Bu kamu avukatları hangi baroya üye olacaklar? Kamu avukatının bir tarafsızlık, bağımsızlık... Memurdur demi kamu avukatı dediğiniz şey ve bağımsız olmak, tarafsız olmak zorundadır. Nasıl koruyacak bu insan bağımsızlığını, tarafsızlığını? Yani olacak iş değil; masela bu kamu avukatlarını hiç düşündünüz mü, hiç konuştunuz mu? Amirleri ne derse oraya mı gidecekler, bu insanlar ne yapacaklar? AKP’ye yakın baroda kalsalar” AKP’li” diye fişlenecekler; CHP’ye yakın baroya gitseler “CHP’li” diye fişlenecekler; ne yapacak bu kamu avukatları? Yani, yanaşmanız olmayı reddeden avukatlara yaşam alanı bırakmamak için ve avukatları tam olarak fişlemek için yapıyorsunuz şu anda, ne yapıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Kadıgil.

SALİHA SERA KADIGİL SÜTLÜ (İstanbul)– Toparlıyorum Sayın Başkan.

İkinci kısma geçiyorum; meslek etiğinden, meslek disiplininden eser bırakmayacaksınız, şu kadar bırakın... Sayın Bülent Turan ne dedi? “Kurulsun, ilk ben geçeceğim baroya.” dedi. AKP’nin ağır toplarından biri demi, geçti AKP’ye yakın bir baroya sonra da meslekte bir usulsüzlük yaptı. Kim yargılayacak da kim ihraç edecek ya o barodan Bülent Turan’ı? Hiç bunları değerlendiriyor musunuz?

Onu geçiyorum; 2 farklı baroda 2 avukat kapıştı, bunları kim yargılayacak arkadaşlar? Kim verecek disiplin hükümlerine göre bunların cezalarını?

Bu görüştüğümüz madde, bu arada bizim karşı olduğumuz bir madde değil onu da ifade edelim ama gerekli bir madde de değil 2010 referandumunda olduğu gibi bir havuç olarak koymuşsunuz buraya, biz bunu zaten yaptık, İstanbul Barosu yaptı bunu 2018 Genel Kurulunda. Ki genç meslektaşlarımızın yılda 200 liradan çok daha ciddi derterleri var. Yani, genç avukatları aşırı düşünüyorsanız siz, “Yok staj kalitesi düşmüş, yok şöyle olmuş, yok yeterince ilgi görmüyormuş” diyorlar. Önce şu CMK ücretlerini bir artıralım, var mısınız? Asgari ücret tarifesinin üstüne çekelim mesela, çiftler çiftler aldığımız KDV’leri indirelim mesela, çocukları çalıştırıp bir de KDV’yi ceplerinden ödetip yedi ay sonra para ödeyeceğinize doğru düzgün bir ödeme sistemi kuralım mesela. Ya, bu ülkenin genç avukatları bin liraya staj yapıyor arkadaşlar, bin lira! Bu çocuklar ruhsatını alıyor, asgari ücretle yıllarca çalıştırılıyorlar. Gelin, barolara asgari ücret belirleme yetkisi verelim, o da yok, hiçbirisi yok. Ondan sonra böyle bir maddeyle “Biz genç avukatlara yardım ediyoruz.” diyorsunuz da yemiyoruz kusura bakmayın, gerçekten yemiyoruz.

Hemen toparlıyorum, kusura bakmayın. Yani şunu diyeceğim, ben gerçekten size kendimden örnek vereceğim ya: Ben telif hakları avukatıyım, Türkiye’de az sayıda var. MHP’li bir meslektaşım geldi, benim yanımda staj yapmak istiyor. Benim kayıtlı olduğum baroya üye olmak zorunda, mecbur bu çocuk; gidip milliyetçi avukatların barosuna üye olamaz, benimle aynı baroda olmak zorunda.

Başka bir kısmı var: Yanında 100 avukat çalıştıran patron avukatlar var, bunlar bir baroya kayıt olduğunda sizce çalışanlarına ne denli seçme özgürlüğü sağlayacak; bunun cevabını verebilir misiniz bana? Yani sendikaları ele geçirip işçinin emeğini yok pahasına patronlara peşkeş çektiğiniz yetmiyor, şimdi de patron avukatları devlet kaynaklarıyla devşirip çalışanlarını da kendinize tabi kılma derdindesiniz arkadaşlar.

Ve teklifi acıklı bir şekilde savunmaya çalışan meslektaşlarımı dünden beri dinliyorum, en büyük argüman “Ay, bu barolar çok kalabalık.” Ya, niye çok kalabalık bu barolar, neden çok kalabalık? Siz iktidara geldiğinizde bakın, 23 tane hukuk fakültesi vardı; zor bir şeydi, çok puan almamız gerekirdi, başarılı öğrenciler giderdi oraya. On sekiz yılda 132 tane açtınız ya, 132 tane hukuk fakültesi olur mu bir yerde? Apartman kurana, apartman alana; başına bir tane doçent koydunuz, hukuk fakültesi açtınız. Ben, 2007 mezunuyum, ruhsatımı 2008’de aldım -son cümlem Sayın Başkan, teşekkür ediyorum- benim sicilim 36.222. Genç meslektaşlarım geliyor peşimden, 70 bin sicille geliyorlar. Yani baroları bölmekle bunun altından kalkamazsınız. Tarımı bitirdiğiniz gibi, hayvancılığı bitirdiğiniz gibi eğitimi de bitirdiğiniz için bu kadar çok avukat var şu anda bu ülkede diyorum ve kusura bakmayın ama çok yanlış kitleye kattınız. Yine de olsun, yarın öbür gün bu ülkeye ihanet eden insanlar yargıldığında emin olun, ne yapmış olursanız olun bu avukatlar herkes için olduğu gibi o suçları işleyenlerin adil yargılanma hakkı için de burada ve dimdik olacaklar diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Kadıgil.

Şimdi, söz sırası Sayın Burcu Köksal’da.

Buyurun Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, korporatizm hedefinize giden yolda yapmak

istediğiniz bir düzenlemeyle daha karşı karşıyayız. Burada korporatizm hedefleniyor. Nedir korporatizm? Devletin, işçi-işveren ilişkileri de dâhil olmak üzere tüm çalışma yaşamını, bu alandaki örgütlemeleri belirlediği; ücretler, özlük hakları da dâhil olmak üzere tüm hakların devlet tarafından belirlendiği; hak örgütü olarak sendikalara, meslek odalarına ihtiyaç duyulmadığı, hatta meslek örgütlerinin bizzat devlet tarafından temsil edildiği sistemdir. Nazi Almanyası, Mussolini İtalyası, Franco İspanyası bunun örnekleridir. Bunun için “parti devlet” olarak tanımlanan toplumsal düzene ihtiyaç vardır. Bugün otoriter iktidarların meslek alanlarını ve meslek örgütlerini kendi görüş ve ihtiyaçları doğrultusunda biçimlendirmesinin, toplumsal hizaya getirmek istemesinin yöntemi bu şekilde uygulanmaktadır. Şimdi, bu uygulamaya karşı itiraz eden veya direnç gösteren olduğunda da o meslek örgütünü güçsüzleştirmek, parçalamak, bölmek; o meslekleri itibarsızlaştırmak, önemsizleştirmek yoluna başvurulmaktadır. Şimdiye kadar gerçekleştirdiğiniz tüm değişikliklere rağmen meslek odalarını hizaya sokamadığınız gibi, ne yaparsanız yapın o meslek odasında istediğiniz yönetimi başa getiremediğiniz için o meslek odasını bölüp, parçalayacak, kendinize yeni bir meslek örgütü oluşturacak bir kurgu için düğmeye bastınız. Barolarla ilgili yapılmak istenen düzenleme tam da bu noktada. Bu düzenlemenin yargı bağımsızlığını ortadan kaldırmaktan, üniversitelere partizanca rektör atamaktan, medya üzerinde kurulan egemenlikten ve yasanın etkisizleştirilmek istenmesinden bir farkı yoktur arkadaşlar.

Baroların sesinin kısılması, etkinliklerinin azaltılması için yasal düzenleme yapmak istiyorsunuz çünkü ele geçiremediniz o baroları. Oysa tam da geçtiğimiz yıl büyük bir şaşayla bir yargı reformu açıklamıştınız ve o yargı reformunda da savunmanın etkinliğinin artırılmasından bahsetmişsiniz. Geçen yıl bunu söylediniz, şimdi getirdiğiniz düzenlemeyle bunun tam tersini yapmak istiyorsunuz. Konuşan baroları susturmak için önce ekonomik tedbirlere müracaat etmek istediniz ama sert duvara çarptınız çünkü değerli arkadaşlar, barolar ihalelerle ayakta duran yerler değildir. Barolar, güçlerini ekonomiden almazlar; barolar, güçlerini, hukukun üstünlüğüne inanan, hak, hukuk, adalet için mücadele eden, yargı bağımsızlığı için mücadele eden, bağımsız güçlü savunmadan, avukatlardan alırlar. Dolayısıyla, burada amaç, işte o bağımsız ve güçlü savunmayı yok etmek; her yıl yüz binlerce kişiye ücretsiz avukat görevlendiren baroları değil, halkı cezalandırmak, halkın sesini kısmak çünkü bu düzenlemeyle, barolar, âdeta etkisiz bir dernek konuma getirilmek isteniyor, 5 binin üzerinde avukatı olan illerde 2 bin avukatın bir araya gelip kendi barosunu kurması hedefleniyor. Peki, bu olursa ne olur? Barolar, görevlerini yapamaz, gücü zayıflar çünkü kamu görevi niteliğinde olan yerlerdir barolar. Avukatlık kamu hizmetidir; kamu hizmetlerinde bütünsellik esas alınır, kamu hizmetlerinde bütünsellik önemlidir. Eğer siz bu bütünselliği bozarsanız, o zaman avukatlığın kamu niteliği de ortadan kalkar. Dedik ya avukatlık kamu hizmeti diye, buradan bahisle şunu söylemek istiyorum: Kamu görevi siyasi görüş, dinî inanış, etnisite ya da başka bir sebep gözetilmeksizin yerine getirilmesi gereken bir görevdir. Bu teklifle, siz, 2 bin avukatın kendi barosunu kurmasını istiyorsunuz; bu durumda da avukatlar arasında farklılaşma, ötekileşme artacak. Siyasi, dinî veya başka kriterler üzerinden kurulan barolar birbirleriyle yarışmaktan, çatışmaktan ya da kavga etmekten dolayı hukukun üstünlüğünden, yargı bağımsızlığından yani onun için mücadele etmekten uzaklaşacaklar.

Çoklu baro sistemiyle barolar âdeta ayakta kalma mücadelesi verecek. Şimdi, düşünün, 2 binin avukatı olan bir baro var; bu baro 1 üyesini kaybederse yani 1999 üyeye düşerse kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak; birlik tarafından malvarlığına, her şeyine el konulacak. Bu, ayrı bir garabet zaten; baroyu şirket olarak görme zihniyetinizin bir uzantısı olarak yorumluyorum. Şimdi, orada o baro, 1 üyesini dahi kaybetmemek için, meslek etiğine uygun davranmayan, yerle yeksan eden, hatta meslekten menedilmesini gerektiren bir suç işlese dahi bu avukatla ilgili bir disiplin soruşturması dâhi açamayacak. Hatta ben tabiri caizse şöyle yorumluyorum: barolar, avukat transferleri için yarışacaklar çünkü ayakta kalmak için üyeye ihtiyaç duyacaklar. Siyasi görüş etrafında bir araya gelen barolarda bu

sefer iktidara yakın olan avukatlar, iktidara yakın olan baroya üye olan avukatlar yasaya uygun kararlar alsa dahi vatandaşın gözünde “Ya, ben iktidara yakın barodan iktidar barosundan avukat tuttum, kararı aldım, davayı kazandım. Eğer oradan avukat tutarsan bu davayı kazanırsın.” imajı oluşacak. Bu da nedir? Yarın, bakın, her iktidar değişiminde avukatların ticari kaygı yüzünden, ekmek davası yüzünden -para kazanmak zorunda bu insanlar, geçimlerini sağlamak zorundalar- para kazanma kaygısı yüzünden âdeta göçmen kuşlar gibi baro değiştirmelerine sebep olacak; bu da başka bir tehlike.

Hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmak baroların temel görevlerindendir. Şimdi, yapılmak istenen bu değişikle baroların bu görevleri ellerinden alınmak isteniyor; bunun için de baroları bölüp, zayıflatmak ve bu şekilde “çoklu baro” kurulmak isteniyor.

Şimdi, ben on altı yıllık avukatım ve şunu biliyorum: Mesleğe başlamadan önce biz avukatlar bir yıl staj yapıyoruz; hemen hemen her baroda staj eğitim merkezleri vardır, Anadolu barolarında da büyükşehir barolarında da; o staj eğitim merkezlerinde biz eğitim görürüz. Ayrıca, baro yönetim kurulları tarafından oluşturulan staj komisyonları vardır; bu komisyonda öğrencilere yani stajyer avukatlara dersler verilir, mesleğe hazırlanırlar bu avukatlar. Ve şimdi, çoklu baro sistemine geçildiği takdirde bu staj eğitimleri de sekteye uğrayacak, ciddiyetini ve kalitesini kaybedecek; avukatlar daha rahat ruhsat alabilecekleri baroları tercih edecekler, yani böyle bir rekabete ve böyle bir eğitim kalitesinin düşmesine de yol açacaksınız.

Barolar, aynı zamanda kadın ve çocuk haklarının korunması için de mücadele eder. Bakın, barolarda kadın hakları, çocuk hakları komisyonları vardır; bu komisyonlardaki avukat arkadaşlarımız -ki ben de zaman zaman meslek hayatımda bunu yapmışım- kadına şiddet, kadın cinayeti, çocuk istismarı davalarında müdahil olurlar, gerekirse o ailenin ücretsiz avukatlığını yaparlar. Şimdi, çoklu baro sisteminde baro, üye kaygısı yüzünden, mali destek bulma çabası yüzünden, kamu hizmeti niteliğini kaybedeceğinden kadın ve çocukların korunmasına yönelik görevlerini de yerine getiremeyecek. Üye bulma ya da mevcut üyeyi kaybetmeme korkusuyla hareket eden bir baro, görevlerini doğru dürüst yerine getiremez arkadaşlar. Bu da sadece avukatların değil; hak, hukuk, adalet mücadelesinde hak arayan vatandaşların da zarara uğramasına neden olur.

Avukatlık Kanunu’nun 1’inci maddesi -avukat arkadaşlarımız var burada, hepiniz çok iyi biliyorsunuz- der ki: “Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder.” Avukatlar, yargının üç sacayağından savunma sacayağıdır ama adaletin tecellisi ve hukuk kurallarının uygulanması için mücadele ederler, uğraşırlar. Dolayısıyla, adaletin tecellisi için de hukuk kurallarının uygulanması için de bağımsız ve güçlü bir savunmaya ihtiyaç vardır; bu, her yerde böyledir. Şimdi, bakıyorum, 2017 referandumuyla getirmiş olduğunuz Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemi yüzünden yargı bağımsızlığı zaten yitirilmiş durumda. Bunu nereden biliyorum? Bugüne kadar açılan mahkemelerde verilen kararlardan ya da açılıp açılmayan soruşturmalara bakarak bunu söyleyebiliyorum. Eğer bugün birazcık, küçücük bir hukuk kısıntısı kalmışsa bu da, emin olun, bağımsız ve güçlü kalabilmiş olan savunmanın sayesinde.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Bağımsız kalabilen son kaledir savunma. Şimdi siz bu bağımsız ve güçlü savunmayı güçsüzleştirmek istiyorsunuz; bunu da bölerek, ayrıştırarak yapmak istiyorsunuz.

Aslında konuşacak çok şey var, süre de son derece az geliyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Süre bitti.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Çünkü on altı yıl boyunca bu mesleği yapmış bir avukat

olarak söylüyorum: Ben avukat olarak siyasi, dinî, etnik ve benzeri görüşteki bir baronun üyesi olmak istemiyorum; ben mesleğim üzerinden örgütlenmek istiyorum.

Bakın, Afyonkarahisar Baro Başkanı sizin siyasi görüşünüzde bir arkadaşımız, bir avukat. Dün buradaydı, içeriye giremedi; yani, daha doğrusu, avukat meslektaşlarımızın, baro başkanlarının yanına zar zor alabildik, on dakikalığına. Biz birlikte Afyonkarahisar Barosunda AKP’li, MHP’li, CHP’li, değişik siyasi partilere mensup olan avukat arkadaşlarımızla omuz omuza hukuk mücadelesi veriyoruz; farklı siyasi görüşlerdeyiz ama temelde, meslek etiğinde, mesleğimizle ilgili konularda, hukukun üstünlüğünde paydaşlaşabiliyoruz. İşte, bu yüzden, ben bir avukat olarak -bir siyasetçi olarak demiyorum, bir avukat olarak- mesleğim üzerinden örgütlenmek istiyorum; benim, mesleğim üzerinden örgütlenme hakkımı lütfen elimden almayın diyorum. Bu düzenlemeyi geri çekelim; gelin, bu yanıştan hep beraber dönelim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ederiz Sayın Köksal.

Şimdi, söz sırası Sayın Oya Ersoy’da.

Buyurunuz Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Vallahi, nereden başlayacağımı bilemiyorum açıkçası. Üç gündür burada tartışmalar yapıyoruz. Benden önce konuşan bütün meslektaşlarımızın, bir avukat olarak, söylediği her şeye katılıyorum. Tekrar tekrar aynı şeyleri anlatıyoruz size ama çok net ki bu pandemi koşullarında, bizi buraya kapatarak -ki Sağlık Bakanlığının sitesinde en yoğun yerlerden biri olarak Meclis işaret ediliyor- alelacele, belli ki bir ihtiyaç üzerine -ama belli ki bu ne avukatların ne baroların ne halkın ihtiyacı; bu, tamamen sarayın ihtiyacı doğrultusunda- bizi çalıştırmak üzere getirilen bir teklif. Şimdi, o yüzden, burada ne dersek diyelim ben teklif sahiplerinin buna ikna olacağı kanaatinde değilim; üç gündür tartışmalar da bunu açıkça gösterdi. Sadece buradaki üç günlük tartışmalar değil, baro başkanlarımızın şu Meclisin kapısı önünde günlerdir sürdürdüğü direniş... “Direniş” diyeceğim, evet. Biz, hukukçular bu dönemde direnişin tarihini yazıyoruz. Bu tarihin içinde, sizin Meclisin kapısının önünde etrafını çevirdiğiniz o parmaklıklar da bir simgedir, bu dönemin simgesidir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin etrafı çevrilerek, bir demir kafese kapatılarak, bir cezaevi hâline getirilmiştir. Bence, bu yasa teklifinin özünü de çok net ifade etmektedir bu.

Demokrasiden bahsediliyor; evet, sözde “Baroların yapısını demokratikleştirmek üzere hazırlanan bir teklif.” deniyor. Şimdi, bir işi nasıl yapıyorsanız o zaten işin rengini verir. Biraz önce anlattıklarım dışında, eğer demokrasiden bahsediyorsanız, bir kere bu yasa teklifinin bütün avukatların katılımıyla tartışılması lazım; demokrasi kaygınız varsa bunu yaparsınız. Mesleğin sorunlarını çözüm kaygınız varsa Türkiye’deki bütün avukatlarla tartışacak toplantılar örgütlenir, baro başkanları temsilcileridir. Onlarla beraber sarayda muhtarlarla toplantı yapan, tabii ki baro başkanlarıyla toplantılar yapar, tartışır onların derdini dinlemek üzere, onlara bir şey dikte etmek üzere baroları getiremezsiniz tabii ki.

Onun dışında Adalet Bakanının bile haberinin olmadığı bir yasa teklifi belli yerlerden, herkesin bildiği yerlerden hazırlanarak önümüze getirilmiş durumda.

Biz, demokrasiden katılım anlıyoruz -bu kadar şeyi o yüzden anlatıyorum- biz, demokrasiden eşitlik anlıyoruz. Kadınlar olarak barolarda daha etkin katılımımızı sağlayacak -gerçekten önümde listelerde var, Türkiye’deki avukatların yüzde 50’si kadınlardan oluşuyor- doğal olarak yüzde 50 kadın kotasını da getirecek bir düzenleme hiçbir şekilde iktidar sahiplerinin aklına bile gelmez zaten çünkü dert eşitlik değil, dert demokrasi değil. Dert demokrasi değil çünkü şu ana kadar yaptığınız düzenlemelere baktığımızda... Tabela üniversitelerinden bahsetti biraz önce meslektaşım. Rektörlük seçimlerini ortadan kaldırıp üniversitelere AKP Genel Başkanının rektör atadığı bir sistemde

demokrasiden bahsedemezsiniz, demokrasi ile sizin aranızda uzlaşmaz bir çelişki var. Aynı şekilde seçilmiş belediye başkanlarının yerine kayyum atayan iktidar demokrasiyle yan yana bile gelemez.

Şimdi, yargı açısından önce hukuk fakültelerinden bahsedeyim; fakülteleri getirdiğiniz yer şu, açıkça bir örnek vereceğim sadece: Rektörleri geçiyorum, sadece atadığınız dekanlar bile, 67 hukuk fakültesi dekanından 19'u hukukçu değil; ilahiyatçı var, veteriner var, maliyeci var, kamu yönetimi var, yani hukuk dışında herkes var. Yine, en son örneklerden biri Anadolu Üniversitesi'nde OHAL KHK'leriyle ihraç edilen öğretim üyeleri yerine hukuk felsefesi ve sosyoloji dalına -bakın önemli- CV'sinde bir cemaat önderinden icazet aldığı da yazılı bir ilahiyatçı getirildi. İlahiyatçıların hukuk felsefesi anlattığı bir hukuk eğitiminden bahsediyoruz ve bu hukuk eğitiminden, tabela üniversitelerinden gelen meslektaşlarımızla aynı barolarda yer aldığımız gerçeği var ortada.

Yine, şöyle özetleyeyim bu yasa tasarısını: Sizin asıl derdiniz -bundan sonraki konuşmalarda da bu tasarının nasıl bir rejimin içinde oturduğu anlatmaya çalışacağım süre yettiğince- çok net ki kendi iktidarınızı güvenceye alacak örgütlenme modeli ve seçim sistemi getirmeyi "demokratikleşme" diye pazarlamaya çalışıyorsunuz ama yıl 2001 değil, on sekiz yıl boyunca yaptığınız bir tarih var, artık -tırnak içinde- kandırabileceğiniz hiç kimse kalmadı. Zaten böyle bir derdinizin de çok olduğunu düşünmüyorum.

2010 referandumu çok kritiktir bu ülkede. Yargının tabutuna çiviye çaktınız. Evet, Türkiye'de yargı bağımsızlığı her zaman için sorundu, hiçbir zaman Türkiye'de yargı bağımsız ve tarafsız olmadı ama hiç bu kadar kişisel ve grupsal çıkarlar uğruna yargının kullanıldığı bir dönem de olmadı; bunun tarihini yazıyorsunuz.

2010 referandumu geçti, 2016 yılında bir değişiklik yaptınız, bir OHAL KHK'si çıkardınız, standart başarı puanını düşürdünüz ve 2016 yılında yapılan sınavlarla da hâkim, savcı aldınız; bunların 113'ü AKP'de aktif görev alan hâkim, savcılardı. Ve şu an yargı sisteminde tamamen hâkimlerin ve savcılarının talimatla hareket ettiği talimatlı bir yargı yarattınız. Bizzat kendi partileri doğrultusunda... Ben siyasi davalardan da bahsetmiyorum. Yüzlerce örnek verildi, bu örneklerin hepsi bir araya getirilse Türkiye'nin etrafına en az 10 tur attırırız on sekiz yılda yarattığınız hukuk sistemiyle. Bunların içinde -siyasi davalar dışında- bir trafik kazasında bile -iş davalarını zaten geçiyorum, onlar da siyasi sizler için çünkü sermaye lehine ne varsa o şekilde kullanıyorsunuz- bir hırsızlık davasında, adli davalarda dahi bir hukuksuzluk sistemi yarattınız siz.

Evet, baroları ele geçirmek için çok çabaladınız, takdire şayan; yıllardır çabaladınız, uğraştınız ama olmadı çünkü avukatlığın, savunmanın doğasında itaat etmemek vardır, siyasi iktidara ve devlete itiraz vardır. Bunun karşısında kesinlikle ve kesinlikle yurttaşların haklarını savunma, halkın haklarını savunma vardır; bu, avukatlık mesleğinin doğasında vardır. O yüzden ele geçiremiyorsunuz. Barolara üye avukatların oy kullanmadığında para cezasıyla cezalandırıldığı bir sistem getirildi. Buna rağmen -geçiyorum oy kullanmaya gelmeyen avukatları- geçen seçimlerde -sadece İstanbul Barosundan örnek vereceğim- 2 liste, sadece 2 liste; 1'inci liste yüzde 31'ini aldı, 2'nci liste yüzde 26,1'ini aldı; ikisine de ben oy vermedim, benim verdiğim liste daha düşük aldı ama sizin aldığınız, Hukukun Üstünlüğü Platformu'nun aldığı oy -27 Mart 94'te Erdoğan'ın yüzde 25,19 oy aldığını da bir kenara koyun, demin verdiğim rakamlarla karşılaştırın- sizin aldığınız oy 3 bini geçmedi; 2 bin, 3 bin; 2016'da da böyle, 2018 seçimlerinde de böyle. Şimdi diyorsunuz ki: "Avukatlar ayrılсын, kendi barolarını kursun." Ele geçiremediğiniz yerde... Bu, sadece baroların ayrıştırılması değildir, avukatların yani savunmanın örgütsüzleştirilmesi anlamına geliyor bu yasa. Gidersiniz, 3 bin kişi bir tane baro kurarsınız ama bununla bitmeyeceğini biliyoruz biz. Burada el kaldırılır indirilir ama bilin ki bu mücadelede de biz barolarımızı böldürtmeyeceğiz.

O kadın hareketini hatırlayın. Bakın, işçi hareketinde kendi sendikanızı kurdunuz, HAK-İŞ'i kurdunuz. İstiyorsunuz ki bütün herkes onlar gibi olsun. Burada da aynı şeyi yapmaya çalışıyorsunuz ama size kadın hareketini hatırlattırım, kadın hareketinde kurduğunuz kadın kurumlarının kadınlar nezdinde hiçbir karşılığı yok. Bu alanda da aynen böyle olacaksınız, hukuk alanında da aynısı olacak.

Burada amacınız belli; evet, ele geçiremediğiniz hukuk sisteminde -bütün yargıyı ele geçirdiniz; hâkimler sizde, savcılar sizde- yarattığınız hukuksuzluk sistemine direnen bir tek savunma var, avukatlar var ve bunları örgütsüzleştirmek, bunları parçalamak, bu yasanın arka planında yatan niyetiniz budur.

Şimdi, hedefiniz sadece barolar değildir, halkın hak arama özgürlüğüne, adalete ciddi bir darbe olacaktır bu yasa teklifi. Barolar özellikle oluşturduğu bütün komisyonlarıyla, kadın hakları merkezleriyle, çocuk hakları merkezleriyle, çevre komisyonlarıyla sizin yarattığınız o yağma, talan, sömürü ve kadın düşmanı bütün sisteminize karşı ciddi anlamda mücadele eden kurumlardır. Barolar ne kadar güçlüyse avukatlar da o kadar güçlüdür, bunu siz çok iyi biliyorsunuz.

Şimdi “çoklu baro” ne demek? Baroları çoğaltarak bu etkiyi azaltmak demek, savunma kurumunun “iktidar yandaşı ve diğerleri” olarak ayrılması demek. İstiyorsunuz ki sadece yandaş barolar, yandaş avukatlar yaratalım ve böyle bölelim yani sizin niyetiniz “ak barolar” yaratmaktır. Burada partili barolara yol açacaksınız. Her şeyin paralelini yaratmakta üstünüze yok, paralel devlet kurdunuz, paralel işsizlik rakamları açıklıyorsunuz, paralel enflasyon rakamları açıklıyorsunuz. Şimdi yapmaya çalıştığınız şey de paralel baro kurmaktır. Bu yasa tasarısının arkasında yatan amaç budur.

Savunma susarsa halk konuşamaz diyoruz biz. Evet, güçlü bir savunma olmanın, savunma kurumunun olması bu yüzden çok önemlidir ve bu nedenle bu yasa teklifinin tamamına karşıyız tabii ki.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayabilir miyiz Sayın Ersoy.

OYA ERSOY (İstanbul) - Şimdi, burada CMK servisi, adli yardım, bunlar nasıl olacak? Bunlara dair bir çok tartışma yapıldı. Bunları bizden çok, sizler çok daha iyi biliyorsunuz zaten. Ama, zaten yapmaya hedeflediğiniz şey 3 bin kişiyle ayrı baro açarak güçlendirmenin yolu da şu: Kamuda çalışan avukatlara diyeceksiniz ki “Bu barolara üye olacaksınız.” diye işaret edeceksiniz, emir vereceksiniz. Sermayenin elindeki birtakım şirketlerde çalışan avukatlara işaret edeceksiniz, diyeceksiniz ki: “Bizden iş alamazsınız, eğer o avukatlar bu barolara üye olmazsa.” İşçi avukatları, avukatlarla karşı karşıya getirecek ve işçi avukatların tamamen haklarını elinden alacak bir sistem getireceksiniz, bu sistemle beraber.

Barolar Birliği delege yapısını istediğiniz kadar değiştirin -bir kere bunun adaletsizliği de çok çok anlatıldı, yeniden anlatmayacağım- ama bu eylemli süreçteki tutumunuzdan da görüldüğü gibi, Feyzioğlu’nu bir daha Barolar Birliği Başkanı yapma ihtimaliniz yok, olsa olsa ancak diğerlerini de -isimlerini vermeyeceğim- yaptığınız gibi saraya kadrolu eleman yapabilirsiniz.

Bu saldırı hedefi savunmanın örgütsüzleştirilmesidir. Bu bir sistemin parçasıdır. Yaratmak istediğiniz şey, bir rejimin inşasıdır. Bu inşa doğrultusunda savunmayı engel olarak görüyorsunuz, halkın itirazını engel olarak görüyorsunuz ama şu çok net ki faşizme karşı mücadele esastır, bizim için ve bütün bu yarattığınız sistemde bilin ki sizin gibi düşünenler iktidara gelmeyeceği için bundan sonraki dönem için sizden sonrasında biz, insan haklarını, hukuku savunanlar, halkın çıkarından doğrudan hareket edenler ve hukuku da bu amaç doğrultusunda kullananlar, hukuk yaratanlar mücadelesiyle sizler yargılandığınızda da yine bu sistemle yargılanmanıza karşı çıkacak insanlar olacaktır.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Teşekkür ediyoruz, Sayın Ersoy.

Şimdi, söz sırası Sayın Erel.

Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Günümüzün en büyük problemi, insanların birbirini sevmemesi, birbiriyle konuşmaması, birbiriyle iletişime geçmemesi. Bunun en son örneği de üç gündür Meclisin Çankaya kapısında bekleyen, baro başkanlarımızla iletişime geçememenin meydana getirdiği sorunlar olarak ortaya çıkmaktadır. Oysa, AK PARTİ Grup Başkan Vekilleri veya güçleri yetmiyorsa daha yetkili birileri bu arkadaşlarımızla iletişime geçip, meramları, dertlerini, kederleri, isteklerini öğremselerdi, makul ve mantıklı bir ölçüde gidermiş olsalardı, bu arkadaşlarımız üç gün bu kapıda perişan olmazlardı.

Burası Türkiye Büyük Millet Meclisi, adı üzerinden milletin Meclisi ama maalesef milletin Meclisine vekiller geliyor ama asiller gelemiyor. Biz vekiliz, millet adına buradayız; vekiller burada, asiller dışarıda bu da demokrasinin bir ayıbı olarak değerlendiriyorum. Keşke onlarda yani bir şekilde, Meclis yeri geliyor 5 bin, 10 bin kişiyi aynı anda barındırabiliyor da 80-100 avukatı Meclis’de bir yerde misafir etmek, konaklattırma, rahat ettirmek çok zor mudur, bilemiyorum. Keşke bu kötü tablo, çirkin tablo meydana gelmesiydi. Bu, yarın öbür gün Türk demokrasi tarihinde, savunma tarihinde kötü bir anı olarak, istenilmeyen bir hatıra olarak hafızalarımızda kalacaktır. Zaman geç midir, geçmemiştir. Yarın gene burada toplanacağız, dördüncü gün. Ben bu konuda yetkili olan arkadaşları göreve davet ediyorum. Gönül alma en güzel şeydir, gidip onların gönüllerini alalım. Bir AK PARTİ’li vekil arkadaşlarımız, Grup Başkan Vekili arkadaşlarımız, demin söylediğim gibi, konuşabilsek, konuşsak, iletişime geçsek sanırım problem kısmen de olsa çözülebilir diye düşünüyorum.

Maddeye baktığımızda, madde baro keseneklerinin beş yıl boyunca yüzde 50 oranında azaltılmasını öngörüyor. Yerinde bir uygulama olmakla birlikte bize göre eksik. Yani daha önce de söylemiştim, avukatlığa başlayan arkadaşlarımız ilk üç yılda gelir elde edemiyorlar. Bu “beş yıl yarı” yerine üç yıl hiç kesenek alınmaması daha doğru olur. 250-300 lira belki çok bir para değil ama aidatı ödeyememenin ezikliğini bu genç arkadaşlarımızın yaşamaması gerekiyor diye düşünüyorum. Ben bu konuda Komisyonu göreve davet ediyorum. Teklifimiz var üç yıl boyunca kesenek alınmasın diye. Yani baro görevlileri ikide bir genç meslektaşımızı arayıp da “Aidatı ödemedin, keseneği ödemedin.” diye taciz etmesin diye düşünüyorum.

Yine, verilere göre burası -Sayın Maliye Bakanımızın deyimiyle- çok önemli. Barolara kayıtlı, beş yıllık kıdemini doldurmayan 50 bin avukat olduğu görülüyor. Yani yaklaşık baroların üçte 1’i, avukatların üçte 1’i henüz beş yılını tamamlamamış. Bir milletin geleceği...

(Uğultular)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, arkadaşlar kendi aramızda konuşmayalım.

Sayın Erel, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Yok, konuşmadan değil, nefesim daraldı da ondan. Ya, bu bir öğretmen taktiği, öğretmen susunca öğrenciler de susuyor.

Bir milletin geleceği, bir milletin ümidi, bir milletin hayalleri, destanları, hikâyeleri gençlerin hayalleriyle, destanlarıyla, hikâyeleriyle orantılıdır. Ama biz iyi bir uygulamayla 18 yaşındaki gençlerimize milletvekili seçilme hakkı verirken 23 yaşına, 24 yaşına gelmiş gençlerimizi baro yönetimine almamak, baro başkanlığı seçimlerine sokmamak ne kadar adildir bilemiyorum. Bu konuda da ilerleyen maddelerde talebimiz var. Bu kıdem şartını kaldıralım. 18 yaşındaki gençlerimize vermiş olduğumuz milletvekilliği seçilme hakkını baro yönetimlerine seçilme hakkı olarak da tanıyalım diye düşünüyorum.

Yine, gençlerimize, bu mesleğe ilk başlayan avukatlarımıza CMK ücretlerinin yetersiz olduğu söyleniyor. Adli yardımdan bunlara pozitif ayrımcılık yapılmalı diye düşünüyorum. .

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Ben teşekkür ediyorum Sayın Erel.

12’nci madde üzerinde 3 önerge var, önergeleri işleme alıyoruz.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“MADDE 12- 1136 sayılı Kanunun 65 inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki, mesleğin ilk üç yılında baro keseneği alınmaz.””

Hasan Subaşı
Antalya

Ayhan Erel
Aksaray

Gerekçe:

Avukatlık mesleğinin icrası açısından en hassas ve zorlu geçen yıllar mesleğe ilk adım atılan yıllardır. Bu kapsamda, mesleğe yeni başlayan avukatların karşılaşmış oldukları zorlukların giderilmesi amacıyla ilk üç yıl boyunca baro keseneği alınmaması gerekmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) esas numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesinin avukatlık mesleğinin ilk beş yılında baro keseneğinden tamamıyla muaf tutulması şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdullah Koç
Ağrı

Züleyha Gülüm
İstanbul

Ayşe Acar Başaran
Batman

Gerekçe:

Ekonomik sebeplerden ötürü mesleki faaliyetlerin aksamaması ve avukatlık mesleğinin bağımsızlığını sürdürmesi açısından teklif maddesinin öngördüğümüz biçimde değiştirilmesi elzemdir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) esas numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 12’nci maddesiyle 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nun 65’inci maddesinin birinci fıkrasına birinci cümlesinden sonra gelmek üzere eklenen cümledeki “yarı oranında”

ibaresinin “dörtte bir oranında” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

İstanbul

Antalya

İstanbul

Süleyman Bülbül

Tufan Köse

Alpay Antmen

Aydın

Çorum

Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesiyle mesleğe yeni başlayan avukatların baro keseneğinin beş yıl süreyle yarı oranda alınması öngörülmektedir. Mesleğin ilk yıllarında çeşitli ekonomik zorluklar yaşayan avukatların baro kesenek oranının daha da düşürülmesi, maddeyle öngörülen amacın gerçekleşmesine imkân verecektir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

12’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 1136 sayılı Kanunun 66 ncı maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Bir ilde birden fazla baronun bulunması halinde avukat bunlardan birinin levhasına yazılır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Madde üzerinde söz talebi var. Sayın Mustafa Tuncer...

Evet, Sayın Tuncer, buyurun.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Sayın Başkan, kıymetli Komisyon üyeleri, milletvekili arkadaşlarım ve Komisyona katılan kıymetli bürokrat arkadaşlar; hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Baro başkanları teklif görüşülmeye başlarken Meclise geldiğinde bir baro başkanımız -kendisini tanımıyorum, ismini de bilmiyorum- Meclise girmek istediğinde “Ben buraya ne eyleme geldim, ne direnmeye geldim. Ben hukuk fakültesi 1’inci sınıftan itibaren aynı sırada yan yana oturduğumuz, yurtta aynı ranzada altı üstü yattığımız, aynı yemekhanede yemek yediğimiz, etütte birlikte çalıştığımız, bitirdikten sonra beraber staj yapıp meslekte beraber çalıştığımız sınıf arkadaşlarımı, kardeşlerimi görmeye geldim ama maalesef o kardeşlerim beni içeri dahi almıyorlar. Bunu böylece Komisyonunda iletip benim de selamlarımı söylerseniz çok mutlu olurum.” dedi. O selam üzerimde kalsın.

Değerli dostlar, siz bu teklifle baroların arasına siyaseti sokmayı, ayrıştırmayı düşünüyorsunuz ama bu düşünceniz kesinlikle yanlış. Söz konusu avukat ve avukatlık olduğunda avukatlar arasında siyaset olmaz, avukatlar birbirlerine “Şu, şu partiden; bu, bu partiden.” diye bir ayrım ya da ayrımcı gözle bakmaz. Hatta Anadolu’dan gelen Amasya Barosu avukatıyım ve Amasya Barosunda da iki dönem Yönetim Kurulu üyeliği yaptım, milletvekili olmak için Yönetim Kurulu üyeliğinden istifa etmek zorunda kaldım. Anadolu’da baro yönetiminde herhangi bir siyasi parti görüşü hâkim değildir, mesela ben baro yönetimindeyken bizim yönetimimizde AK PARTİ’li arkadaş da vardı, Cumhuriyet Halk Parti’li arkadaş da vardı, MHP’li arkadaş da vardı. Hâlen, bugün, mesela Amasya Barosunda yine AK PARTİ’li kadın kolları il başkanlarımız, kardeşimiz var, Milliyetçi Hareket Partisi İl Başkan Yardımcısı kardeşimiz var, İYİ PARTİ’nin kurucu ilçe başkanı var. Yani bu avukatlar eğer kendi mesleki örgütlenmesi söz konusuysa siyaseti bir tarafa bırakırlar çünkü bizler için önemli olan mesleki dayanışmadır, bizler için önemli olan meslektaş dayanışmasıdır; siyaseti ne olursa olsun bizden bir gün önce mesleğe başlayan bir avukat varsa o bizim için üstattır.

Ayrıca, bu teklife ne olursa olsun her görüşten tüm avukatlar karşı arkadaşlar. Mesela, Amasya’da mesleğe birlikte başladığımız Yönetim Kurulunda da birlikte iki dönem çalıştığımız Milliyetçi Hareket Partisinde üye, partide de çok aktif olan bir arkadaşım -aynı zamanda da 2014 yılında da belediye başkan aday adayı olan Milliyetçi Hareket Partisinden bir kardeşim- sosyal medyada -çok kısa şey yapacağım- “Barolar, kuruluş ve yapıları Anayasa’nın 135’inci maddesinde belirlenmiş kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarıdır. AK PARTİ, çoklu baro düzenlemesiyle yapıyı bozup kendine bağlı ya da yakın barolar hedefleyerek siyasi bir hamle yapmaktadır. Bu değişiklik teklifine tüm barolar karşı çıkıyor, bireysel olarak da iş referandumu gitse avukatların yüzde 90’ından fazlası çoklu baroya ‘hayır’ diyecektir.” diye uzun bir yazı yazmış, hepsiyle vaktinizi almak istemiyorum. Evet, avukatlar açısından durum budur. Bir referandum yapsanız avukatlar arasında ya da bir görüş alsanız avukatların tamamına yakını bu teklife “Hayır.” diyecektir. Ve asıl önemli sorun da bu teklifin altında AK PARTİ’li avukat arkadaşlarımızın da imzası olmasıdır. Bu durum, Meclis arşivlerine, Türkiye Cumhuriyeti tarihine de geçecektir. Kendileri ömür boyu bu utancı taşıyacaktır.

Aslında kanun teklifinin ismi “Avukatlık Kanununda Değişiklik Yapılması Kanunu” ama kanun teklifi maddelerine baktığımızda, ki ben 13’üncü maddede konuşuyorum, o maddeye de baktığımızda disiplin soruşturmasıyla ilgili bir şey ama kanun teklifinde avukatların sorunlarıyla ilgili ya da o sorunların çözümüne dair hiçbir teklif yok. Şimdi, o yüzden ben aslında biraz avukat sorunlarına değinmek istiyorum.

Türkiye’de avukat olabilmek için bir hukuk fakültesinden mezun olduktan sonra, altı ayı adliyede altı ayı da en az beş yıl kıdeme sahip bir avukat yanında toplam bir yıllık staj programını tamamlayarak baroya kaydolmak gerekiyor. Mesleki sorunlarımız ilk defa hukuk fakültelerinde başlıyor. Türkiye’de kimi devlet üniversitesi kimi ise vakıf üniversitesine bağlı olan 133 hukuk fakültesi var. Bu hukuk fakültelerinin toplam öğrenci kontenjanı ise 80 bin civarında, inanılmaz bir sayı, değil mi? Kendi okul yıllarınızı hatırlayın sevgili meslektaşlarım. Türkiye’de Aralık 2019 verilerine göre 127.691 avukat var ve bu sayıya her yıl binlerce yeni avukat ekleniyor.

Avukatların mesleklerini iyi bir şekilde icra edebilmeleri için her şeyden önce hukuk fakültelerinin kontenjanlarının düşürülmesi gerekiyor ama bu teklifte böyle bir şey yok. Birçok fakültenin akademisyen kadrosu ve fiziki koşulları oldukça yetersiz. Fakültelerde iyi bir eğitim verilebilmesi için gerekirse bazı fakültelerin birleştirilmesi hatta gerekiyorsa bazılarının kapatılması gerekiyor ama bu teklifte buna dair de hiçbir şey yok. Misal, staj başlıyor avukatlıkta, staj yaparken hiçbir güvenceniz yok; ücret almıyorsunuz veya çok düşük bir ücretle âdeta genç avukatlar gibi çalıştırılıyorsunuz. Stajyerler Türkiye Barolar Birliğinden kredi alabiliyorlar ama daha sonra bu krediyi faiziyle birlikte geri ödemek zorundalar. Bizim zamanımızda yoktu ama şimdi stajyerlerin zorunlu sağlık sigortası var ancak bunların primleri de düzenli olarak ödenemiyor. Stajyerlerin cebinde –tabiri caizse- yol parası dahi yok. Hâkim ve savcı adayları devletten bugün itibarıyla 6 bin liranın üzerinde maaş alırken, sigortalı mevcutken stajyer avukatların devletten herhangi bir ücret almamalarının, sigortalının olmamasının haksızlık olduğunu düşünüyorum. Kanuna göre avukatlar bir kamu hizmeti icra ediyorlar. O hâlde, avukatların da eğitimleri süresince sigortalı olmaları ve belli bir miktar ücret almaları gerekiyor. Bu arada, avukat adaylarının staja başlayabilmeleri için baroya bir ücret ödemeleri gerekiyor. Aslında Türkiye Büyük Millet Meclisinin görevi, baroları 1, 2, 3, 4 diye numaralandırıp ayırtırmak değil, staja başlama ücreti de dâhil bu sorunlarla ilgili bir şey yapmak olmalı. Stajını bitirip avukatlık yapmaya hak kazanan birinin mesleğe başlayabilmek için bir baroya kaydolması ve avukatlık ruhsatı alması gerekiyor. Bunun için de hem baroya hem de Türkiye Barolar Birliğine hatırı sayılır bir ücret ödemesi gerekiyor. Çoğu yeni meslektaş bu ücreti ödemekte çok büyük zorluklar çekiyor çünkü avukatlar genelde bu toplumda emekçi, gariban, yoksul ailelerden gelen insanlar.

Avukatların ekonomik sorunlarının daha büyükleri ise serbest avukat olarak mesleğe atıldıkları aşamada başlıyor. Serbest avukatlık yapabilmek için bir avukatın bir iş adresinin ve maliye kaydının olması gerekiyor. Zira, genç bir avukat tek kuruluş para kazanmasa dahi ofis giderlerini, BAĞ-KUR primlerini, muhasebeci giderini ve her türlü vergiyi ödemek zorunda. Bu tür giderler ayda en az 2.500-3 bin TL'lik bir gider demek. İstanbul, Ankara, İzmir gibi hayatın daha pahalı olduğu şehirlerde giderler çok daha yüksek. Bir kamu hizmeti icra ettiği varsayılan avukata tamamen bir esnaf muamelesi yapılıyor. Para kazansa da kazanmasa da sigorta primlerini ve vergileri ödemesi bekleniyor. Bu nedenle birçok avukat resmî olarak mesleğe dahi başlayamıyor. Adli yardım hizmeti ile CMK görevlendirmeleri almak için baronun listesine kaydolabiliyor avukatlar. Ancak, aşırı bir hızla artmış olan avukat sayısı nedeniyle bazı şehirlerde bir avukat bir yıl içinde ancak bir adli yardım dosyası, 15-20 tane de CMK dosyası alabiliyor. Her iki görevlendirme karşılığında alınan ücret ise oldukça düşük hatta gülünç seviyede. Üstelik ödemeler, vergiler ve baroya katkı kesintileri yapıldıktan ve uzun aylar geçtikten sonra yapılıyor. Adli yardım ve CMK hizmetlerini veren bir avukat aslında bir kamu hizmeti veriyor ve bunun için bir miktar ücret alıyor ancak bu ücretlerin makul bir düzeye çıkarılması ayrıca, bu hizmetleri veren avukatlara vergi ve BAĞ-KUR prim ödemelerinde indirim yapılması gerekiyor. Bazı avukatlar mesleğe yeni başladıklarında yaşayabilecekleri ekonomik zorluklara çare olarak bir başka avukatın yanında çalışmayı deniyorlar. Genç işçi avukatlar, İstanbul gibi şehirlerde belki 3 bin- 4 bin lira civarında bir ücretle çalışabiliyor. Her türlü işleri âdeti adliyede, koridorlarda koşturan bir emekçi edasıyla yaparken küçük şehirlerde yeni avukatlar başka bir avukatın yanında asgari ücretin altında dahi bir ücretle çalışabiliyorlar. Amasya'da 1.600 liraya çalışan avukatlar var. Siz baroların çoğaltılmasını bırakın arkadaşlar, 1.600 liraya çalışan o avukatın sorununu çözün. Eğer bunu yapamıyorsanız buralarda oturmayalım, hiç birimiz oturmayalım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Tuncer.

MUSTAFA TUNCER (Amasya) – Tamam Sayın Başkan.

Bir ülkede ve ülkemizde devletin sorumluluğunda yaşanan bazı meselelerle baş etmek için sonunda vatandaşın yada sivil toplumun bir şeyler yapması gerekebiliyor. İşte, avukatlarla ilgili durum da böyle. Kaybedecek zaman ve kaybedecek nitelikli avukatımız yok. Bu nedenle bir an önce bu Avukatlık Kanunu Teklifi'ni çekmenizi, Meclisi normal gündemine çevirmenizi talep ediyor, saygılarımı sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Tuncer.

Söz sırası Sayın Suat Özcan'da.

Buyurun Sayın Özcan.

SUAT ÖZCAN (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bu yasa teklifinin Komisyona ve Genel Kurula geliş şekli yıllardır uygulanmakta, aynı şey devam etmekte. Yasaları çıkarmadaki ortaklaşmayan, yeterince tartışılmayan öneri ve görüşlere kapalı, aceleci anlayışla çıkan yasalar ve sürekli anayasal kuruluşların yapısıyla da oynanması nedeniyle birkaç yıl içinde işlevlerini yitirir hâle gelmektedir. Bunun en önemli nedeni, ülkeyi yönetim anlayışındaki bilgi, beceri, deneyim, kültür, geçmişî inkâr, samimiyetsizlik, tekçi antidemokratik anlayıştır. Bu anlayışın ürünü olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinin yetkileri kısıtlanmış, denge ve denetleme mekanizmaları yok edilmiş, denetimsiz bir yürütme organı ve iktidar yaratılmıştır. Cumhurbaşkanı, kararnameler yoluyla Meclisin yasama yetkisine fiilen ortak olmuştur. Yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığı fiilen sona ermiştir. Partili Cumhurbaşkanı, devleti ve milleti temsil etmek yerine belli bir siyasi görüşün temsilcisi hâline gelmiş, bu da denge unsuru olması gereken Cumhurbaşkanlığı makamının denge unsuru olmaktan

çıkmasına yol açmıştır. Tek kişiye Parlamentoyu fesih yetkisi verilmiş, milletin Meclisinin geleceği bir kişinin iki dudağının arasından çıkacak sözcüğe bırakılmıştır. Meclisin bütçe hakkı ve yetkisi fiilen alınmıştır. Aydınları, gazeteci, yazar, asker, akademisyen, işçi ve memurları, daha önce sivil toplum örgütü çalışanlarını ve politikacıları, her gün kendi gibi düşünmeyen ve yaşamayan bir diğerini düşman ilan edip onlara karşı bilenmiş, tehlikeli kitleler yaratan ve sırtını bu kitlelerin cehaletine ve saldırganlık potansiyeline dayayan bir iktidarın niyetine kurban gitmek üzere olan bir hukuk sistemi ve savunma hakkı. Baroların bağımsızlığı hukuk devletleri için hayati bir önem taşır. Mecliste çok sesliliğe, zerresine katlanamayan bir akıl. Koalisyon ve demokrasi arasındaki bağı kopararak tek adam rejimine terfi eden akıl ile baroların ortak dilini kaybetmesi için teklif getirirken barolarda bölünmeyi teşvik eden, yeni düzenleme getiren akıl aynı akıl. Barolarla ilgili yeni düzenlemenin yanlışlığını dile getirmeye, avukatların, baroların seslerini duyurma isteklerine karşı polis barikatı ve şiddet. Bu mu çok seslilik anlayışı? Bu meslek örgütlerini dağıtarak güçten düşürmeye ve politik olarak ele geçirilebilir kılmaya çalışılmaktadır.

Türkiye Barolar Birliğinin etkinliğini kırmak ve özellikle -üç büyük ilin- İstanbul, Ankara, İzmir Barolarını bölmek için getirilen teklifi görüşüyoruz. İddialar, daha demokratik olma ve etkinliği sağlama, rekabeti artırma vesaire görüntüde. Gerçek niyet net bir şekilde ifade edilmemektedir. 2010 ve 2016 Anayasa değişikliklerinde gördük ki özellikle üç büyük baroyu parçalamak, her birinden çok sayıda baro çıkarıp yandaş barolar oluşturmak.

Avukatlık mesleği kamu hizmetidir. Yargının kurucu unsuru olan avukatlık, bağımsız ve yargı görevi yapmayı içermektedir. Kanuna göre, avukatlar, hukukun üstünlüğünü ve insan haklarını savunmakla yükümlü kılınmıştır. Avukatların hukukun üstünlüğünü, insan haklarını savunmakla yükümlü olmaları nedeniyle anılan görevlerini yerin getirmeleri siyaset yapma olarak nitelendirilmektedir ne yazık ki. Oysa siyaset yapmaları kesinlikle yasak olanlara, cumhuriyete, kurucu değerlere, Mustafa Kemal Atatürk'e muhalif olanlara ve siyasal söylemli hakaretlerin ifade özgürlüğü olarak görüldüğüne tanık olunmaktadır.

Avukatlık mesleğinin yerine getirilmesi için baro kaydı zorunludur. Çoklu baro geldiğinde, hiç kuşku olmasın, her siyasi görüş, her inanç ve hatta etnik grup üç büyük kentte kendi barosunu kurmak isteyecektir. Avukatların baroya kaydının zorunlu olması gözetildiğinde, tercih ettiği baroya göre, felsefesi, görüşü, inancı, bağlı olduğu etnisite dolaylı olsa da açıklanmış olacaktır. İfade özgürlüğü, kimi zaman giyim kuşamla, üye olunan tüzel kişilikle, sivil toplum kuruluşlarıyla vesaireyle açıklanabilir; gönüllü olarak yapılması hâlinde ulusal ve evrensel hukukun korunması altındadır, zorlama yapılamaz. Çoklu barolarda, Türkiye pratiğinde görüldüğü üzere, siyasal tercihlerin öne çıkacağını kesin olması ve avukatın da baroya kaydının zorunluluğu karşısında avukatın inancını, felsefi görüşünü açıklamış olacaktır, oysa Anayasa “Her ne sebep ve amaçla olursa olsun kimse, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz.” hükmünü getirmektedir.

Savunma hakkının özdeşleştiği avukatlık mesleği, savunma hakkının kullanıldığı insanlık tarihi kadar eskidir. Savunma hakkı kutsaldır ve herkes içindir. Bunun için, barolar, anayasal niteliği olan kuruluşlardır. İktidarın yargıda kadrolaşma hareketinin işaretlerini verdiği ve keyfi hukuk uygulamalarıyla savunma hakkının kısıtlandığı bu ortamda, avukatların durumu doğrudan bireyin savunma hakkının da kısıtlanması demektir. Savunma makamını temsil eden avukatların yargı baskısıyla pasifize edilmeye ve görevlerini yaptırılamaya dönük bir tercihle karşı karşıya oldukları açıktır. Savunma hakkı herkesi ilgilendirir, bir gün herkese gerekli olabilir. O yüzden, iktidarın “tek adam, çok baro” ideali sadece savunma hakkını değil, hukukçuları değil, 82 milyonu yani herkesi tehdit etmektedir.

Çoğunluğa önem veriyorsanız -özellikle de sayısal çoğunluğa- çoğunluğun karşı çıktığı bu teklifi

geri çekmenizi bekliyor, saygılarla Komisyonu selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Sibel Özdemir’de söz sırası.

Buyurun Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli katılımcılar; ben de sözlerime gerekçeyle başlamak istiyorum.

Burada dikkatimi çeken en temel nokta, baroları 21’inci yüzyıla hazırlamak, daha uyumlu hâle getirmek ve uluslararası hukuka -sizin deyiminizle- entegre etmek. Siz “entegre etmek” kavramından bahsetmişsiniz. Ben de Avrupa Birliği Uyum Komisyonu üyesi olarak Avrupa Birliği yani resmî aday ülkesi olduğumuz ve kurucu üye ülkesi olduğumuz Avrupa Konseyi raporları açısından uluslararası hukuka ne kadar entegreyiz şu durumda, ne kadar değiliz, bundan bahsedeceğim. Ama öncesinde tabii, çok fazla tartışılan Avukatlık Kanunu’nda gerekçeleri de var diyor ki: “Giderek artan avukatların sayısı ve mesleklerini icrasındaki sorunlar.” Ben, hukukçu değilim ama alanım gereği Avrupa Birliği hukuku çalışıyorum ve gerçekten avukatların şu an günümüzdeki bu artan sayıları, sorunları nasıl oldu ve bu sorunlara çözümler neden getirilemedi ve adalet sistemimiz gerçekten ülkenin temel sorun alanı hâline nasıl geldi? Buna öncelikle değinmek istedim. Baktığımız zaman konuşmaların odağında değerli katılımcılar, değerli milletvekilleri; hep partili yeni Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle, partili Cumhurbaşkanının talimatıyla yargı sisteminin vesayet altında olduğu, özellikle yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığının hiçe sayıldığı bir döneme hepimiz şahitlik ediyoruz.

Özellikle, katılımcılıktan uzak –en çok konuşmanın odak noktası- partili Cumhurbaşkanlığı tarafından hazırlanan, toplumda böyle bir talep ve ihtiyacın da olmadığı ve baroların da yapısında ciddi bir değişiklik yapan bu teklif gerçekten en başta yargıya güven noktasında büyük sorun yaratacak. Dün, Sayın Savcımız Rafet Zeybek de bu konuya değindi. Bir oran konusu, ya bu oranı tartışıyor olmamız dahi yargıya güvenin olmadığını gösteriyor zaten. Burada, hepimiz içsel olarak kendimize yargıya “Ne kadar güveniyorum?” diye sordüğümüzda da aslında bu sorunun cevabı da ortaya çıkıyor. Yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığı noktasında da çok ciddi, daha büyük bir tahribat yaratacağına da hepimiz hemfikiriz zaten.

Peki, Avrupa Birliği açısından baktığımızda yani uluslararası hukuka bütünleşme diyorum ben, siz “entegre” kavramını kullanmışsınız gerekçede. Bütünleşme noktasında ne oluyor, bu yasa gerçekten bizi bütünleştirecek mi uluslararası hukuka? Bakın, Avrupa Birliği raporlarına baktığımız zaman son on yılda istisnasız, ısrarla bize uluslararası normlara uygun, bağımsız, tarafsız bir adalet ve yargı sistemi vurgusu, çağrısı yapılıyor.

Yargının daha fazla siyasilşmesinin, bağımlı yapıların oluşmasının –zaten var, şu anda temel sorun- önü daha fazla açılacak. Peki, raporda birkaç noktaya atf yapacak olursam, bakın, diyor ki rapor: “Hükûmetin, Avrupa Birliğine katılım hedefi konusunda yinelediği vaatler, kararlılık maalesef buna uygun tedbirler ve reformlarla desteklenmedi. Avrupa Birliğinin hukukun üstünlüğü, temel haklar, yargı konularında süregelen olumsuz gelişmelerle ilgili duyduğu ciddi endişeler giderilmemiştir.” Peki, bu yasada var mı ya da sizin getirdiğiniz reform paketlerinde bu endişeleri giderecek ne var? Ben sıradan bir rapordan, veriden, indeksten bahsetmiyorum. Resmî aday ülkesi olduğumuz, kurumsal olarak Avrupa Birliğiyle bütünleştiğimiz, Avrupa Birliğinin raporlarından bahsediyorum, diyor ki sayfa 6’da: “Türkiye’deki yargı sistemi alanında daha da ciddi bir gerileme var, özellikle tavsiyeler kabul edilmiyor ve uyulmuyor. Hâkim ve savcılar üzerindeki siyasi baskı devam ediyor. Çok sayıda hâkim ve savcının rızaları dışında yer değiştirmelerine devam ediliyor. Bu durum yargının bağımsızlığı, genel kalitesi

ve etkinliği üzerinde olumsuz etki oluşturmaya devam ediyor. Hâkim ve savcılarının işe alınmasında ve terfisinde nesnel, liyakate dayalı, yeknesak, önceden belirlenmiş kriterlerin bulunmadığına yönelik ve bunlara yönelik de bir tedbir alınmadığını ve çok sayıda hâkim ve savcının mevcut sistem çerçevesinde işe alınması endişeleri arttırıyor.”

Bakın, bu baroları ilgilendiren, çok önemli bir değerlendirme var raporda. Diyor ki rapor: “Hakları ve özgürlükleri korumakla sorumlu kamu kurumlarının parçalı yapısı, bağımsızlıklarının kısıtlı olması ve yargının bağımsız olmaması nedeniyle engellenmektedir.” şimdi, böyle bir durum varken -yani kamu kurumlarının parçalı ve gerçek anlamda bağımsız olmamaları- biz, bu yasayla hukuk sisteminin ve çok önemli bir meslek kamu kurumu olan baroların yapısını parçalıyoruz şu an. Bağımsızlıklarını ortadan kaldırıyoruz ve bu, yeni uluslararası hukuka uyum noktasında Avrupa Birliği raporlarına nasıl yansıyacak? “Demokratik kurum işleyişi ve kamu yönetimi reformu” başlığında sayfa 11’de şunlar söyleniyor, bakın değerli milletvekilleri: “Bu yeni sistem kamu yönetimi ve yargının daha fazla siyasileşmesine yol açmış, Cumhurbaşkanına birçok düzenleyici kamu kurumunun başkanını atama yetkisi vermiştir.” Yine, kurucu üyesi olduğumuz Avrupa Konseyinin çok önemli kurumu olan Venedik Komisyonu, yeni sistemde gücün tek makamda aşırı yoğunlaşmasına karşı güvence sağlayan ve yargının bağımsızlığını temin eden denge, denetleme sisteminin yer almadığını vurgulamış. Bakın, bunlar çok önemli değerlendirmeler. Avrupa Birliği Uyum Komisyonunda, Sayın İsmail Karayel Başkanlığında ben ve Milliyetçi Hareket Partisinden de Arzu Erdem’le heyetler arası görüşmeler yaptığımızda... Bizim en önemli temel sorun alanımız doğal olarak yargı ve adalet sistemi. Önerimiz de fasıl 23 ve 24’ün “yargı” “temel haklar” “adalet” “özgürlükler” başlıklarının açılması ısrarla. Hükümetin de reformlarla bir nevi bir adım atmasının gerektiğinin gerekçesi vardı. Peki, ne diyeceğiz şimdi? Getirilen her bir düzenleme bütün bu iki fasılda da çok önemli ciddi geriye gidişi getirecek. Bir ilerleme olmadığı gibi, ciddi bir geri gidiş de ortaya çıkacak. Bunları özellikle vurgulamak istedim.

Yine, “uluslararası hukuka entegre” kavramını kullanmışsınız. Bakın, komisyonun raporu diyor ki: “Türkiye, mevzuatını Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi...” Tarafı olduğumuz, imzaladığımız bir sözleşme. Yine, “AİHM içtihadına ve mevzuatı bakımından uyumlu değildir.” şimdi, nerede bunlarla uyumlaştıracağınız yasalar, mevzuatlar, düzenlemeler? Bu saatlerimizi bu gereksiz yasaya harcayacağımıza bu mevzuatları uyumlaştırmaya harcasaydık.

Yine, yargının bağımsızlığı, hesap verebilirliği, kalitesi, etkinliği... Birçok madde sıralayabiliriz. Yargının işleyişiyle ilgili yine çok fazla, aşırı önemli, ciddi sorunlar var.

OTURUM BAşKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Toparlayacağım.

Özellikle gerçekten yürütme ve yasamanın kuvvetler ayrılığı ilkesine uyumu noktasında, AİHM içtihatlarının uygulanması noktasında, bizim Anayasa Mahkememizin kararlarının alt mahkeme tarafından uygulanması noktasında ciddi sorunlar var. Bırakın uluslararası hukuka entegre olmayı, kendi hukuk sistemimiz içinde ciddi sorunlar var.

Son olarak şunu söyleyeceğim. Dün Sayın Tiryaki de -Avrupa Birliği açısından baktığım için- Kopenhag Kriterleri vurgusu yaptı. Bu Hükümetin zaten Kopenhag Kriterleri’yle uzaktan yakından bir ilgisi kalmadı ve kendisinden beklenen yapısal uyum yasalarının, mevzuat düzenlemelerinin hiçbirini yapmıyor. Bugün de özellikle son zamanlarda getirilen her bir yasayla bırakın uyum düzenlemesini, ciddi şekilde daha da geriye gidiyoruz.

Kısmi, siyasi kaygılarla yapılan düzenlemelere şahit oluyoruz. Her gün her bir komisyonda bu tür düzenlemeler karşımıza çıkıyor ve Genel Kurul aşamasına gidiyor. İlkesel bir tutum yok, bugün

olduğu gibi. Ne bekliyor Avrupa Birliğinden? İşte “Dönem başkanı ülke değişecek de iyimserdi İspanya, Almanya’nın bakışı iyi de...” Bizim kendi iç yapımız nasıl, biz neler yapıyoruz? Kaç gündür, saatlerce... Bırakın uluslararası hukuku, evrensel hukuku, bütün yasalara aykırı bir düzenlemeyi ya da hukuk açısından sorunlar yaratacak bir düzenlemeyi tartışıyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özdemir.

SİBEL ÖZDEMİR (İstanbul) – Son bir cümle söyleyeceğim.

Genel Kurulda da söylemiştim değerli milletvekilleri, bütün milletvekilleri de burada söyledi, gerçekten, baroları ciddi anlamda ayırtıracak, itaatkâr olmaları, iktidara yakın olmaları, inanç, etnik, bilemiyoruz, bunlar sadece öngörülüyor ama ciddi sorunlar yaratacağı... Yani yasa hazırlanırken yaratacağı kaygıların öngörülmeden hazırlandığını bugün görüyoruz. Ben, doğal olarak, baroların parçalanmasının ötesinde de ciddi sorunlar yaratacağını düşünüyorum.

Ben bir milletvekili olarak, AB alanında çalışan biri olarak bu düzenlemenin tekrar gözden geçirilmesini takdirlerinize sunuyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özdemir.

Şimdi, söz sırası Sayın Gülüstan Kılıç Koçyiğit’te.

Buyurun Sayın Koçyiğit.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Herkese iyi akşamlar diliyorum.

Üç gündüz üç gecedir Anayasa’ya ve uluslararası sözleşmelere aykırı olan bir kanun teklifini, Sağlık Bakanlığı tarafından Meclis pandemi açısından yüksek riskli alan ilan edilmişken ağır pandemi koşullarında görüşmeye devam ediyoruz. Halkın hiçbir yararına olmayan, toplumun hiçbir yararına olmayan ve hiçbir acelesi olmayan bu yasayı bu koşullarda görüşmemizin aslında iktidarın içerisinde olduğu yönetememe krizinin bir yansıması olarak da okuyabiliriz.

Evet, AKP, ülkeyi yönetemiyor; bu, çok açık ve net, bu bugüne dair bir şey de değil. Aslında 7 Haziran 2015 tarihinden beri ülkeyi yönetemiyor ve 7 Haziran 2015 tarihinden beri de sistematik olarak aslında bu ülkedeki temel hak ve özgürlükleri yok ederek iktidarda kalmaya, iktidarda tutunmaya çalışıyor. Bunu nasıl yapıyor? Çok çeşitli yöntemleri var. Artık bunları burada söylemekten gerçekten bıktık ama şunu çok iyi biliyoruz ki bu yönetememe krizinin en nihayetinde vardığı yerin sonucu aslında bir faşizm; evet, bu, çok açık ve net.

Bugün “tek adam rejimi” dediğimiz şeyin kendisi hiçbir demokratik teamülü dikkate almayan, demokratik kitle örgütlerini, toplumu, çoğulcu bir toplum yapısını istemeyen, bütün toplumsal kesimlerin kendisine biat etmesini isteyen tek sesli bir Türkiye yaratmak istiyor, bu çok açık ve net. Şimdi, bu tek sesli Türkiye’nin önünde engeller var, en büyük engel kim? Demokratik kitle örgütleri ve kamu kurumu niteliğindeki meslek örgütleri. Yani barolar, yani Tabipler Birliği, yani mimar ve mühendis odalarının kendisi... Eğer bunları ortadan kaldırırsanız birkaç şeyi başarmış olacaksınız.

Birincisi, siz demokratik topluma karşı bir süreç yürütüyorsunuz ve bu demokratik topluma karşı yürüttüğünüz sürecin eleştirilmesini, bunun karşısında söz söylenmesini istemiyorsunuz. Şimdi, barolar bunu yapmıyorlar işte siz bir açıklama yapıyorsunuz, barolar çıkıyor bir açıklama yapıyor; hukuksuz bir iş yapıyorsunuz, barolar görüş belirtiyor; hukuksuz imar planı çıkarıyorsunuz, ÇED raporları düzenliyorsunuz, doğayı katlediyorsunuz, Salda Gölü’nü ortadan kaldırıyorsunuz, Hasankeyf’i sular altında bırakınız, Karadeniz’de barajlar yapıp bütün dereleri kuruttunuz; e bunun karşısında

odalar rapor hazırlıyorlar alternatif görüşler oluşturuyorlar ve sürece müdahil oluyorlar. E bunlar sizi rahatsız ediyor, niye? Çünkü siz arkanıza aldığınız bir avuç sermayeyle beraber halka sürekli ama sürekli olarak bir manipölasyon yapıyorsunuz. Örneğin dereleri kurutuyorsunuz can suyunu bile derelerden bırakmıyorsunuz, Karadeniz'in o canım derelerini mahvettiniz ama gidip ne diyorsunuz? “Biz istihdam alanı yaratacağız.” diyorsunuz. Oysaki o köylü zaten o ormanda istihdam ediliyor, zaten orada yetiştirdiği hayvansal ürünle yaşamını idame ettiriyor ama sizin politikalarınız sonucunda ne oluyor? Sizin politikalarınız sonucunda, en nihayetinde bu insanlar topraklarından, köylerinden, yaşam alanlarından kopuyorlar ve ne oluyorlar? Ucuz işçi oluyorlar ve ucuz işçi olarak da gidiyorlar şehirlerde sizin o sırtınızı dayadığınız sermaye kesimlerine ücretli kölelik yapmak zorunda kalıyorlar.

Şimdi, bütün bunların karşısında tabii ki direnen bir toplum var. İşte Havva ana diyordu ya: “Devlet kimdir? Devlet benim.” diyordu. Evet, işte siz bu sesi kısmak istiyorsunuz. Aslında devletin kendisi olduğunu fark eden toplumsal hayatı yok etmek istiyorsunuz, devletin kendisi üzerinden varlığının meşrulaştığını gören halkı yok etmek istiyorsunuz ve siz meşruiyetinizi halktan, demokratik bir hukuk sisteminden, evrensel hukuktan değil aslında yasalar eliyle çıkardığınız zordan devşirmek istiyorsunuz. Evet, çünkü artık bir rıza üretemiyorsunuz; rızayı zora dayandırdınız ve 7 Haziran 2015 tarihinden beri de bu rızayı üretmek için başta Kürt sorunu olmak üzere Türkiye'nin en temel sorunlarını manipüle ediyorsunuz, dezenforme ediyorsunuz ve bu sorunları aslında istismar ederek kullanıyorsunuz. Niçin? İktidarda kalmak için.

Bakın, 2013-2015 yılları arasında bu ülkede çözüm ve barış süreci oldu ve bu ülkede herkes umutluydu; Kürt sorunu çözülecekti, insanlar ölmeyecekti, kan akmayacaktı ve bu ülkenin kaynakları bu ülkenin çocuklarının geleceği için bu ülkenin yatırımına dönüşecekti. Ama siz şunu gördünüz; baktınız ki barış sürecinde sizin iktidarınız sallanıyor, siz barış söyleminin arkasında kitleleri konsolide edemiyorsunuz ve sizin politikalarınız kabul görmüyor, o zaman ne dediniz? “Savaş, savaş, savaş!” Ve o gün bugündür de toplumun bütün direnen kesimlerine karşı amansız bir savaş yürütüyorsunuz ve bu savaş da durdurmaya niyetiniz yok. Neden? Çünkü durduğunuz gün iktidardan düştüğünüz gün olacak, durduğunuz gün bu halkın size destek vermediği gün olacak değerli arkadaşlar.

Şimdi, barolara gelecek olursak değerli arkadaşlar, ne diyorsunuz? “Biz baroları demokratikleştireceğiz, barolarda temsilde adalet yok.” diyorsunuz. Çok iyi, kulağa da çok güzel geliyor, gerçekten insanın inanası geliyor ama hiç mi aynaya bakmıyorsunuz? Ya siz şu anda bizim 65 belediyemizin 45'ine kayyum atamış bir Hükûmetsiniz. Siz kim demokrasi kim! Siz kim insan hakları kim! Siz kim seçme seçilme hakkı kim! Siz kim yurttaşlık hakkı kim! Buna dönüp bakıyor musunuz? 45 belediyeye kayyum atayan bir Hükûmetin baroları demokratikleştirme ihtimali olabilir mi? Olamaz. Olsa olsa ne olur biliyor musunuz? Bakın, sizin bu söyleminiz neye benziyor? Saddam Hüseyin diktatördü, o, Amerika'nın bir oyunuydu, Amerika'nın oynucağıydı, İran'a karşı kullanıldı, Kuveyt'in üzerine salındı, halkına yapmadığı zulüm kalmadı ama ne zamanki ABD'nin Orta Doğu'ya girmesi ve Orta Doğu'da savaş çıkarması gerekiyordu, düşman ilan edildi ve ABD ne dedi? “Ben Orta Doğu'ya demokrasi götüreceğim. Irak'ta demokrasi yok.” dedi. Peki Irak'a demokrasi gitti mi? Hayır. Irak, o gündür bugündür kan içinde, gözyaşı içinde inim inim inliyor ama demokrasi götürüyorlardı.

Bütün diktatörlükler, bütün faşist uygulamalara sahip ülkeler kafasının arkasında yeni bir nizam, yeni bir devlet, yeni bir sistem kurmak isteyen herkes, her yapı aslında en demokratik, en ilerici kavramların arkasına sığınır. Örneğin “barış” der ama aslında savaş çıkarır. “Demokrasi” der ama ülkedeki bütün demokratik olanakları, bütün demokratik mekanizmaları yok eder. “İnsan sevgisi” der ama o ülkede kadına yönelik şiddet, çocuğa yönelik şiddet, kadına ve çocuğa yönelik istismar alır başını gider. “En büyük yeşilliği biz yaptık, biz Türkiye'yi yemyeşil yaptık.” der ama bu ülkede

nereye baksanız sadece beton görürsünüz. O ülkede siz bunu, bu ülkeyi Türkiye diye de anlayın ve şu anda yaşadığımız da budur. Bütün kaynaklarımız, bizim ödediğimiz vergiler AKP iktidarı sayesinde bir belediyenin döktüğü öbür belediyenin kaldırdığı kaldırımlara gömülüyor, kaldırımlara. Bu ülkenin çocukları okula gidemiyor, bakın pandemi sürecinde bilgisayarı yok, ders çalışmıyor ama ne yapıyorsunuz? İtibardan tasarruf etmiyorsunuz, bir değil, yüzlerce saray yapıyorsunuz. Sizi taklit eden valileriniz de saraycılar yapıyorlar milyon dolarlara; kendi bütçeleri yetmiyor gidip özel idarelerdeki köy bütçelerine el koyuyorlar ve onlarla saray inşa ediyorlar.

Şimdi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu yasayla ne olacak biliyor musunuz? Cübbelere amblem basacaksınız A barosu, B barosu. Gidecek hâkimin karşısına. Hâkim zaten AKP’li, gençlik kollarından geliyor, hepsi 25-26 yaşında. “A, bu muhalif bir barodan geliyor, bas cezayı.” diyecek. Bir, iki, üç, sonra ne olacak? Ya, müvekkil diyecek ki: “Arkadaşım, o avukata hiç gitme, vallahi onun kazandığı dava yoktur.” Ve o avukat ekmeksiz kalacak. Bu sırada ne olacak? Sizin teşkilatlarınızla çalışan avukatlar basacaklar parayı, artık kutular da yetmeyecek nerede saklayacaklar onu da bilemiyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Koçyiğit, tamamlayalım. Süre doldu.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Sayın Başkan, son, toparlıyorum. Hemen bitireceğim.

Şimdi, bir husus daha var, altını çizmekte fayda var. Örneğin, niçin 2 bin rakamını tercih ettiniz? Niye 3 bin değil, niye 5 bin değil, niye 7 bin değil? Çünkü siz İstanbul Barosunda asgari 2 bin ve küsur oy alıyorsunuz. Ve sizin asıl amacınız İstanbul, Ankara ve İzmir Barolarını bölüp hiçbir zaman elde edemediğiniz o barolara bir alternatif ortaya çıkarmak. İkinci amacınız ne? Son olarak bunu söyleyip bitireyim Sayın Başkan. Hani, Sayın Tayyip Erdoğan hep ne diyordu? “Ya, şimdi ben belediyeye gelmişim ya da kabineye gelmişim. E, arkadaşım ekibimle gelip çalışacağım.” diyordu değil mi? “Ekibimi getireceğim. Şimdi bürokrasi bana ayak bağı oluyor.” diyordu. İyi, eyvallah. Peki, siz nispi temsille baro yönetimlerini birbirine benzemez 7 kişiden oluşturduğunuzda o baro nasıl karar alacak? Şu anda sizin İstanbul ve Ankara Belediye Meclislerindeki yaptığınız uygulamaların aynısı olmayacak mı? Belediye borçlanmak istiyor, sizin belediye meclis üyeleriniz ne diyor? “Yetki yok.” diyor. Ya da halkın yararına bir şey yapmak istiyor. Sizin belediye meclis üyeleriniz “Hayır.” diyor. Niye? Çünkü partizanca düşünüyor halkı düşünmüyor ki. Avukatlarınız da aynısını yapacaklar ve o baro yönetimleri karar alamayacak, avukatların sorununa çözüm oluşturamayacak ve ne yazık ki mesleğin itibarı düşecek, mesleki dezenformasyon artacak ve bu ülkede hukuk tarihi açısından bir garabet yaşanacak diyorum.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Koçyiğit, teşekkürler.

Evet, şimdi söz sırası Sayın Murat Çepni’de.

Buyurun Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Herkese selamlar, merhabalar.

Evet, “Çok para günahsız olmaz.” demişler. Şimdi, AKP iktidara geldiğinde büyük bir ekonomik kriz koşullarında geldi. Aynı zamanda da hem ekonomik büyüme, kalkınma, askerî vesayetle hesaplaşma, bütün güç odaklarıyla hesaplaşma ve demokratik, özgürlükçü imkânların da genişletilmesi vaatleriyle geldi. Dolayısıyla toplumda da büyük bir özlem olduğundan hareketle iktidara geldi. Fakat iktidara gelmesiyle birlikte bir taraftan kendi ekonomik büyüme modelini devreye sokarken bir taraftan da aslında ajandasını uygulamaya çalıştı; dolayısıyla AKP döneminde zenginler büyüdü, Türkiye’de zenginler büyüdü, yoksullar büyüdü, binalar büyüdü, insanlar küçüldü. Evet, AKP döneminde belki

de en tipik olan yanlardan bir tanesi budur. Büyüyen binalar, süper projeler, küçülen insanlar, küçülen demokratik haklar. Evet, yani koşullar böyle olunca AKP'nin attığı her adım doğal olarak işgal ettiği pozisyonundan çok daha fazla tartışma yaratıyor çünkü AKP'nin son dönemi, özellikle son üç beş yılda ortaya koyduğu bütün politikalar, bu suç ittifakının sürgit devamı üzerine kurulu, bütün alınan kararlar, bütün kararnameler ve bütün yasalar bunun üzerine kurulu.

Şimdi, dolayısıyla bu süreç aynı zamanda siyasal olarak da bir cemaatler koalisyonu biçiminde gelişti. Yani AKP, evet, yüzde 1'lik sermayenin iktidarındır çünkü yüzde 1'lik sermayenin iktidarı sarayda somutlanıyor, onun dışındaki yüzde 99'sa açlık ve yoksullukla yan yana. Ama bu siyaset, bir cemaatler koalisyonu biçiminde geliyor. Aynı zamanda bu koalisyon, bütün antidemokratik hangi kurum ve kuruluş varsa, hangi derin organizasyon varsa bu kuruluşun içerisinde. Şimdi, dolayısıyla böylesi bir koalisyon, böylesi bir suç örgütü koalisyonu ancak böylesi yasalarla ayakta kalabilir. Bakın, AKP, demokrasi, eşitlik, özgürlük ve bunların çerçevesinin genişletilmesi talebiyle geldi, buna herhâlde kimsenin bir itirazı olmaz. Fakat bugün bakın, herkesi terörist yaparak yani 6,5 milyon HDP oyu var, bunu en basit hesapla ikiye çarparsanız 15 milyona yakın rakam eder, hepsi terörist; Aleviler, devletin Alevisi olmayanlar terörist; AKP'ye, koalisyona oy vermeyenler, "hayır" diyenler, itiraz edenler, sosyal medyada "tweet" atanlar dahi terörist. Şimdi, dolayısıyla genişletme diye gelen AKP'nin geldiği nokta burası yani yasaları genişletmeyle malul bir AKP pratiği var.

Şimdi, bakın, bu koşullarda tabii ki böylesi bir iktidar şiddet ve zordan başka bir araçla ayakta kalamaz. Yani çünkü bir kez freni patladığında bisikletin pedalı misali, pedalı sürekli çevirmesi gerekir ki düşmesin. O yüzden bu koşullar altında yani biz tabii, genel bir siyasal analiz yapma derdinde değiliz ama yapmadan da elbette olmuyor. Son en yakın açısından baktığımızda bu baro meselesi yani hem Anayasa'ya aykırılığı zaten defaatle ortaya kondu. Fakat AKP bloku yani bu öneriyi getiren arkadaşlarımız buna neden ihtiyaç olduğunu hâlâ üç gündür ortaya koyabilmiş değiller. Ve hâlâ tartışmaların içerisindeki kimi atılan laflar arasından çekip aldıklarımıza baktığımızda bunun rövanşist bir yasa olduğunu, rövanşist bir düzenleme olduğunu görüyoruz. Şimdi, deniyor ki: "İstanbul, İzmir, Ankara Baroları çok kalabalık." Peki, bu kalabalığın sebebi ne? E, siz bu ülkeyi inşaat ekonomisine boğdunuz, tarımı bitirdiniz, hayvancılığı bitirdiniz; Kanal İstanbul gibi İstanbul'a bir İstanbul daha ekliyorsunuz. Yani derdiniz İstanbul'un nüfusunu azaltmak değil, İzmir'in nüfusunu azaltmak değil, tam tersine, yeni rant alanları açarak Anadolu'nun kentlerini, köylerini boşaltıp İstanbul'a yığmaya devam ediyorsunuz. Doğal olarak, siz burada bile meselenin esasından uzaktasınız. Dolayısıyla, gerçek bu ise mesele neye dönüşüyor? Barolar üzerinden yeni bir hegemonya alanı kurmaya çalışıyorsunuz. Evet, bunun bir boyutu bir hegemonya alanıdır ama bir boyutu da iktidarın, şu veya bu düzeyde, şu veya bu biçimde kendisine "hayır" diyen hangi odak varsa onu tümüyle tasfiye etmesidir.

Az önce burada hatibimiz konuşurken "kayyum" kelimesi geçince AKP'li sıralardan hemen bir refleks geldi. Evet, işte gerçek bu, gerçeğimiz bizim kayyum. İşte, AKP saray iktidarı bir kayyum iktidarındır, kayyumdur; barolara da kayyum atıyor, belediyelere de kayyum atıyor, şimdi sosyal medyaya da kayyum atıyor. Yani kayyum iktidarı, sanmayın ki Kürt halkına, HDP belediyelerine yönelik bir siyasi projedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Çepni.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Evet, esas budur ama esas olarak tüm halkların, tüm kurum ve kuruluşların üzerine, tüm demokrasi güçlerinin üzerine atanmış bir kayyumdur. Şimdi, ben şöyle bitireceğim...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Son cümleyi alayım.

MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Başkanım, bir dakika...

Şöyle bitireceğim: Bakın, bugün avukatlar ve avukatların sorunları burada tartışıldı. Bakın, bugün, 2020 senesinde Türkiye’de avukatlar hâlâ adil yargılanma talebiyle ölüm orucundalar. Bakın, Ebru Timtik yüz seksen dört gündür, Aytaç Ünsal yüz elli üç gündür açlık grevinde, ölüm orucunda bugün; herkes sağır ve dilsiz. Yani işte, hukukun temel sorunu budur. Peki, bu insanlar niye açlık grevindeler, niye ölüm orucundalar? Çünkü yargılanma süreçlerinde tümüyle düzmece ve göstermelik bir yargılama gerçekleştirildi; sahte delillerle, sahte ifadelerle arkadaşlarımız onlarca, yüzlerce yıl ceza aldılar. Talepleri kimseden bir lütuf değil, hukuki, adil bir yargılanma talep ediyorlar. İşte siz, böylesi koşullarda... Yani avukatlara dönük çok sayıda operasyon var, çok sayıda. Terörize ediliyor avukatlık kurumu çünkü hak savunusu, özgürlükleri savunma söz konusu olduğunda avukatlar terörize edilerek tasfiye edilmeye çalışılıyor.

Dolayısıyla, buradan tekrar şu çağrıyla yapıyorum: Bakın, adil yargılanma talebi en insani taleptir. Burada hukuki bir tartışma yapacaksak, hukuka dair bir düzenleme yapacaksak, buna buyurun buradan başlayalım. Bakın, öncesinde, Mustafa Koçak yine adil yargılanma talebiyle hayatını kaybetti; görmediniz, duymadınız. Bu arkadaşlarımız, Ebru Timtik, Aytaç Ünsal da yine ölüm orucunun çok kritik aşamalarında. Buyurun buradan başlayalım, yaraları buradan saralım. Yani sarayın bekasının tahkimini buradan ancak tartışırsak yaparız. Yani sarayın tahkimi, demokrasiye karşı geliştirilen bu siyasetle ancak yok olur. Halklarımızın bu konudaki talebi, bizim bu konudaki talebimiz tam olarak budur.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası Sayın Behiç Çelik’te.

Buyurun Sayın Çelik.

BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün belli bir aşamaya kadar ilerlemiş bulunuyoruz. Özellikle bir önceki konuşmamda Anayasa üzerinden gitmiştim, yine Anayasa’ya değinmekte yarar var çünkü bu Avukatlık Yasa Teklifi’nin, Anayasa’da düzenlenmiş olan egemenlikle doğrudan ilişkisinin olduğunu düşünüyorum.

Şunu ifade etmek isterim: Anayasa’nın 6’ncı maddesi egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğunu ifade ediyor ama takip eden 7’nci, 8’inci ve 9’uncu maddeler sırasıyla, yasamanın Türk milletine Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, yürütmenin -Bakanlar Kurulu- fakat bu değiştiği için, 16 Nisan referandumundan sonra- Cumhurbaşkanı tarafından ve yargı yetkisinin de bağımsız mahkemelerce yerine getirileceğini amirdir. Burada, bağımsız mahkemeler yargı yetkisini yerine getirirken iddia makamı ve savunma makamıyla birlikte yargıyı, yargının adaletini tecelli ettirmeye çalışılır. Ancak bir devleti güçlü kılabilmek için yargı erkinin güçlü, adil, tarafsız olmasının yanında, çok iyi yönetilen yani icra erkini çok iyi kullanan, millet yararına kullanan bir mekanizmanın da çalışması lazım; bu da yetmiyor, yasama kalitesinin de olması lazım. Şimdi, bunları alt alta topladığımız zaman böyle bir tablo maalesef gözüküyor. Yani, bütün konuşmacılar da ifade ediyor, ben tekrardan kaçınarak aslında ifade etmek istiyorum: Yoksullaşmanın had safhada olduğu, işsizliğin zirve yaptığı, ne olduğunu bilmediğimiz -enflasyonun maalesef gerçek rakamını açıklayamayan bir TÜİK var- çok yüksek bir enflasyonun olduğu, dış politikada kan kaybına maruz kaldığımız, hatta buna bir de örnek verelim: Yunan Cumhurbaşkanı geçen gün Aydın iline bağlı Eşek Adası’na çıktı, orayı denetledi; şimdi, böyle bir durum var. Libya örneği önümüzde. Suriye’de Amerika Birleşik Devletleri ve Rusya Federasyonu arasında birtakım görüşmeler var, Libya üzerinde de var. Şimdi, arada biz kısırlanmış olabiliriz. Bunun yanında, gelir dağılımında makasın gittikçe açıldığını görüyoruz ve dış ve iç borçlarda görülmemiş bir artışla karşı karşıya kalıyoruz; bu tablo, içeride bir sosyal patlamaya doğru gitmekte olduğumuzu ifade ediyor.

Dış politikaya tekrar dönersek, burada, ben rahmetli İhsan Sabri Çağlayangil'in bir sözünü hatırlıyorum; diyor ki: "Eğer Orta Doğu'da bir yemeğe gittiyseniz ve davetli listesinde isminiz yoksa menüyü gözden geçirin, menüde olabilirsiniz." Türkiye'nin menüye girmemesi lazım arkadaşlar. Bu konuda özellikle icra erkini yani siyasal iktidarı uyarmak boynumuzun borcu.

Bunun yanında, tabii, çoklu baro sistemine geçilmesi yargı erkinin -biraz önce arz etmiş olduğum egemenlikle ilgili- kötü bir sürece sokulması sonucunu doğuracaktır; böyle olduğu takdirde, tabii, adalet tecelli etmeyecek, ciddi sıkıntılar meydana gelecektir. Baro başkanları Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapısından içeriye sokulmadan, onların görüşlerine hiç yer verilmeden ve sadece yandaş birtakım odaklarla görüşülüp böyle bir kanun teklifinin hazırlanmış olmasının gerçekten hukuk devleti için ve Türkiye Cumhuriyeti'nin yargı erki için yüz karası olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu sebeple, biz, öncelikle, vatandaşımızın biraz önce ifade etmiş olduğum devasa, büyük sorunlarına niye çözüm bulmuyoruz? İnsanları rahatlatacak, geçimlerini kolaylaştıracak kararları niçin almıyoruz? Bir önceki konuşmamda ifade ettiğim bütçe kaynaklarını halk yararına niye kullanmıyoruz? Ve işsizlik had safhada artmışken işsizliğe niçin çözüm bulmuyoruz? Ve insanlar geçim darlığı içerisinde kıvranırken, bunun sonucu olarak intiharlar artmışken buna niçin çözüm bulmuyoruz diyorum. O sebeple, egemenlik hakkından dış politikaya ve sosyal politikaya kadar arz etmiş olduğum konuların bizim en öncelikli konularımız olması gerekir. Bağımsızlığımızı ve egemenliğimizi öncelikle koruyacak yasa yapma yönünde çalışmalarımızı yürütmemiz gerekir. Bu palyatif yasama faaliyetleri AK PARTİ'nin aslında bitişini gösteriyor.

Burada son olarak şunu ifade edeyim: Bir Çin atasözü aklıma geldi. Arkadaşlar, işte, bu Avukatlık Yasası Teklifi kanunlaşırsa bu Çin atasözüne hizmet eder mahiyette bir faaliyet yapılmış olacak, o da şudur, diyor ki Çin atasözü: "Bir fakirle bir zengin davalanırsa zengin haklı çıkar; bir zenginle bir zengin davalanırsa hâkimin tayini çıkar; bir fakirle bir fakir davalanırsa adalet tecelli eder." Umarım böyle bir adaleti siz de istemezsiniz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Çelik.

13'üncü madde üzerinde üç adet aynı mahiyette önerge vardır, işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 13'üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran

Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Anayasa'ya ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre	Süleyman Bülbül
İstanbul	Antalya	İstanbul	Aydın
Tufan Köse	Alpay Antmen		
Çorum	Mersin		

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi çoklu baro uygulamasına uyumu öngörmektedir. Çoklu baro sistemi Anayasa'nın 2, 11 ve 135/1'inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

13'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 13'üncü madde kabul edilmiştir.

14'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 1136 sayılı Kanunun 67 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “o yer barosu” ibaresi, “bu tespiti yapan baronun” şeklinde değiştirilmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 14'üncü madde üzerinde söz talebi Sayın Özgür Ceylan'ın.

Buyurun Sayın Ceylan.

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir siyasi parti açısından uzun sayılabilecek bir zaman diliminde ülkeyi yönetme imkânını milletimiz size verdi. AKP olarak on sekiz yıllık iktidar pratiğinizde hep aynı yöntemi uygulama çabası içerisinde oldunuz. Temel stratejiniz şöyle işliyor: Önce eleştir, sonra kamuoyunda tartışmaya aç, itibarsızlaştır ve en sonunda ele geçir.

Örneğin, hatırlar mısınız bilmem ama ilk döneminizde ısrarla YÖK eleştirisi yapıyordunuz, sonrasında hazırladığınız yasalaşması mümkün olmayan YÖK'le ilgili yasa tasarılarında üzerine basa basa “kurumsal özerklik” “akademik özgürlük” “demokratik katılım” gibi kavramları sözcüleriniz Mecliste, yazılı ve görsel medyadaki yandaşlarınız ise medyada sürekli işlediler. Peki, sonra ne oldu da bu kavramlar unutulup YÖK baş tacı yapıldı? Söyleyeyim: Rektör atarken profesör olma şartını bile esnetebilecek güce eriştiğinizde bütün bu kavramları unuttunuz. Tek bir bilimsel yayını uluslararası hakemli dergilerde yayınlanmamış sözde akademisyenlerden rektör atama gücüne kavuşunca partiniz açısından sorun kalmadı. Stratejinizi YÖK konusunda uyguladınız ve başarılı olduktan sonra sustunuz.

Aynı şekilde, yargıyla ilgili süreci de böyle başlattınız, birlikte yol yürüdüğünüz, sonrasında terörist ilan etmek zorunda kaldığınız eski yol arkadaşınızla yüksek yargı ve HSYK'de de aynı taktiği uyguladınız. 2007'de hâkim ve savcıların göreve atama kanununu değiştirip, bir gecede 4.200 hâkim ve savcı atayarak, yerelden üst mahkemelere kadar Türk adalet sistemini bugün terörist olan ortağınızla birlikte âdeta ele geçirdiniz. Sonrasında, 2010 yılı 12 Eylülünde “Yetmez ama evet.” diyenlerin yanına eskiden çok iyi geçindiğiniz terör örgütü liderinin “İmkân olsa mezardakileri bile kaldırarak

referandumda “evet” oyu kullandırmak lazım, ben zannediyorum kalkarlar da.” diyerek destek verdiği 12 Eylül referandumuyla Türk adalet sisteminin üstüne tüy diktiniz. HSYK ve Anayasa Mahkemesinin fişi çekilince yargıyla işiniz bitti sandık, yanılmışız, “Durmak yok, yola devam.” dediniz ve sonrasında Yargıtay ve Danıştayın üye sayıları ile, daire sayılarının artırılması yoluyla orada da bir yol temizliği yaptınız. Bitti mi? Hayır. Açtığınız yeni yoldan Balyoz, Ergenekon, askerî casusluk gibi davalarla Türk Silahlı Kuvvetlerine, sizden olmayan medya mensuplarına, akademisyenlere toplumun geniş kesimlerine korku salan kumpas davalarıyla toplumsal muhalefetin sindirilmesini, etkisizleştirilmesini sağlamaya çalıştınız. Amaç, toplumun bütün kesimlerine tek adamın gücünü kabul ettirmektir. Sonuçları 15 Temmuzdan başlayarak milletimiz için hayırlı olmasa da bu rezaleti ülke olarak yaşadık.

Şimdi de bu yasa teklifiyle yargının en temel sacayaklarından savunmaya diz çöktürerek dikensiz gül bahçesi yaratmak istiyorsunuz. Dün yüksek yargıyı dizayn ederken tarihî sorumluluğumuzun gereğini yaparak uyardık. Yapmayın, sonuçları yurttaşlarımız ve ülkemiz için hayırlı olmaz dedik. Dinletemedik. “Dediğim dedik, çaldığımız düdüğü” dediniz. Cübbesinin önünde düğme arayan yüksek yargıçlar, mevsimlik tarım işçisi gibi saraya çay toplayan üst mahkeme başkanları yarattınız; şimdi de uyarıyoruz: Hukukun, adaletin çanına ot tıkamayın, biz biliyoruz ki saray her davanın savcısı, yargıcı olmak istiyordu bunu başardı; şimdi de her davanın avukatı olmak istiyor. Bu girişimler sonuç vermez, yapmayın. Gelin, bu çoklu baro işinden vazgeçin; milletin gündemine, işsizliğe, yoksulluğa, sıftah yapmadan dükkânını kapatan esnafın sorunlarına, üretmeyen çiftçinin, sanayicinin sorunlarına çözüm bulmaya çalışalım. Bu yasanın milletimize hiçbir faydası yok. Köyde hasadını yapan, oğlunu evlendirecek Hasan amcanın çoklu baro umurunda mı sanıyorsunuz. Onun daha büyük sorunları var, her yıl zarar ediyor, bankaya borcu her gün artıyor, o bunları düşünüyor. Siyasi hırsız ve intikam duygunuzun, aklınızın önüne geçtiğini düşünüyorum. Gelin bu teklifi geri çekin, milletin gerçek gündemine dönelim ve onlar için çalışalım.

Saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi söz sırası Sayın Aydın Özer’de.

Sayın Özer, buyurun.

AYDIN ÖZER (Antalya) – Sayın Başkan, 12 Temmuz 2020 günü saat 16.03’te başlayan ve şu saate kadar devam eden Komisyon görüşmelerinde sağlık koşulları yönünden tüm sorumluluğu aldığınız için sizi, partinizi ve ittifak ortağınızı kutluyorum. Tarihe geçecek bir Komisyon görüşmesine imza attığınız içinse ayrıca kutluyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Komisyon görüşmeleri tarihe geçecek çünkü bu Covid-19’un partizan olmadığını biliyoruz. Yani içimizden biri hastaysa hepimize geçmiş olsun. O zaman tarih şöyle yazacak: “Pandemi döneminde pandeminin yarattığı sorunlara çözüm getirememesine rağmen hiçbir toplumsal gerekçesi yokken baroları çoğaltmak derdine düşen AK PARTİ ve ortağı MHP hiçbir uyarıyı ve öneriyi dinlemeyerek sağlıksız koşullarda topladıkları milletvekillerinin tümüne Covid virüsünün bulaşmasına sebep oldu.” Belki altına şu da eklenir: “Parlamentoda son vekil de corona olana kadar değişik tekliflerle çalışmalarına devam ettiler.”

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu Komisyon görüşmeleri tarihe geçecek çünkü barolarla ilgili bir teklifin tartışılmasına baroların girmesine izin verilmiyor yani tarih şöyle yazacak: “Ülkeye ileri demokrasi getirdiğini söyleyen, her fırsatta ülkede ifade ve basın özgürlüğü var diyerek övünen, isminde bile adalet kelimesini taşıdığı için gururlanan on sekiz yıllık iktidar partisi AKP, ortağı MHP’yle el ele vermesiyle baroları çoğaltmak için getirdiği teklifin Komisyon görüşmelerine teklifin kahramanı

olan baroları almadı.” Ayrıca, bu baro başkanlarını mülteci, milletvekillerini de mülteci taşıyan kayıkçı pozisyonuna düşürdünüz, sizi ayrıca kutluyorum.

Gerçi, şunu da not düşmek gerek: Bugün tarihçiler bile kutuplaştığı için nasıl bir tarih yazılır, adil ve tarafsız, resmî bir tarih yazılır mı bilemeyiz. Ben en azından burada tutanaklara yazılması için bana gönderilen bir mektubu okumak istiyorum: “Değerli milletvekilleri, savunmayı susturmaya ve teslim almaya yönelik girişimleri reddediyoruz, korkmuyoruz, susmuyoruz. Bütün dünyanın Covid-19 küresel salgınıyla boğuştuğu, yurttaşlarımızın can derdine düştüğü, gelecek kaygılarının giderek daha da yoğunlaştığı bir süreçte baroların yapısının ve seçim sisteminin değiştirilmesi tartışmaları gündeme getirilmiştir. Antidemokratik, şeffaflıktan ve çağdaş yasa yapım tekniğinden uzak bir şekilde âdetâ barolardan ve avukatlardan saklanarak, kaçırılarak yapılan yasa çalışmalarında sona yaklaşmıştır.

Anlaşıldığı kadarıyla, özetle çoklu baro ve Türkiye Barolar Birliği delege yapısında değişiklik amaçlanmaktadır. Nispi temsil ve Avukatlık Kanunu’nun 76’ncı, 95’inci ve 110’uncu maddelerdeki olası değişiklik tekliflerine ilişkin itiraz hakkımızı saklı tutuyoruz. Hemen belirtmek gerekir ki yurttaşlarımızın adil yargılanma hakkının, hak arama özgürlüğünün ve savunma hakkının temsilcisi ve güvencesi olan biz avukatların ve meslek örgütümüz baroların öncelikli sorunu bu değildir.

Bilindiği gibi çağdaş, demokratik devletler 3 sacayağı üzerine kurulur. Ana hatlarıyla, parlamentolar yasa çıkarır, yürütme organları yasaların yaşama geçmesini sağlar ve yargı organları da idarenin eylem ve işlemleri üzerinde yargısal denetim yapar. Bu üçlü ilişkide yargı eşitler arası önde gelendir.

Yine, bilindiği gibi yargı organı da üç sacayağı üzerinde kuruludur; iddia, savunma ve karardan oluşan bu üçlü ilişkide yargının tek korucusu, sivil ayağı ve aynı zamanda yargıya, bir anlamıyla da devlete varlık katan, onu meşru kılan savunma ve savunmanın örgütü olan barolardır. Bu anlamda savunma ve barolar, devlet için, yurttaşlar için yaşamsal bir öneme sahiptir. Uzun yıllardır ekonomik ve mesleki sorunları bilerek ve isteyerek hiçbir ciddi kalıcı çözüm üretilmeyen avukatların sorunları katlanılamaz ve taşınamaz bir boyuta gelmiştir.

Avukatlık can çekişmektedir; bu yakıcı gerçeklik karşısında bilimsel ve çağdaş çözümler üretilmesi gerekirken basın özgürlüğü, ifade özgürlüğü, hukukun üstünlüğü, yargı bağımsızlığı gibi temel ölçütlere göre bazı üçüncü dünya ülkelerinin bile gerisine düşmüşken, özgür olmayan ülkeler arasında sayılırken, baskıcı ve otoriter bir rejime sürüklenirken, yargı bağımsızlığı şeklen bile korunamazken, yargıya duyulan güven tarihin dip seviyesine düşmüşken hukuk devletini var eden ve meşru kılan savunmayı susturmaya ve teslim almaya yönelik girişimleri reddediyoruz. Anayasa’nın 135’inci maddesi gereği kamu kurumu niteliğindeki bir meslek örgütü olan baroların bölünmesine ve parçalanmasına yönelik saldırı hem siyasal ve toplumsal ayrıştırmayı derinleştirecek hem kamusal hizmetlerin bölünmesine, parçalanmasına neden olacak hem de hukuk birliğini dağıtacaktır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özer toparlayalım.

AYDIN ÖZER (Antalya) – Toparlıyorum, az kaldı Başkanım.

“Demokratik temsilde adalet ve yönetimde istikrar ilkelerine uygun ve neredeyse ideale yakın baroların yapısının da seçim sistemlerinin değiştirilmesi barolarda etnik, mezhepsel, siyasal ve benzeri ayrışmalara, bölünmelere sebep olacaktır. İdeolojik bölünmenin, etnik parçalanmanın, tarikat ve cemaatlere göre örgütlenmenin kaldırım taşları döşenecektir.

Devlet genel idaresi sistemi içinde, nasıl 2 bin savcı ve yargıcın bir araya gelerek bir HSK kurması; 1 numaralı baroyu, 1 numaralı Adalet Bakanlığının; 2 numaralı baroyu, 2 numaralı Adalet Bakanının denetlemesi; bir kentte 2 vali, 5 cumhuriyet savcısı, 7 belediye başkanı olması düşünülemezse, bir kentte birden fazla baro olması da düşünülemez. Bu aynı zamanda meslek düzeni ve ahlakın da parçalanması

anlamına gelecektir. Siyasal iktidarın acımasız baskısı ve tahakkümü altında olan savcılar ve yargıçlar, siyasal iktidara yakın görüşlere sahip meslektaşlarımızca kurulacak baroların üyesi, meslektaşların talepleri, davaların ve savunmaların karşısında daha yoğun bir baskıyla tahakküm altına alınacaktır. Yurttaşlar giderek adalete ve hukuka ulaşmak için değil, istedikleri sonuca ulaşmak için siyasal iktidara yakın olduğuna inandıkları baroların üyesi meslektaşlarımıza yönelecekler.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özer.

AYDIN ÖZER (Antalya) – Bitmek üzere efendim. Son cümleyi söyleyeyim o zaman efendim.

“Adalet için, demokrasi için, hukuk için, insan hakları için, yurttaşlarımız için, memleketimiz için doğru olan kararı verin ve bu teklifi tarihin çöp sepetine atın. Saygılarımla.

Avukat Polat Balkan Antalya Barosu Başkanı.”

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Yüksel Özkan, buyurun.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sivas Madımak katliamının üzerinden yirmi yedi yıl geçmesine rağmen hâlâ adalet sağlanamamıştır. Hayatını kaybedenleri tekrar saygı ve rahmetle anıyorum. Yine, Erzincan Başbağlar katliamının 27’nci yıl dönümünde hayatını kaybeden yurttaşlarımızı saygı ve rahmetle anıyorum, ruhları şad olsun. Sakarya Hendek’te yaşanan patlamada hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah’tan rahmet, ailelerine başsağlığı, yaralıları da acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, adalet, hak ve hukuku gözetmek ve yerine getirmek, aynı zamanda doğruluk demektir. On yedi yıldır iktidarda olan Adalet ve Kalkınma Partisi en başta adındaki “adalet” kavramını terk etmiştir. Aranızda kaç hukukçu var çok değerli milletvekilleri? Bildiğim kadarıyla bu yasa teklifine 44 avukat milletvekili arkadaşımız imza atmışlardır. Hepinizin bildiği gibi mesleki etik değerler yani kuralları vardır. Bunların bir kısmı yazılı olup yani bu değerleri üniversite eğitimimiz esnasında almaktayız. Ancak bir kısmı ise yazılı olmayıp mesleğimizi icra esnasında mesleki kuruluşlarımızdan öğrendiğimiz mesleki dayanışmada ve hukukun üstünlüğünü savunmada vazgeçilmez, evrensel değerlerdir. Ben bir hukukçu değilim, hekimim; bizim de tıbbi ve ontolojik kurallarımız vardır. Sayın Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan bir hukukçu değil, onun için sizin mesleki, etik kurallarınızı bilmeyebilir. Fakat siz hukukçu milletvekillerinin görevi bu evrensel değerlere sahip çıkmaktır. Sanırım birçoğunuz baro üyesisiniz, bugün milletvekilisiniz fakat her şeyden önce hukukçusunuz. Parçalamak, bölmek istediğiniz bu baroların yarın bir üyesi olarak mesleğinizi icra edeceksiniz.

Çoklu baro sistemine karşı yürüyüşe geçen baro başkanlarına yapılanları tasvip etmemiz mümkün değil. Birkaç gündür Türkiye Büyük Millet Meclisinin kapısının önünde yani milletin kapısının önünde bizim baro başkanlarımız, hepimizin baro başkanları, savunmanın temsilcileri bekletilmektedir. Kendileriyle dün sekiz saat bütün gece sohbet ettik, kendilerinin düşüncelerini aldık. Soruyorum: Herhangi biriniz meslektaşlarınızın yanına gidip de hallerini, hatırlarını sordunuz mu çok değerli milletvekillerim? Kendilerine bir bardak suyu çok gördünüz. İhtiyaçlarını gidermek için gittikleri pastaneye ceza yazdınız. Bu da içinde bulunduğunuz âcizliğin bir göstergesidir. Malumunuz avukatların özlük haklarında çok fazla eksiklikler var. Bizler bugün özlük haklarının iyileştirilmesi için çalışma yapmamız gerekirken tam tersini yapıyoruz; baroları parçalayıp avukatları itibarsızlaşmak için düzenleme yapıyorsunuz. Avukatlara yeşil pasaport vererek onların sesini keseceğinizi hiç zannetmeyin. Baroların ortak çağrısına lütfen kulak verin. Gelin, geç olmadan geçmişteki yanlışlarınızın bir tekrarı olmaması için bu ısrardan vazgeçin. Kur’an’da birçok yerde “Ey akıl sahipleri, akıl edin, aklınızı

kullanın!” ifadeleri geçmektedir. Saraydan talimat şeklindeki düzenlemeler karşısında vicdanınızın kapısını kapatmayınız. Mesleki, etik değerlerinize bu yüce çatı altında, Meclis çatısı altında sahip çıkınız.

Eğitimde adaleti yok ettiniz. Özel okul ve üniversite teşvikleriyle birlikte devlet okullarını ve devlet üniversitelerini işlevsiz hâle getirdiniz. İş ehline verin yani liyakat. Adaletin olmadığı yerde liyakat de olmaz. Liyakate önem vermediniz. Hak edeni değil, yandaşları rektör atadınız. Cumhurbaşkanının en son atadığı 6 rektörün 4’ünün makalesi bile bulunmamaktadır. Üniversitelerimizin dünya sıralamasında İran ve Suudi Arabistan üniversitelerinden sonra geldiğini acaba biliyor musunuz? Kamu personeli seçerken “adalet” kavramını hiçe saydınız. Ülkemizin iyi yetişmiş beyin gücünü, gençlerimizi yurt dışına kaçırdınız. Yandaşların çocuklarını özel kalem müdürü yaptınız, hiç gitmediği görev için maaş ödediniz. Liyakatin olmadığı yerde devlet yönetim sistemi de çöker.

Bakınız, Covid-19 salgın sürecinde -ben bir hekimim- ısrarla tavsiyelerimiz oldu. Bu doğrultuda da il kriz merkezleri oluşturuldu. Bursa’da da tabii ki bu doğrultuda ilk kriz merkezi oluşturuldu. Defalarca Sağlık Bakanına sorduk “Bursa’daki vaka sayısı nedir” diye. Maalesef bu soru öngemimize cevap alamadık. Fakat nereden öğrendik biliyor musunuz çok değerli milletvekilleri? Nasıl bir yönetim anlayışı, sizin takdirinize sunuyoruz. Sayın Büyükşehir Belediye Başkanının medyaya verdiği demeçlerden öğrendik. Bursa Valiliği ya da İl Sağlık Müdürlüğü’nün yapması gerekeni Bursa Büyükşehir Belediye Başkanı mı yapacaktı? Salgın sürecinde şeffaf olmadığınızı eleştiren, konunun uzmanı bilim insanları hakkında soruşturmalar açtınız? Bursa Tabip Odası Covid-19 İzleme Kurulu üyesi Sayın Profesör Doktor Kayıhan Pala’ya açtığınız soruşturma, aslında oluşturduğunuz Bilim Kuruluna da bir gözdağıdır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkan, toparlayabilir miyiz.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) - Özerkliğini ortadan kaldırdığınız üniversitelerimizde coronayla ilgili tüm bilimsel çalışmaları yasakladınız ve Sağlık Bakanlığına bağladınız tüm izinleri. Yani bilime yasak getirdiniz. Canla başla çalışan 1 milyonu aşkın sağlık çalışanını ve hayatını kaybeden onlarca sağlık çalışanını sadece balkonlardan alkışladınız. Her zaman olduğu gibi söz verdiğiniz sağlık çalışanlarına hak ettiğini vermediniz. Covid-19 salgınında vefat eden sağlık çalışanlarının şehit sayılmasına, meslek hastalığı olarak kabul edilmesi önerilerine bile “Hayır.” dediniz. 5 maskeyi dağıtmak için 5 karar değiştirdiniz. Olmadı, beceremediniz.

Sürem herhâlde doldu, hızlı hızlı bitiriyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, toparlayalım.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Toparlıyorum.

Bakın, esnafı âdeta bankaların kucağına ittiniz. “Nefes kredisi.” dediniz, borcu borçla kapatmaya zorladınız esnafı.

Sayın milletvekilleri, parmağındaki alyansı bozdurup gününü kurtarmaya çalışan hiçbir esnafın olduğunu düşünüyor musunuz? Bakın, Bursa’dan Kahveciler Odası Başkanı dün beni aradı, neredeyse ağlamaklı “Benim bir üyem alyansını sattı, gününü bu şekilde kurtarmaya çalışıyor.” dedi. İşte, on sekiz yıllık AK PARTİ iktidarının ülkeyi getirdiği nokta.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, son cümle...

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Hemen bitiriyorum Sayın Başkan, hemen izninizle bitiriyorum.

On sekiz yıllık iktidarınız sonunda başta ekonomi, eğitim, sağlık ve hukuk alanında adaleti yok ettiniz ve mumla aranın hâle getirdiniz. Tüm bu olumsuzluklar yanında istediğiniz çoklu baro sistemi

yani paralel baro adaleti mi sağlayacak? Bağımsız savunma hakkına katkı mı sağlayacak? Toplumsal barışa mı katkı sağlayacak? Hayır.

Özetle; baroların parçalanması ülkenin üniter yapısını sorgulatacak bir dönemi başlatacak.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederim.

YÜKSEL ÖZKAN (Bursa) – Bunu, özellikle iktidarın ortağı MHP’li sayın milletvekillerinin dikkatine sunuyorum. Temsiliyeti bahane göstererek bunu yapmalarına asla, asla alet olmayınız. Vatandaşımızın savunma hakkından elinizi çekiniz.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Erkan Aydın, buyurun.

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Öncelikle 4 Temmuz Cumartesi günü Dünya Sağlık Örgütü dünya genelinde 212.456 yeni koronavirüs vakası bildirdi. Bu rakam coronanın başladığı günden bugüne kadar geçen süredeki en yüksek rakam. Sağlık Bakanı da Türkiye’de de benzer yönde artış olduğunu teyit etti.

Corona bu kadar yaygınlaşmışken, Mecliste bu kadar vaka varken üç dört gündür burada, bu zor koşullarda milletvekillerini -milletvekillerini geçtim- personeli -âdeta yangından mal kaçırmaya- çalıştırmak için çaba sarf eden Başkanlığınızı da kutluyorum, tebrik ediyorum(!)

Gelelim barolarımıza. Baro başkanlarımız önce Anıtkabir’e yürümek istedi, izin vermediniz. Daha sonra, Meclisin önünü -ki burası bir kamusal alan, bir kaldırım- günde onlarca, binlerce insanın geçtiği yeri kapattınız, baro başkanları kendi kimliklerini göstererek dahi giremedi ve orada bizimle birlikte günlerdir sabahlıyorlar. Baro başkanlarımızı buradan direnişlerinden dolayı tebrik ediyorum. Aynı zamanda muhalefet milletvekillerimizi de sabahlara kadar Komisyonunda, daha sonra da çıkıp onların yanında o direnişlerine destek oldukları için onları da tebrik ediyorum.

Kanunun teknik maddelerini üç gündür hukukçu milletvekillerimiz, Komisyon milletvekillerimiz anlattılar; bu kanunun ülkeye hiçbir hayır getirmeyeceğini, ülkedeki sorunların hemen hemen hiçbirini çözmeyeceğini ancak birilerinin gündemi gereği, sizlerin de iradesi dışında saraydan önünüze getirilir, bugün de hep birlikte sanki bu kanun yasalaşınca ülkedeki sorunlar bitecekmiş gibi canhıraş bir şekilde sabahlara kadar mücadele ediyoruz. Aslında ne için mücadele etmemiz gerekirdi? Sizin 2002 yılında “3 Y’yi ortadan kaldıracamız.” diye iktidar olduğunuz, 2001 yılında kurulurken adını “Adalet ve Kalkınma” koyduğunuz ama bugün on sekiz yılda ne adaletin ne de kalkınmanın olduğu bir süreçte 3 Y’den de yasaklar, yolsuzluk ve yoksullukla ilgili sürecin de tam tersine geldiğine şöyle kısa örneklerle bakalım.

Yoksulluk, geldiğimiz süreçte 10 bin dolarlardan 7 bin dolara inen kişi başına düşen millî gelir, 4 kişilik bir ailede açlık sınırı 3 bin lirayı bulmuş, yoksulluk sınırı 9 bin lirayı bulmuş ve insanlar geçinemediği için, faturasını ödeyemediği için, çocuğuna ekmek götüremediği için intihar eder hâle gelmiş. Sizin 3 Y’den biri dönmüş tam tersine.

Yolsuzluğu anlatmaya gerek yok. Ayakkabı kutuları içerisinde eurolar, dolarlar getirenleri âdeta ödül verir gibi Avrupa’nın en güzel şehrine, Prag’a büyükelçi yaptınız, bir yargılamaya -burada bir gensoruda gelip burada yargılanmasına- dahi müsaade etmediniz. Yolsuzlukta da âdeta rekor kırdınız, rekor kırmakla kalmayıp ödüller verdiniz.

Yasalara zaten hiç değinmeyeceğim. En basitinden devletin kaldırımında dahi orada insanların durmasına müsaade etmiyorsunuz. 15 Temmuz darbe girişimi başarılı olsaydı emin olun o darbeciler de orayı o şekilde kapatacaklardı, aynı uygulamayı yapacaklardı ama geldiğimiz durumda sosyal

medya kanunu getiriyorsunuz, insanların oradaki özgürlüklerini yasaklamaya çalışıyorsunuz, fikir özgürlüklerini kısıtlayarak fikirlerini paylaşmayı yasaklamaya çalışıyorsunuz, on sekiz yılda üç Y döndü, dolaştı, herkesi vurdu, sizler gibi bizleri de vuracak.

Kanunun teknik kısımları, bir ilde nasıl birden fazla vali olamayacağı gibi, bir köyde birden fazla muhtar olamayacağı gibi, kaymakam olamayacağı gibi baronun da olmayacağı teknik olarak anlatıldı. Bu sistemi bölerseniz dahi sonunda size de bir hayır getirmeyeceği anlatıldı. Ben o yüzden tarihte yaşamış hem Türk büyüklerinden hem büyük düşünürlerden şöyle kısa bir alıntıyla çok da vakti aşmadan sözlerimi tamamlamak istiyorum: Orhan Gazi'ye sormuşlar “En büyük zulüm nedir?” “Geciken adalet.” demiş, Çiçero'ya sormuşlar “Roma İmparatorluğu nasıl yıkıldı?” “İşi ehline vermedik.” diye yanıt vermiş, Karun'un yanına varıp “Zenginliğin sırrı nedir?” demişler, “Halka avuç açmamaktır.” demiş, IV. Murat'a sormuşlar “Yardıma alışına ne olur?” “Emir almaya da alışır.” demiş, Gorbacov'a “En büyük hatan neydi?” diye sormuşlar “Yanlış hep karşımızdaki de aradık.” demiş, Stalin'e sormuşlar “En büyük korkunuz?” “Sokakta yalnız başıma yürümek.” demiş, Goebbels'e sormuşlar “İktidar nedir?” “Düşman yaratmaktır.” diye cevap vermiş, II. Ramses'e gitmişler, “En büyük piramit hangisidir?” “Kibrimizdir.” demiş, Platon'a sormuşlar: “Devlet nasıl yönetilir?” diye “Ya ilimle ya zulümle.” diye yanıt vermiş. On sekiz yılda geldiğimiz nokta bütün bu düşünürlerin, büyüklerin hepsini bir arada toplamış, bütün bu kıssadan hisse örneklerinin âdeta vücut bulmuş şeklini AKP iktidarında, iktidarınızda maalesef yaşıyoruz. Bizim milletvekilliği dönemimize de bunların hepsine şahit olmak düştü üzülerken ancak şunu söyleyerek sözlerimi bitirmek istiyorum: Ne yaparsanız yapın, nasıl zorlama, baskı yaparsanız yapın elbet bu terse dönecektir ve bugün değiştirmeye çalıştığınız yasalara da gelip sizlerin de ihtiyacı olacağını hatırlayacaksınız diyorum, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi, söz sırası Mahir Polat'ta.

Buyurun Sayın Polat.

MAHİR POLAT (İzmir) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; hepinizi selamlıyorum.

Memleketimizin yeni normal pandemi sonrasındaki en büyük meselesi elbette ki bölünmüş barolar, baroların yapısındaki değişiklik değil. Yurttaşların bizden beklentisi, ülkenin gittikçe kötüleşen ekonomik sorunlarına çare olmamız; esnafın, sanayicinin kayıplarını nasıl tolere edeceklerini, bununla ilgili temel altyapı düzenlemelerinin yapılmasını beklerken biz tek adamın, Barolar Birliği Başkanının bekasını savunacak, onun bekasına yönelik bir yasa yapıyoruz. Yurttaşlar açısından bu ciddi bir hayal kırıklığıdır.

Değerli arkadaşlar, ben uluslararası politik ekonomi uzmanıyım, dış ticaretle uğraşıyorum. Bir ülkenin yurt dışındaki görüntüsü, vitrini hukukudur, adaletidir, yargısıdır. Maalesef, devriktidarınızda ülkenin ne vitrinini koydunuz ne camını ne çerçevesini koydunuz. Bugün sokaktaki bir çocuğa sorsanız “Türkiye’de yargı tarafsız ve bağımsız mıdır?” diye, alacağınız cevap “Hayır.”dır çünkü özellikle 15 Temmuzdan sonra kendi teşkilatlarındaki avukatları savcı ve hâkim atayarak hukukun bağımsızlığını, adaletin bağımsızlığını söylemekten uzak hâle geldiniz. Dolayısıyla, Türkiye’de hukukun üstünlüğü değil, Adalet ve Kalkınma Partisi hukukunun üstünlüğünün geçerli olduğunu herkes bilmektedir.

12 Eylül dönemini aratmayacak bir hukuk garabetiyle karşı karşıyayız. Maalesef, yargı bağımsızlığı o dönemden bile geride. Döneminizde 2010 Anayasa değişikliği ve sonrasında 2017 Anayasa değişikliğiyle daha da geriye gidilerek yargı bağımsızlığı ve yargı organlarının cumhuriyet tarihindeki en kötü duruma sürüklenmesini gördük. Birçok defa stratejik yargı planları açıkladınız, 3’üncüsünü de 2019’da açıkladınız. Açıkladığınız bu yargı reformu sırasında Sayın Erdoğan “Yargı Reformu Strateji

Belgesi hazırlandığında Avrupa Birliği kriterleri elbette gözetilmiş olmakla beraber, asıl, milletimizin demokrasi, insan hakları ve adalet talepleri göz önüne alınmıştır.” diyor. Tabii, hangi demokrasinin, hangi insan haklarının, hangi adalet taleplerinin göz önüne alındığı büyük bir merak konusudur. Devamla, Erdoğan “Adaletin küçüldüğü yerde zulüm büyüyor demektir.” diyor. Cumhurbaşkanı’nın bu sözlerine karşı çıkmak ne mümkün. Adaletin küçüldüğü yerde zulüm büyür, doğru. Cumartesi Anneleri’ne yapılan zulüm büyüdü sevgili arkadaşlar. Kanun hükmünde kararnameyle ihraç edilip de takipsizlik ve beraat alanlara karşı yürütülen zulüm de büyüdü. Adil yargılanma hakları için ölüm orucuna yatar oldu insanlar. Ölüm orucundaki insanlara yapılan zulüm de büyüdü. Bu vesileyle, Komisyonun büyük bir çoğunluğu hukukçulardan oluşuyor, ölüm orucunda olan avukatlar Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal’ın yaşamasını ve onları hatırlamanızı dilerim. “Tweet” attığı için hapse atılanlar, düşünen, konuşan insana zulüm büyüdü. Dayak yiyen “Ölmek istemiyorum!” diyen kadınlara karşı zulüm büyüdü. Kız, erkek demeden çocuk bedenlerine karşı zulüm büyüdü. İşçiye, emekçiye, çiftçiye, emekliye karşı zulüm büyüdü. Ağaca, kuşa, dağa, taşla karşı devriktidarınızda zulüm büyüdü. İktidarınızda “hukuk” “adalet” kavramları çok ama çok küçüldü. İstediginde Anayasa maddelerini istediği zaman uygulayan istediği zaman uygulamayan, temel hak ve özgürlüklere, hukuka çifte standart bakan bir siyasal parti iktidarda. Aynı parti Anayasa’yla en çok oynayan parti olarak tarihte yerini aldı. 2010 yılında yapılan Anayasa değişikliğiyle birlikte HSYK’nın yapısı değiştirildi; hatırlarsınız, FETÖ’nün istediği işlerdi bunlar, hatta FETÖ elebaşının “Ölümlere bile oy kullandırın.” dediği referandum. 2017 referandumuyla tek adamlık, Cumhurbaşkanlığı sistemi kurumsallaştırıldı. Hatırlarsınız “fıfıl durumun yasallaşması” diye yola çıkmıştınız. İşte bu iki durumu, bu iki değişikliği göz önüne alarak bu değişikliği okuduğumuzda, tek adamın, küçük adamını koruma amacı gütmek için, iktidarını devam ettirmek için onun kuklası bir Barolar Birliğine ihtiyacı olduğunu görüyoruz. Yargının halk için en önemli, özgül ağırlığı en çok olan ayağı savunma ayağıydı. Türk yargı sistemine yeniden bir darbe vurulmasıyla burada güdülen amaç, yandaş barolar, siyasal kimliklerine göre ayrılmış barolar ve yanı sıra Barolar Birliği Başkanı’nın hayatını devam ettirmesi.

Değerli arkadaşlar, insan bir kere ihanet edince hep ihanet eder, işte bu Barolar Birliği Başkanı da siz iktidardan gittikten sonra size karşı ilk ihaneti yapacak kişidir. Birçoğunuz hukukçunuz, her hukukçunun son durağı avukatlıktır derler. Yarın belki o kübbeleri siz giyeceksiniz, bu durumu içinize sindirebiliyor musunuz? Çok başlı yönetim olmaz anlayışıyla yola çıkıp tek adamlığı kurumsallaştırdınız. Çoklu baro sistemini nasıl içinize sindireceksiniz?

Değerli arkadaşlar, savunma yürüyor, baro başkanları Meclise girmek istiyor fakat halkın meclisinin bahçesine bile baro başkanlarını alırken maalesef onlara zulüm yaşıyorsunuz. Onları içeri almaya çalışan milletvekili arkadaşlar sizin marifetinizle tartaklanıyor, itekleniyorlar bunları nasıl içinize sindirebiliyorsunuz değerli arkadaşlar. Çağlayan’da 10 bin avukat barışçıl bir protestoyla gelin konuşalım dedi, devletin Anadolu Ajansı bile görmedi. İzmir’de avukatlar basın açıklaması yapmak istediler, onlara zulüm ettiniz. 78 baro gazetelere ilan verdi, derdini anlatmak istedi, cumhuriyetten, hukuk devletinden ve birbirimizden başka hiç kimsemiz yok dedi, görmezden geldiniz. Düzenlenmek istenen savunma mitingi salgın sebebiyle valilikçe iptal edildi, AVM’lerde salgın yok, barolara, avukatlara salgın var, üstüne üstlük bir de gaz bombası var. Farklı görüşte olmalarına rağmen 80 baro başkanı bu teklifin kendilerine sorulmadığını ve teklifin hayata geçirilmesinin yanlış olduğunu söylüyor, direnebiliyor; siz bunu içinize sindirebiliyor musunuz değerli arkadaşlar? Günümüzde vatandaşın istediği avukatı seçme özgürlüğü varken bu teklifle birlikte insanlara bu özgürlüklerini kullandırmayacaksınız çünkü çoklu baro siyasal görüşlere, etnik görüşlere ve inançlara göre ayrılacağından kim iktidardaysa onun barosundaki avukatları insanlar seçmek zorunda kalacaklar.

Değerli arkadaşlar, gelin bu garabet kanunu çekelim, halkın gerçek gündemine, ekonomik gündeme

yoğunlaşalım diyorum, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, teşekkür ediyoruz.

Şimdi Erdal Aydemir.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Herkese iyi akşamlar ya da iyi geceler.

Arkadaşlar bu yasa teklifinin 2011 Aralık ve 2012'nin başı itibarıyla o zaman Barolar Birliğini oluşturan bütün baro başkanlarının da bilgisi dâhilinde FETÖ'ye yakın bir dernek tarafından hazırlandı. Kısaca, FETÖ'nün bir tasarrufu, bir taslağı olduğu iddiasını bir önceki arkadaşlarımız, burada çeşitli partilerin Grup Başkan Vekilleri... Israrla bunu kabul etmediler, delilini istediler. Bunun tanıklığını yapmış kişilerden birisi benim. Şu an yasa teklifi olarak Komisyonunda görüşülen bu taslak, kelime kelime o taslağı, o öneriyi temsil etmese bile FETÖ'nün hazırlamış olduğu o taslağın ruhunu taşıyor. O dönemde baro başkanlığı yapmış bütün baro başkanları da bu işin canlı tanıklarıdır, isterseniz bunu öğrenmek için kendilerine başvurabilirsiniz.

Yine arkadaşlar iki gün önce, Meclis Çankaya Kapısı'nda Kayseri Baro Başkanı, ilk defa gördüm tanımıyorum o da beni tanımıyor ama "Vekil misiniz?" diye sordu, ben de vekilim dedim. Dedi ki: "Özellikle Cumhuriyet İttifakı'nda şu anda Komisyonunda bulunan, geçmişte aynı fakültede, aynı sıralarda oturduğum arkadaşlarıma şunu hatırlat. Vicdanınızı dinleyin, sizler hukukçusunuz, vicdanınızı tek bir kişinin iradesine teslim etmeyin." Dolayısıyla elçiye zeval olmaz, ben de bana iletilen bu bilgiyi şu anda sıralarda oturan avukat arkadaşlarına ve yargı mensuplarına iletmış bulunayım.

Gerçekten, Kayseri Baro Başkanımıza katılıyorum. Bu tasarruf tek kişinin tasarrufu. Bu tasarrufu yapan kişi de maalesef ki hukuku, yargıyı uzaktan yakından anlayabilecek birisi değil. Dolayısıyla işi uzmanları olan hukukçulara, başta da avukatlara ve barolara bırakması gerekirken bir dayatma şeklinde bunu kendi partisinin hukukçularına dayatması da kabul edilebilir bir şey değil.

Bir de şu tartışıldı: "İşte, biz baroları, baro başkanlarını ısrarla davet etmemize rağmen, kimse bu çağrılarımıza uymadı." Bu da doğru değil arkadaşlar. Recep Tayyip Erdoğan Başbakanken -2006 Ağustos ayı sanırım- o zaman da yine barolarla ilgili, zorunlu müdafî ücretlerinin, CMK ücretlerinin ödenmesiyle ilgili tüm Türkiye barolarını ilgilendiren sorunlar yaşandı. Bu sorunların çözülmesiyle ilgili, henüz o zaman derinleşmeyen, devletin derinlerden bihaber yaşayan AKP'nin temsilcisi Recep Tayyip Erdoğan, sadece kendisi de değil arkadaşlar, Boğaz'da bulunan Başbakanlık Ofisi'nde -yanılmıyorsa 48 baro başkanını, o baro başkanları içerisinde bulunan bir kişi de bendim- kendisiyle birlikte dönemin Adalet Bakanı Cemil Çiçek, Başbakan Yardımcısı Mehmet Ali Şahin ve Maliye Bakanı Kemal Unakıtan, bunlarla birlikte 48 baro başkanını oradaki çalışma ofisinde kabul etti ve bütün baro başkanlarını tek tek dinledi, taleplerimiz nelerdir, not etti ve yanındaki bakanlara da bütün baro başkanlarının huzurunda "Hemen bu sorunu, baro başkanlarından da oluşacak, sizin de katılımınızın olduğu bir komisyonla çözün." dedi.

Arkadaşlar, bakın, istenince ne güzel oluyormuş, yapılabiliyormuş. Demek ki bu süreçte bu taslağın görüşülmesinde başta barolar olmak üzere hukuk fakülteleri, hukuk fakültelerinde özellikle bu konuda uzman olmuş olan akademisyenlerin görüşlerine başvurulması gerekirken bundan da ısrarla kaçındınız, yapmadınız.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Erdal Bey, konuşmalarımızı toparlarsak yavaş yavaş...

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Hemen...

Arkadaşlar, bir de baro başkanlarıyla ilgili özellikle yandaş medyada şöyle bir tanımlama yapıldı, bu tanımlamayı kabul etmemiz mümkün değil: Barolara, baro başkanlarına "baron" nitelemesi

yapıldı. Bu nitelemeyi yapan AKP tarafından beslenen 7 bin trolün içinde hukukçusundan tutalım rektörlere, rektörlerden tutalım gazetecilere, gazetecilerden tutalım ekonomistlere kadar AKP beslemeli. Öncelikle bunlara şu çağrıda bulunuyorum: AKP’den önce kimdiniz, neydiniz; ekonomik durumunuz ne; şu anda almış olduğunuz maaşlarınızı açıklayın; kaç tane yönetim kuruluna üyesiniz ki, bu durumda, bu seviyede bu kadar onursuzca yaşam süren sizler baro başkanlarına dil uzatabilmeyi kendinizde hak görebiliyorsunuz? Baro başkanları, seçildikten sonra, tüm emeklerini, tüm zamanlarını mensubu bulunduğu baroya üye olan avukatların sorunlarını gidermek için tüm mesailerini harcarlar. Zamanlarının büyük bir kısmı da bu faaliyetleri doğrultusunda gider. Bu işlerini yaparlarken de asla ve kata herhangi bir ücret de almazlar. Bunu da AKP’nin 7 bin beslemesi trole buradan hatırlatmayı kendi üzerimde bir borç biliyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Hızlıca toparlayalım.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Ayrıca, son bir belirleme yapıp selamlamayı isterim.

Arkadaşlar, ben bu yasa taslağının, barolar yasa taslağının bu şekilde hazırlanıp Adalet Komisyonu ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin Genel Kurulundan AKP tarafından geçirilmesini AKP’liler adına hiç şık bulmadım. Alışkın olduğumuz bir şey vardı: Bütün baro başkanlarına darbe yapıp kayyum atayabilirdiniz, kayyumlarınız da hazırды; bütün illerin başsavcılarını baro başkanı olarak kayyum atayabilirdiniz.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Erdal Bey, toparlayalım lütfen.

ERDAL AYDEMİR (Bingöl) – Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Hasan Özgüneş...

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Arkadaşları selamlıyorum.

Bizler baroları tartışıyoruz, baroların yetkilileri üç gündür Meclisin kapısında bekliyorlar. Şimdi, gelenekçi olduğunu iddia eden Hükümet yetkilileri toplumumuzda var olan misafirperverlik öykülerini bile göz önünde bulunduramıyorlar. Yani bir insanın düşmanı bile kapıya dayansa “Elimde silah yok, benden bir zarar gelmeyecek, sizinle konuşmak istiyorum.” dese inanın ki bizim toplumumuz kapısını açar.

Şimdi, bu kadar katı yaklaşmanın nedeni nedir; demokrasiden mahrum olma zihniyetidir. Demokrasilerde bir kurum üzerinde bir tartışma ya da toplumun herhangi bir kesimi üzerinde bir tartışma yürütülecekse onların görüşü mutlaka alınır, demokratik kitle örgütlerinin görüşü alınır, uzmanların görüşü alınır, muhalefetle bir uzlaşma içerisinde sonuca gidilmeye çalışılır. Çoğunluğun hiçbir kesimini dikkate almadan alacağı kararları, evet, ilkesel olarak belki demokrasinin herhangi bir tarafına sığdırabilirsiniz ama esasa baktığınızda demokratik değildir.

AKP Hükümeti ve destekçisi MHP şunu yaratmak istiyor: Toplumu, bütün toplumu aslında, şeyh-mürit ilişkisi içerisinde ele alıyor. Eğer şeyh bir şey söylemişse müridin şeyhin sözü üzerine bir söz söyleme hakkı yoktur, eğer ağa bir şey söylemişse marabanın bir söz söyleme hakkı yoktur. Değerli arkadaşlar, onun için “Faşizm vardır.” diyoruz, onun için “Diktatörlük vardır.” diyoruz. Dün de söyledik; yasama elinizde, yürütme elinizde, basın elinizde, yargının iki ayağı elinizde tek bir ayak kalmış, onu da yok etmek istiyorsunuz. Bunu bölmek demek hukuku, adaleti, insanlığın değerlerini ortadan kaldırmak demektir.

Bakınız, Sami Selçuk, dönemin Yargıtay Başkanı ne diyordu: “Hukuk vicdan ile cüzdan arasına sıkışmıştır.” Bugün Türkiye toplumunun yüzde 20’sinin altında bir kesim “Hukuk vardır.” diyor. Bunu kim böyle, bu hâle getirdi? Sizler getirdiniz. Yargıyı, iddia makamını esir almışsınız, şimdi savunmayı; yani doğayı savunacak, emekçiyi savunacak, kadını savunacak, çocuğu savunacak, bir bütün toplumu

ve insanlığı savunacak kurumu bölmek istiyorsunuz. Niye bölmek istiyorsunuz çünkü ele geçirme niyetiniz vardır. Peki, ne olacak sonucu? Ben bir fıkrayla anlatayım: 2 vatandaş bir tarla üzerinde şeriat yapmak için imamın yanına gidiyorlar. Biri düşünüyor, ben bu imama bir şey verirsem şeriatı bana verir; baltası var, baltasını götürüyor, diğeri daha zengin, ineğini götürüyor. Ve şeriat gününde balta sahibi bakıyor ki kendisine şeriat verilmiyor. Herhâlde bu imam unutmıştır, “Sayın imam baltanın, ağacı kestiği gibi bu şeriatı kes.” diyor. İmam ne cevap veriyor, biliyor musunuz: “Haklısın delikanlı ama inek baltanın sapını kirletmiştir.” Sizin yaratacağınız barolar baltanın sapını kirletecek barolar olacak. Niçin? Siz MEMUR-SEN’i kurdunuz -arkadaşımız söyledi- on yıl boyunca 40 bin kişiyi geçemedi ama KESK 300 bine yakındı. Ben sendikacılıktan geliyorum EĞİTİM-SEN’in kurucusuyum, KESK’in kuruluşunda katkım vardır. Ne oldu? MEMUR-SEN’e üye olan en iyi yere tayin edilir, müfettiş olur, efendim müdür olur ama EĞİTİM-SEN’li olan KESK’li olan sürgün olur, ihraç edilir, KHK’ye takılır, sakıncalı vatandaş olarak görülür. Dolayısıyla, siz baroyu bölmekle işte vicdan ve cüzdan arasındaki kapıyı iyice açıyorsunuz. Yarın diyeceksiniz... Zaten, bakın, toplumun yüzde 50’sinden fazlası şu an siyasi partiler olarak, kitle olarak size muhaliftir.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Hasan Bey, toparlayın.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Evet, bitiriyorum.

Hepsine ne diyorsunuz? Millî olmayanlar, terörle irtibatla olanlar. Peki, siz yarın diğer baro gruplarına ne diyeceksiniz? “Millî olmayan barolar, terörle ilişkisi olanlar, sakıncalı olanlar.” İşte, siz bu söylemlerle onların ekmeğini, onların geleceğini bitireceksiniz ama kendi yandaşlarınıza yol açacaksınız.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Toparlayın lütfen.

HASAN ÖZGÜNEŞ (Şırnak) – Vatandaş diyecek ki “Ben oraya gidersem hâkim ve savcıyla birlikte beni kurtaracak, onun kesesine para dolduracaklar.” Dolayısıyla, ne hukuk kalmıştır ne demokrasi kalmıştır bu ülkede. Bizim tek görevimiz şudur: Kitlelere, halklarımıza gerçeği anlatmak, AKP’nin gerçek niyetinin demokrasi, hukuk ve toplumsal barış olmadığını, kendi iktidarını kalıcılaştırmak, bir şeyh-mürit topluluğu yaratmak olduğunu anlatmaktır.

Hepinize saygılar.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Evet, Ayhan Altıntaş...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Üniversite hocası olduğum için üniversite eğitiminden biraz bahsetmek istiyorum, oradan da hukuk eğitimine geçiş yapacağım. İlk olarak şu soruyu soralım: Neden ilk 100’e giren üniversitemiz yok? Şimdi, bu konuda söz söylemek için hakkım var mı? On yıl kadar dünyanın çeşitli ülkelerinde, Amerika, Almanya, Japonya ve Avusturalya’da ilk 100’e girmiş, bazen ilk 200’e girmiş üniversitelerde çalıştığım için burada birkaç cümle etmeyi kendimde hak görüyorum. Şimdi, Türkiye’deki üniversiteler nitelik odaklı değil, nicelik odaklı. İnsana yatırım az, binaya yatırım çok.

Rektörlerden başlayalım, rektörler sorumluluk almıyorlar. Ben, bir keresinde üniversitemi temsilen YÖK’e gittim, beklentim şuydu: Üniversite rektörleri YÖK Başkanlığını bayağı sıygaya çekecekler, “Niye bize yetki vermiyorsunuz, niye elimizi kolumuzu bağlıyorsunuz?” diyecekler sanıyordum, tam tersi oldu. Rektörler “Efendim, bunu niye bize soruyorsunuz? YÖK bize talimat versin, biz yapalım.” hepsi bu hava içindeydi. Bu şekilde üniversiteler yönetilmez, dünyada da böyle bir yönetim yok maalesef. Dolayısıyla, bu birinci konu.

Amerika, kapitalist bir ülke ama orada hocalar özgür. Nereden biliyoruz hocaların özgür olduğunu?

Çünkü “Tenure” sistemi var, “Tenure” ne demek, kalıcı iş taahhüdü. Yani, hocayı hiç kimse görevinden atamaz, hocaların işi garantidir. Kapitalist bir ülkede bu sağlanmış, hem eyalet üniversitelerinde hem de vakıf üniversitelerinde. Bunun sebebi nedir? Sebebi özgür düşüncedir. Özgür düşüncenin olmadığı yerde bilimsel gelişme olmaz, iyi üniversiteler de bulunamaz. Dolayısıyla, iyi üniversite sahibi olmak istiyorsak özgür düşüncüyü desteklemeliyiz. Ama şunu da söyleyeyim burada bu kadar hukukçu var yanlış anlaşılmasın, ben demokrasiye çok bağlı bir insanım ama üniversitelerde demokrasi de iyi çalışmaz. Buradan şunu kastediyorum: Siz, bir hocayı profesör yapacaksınız, 5 tane değerlendirme mektubu aldınız, 4 tanesi çok iyi ama 1 tanesinde öyle bir şey söyleniyor ki hocaların yaptığı yanlışları ayan beyan söylüyor örneğin, o zaman siz o hocayı profesör yapmazsınız yani orada “4 olumlu, 1 olumsuz” demezsiniz. Maalesef hukukçularımız -üniversiteden ben bunu biliyorum- bunu böyle yorumlamıyorlar ama dünyada bu böyle değildir; kalite her şeyin üstünde gelir, nitelik, liyakat her şeyin üstünde gelir. Eğitimin niteliğini ölçmek çok zordur çünkü eğitimin sonucu üç beş yıldan önce alınmaz. Maalesef Türkiye’de, bu, çok dejenere edildi. Açılan üniversiteler, bir yıl içinde “Dünyanın şöyle en iyi üniversitesiyiz, böyle en iyi üniversitesiyiz.” diye reklam yapmaya başladılar. Bunu ölçecek bir kriter yok. Üniversitenin en iyi ölçülmesi mezun verdikten sonra, en az üç yıl geçtikten sonradır, ondan önce o üniversiteyi ölçüp tartamazsınız.

Şimdi, biraz hukuk konusuna gelecek olursak, tıp, hukuk, mimarlık ve bazı mühendislikler esasen bir bilim dalı veya program değildir, onlar bir meslek eğitimidir. Meslek eğitimi dediğimiz zaman yani öğrenci bitirdiği zaman kendi başına iş kurabilecek bir imkâna sahiptir, bu, her bilim dalında yoktur. Sosyolojiyi bitirdikten sonra nasıl bir iş kuracaksınız, o bir programdır ama hukuku bitirdikten sonra avukatlık yapabilirsiniz. Mesleki ve profesyonel eğitimi en kolay veren ülkelerden birisi Türkiye’dir maalesef. Yani üniversiteden diplomayı aldıktan sonra neredeyse hemen duvara tabelayı asıp iş yeri açabiliyorsunuz. Bu, dünyada yok arkadaşlar, ayrıca süresi de kısa Türkiye’de. Amerika’da tıp eğitimi dört yıllık lisans eğitiminin üstünedir, bir dört yıl daha sekiz yıldır, hukuk keza öyle, mimarlık en az beş yıldır, beş yıldan az değildir ve bu okullardan mezun olunca mesleğe hemen giremezsiniz, meslek örgütleri kendi standartlarını kendileri belirlerler. Amerika’da yine her eyaletin kendi barosu vardır ve 1 tane barosu vardır, çoklu baro yoktur ama her eyalette farklı baro vardır ve her eyaletin barosu kendi sınavını kendisi yapar, avukatlık demek, baro sınavını geçmek demektir dolayısıyla barolar çok önemlidir. Sonuçta herkes bilir ki mesleğin bir imtiyazı vardır ve bu imtiyaz herkese kolayca verilmez.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ayhan Bey, toparlayabilirsiniz artık yavaş yavaş...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Toparlıyorum.

Bu mesleğe giriş sınavının hükümetle, devletle de bir ilişkisi yoktur. Japonya’da belki barolar için bir merkezî sınav varmış ama bu sınav da mesleğe giriş sınavı değil, bu sınav mesleğe girmek için bir eğitim daha almak imkânını sağlayan bir sınavmış. Dolayısıyla o eğitimi aldıktan sonra tekrar sınava giriyorsunuz.

Şimdi bu yasaya ben iki sebepten karşıyım: Bir: Esastan karşıyım. Çünkü bu, açıkça baroları muhalif gördüğü için Hükümetin bir müdahalesidir; bu esastan. Ama usulden de karşıyım çünkü usul olarak, siz bir kamu tüzel kişiliğine sahip bir kurumu bölüyorsunuz. Ya, kamu tüzel kişiliği farklı farklı bölünmez. Hep örnekler verildi.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Ayhan Bey, rica ediyorum, lütfen...

AYHAN ALTINTAŞ (Ankara) – Tamamlıyorum.

Dolayısıyla bu yasayla bu sorunların hiçbirisi çözülmez, sadece barolar sizin olur. Belki kaleyi fethedersiniz ama yanmış yıkılmış bir kale elde edersiniz, o da kısa vadede zafer gibi görünebilir ama

çocuklarınız, torunlarınız hep kaybeder.

Saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI GÜLAY SAMANCI – Teşekkür ediyoruz.

14’üncü madde üzerinde 3 adet aynı mahiyette önerge vardır, okutup işleme alıyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığı

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 14’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif, devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Diğer önergenin imza sahipleri:

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran

Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Anayasa’ya ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Diğer önergenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan

Rafet Zeybek

Zeynel Emre

İstanbul

Antalya

İstanbul

Süleyman Bülbül

Tufan Köse

Alpay Antmen

Aydın

Çorum

Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi çoklu baro uygulamasına uyumu öngörülmektedir. Çoklu baro sistemi, Anayasa’nın 2, 11 ve 135/1’inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra, anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 14’üncü madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 1136 sayılı Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler ve üçüncü fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Beşbinden fazla avukat bulunan illerde asgari ikibin avukatla bir baro kurulabilir. Kuruluş müracaatında, kuruluş talebini içeren dilekçe ile ikibin avukatın imzasının ve bu avukatların belirlediği

dört kişilik kurucular kurulunun isimlerinin yer aldığı liste Türkiye Barolar Birliğine verilir. Birlik, kuruluş işlemlerini yerine getirmek üzere kurucular kurulunu görevlendirir. Kurucular kurulu en geç altı ay içinde yeni baronun kuruluşunu tamamlar ve Birliğe bildirir. Kuruluşu tamamlanan baronun seçimli ilk olağan genel kurulu, 82 nci madde hükmü uyarınca yapılır. Avukat sayısının ikibinin altına düşmesi halinde Birlik, asgari avukat sayısının altı ay içinde sağlanmasını yazılı olarak ilgili baroya bildirir. Verilen süre içinde eksiklik giderilemezse baronun tüzel kişiliğine Birlik tarafından son verilir ve son verme kararı Birliğin resmi internet sitesinde ilan edilir. Tüzel kişiliği sona eren baroya kayıtlı avukatlar ve stajyerler ilan tarihinden itibaren onbeş gün içinde o ilde bir baro varsa o baroya, birden fazla baro varsa diledikleri baroya kaydolur ve bunların devam eden iş ve işlemleri kaydoldukları baro tarafından yürütülür. Tüzel kişiliği sona eren baronun tasfiye işlemleri son yönetim kurulu tarafından Birliğin denetim ve gözetiminde yapılır ve kalan malvarlığı Birliğe geçer.”

“Aynı ilde yeni bir baronun kurulması halinde Türkiye Barolar Birliği, tüzel kişilik kazanma tarihini esas almak ve birden başlamak suretiyle baroları o ilin adıyla numaralandırır.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 15’inci maddede söz taleplerini değerlendiriyoruz. Sayın Haşim Teoman Sancar.

Buyurun Sayın Sancar.

HAŞİMTEOMANSANCAR (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaklaşık dört günden bu yana sabah dörde kadar bir madde üzerinde bu kadar kalabalık birlikte temas hâlinde koşturuyoruz. Aynı anda bugün AK PARTİ Genel Başkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan “Asker uğurlamasında 10 kişi dahi olsa mahallelere toplayın gidin dedim.” talimatı veriyor. Yani 10 kişinin bir arada durmadığı yerde sabah dörde kadar milletvekiliyle, personeliyle, burada çalışan herkesle hayatınızı riske atacaktır, kendimizi geçtik buradan gidince Anadolu’da çocuğumuzu çocuğumuzu riske atacaktır bu madde hangi vatani, hangi memleketi, hangi maneviyatı ilgilendiriyor? Ben öncelikle bunu sizlerin vicdanına sunuyorum. Eğer buradan gittikten sonra 1 milletvekili dahi çocuğuna çocuğuna, 1 personel dahi, 1 çalışan dahi çocuğuna çocuğuna eğer corona bulaştırırsa sizlere asla hakkımı helal etmiyorum. Bunu bilmenizi isterim. Bu inşallah kayıtlarda olsun. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, keşke sabah dörde kadar coronayı, keşke sabah dörde kadar İstanbul’da beklenen depremi, keşke sabah dörde kadar erozyonları, keşke sabah dörde kadar iş kazalarını konuşsaydık da bu millete, bu memleket, bu yetime, bu öksüze bir fayda sağlasaydık. Ama maalesef yine “Ben yaptım oldu.” zihniyetindesiniz. Yine aynı zamanda söylüyorum: Değerli arkadaşlar, milletvekillerimizin iktidar muhalefet çoğu avukat, çoğu hukukçu kökenli. Anadolu’ya döneceksiniz. Allah aşkına arkadaşlar, siz ne yaptığınızı, baro başkanlarını ne duruma soktuğunuzun farkında mısınız? Denizli’de il protokolünde listede 500’e yakın makam, mevki var. Baro başkanı Denizli’de il protokolünde kaçıncı sırada biliyor musunuz arkadaşlar? O kapıda tekmelettirdiğiniz, içeri sokmadığınız, güneşte gaz sıkıldığınız o baro başkanları Denizli’de 5’inci sırada. Validen, garnizon komutanından, belediye başkanından sonra geliyor. Yani adli yargı mensuplarıyla aynı denkte aynı derecede. Ama siz başsavcıyla, Adalet Komisyonu Başkanıyla, İdare Mahkemesi Başkanıyla denk olan bir makamı maalesef Türkiye’de cumhuriyet tarihine geçecek derecede rezil ettiniz, rüşva ettiniz. Ne için? Çoklu baro... Allah aşkına, değerli Cahit Özkan dün konuşma yapmışsın, dünden beri beni arıyorlar; meslektaşın, biraz önce Müjdat İlhan paylaşım yapıyor. Ya diyorlar ki kapıdakiler: “80 baronun 80’i de bu işe karşı.” Cahit Özkan “Tabii ki Türkiye’deki bütün baroları dinleyeceğiz, dinledik zaten. Aralarından 80 baronun mutabakatla seçtiği 30 baro başkanı Meclise geldi.” diyor, “Biz bunları bütün baro başkanlarımız adına dinledik, kendileri de ifade etti.” diyor, “Hatta baro başkanları bizlerle beraber değişik siyasi parti gruplarını da ziyaret ettiler ve tabii ki bu 30 baro başkanının bizleri ziyaret etmesi özellikle bu paketin

olgunlaşmasında çok önemli katkılar sağladı.” diyor. Allah Allah!, Allah Allah!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Allah’tan korkun.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – “30 baro gelmeseydi inanın bu paket...”

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Allah’tan korkun, kuldan utanın, hiçbiri istemiyor.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Bak, bak değerli arkadaşlar... Bir dakika...

“30 baro gelmeseydi inanın bu paket eksik kalırdı, bu paketin altını önemle onlar çizdi” diyor. (CHP sıralarından gürültüler)

Bir dakika... Bir dakika... Arkadaşlar, müsaade edin, kendi partiniz konuşuyor.

Ben size Baro Başkanını anlatıyorum, diyor ki Cahit Özkan’a “Sayın Cahit Özkan ben senin hemşehrini, dört gündür 40 derece sıcakta susuz oturuyorum, gidecek tuvalet bulamıyorum.” Madem hemşehrini çok seviyordun, dört gündür niye gelmedin kapının önüne, niye ziyaret etmedin hemşehrini? Tabii edemezsin, etmek için cevap vermek lazım. Bugün Baro Başkanı -Sayın Cahit Özkan’ın konuşma tutanağını altına koymuş- “Sayın Vekil Cahit Özkan doğruyu söyleyin, biz geldik ve bu teklifi çekin.” dedik, “Bir taslak vermedik.” ve “Siz henüz bu metin bizim bile önümüzde yok.” dediniz, “Ne desteği yahu, ne önerisi” diyor. Bu, size gelen Baro Başkanının beyanı. Adam paylaşmış, Baro Başkanı yani değerli arkadaşlar, bakın şu “Ben yaptım oldu.”culuğunuzdan vazgeçin, Allah rızası için! Bugün, burada baroyla ilgili pazartesi çoklu olsa ne olur, tekli olsa ne olur. Yalnız siz hukuku, bu memlekette inanılır, güvenilir... Artık Allah rızası için “Bu hâkim ne karar verirse vicdani vermiştir.” diyecek çalışmalar yapın, bırakın avukatları.

Avukatların duruşmasında hangi baro başkanı bugüne kadar davasını etkilemiştir? Siz bugüne kadar, cumhuriyetin kuruluşundan bu yana hangi baro başkanının duruşmaya adaleti engellemek adına bir müdahale ettiğini duydunuz? Siz bugüne kadar baro başkanından davacı olan bir davalı, bir müşteki gördünüz mü? Arkadaşlar, şu saatte yaptığınız var ya, sizin içinize sığıyor mu bilmiyorum...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Sancar.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – ... ama toplum vicdanına, toplum ahlakına sığmıyor.

En son şunu söylemek istiyorum değerli arkadaşlar: Sayın Cumhurbaşkanı “10 kişilik asker uğurlamasını dahi dağıtın dedim.” diyor. Evet, Sayın Cumhurbaşkanı, Sayın AKP Genel Başkanı sen önce buradaki “Ben yaptım oldu.” zihniyetini dağıt. Şuraya bir demokrasi getir, de ki “Ben bu işi kaldırdım, böyle bir şey yok arkadaşlar, 80 baro başkanından, yüz binlerce avukattan özür diliyorum. Ben bunu eyleyle, ekime, kasıma bırakıyorum. Toplansın bütün avukatlar, kendi haklarını kendileri anlatsınlar, çoklu mu olacak, tekli mi olacak, beşli mi olacak kendileri karar versinler.” Ama şunu anlıyorum...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Sancar.

HAŞİM TEOMAN SANCAR (Denizli) – Çok özür diliyorum, tamamlıyorum.

Sabahın dördüne kadar bu panik, bu endişe varsa “Yolcudur Abbas, bağlasan durmaz!”

Sizlere hayırlı yolculuklar, selam, saygılar.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Bedri Serter.

Buyurun Sayın Serter.

ÖZKAN YALIM (Uşak) – Cahit, güle güle Cahit.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada oturan herkes, ben, siz, hepimiz; işte bu kitapçık sayesinde, Anayasa sayesinde buradayız. Bu Anayasa ki sizleri de bizleri de bu çatı altına getirdi. Bu Anayasa ki tüm toplumun barışına, huzuruna, birlikteliğine hizmet etmek için oluşturulan temel bir toplum sözleşmesidir. İşte biz bugün bu Anayasa'nın temel maddelerinden birini konuşuyoruz. Hakkın, hukukun ve adaletin temel sağlayıcılarından biri olan kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşunu, baroları konuşuyoruz. Anayasa'mızın 135'inci maddesi ortadayken ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına anayasal güvence verip varlık nedenlerini ortaya koyarken biz bugün neyi konuşuyoruz? Barolarla ilgili sizi rahatsız eden nedir? Temel soru bu diye düşünmekteyim. Peki, kapıdaki baro başkanlarımızı, Türkiye'nin her yerinden gelip Ankara sokaklarını dolduran avukatlarımızı rahatsız eden acaba nedir? Hiç sordunuz mu kendinize. Şöyle ifade edeyim: Siz elinizde olan bir iktidar gücüyle Avukatlık Kanunu'nu değiştirip baroları bölmek istiyorsunuz, onlar da "Savunmayı susturamayacaksınız, bizi bölemeyeceksiniz." diyorlar. Peki, burada en önemli eksik ne? Böylesi bir kanun teklifinin esas muhataplarıyla, işin uzmanlarıyla ve her partiden hukukçu milletvekilleriyle hazırlanmamış olması, öyle değil mi sayın milletvekilleri? Siz görmek, duymak istemerseniz de demokratik seçimlerle göreve gelen baro başkanları ve yönetimleri yani Türkiye Barolar Birliğinin varlık sebebi olan barolar burada olmalıydı ama gerçek özne onlar da değil. Gerçek öznenin barolar değil; etnik, dinî ve siyasi inancına göre bölmeye ve ötekileştirmeye çalıştığınız toplum olduğuna görmek zor değil. Ama hepimiz farkındayız ve görüyoruz ki bu yolun sonunda hukuk devletine olan inanç tamamen ortadan kalkarsa "Senin baron, benim barom" anlayışı yerleşirse, adil bir şekilde hak aramanın önüne geçilirse o toplumda halkın devletine güveni kalmaz. Daha önemlisi, yurttaşların yarısına güveni kalmaz yani ekmeği için hep kaygılanır. Peki, ekmeğini tehdit eden bir unsurla karşılaşan esnaf, adil bir hukuk sistemi göremezse ne yapar? Size bu soruyu soruyorum. Peki, bir ülkede adil yargılamanın olmadığını, ayrıştırma ve ötekileştirme üzerine kurulu bir hukuksuzluk sisteminin meşru kılınmaya çalışıldığını gören yabancı yatırımcılar ne yapar? Sizi bu soruyla baş başa bırakmak istiyorum. Bu soruların cevaplarını hepimiz biliyorken biz de sizi her gün "Uçuruma gidiyoruz." diye uyarırken siz ne yapmak istiyorsunuz sayın milletvekillerim? Cumhuriyetin kurduğu hukuk sistemi ve ilkelerini yok etmeye, baroların özerkliğini ortadan kaldırmaya çalışıyorsunuz. "Hukuka siyaset karışmasın." diyen ve bağımsız bir hukuk sistemini ayakta tutmaya çalışan adalet dünyasının aydın insanların, yarının avukatlarının bugüne ve geleceğe dair kalan umutlarını da yok etmeye çalışıyorsunuz. Onların bağımsızlıklarının sembolü olan kübbelerine düğme mi diktirtmek istiyorsunuz? "Türkiye Cumhuriyeti bir hukuk devletidir." diye bugüne kadar kendimize şiar edindiğimiz bir temel gerçeği siz yine temelinden sarsmak için mi çabalıyorsunuz? Her ne yapıyorsanız, değil tünelin sonundaki ışığı görmek, neredeyse karanlığı büyütme için yapılıyor gibi geliyor. Boşuna "Hak, hukuk, adalet." demiyoruz. Ülkede "Senin hâkimin, benim savcım." noktasına getirdiğiniz ve "kendinize göre hukuk" kavramını yerleştirmeye çalıştığı bir ortam varken her gün resmen ayrı bir savaş cephesi açıyorsunuz. Ülke vatandaşlarının yüzde 96'sının temsil edildiği bu çatı altında iktidar gücünüzü kullanarak zorlama kanunlar yapıyorsunuz. Üstelik, esas uzlaşıyla yasaların yapılması gereken tek yer bu yüce Meclistir. Siz eşitliğin, adaletin, mülkün, vatandaşların hak ve özgürlüklerin temelini nerede sarstınız biliyor musunuz? Kuvvetler ayrılığını yok edip, parlamenter sistemi ortadan kaldırıp tek adam rejimini getirdiğiniz noktada. Güzel ülkemizin bugün tek adamın ağzından çıkan kanunlara mahkûm edildiğini, Türkiye Cumhuriyeti'nin en temel kurumlarının tek adamın kendi kudretini pekiştirebilmesi için aracı hâline getirildiğini görmek inanın bana acı veriyor ama daha önemlisi, toplumun huzurunu her geçen gün yok ediyorsunuz.

Sizi biraz geçmişe götüreyim: 2002 yılında iktidara geldiğinizde, temel insan haklarını sahiplenerek koruyacağınızı, hukukun üstünlüğünü temel alacağınızı söylediniz. Aralık 2004'te "Avrupa Birliğine üyelik müzakerelerini başlattık." diyerek gündüz gözüyle Ankara'nın meydanlarında havai fişekler

attınız.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Serter, toparlayabilir miyiz.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Toparlayacağım Başkanım.

Kadın-erkek eşitliğini savunuyorsunuz, bakın, kadınlarımızın sayısını her geçen gün yerle bir ettiniz. Bugünse geldiğimiz noktaya bakın, vatandaşından, avukatından, sivil toplum örgütlerinden korkan, kendini saray yönetiminin gönül kurullarına teslim eden, çoğulcu demokrasinin neredeyse son kalan zerrelere de ortadan kaldırmak için son hız çaba sarf eden, Avrupa Birliğinin üyeliğini geçtim, temel demokratik değerlerini yok sayan, adında “kadın” geçen bakanlıktan “kadın” adını kaldıran, üzerine de döneminde kadın cinayetlerinin tavan yaptığı bir iktidar hâline geldiniz. Artık, gözünüz o kadar karardı ki bile isteye öncü olduğunuz uluslararası bir sözleşmeden, kadınların canını koruyan “Avrupa Konseyinin İstanbul Sözleşmesi”nden çekiliriz.” bile diyorsunuz. Demokrasi naraları boşuna atıldı yani bugüne kadar ama en önemlisi de bugün olduğu gibi, adaletin bağımsızlığını, tarafsızlığını ve şeffaflığını ortadan kaldırılmak için toplumun gözünün içine baka baka attığınız antidemokratik adımlar. Geldiğimiz noktayı özetleyen bir tablo sunayım size isterseniz: Bağımsız bir düşünce kurulu olan Dünya Adalet Projesi tarafından hazırlanan ve adı “2020 Ülkelerde Hukukun Üstünlüğü” olan bir rapora göre 128 ülke arasından 107’inci sıradayız. Bu da tek adamın rejiminin, adaletin ve hukukun üstünlüğünün önünde nasıl bir engel teşkil ettiğini ortaya koyuyor. Ayrıca, iktidarın Türkiye’ye dayattığı acayip başkanlık sisteminin, Türkiye’yi temel insan haklarından ne kadar uzaklaştırdığının da göstergesi olduğunu düşünüyorum.

Sadece ülkemizde değil dünyada da yoksulluğu, eşitsizliği ve dolayısıyla demokrasiyi çok zedeleyeceği ortada olan bir pandemi süreci yaşadık, yaşıyoruz. Bu süreç öncesinde zaten demokrasiye dair sıralamalarda yarı otoriter sistemin yönettiği bir Türkiye’nin çoğulcu ve sivil özgürlük noktasında karnesinin zayıf olduğunu biliyorken bir de bağımsız ve tarafsız hukuk sisteminin temeli olan baroların tartışma noktası hâline gelmesi düşündürücüdür hatta bu ortamda.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Serter, tamamlayalım.

BEDRİ SERTER (İzmir) – Bitiriyorum hemen Başkanım.

Türkiye’nin küresel çapta görüntüsü buyken, siz burada, sizinle aynı şartlarda seçilmiş diğer siyasi partilerin milletvekilleriyle uzlaşmaksızın çıkarmaya çalıştığınız kanunlarla, Türkiye’nin hukuk ve güvenlik sistemini kendi amaçlarınıza göre değiştirmeye çalışıyorsunuz. Bütün bunların sonunda sarayın kurmak istediği hâkimiyete karşı hatırlatmak isterim ki egemenlik kayıtsız şartsız millete aittir ve çoğulculuğu, toplumsal uzlaşmayı, hak arama özgürlüğünü, temel hak ve özgürlükleri ve demokrasiden kalan son kırıntıları yok etmek isteyenlere halk gerçek bir karşılığı mutlaka seçimlerde verecektir. Unutulmasın ki adaletin bir gün herkese lazım olacağı, bugün için, bunun için hepinizi ben, sen demeden bu salondan yeniden biz olarak çıkmaya davet ediyorum.

Saygılarımla.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Serter.

Sayın Kamil Okyay Sındır.

Buyurun Sayın Sındır.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, şimdi, ben hemen bir soruyla başlamak istiyorum. Aslında sorudan ziyade bir şeyi hatırlatmak istiyorum. 2015 yılı, o dönem Cumhurbaşkanı Gül, 1 Mayıs gösterileri esnasında Ankara Emniyet Müdürünü arayarak “O barikatı kaldırın.” diyor. Bunun üzerine dönemin Başbakanı

Recep Tayyip Erdoğan “Devlette iki başlılık olmaz, Cumhurbaşkanı yönetime müdahale edemez.” diyor.

Değerli arkadaşlar, Anayasa’nın 3’üncü maddesinde “Türkiye devleti ve milletiyle bölünmez bütündür.” deniyor ve üniter devleti tanımlıyor.. Aslında bu tek devlet ilkesine ve bu ilkenin de idari yapıda yansımaları olan Anayasa’nın 123’üncü ve devamı maddelerine, özellikle 126’ncı madde hükmüne bu yaptığınız düzenleme tamamen aykırı. “Üniter devleti, devletin unsurlarında ve organlarında teklik özelliğiyle tanımlayabiliyoruz.” diyor, çeşitli yayın organları. Tabii, Anayasa’nın 135’inci maddesi de kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarını tanımlarken bunun ilk fıkrasının son ifadesi “kamu tüzel kişilikleridir.” der. Dolayısıyla barolar ve korkarım, daha sonra Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği, Türk Tabipleri Birliği gibi, Türk Eczacıları Birliği gibi, Türk Dişhekimleri Birliği gibi, Türk Veteriner Hekimleri Birliği gibi meslek kuruluşları da hatta diğer esnaf sanatkar odaları gibi, sanayi odaları gibi meslek kuruluşları da bu kamu tüzel kişilikleri ve üniter devletin tanımındaki devlet unsurları ve organlarındaki teklik özelliği yok sayılarak çoklaştırılacak.

Şimdi, aslında şu şeye bir kere karşıyım: Çoklu baro. Aslında çoklu baro, sanki biraz da bir kabullenişlik, biraz da olumlaştırma gibi bir anlam taşıyor. Hayır. Bölünmüş baro hatta bölünmüş savunma, parçalanmış savunma, parçalanmış baro ifadesinin bu yapılan işleme daha uygun olduğunu düşünüyorum açıkçası.

Bakın, 2009 seçimleri öncesinde ki AK PARTİ’den çeşitli, hatta bakanlık düzeyinde görev yapmış bazı milletvekili arkadaşlarımızla daha önce birkaç kez görüştüğümde... Örneğin, İzmir’de ilçeleri alamıyorsunuz ya, hani 30 ilçe var, hiçbiri sizde değildi ya 1’i, Bayındır sizdeydi o dönem. “Ne yapalım, alalım bazı ilçeleri.” dediniz, böldünüz. Bornova’dan ayırdınız mahalleleri, Karşıyaka’dan ayırdınız. “Burası da Bayraklı, burayı alırsız biz.” dediniz, alamadınız. Konak’tan ayırdınız Karabağlar’ı, böldünüz “Burayı alırsız.” dediniz, alamadınız. Ne kadar bölmeye çalıştıysanız bunu yapamadınız. Yine diyorsunuz ya “Siyasallaşma var, siyasallaşılıyor barolar, bundan kurtaralım.” Siyasallaşmadan kurtaralım derken aslında daha çok siyasallaştırıyorsunuz.

Şimdi, şu bölünme meselesi aslında benim aklıma biraz da başka şeyleri de getiriyor. Devletimiz birdir, tekdir çok şükür ve genel seçimler olur, partilerden bir tanesi iktidar olur, diğerleri muhalefette kalır. Buradan muhalefette kalan partilere sanki “Alın size de küçük küçük devletçikler, siz de gidin kendi devletçiklerinizde kendi iktidarlarınızı kurun.” demekle aynı anlama gelmekten başka bir sonuç çıkmaz bu yapmak istediğiniz düzenlemeden değerli arkadaşlar.

Şimdi, bu siyasallaşma konusunda... Bakın, milletvekili olmak isteyen bir hâkim, savcı ne yapmak zorunda? İstifa etmek zorunda görevinden, ayrılmak zorunda bir kamu çalışanı olarak. Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları da aynı ya da belediye başkanı olmak istiyorsa veya siyasal bir seçime katılmak istiyorsa. Peki, sonra aday gösterilemezse veya seçilemezse görevine geri dönebiliyor mu? Dönemiyor. Neden? Çünkü artık siyasi kimliğini ortaya koymuş. Ama siz ne yaptınız bu ülkede? AK PARTİ il başkanlığı, ilçe başkanlığı yönetimlerinde, yönetim organlarında, milletvekili adaylığı, belediye başkanlığı adaylığı da yapmış onlarca, yüzlerce avukatı getirdiniz; hâkim, savcı yaptınız. Şimdi, avukatlara diyorsunuz ki “Barolar siyasallaşamaz.” Ama hâkim ve savcıları kendi siyasal anlayışımızdan üreterek göreve aldınız. Şimdi zaten ruhuna aykırı bir işlem yaptınız, maalesef bu da sizin yaptığınız, becerdiğiniz şeylerden bir tanesi.

Geçenlerde Dokuz Eylül Üniversitesinde sağlık çalışanları eylem yaptılar; “Sayın Bakan ek ödeme yapılacağını açıklamıştı, üniversite bundan yüzde 20 kesinti yaptı, ek ödemelerimizi istiyoruz.” dediler. “Biz istemedik, siz vereceğiz dediniz, niye vermiyorsunuz?” diye eylem yaptılar. Bir milletvekili olarak gittim oraya, bir başka milletvekili arkadaşımız daha vardı, Tacettin Bayır Vekilimiz de oradaydı.

Bu eyleme bir şekilde Mahir Polat Vekilimiz de katıldı ve hatta bir açıklama yaptı. Bunu ağır gören Başhekim, bir kamu çalışanı yanına AK PARTİ İlçe Başkanı ile MHP İlçe Başkanını alıp, gidip bizim Belediye Başkanlığımızın önünde basın açıklaması yaptı. Şimdi, kamu kurumu görevlisi siyasi partilerle ortak bir basın açıklaması yapabilir mi? Yapamaz, suçtur; buradan da cumhuriyet savcılarını göreve çağırıyorum. Peki, buna bir itirazınız oldu mu, kamu siyasallaşabilir mi? Siyasallaşamaz. Buna bir itiraz yok, olur mu? Olmaz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Sındır, toparlayalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Toparlayacağım Sayın Başkan.

Şimdi, baroları bölüyoruz, bölüyorsunuz; İstanbul’da 3, 5, 8 neyse, kaç tane baro olacaksa. Şimdi, size şu soruyu sormak istiyorum: Bölünmüş barolar, her baro için söylüyorum. Hani AK PARTİ’li bir vekil arkadaşımız -Bülent Turan Bey miydi, Mehmet Muş muydu hatırlamıyorum, belki isim vermek doğru olmaz ama- “Ben, o ayrılan baroya girerim, katılırım.” falan demişti ya.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bülent Turan.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Sayın Bülent Turan, evet. Peki soruyorum: Sayın Bülent Turan’ın da gidip katıldığı bölünmüş bu baroda seçim olacak, üç tane aday çıktı, adaylardan bir tanesi yüzde 34 oyla seçildi. Şimdi, demokrasi var mı, yok mu, tartışması yapacak mısınız o baroda, merak ediyorum yapabilecek misiniz? Hayır. Dolayısıyla, ortaya koyduğunuz gerekçe tamamen yapay, suni, saraydan gelen talimatın yerine getirilmesiyle yaratılan suni bir gerekçeden öte bir şey değil arkadaşlar, bunu da özellikle belirtmek istiyorum.

TÜRABİ KAYAN (Kırklareli) – Kamufle.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Tabii, bir ilde bir tane vali, bir tane il belediye başkanı olur. İlçeler olabilir, ilçelerin müdürlükleri olabilir; millî eğitim müdürü, işte, emniyet müdürü falan. Ama hiçbir ilçenin bir millî eğitim müdürü veya ilçe tarım müdürü veya diğer ilçe müdürlükleri bir başka ilçenin yetki ve sorumluluk alanına girmez. Siz devletin bu üniter yapısına ve teklik yapısına aykırı, ayrıca böyle de bir düzenleme yapmış oluyorsunuz.

Son sözlerim, bu rakamların hepsini çıkardım. Bakın, genel seçimler, Cumhurbaşkanlığı genel seçimleri...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, Sayın Sındır, toparlayın.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Son sözlerim...

59 milyon 354 bin seçmen var, 51 milyon oy kullanılmış, yani yüzde 86 katılım. 50 milyon geçerli oy. Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın aldığı 26 milyon 325 bin oy, geçerli oyların yüzde 52,5’i; güzel, demokrasi. Oysaki toplam seçmen sayısının yüzde 44,3’ü.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Süreniz beş dakikaydı, on dakika oldu.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Öyle mi? Peki.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, son cümleyi alalım.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Toparlıyorum.

Dolayısıyla değerli arkadaşlar, bu bahsettiğiniz barolar siyasallaşüyor, barolar antidemokratik yapıda gibi baroların bölünmesi asla kabul edilemez. Memleketin ekonomisi, memleketin sağlığında, dış politikada, bağımsız yargıyla ilgili sorunlar ortadayken burada bütün Türkiye Büyük Millet Meclisi olarak, yasama organı olarak böylesi anlamsız bir kanun teklifiyle uğraşıyoruz.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Sındır.

Sayın Jale Nur Süllü, buyurun.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ben bir avukat kızımı ve avukat kızı olmakla yaşamım boyunca hep övündüm. Şimdiyse mesleğinin 10’uncu yılında bir avukat annesiyim ve bir avukat annesi olmakla da övünüyorum. Bununla övünmemin nedeni sadece dünyanın en eski, en köklü, prestijli ve iyi eğitilmiş mesleklerinden birine sahip olması mıydı diye zaman zaman düşünmüşümdür. Kuşkusuz bunun etkisi vardır ama sadece bu olduğunu sanmıyorum. Babamı düşündüğümde, sanırım, övünmemin nedeni doğru bildiğini savunmaktan hiçbir zaman geri durmamasıydı. Oğlumu düşündüğümdeyse genç, pırıl pırıl bir avukat, dünyaya, her türlü gelişmeye açık, o da doğru bulmadığı bir şey olduğu zaman itirazını dile getirmekten hiçbir zaman çekinmemiştir. Avukatları, tabii, sadece ailemde olduğu için değil, onun dışında da yakından tanıyorum. Sadece kendi müvekkillerini savunmakla kalmıyorlar; çevre katliamlarında, kadın cinayetlerinde, istismar davalarında, çocuk cinayetlerinde, hakkın, hukukun arayışının olduğu her yerde hak, hukuk savunucularının yanındalar. Toplum yargı önünde adalet bulamazken, adalet güvenin azaldığı bir ülkede toplumun vicdanı olarak görüş bildiriyorlar. Adaleti bizim için, hepimiz için, tüm milletimiz adına arıyorlar. Bunu da sadece iyi eğitilmiş oldukları için, mesleklerinin kendilerine kazandırdığı iyi savunma yetisiyle yapmıyorlar, avukatlık mesleğini, Anayasa’nın 135’inci maddesi ve Avukatlık Kanunu’nun 76’ncı maddesi gereği baroların, hukuk kurumu olarak insan haklarını savunma, hukukun üstünlüğünü savunma ve demokratik ilkelere uygun davranma göreviyle yükümlendirildikleri için yapıyorlar. Ama onlar, tabii, Adalet ve Kalkınma Partisi ve sarayın görmek istediği uslu çocuklar değiller, çok ama çok yaramaz çocuklar olabiliyorlar yeri geldiğinde. Son yıllarda, toplum olarak bunu çok iyi öğrendik. Herkes biliyor ki saray rejimi ve Adalet ve Kalkınma Partisi mensupları bundan hiç mi hiç hoşlanmıyor. Millet hakkını, hukukunu savunmak iddiasıyla, ifade özgürlükleri söylemleriyle yola çıkan Adalet ve Kalkınma Partisi, hem de isminin içinde “adalet” geçen bir parti adaletsizce yargının en önemli parçalarından biri olan savunmayı etkisiz kılmak, milletin hakkını, hukukunu savunan avukatları susturmak için düğmeye bastı. “Avukatların ifade özgürlüğü, örgütlenme özgürlüğü” diyerek getirdiğiniz bu yasa teklifinde bir ifade ve örgütlenme özgürlüğü var, haklısınız. Bahsettiğiniz özgürlük tek adam rejiminin tüm örgütlü kurumları yok etmesinin ifadesi ve bu zihniyetin kontrolünde olmayanların yer alamayacağı bir örgütlenme özgürlüğü. “Böl, parçala, yönet” zihniyetinin bir ürünü olan bu yeni projeyi bir de konuyla yakından ilgilenmeyen vatandaşlarımızı kandırmak için “Efendim, avukatların, baroların ifade özgürlüğü.” diye anlatmaya kalkmıyor musunuz? “Hedef ne?” dersanız, örgütlü ve muhalif sesleri susturmak; her yeri, her şeyi ele geçirmek hazımsızlığıyla Türkiye Futbol Federasyonunu bile ele geçirmek isteyen bir yürütme için son derece doğal olabilir. AK PARTİ Tanıtım ve Medya Başkanı Ayvalı -gerçi istifa etti ama- ne demişti, durumu ne de güzel özetlemişti: “Bir tarafta darbeci, bir tarafta Kemalist gelenek, bir tarafta da FETÖ vardı; bunları birbirine kırdırmak suretiyle yol almak zorunda kaldık.” Her yeri ele geçirmek isteğinizle, getirdiğiniz kanun teklifinde baroların bölünme projesiyle, baroları barolara kırarak yargının ele geçiremediğiniz savunma ayağında şimdi sıra, değil mi? Bunu yine bir FETÖ projesiyle yapıyorsunuz. Aslında kırıp döktüğünüz, hukuk sistemimiz; aldınız örsü, çekici elinize, aslında hukuk sistemimizi kırıp döküyorsunuz. Bunu yaparken insancıl olun bari. Bakın, Fransız ahlakçı Yazar Vauvenargues ne diyor: “İnsancıl olmadıkça adil olamazsınız.” Şimdi, sizce son günlerde olup bitenler insancıl mı? Michael Tigar’ın “Kapitalizmin Yükselişi ve Hukuk” adlı kitabında da söylediği gibi, hukuk eğitimi almış olanlar insan hakları hukuku açısından meşru olmayan hukuka ve uygulamalara bizzat karşı mücadele edebilirler ama siz yargının savunma ayağını savunmasız bıraktınız, yeri geldiğinde birer demokrasi neferi olabilen avukatların temsilcilerini savunmasız bıraktınız hem de hiç insancıl olmayan koşullarda.

Hani konuşmamın başında dedim ya hukukçu annesi ve kızı olmakla övünüyorum diye, ama bugün saray rejimi ve Adalet ve Kalkınma Partisi zihniyeti yüzünden bir milletvekili olarak ne yazık ki utaniyorum. Millet ile Meclisi arasında engel olmasın diye Çankaya ve Dikmen Kapıları arasında duvarsız olarak tasarlanan milletin Meclisine alınmayıp ağaçların dibinde uykusuz, belediyenin getirdiği sandalyelerde oturan savunmanın temsilcilerini en doğal ihtiyaçları olan tuvalet ihtiyacını bile gidermekte zorluk yaşatıp tutuyorsunuz ya, insancılık bunun neresinde?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Süllü, toparlayalım.

JALE NUR SÜLLÜ (Eskişehir) – Toparlıyorum Sayın Başkan.

Duvarsız milletin Meclisinin Çankaya Kapısı’nda, etrafı polis barikatlarıyla çevrili direniyor baro başkanlarımız, tüm milletin savunması adına. Savunmayı orada tutmanın utancı yeter. İnsancıl da değilsiniz, adil de değilsiniz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Şevin Coşkun, buyurun.

ŞEVİN COŞKUN (Muş) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

15’inci maddeyle getirilmek istenen çoklu baro sistemiyle birlikte temsil esası yok sayılmaktadır. Ankara, İstanbul ve İzmir gibi üye sayısı oldukça yüksek olan kentlerdeki barolar daha az delegeyle temsil edilecek, temsiliyet oranı 20 kat azalacaktır. Örneğin, 160 civarı üyesi olan Muş Barosu ile 60 bin üyesi olan İstanbul Barosu arasındaki temsiliyet neredeyse eşitlenecektir. Bu durumun kendisi Anayasa’ya doğrudan aykırıdır. Barolar Birliği, başkan ve yönetimini belirleyen genel kurul üye yapısında büyük illerin etkileri tamamen azaltılacak, küçük illerin etkisi ise artacaktır. Zaten buradan anlaşılıyor ki tek adam rejimi tahakküm altına aldığı yargı ve yürütmenin yanında bir türlü söz geçiremediği, yapılan hukuk dışı düzenlemelere, aykırılıklara, usulsüzlüklere ses çıkaran baroları yani savunmayı da bölerek yargının bütün erklerini tasfiye etmek istemektedir.

Yetki mekanizmalarının tamamını tek elde toplayan Cumhurbaşkanının barolara yönelik yapmaya çalıştığı bölme yöntemini çoklu temsiliyet ve demokrasiyle açıklamaya çalışsa da aslında herkesin bildiği gibi mesele baroların tek adam rejimini rahatsız etmesidir. Halbuki, mesele, avukatların ve baroların sorunlarına demokratik ve pratik bir çözüm getirmekse baro seçimlerinden önce yapılması gereken birçok şey vardır. Bunlar, avukatların gerek mevzuatta gerekse pratikte karşılaştığı problemlerdir. Örneğin: Uzayan duruşmalar, avukatların dosyalara erişiminin engellenmesi, cezaevlerindeki müvekkil görüşlerinde kamerayla izlenilmesi, duruşmalarda adil yargılanma ve silahların eşitliğine aykırı olarak sözlerinin kesilmesi, taleplerinin dinlenmemesi, avukatların duruşma salonlarından çıkarılması, sırf avukatlık yaptıkları için hukuksuzca yargılanmaları, tutuklanmaları, emniyette kolluk güçleriyle yaşadıkları birçok problem, yargının en önemli erkinden biri olmalarına rağmen iktidar tarafından itibarsızlaştırılmaları, yıllarca hukuk fakültesinde okuyan avukatların ruhsatlarının verilmemesi gibi daha çok sayılacak onlarca sorun ve problemleri vardır. Ancak, iktidar bu sorunlara çözüm üretmek yerine var olan sorunları daha da genişletecek yeni düzenlemeleri dayatıyor. Getirilmek istenen düzenleme Anayasa’ya rağmen getirilmektedir. Çünkü Anayasa’ya göre barolar, sadece bir meslek örgütü değil aynı zamanda kamu tüzel kişilikleridir. Kamu tüzel kişilikleri Anayasa’ya göre bölünemez. Birden fazla baronun kurulması, birden fazla Türkiye Büyük Millet Meclisinin kurulması gibidir. Dolayısıyla baroların kamu tüzel kişiliği, baroların tarafsız ve bağımsız olma özelliklerini korur. Bunu bozarak baroların her birinin âdeti bir siyasi partiye dönüşmesine sebebiyet verecektir.

Avukatların mesleki dayanışmasını zedeleyen, birbirlerini âdeti bir rakip gibi görmelerine

sebeplere bu düzenlemenin herhangi bir yararı yoktur. Yargılamanın her bir aşamasında avukata yapılan muamelenin bağlı bulunduğu baronun siyasi eğilimine göre değişeceği açıktır. Avukatın bağlı bulunduğu baroya göre hâkimin vereceği kararların tarafsızlığı tartışmaya açık hâle gelecektir. İktidara yakın olan baronun hâkim üzerinde baskı kurup kurmayacağına kim nasıl karar verebilir? Ya da kararı verecek hâkimlerin sevmediği, hoşlanmadığı fikirlere yakın baroların avukatlarına karşı sergileyecekleri subjektif tavırların hesabını kim verecek?

Barolar kadın cinayetleri, kadına yönelik şiddet, çocuk istismarı, kötü muamele ve işkence, dezavantajlı grupların yaşadıkları hak ihlalleri gibi birçok konuya ilişkin etkin mücadele yürütmektedirler. Getirilecek olan düzenlemeyle baroların birliği, bütünlüğü bozulacak, barolar siyasileşecek ve insanların barolara yaklaşımı kısıtlanacaktır. Mevcut siyasi koşullarda, özellikle son on yıl içerisinde artan kadına yönelik şiddet, istismar, kötü muamele ve işkence vakaları artmışken bu düzenleme var olanı düzeltmekten ziyade, kötü koşulları tırmandıracaktır. Çözümüne kavuşma imkânı olan vakaların dahi barolara gelişini engellenecektir. Fiziksel, sosyal, ekonomik, psikolojik ve cinsel şiddet mağdurlarına yönelik baroların sağladığı hukuki destek ne yazık ki sektöre uğrayacak. Mağdurların adalete erişiminde büyük engeller doğacaktır. Mevcut koşullarda, şiddet mağduru çoğu kadın baroların adli yardım bürolarından hukuki destek almakta, baroların kadına yönelik şiddet konusunda geliştirdikleri ortak duyarlılık sayesinde bir parça güvence altına alınmaktadırlar. Getirilmek istenen düzenleme kadınların barolara olan güvenini sarsacak, kadına yönelik şiddet konusunda her baronun tavrı değişkenlik gösterecektir. Bu da hâlihazırda çözüme ulaştırılmamış bir sorunu daha da büyütecektir.

Sonuç olarak, Türkiye'nin ihtiyacı olan, baro sisteminde yapılacak bir değişiklik değil, iktidarın güdümünde olan yargının bağımsızlığına kavuşması ve yargıda iddia makamı ve savunma makamının tamamen eşitlenmesidir.

Teşekkür ediyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Coşkun.

Sayın Hüseyin Kaçmaz, buyurun.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, değerli arkadaşlar, aslında Komisyon üyeleri ya da diğer vekil arkadaşlarımız bu yasadaki eksiklikleri, sakıncaları, bu yasanın sebep olabileceği sorunları defaatle anlattı. Bu söz konusu yasa teklifi, 80 baronun tamamının ve Barolar Birliğinin “Çoklu baroya karşıyız.” demesine rağmen maalesef ki hiçbir şekilde sebebi anlaşılmayacak şekilde ısrarla geçirilmeye çalışılıyor. Dedğimiz gibi, 80 baro “Hayır.” diyor, 78'i bildiri yayınlıyor, Barolar Birliği “Biz çoklu baroya karşıyız.” diyor yani daha anlaşılmayan ne kaldı, gerçekten merak ediyoruz.

Siyasal bölünme ve partili baro sorunları çözmeyecek, aksine yenilerini ekleyecektir. Aslında yaratılmak, yapılmak istenen çoklu baro değil, partili baro. Yargı aslında partilerüstü, siyasetüstü bir konudur ancak AKP iktidarı döneminde yargının tamamıyla siyasallaştığı bir dönem yaşıyoruz. Baroları bölerek, parçalayarak ele geçirmek istiyorsunuz çünkü barolar insanların aklına özgürlüğü, hukuku, adaleti getiriyor. Bu sebeple savunmayı bölmek, etkisizleştirmek ve esir almak istiyorsunuz. Sırf baroların savunma mitingini engellemek için yeni bir tip corona virüsü icat ettiniz -tırnak içinde- “AKP usulü corona virüsü” diyebiliriz buna. AVM’de, restoranda, barda, markette hatta 2 milyon öğrencinin girdiği sınavda bulaşmayan, sadece Hükûmetin hukuka aykırı eylemlerini eleştirene bulaşan bir corona virüsü icat ettiniz. Avukatlar, Ankara’da bir miting yapacağını beyan etti, başvurusunu yaptı

ancak her ne hikmetse bahsettiğimiz şekilde bulaşmayan bu virüs, mitingden hemen önceki gün Ankara için tehlikeli, bulaşıcı olarak iddia edildi ve miting yasaklandı. Aslında sadece bu mitingin, bu şekilde yasaklanması bile AKP iktidarı eliyle Anayasa'nın nasıl ayaklar altına alındığının göstergesidir. Bu durum yıllarca Kürt siyasi hareketine karşı, muhalif kesimlere karşı sürekli yapıldı. Kapıda sohbet ettiğimiz birçok baro başkanı aslında Anayasa 34'üncü maddenin diğer istisnai durumlarını, diğer fıkralarını belki daha önce okumaya bile gerek duymamıştı çünkü normal şartlarda her vatandaşın anayasal hakkı olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı vardır. Ancak AKP iktidarları döneminde diğer tüm temel haklar gibi, artık neredeyse toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı da komple askıya alınmış durumda. Eğer muhalifseniz sizin böyle bir anayasal hakkınız yok.

Şimdi, değerli arkadaşlar, yargıda ortaya çıkan durum fanatizmdir. Son dönemlerde birçok yargı kararında, birçok mahkemenin verdiği kararda aslında fanatizm ve hukuken cehalet açıkça gözükmemekte. Fanatizm ve cahillik, daima açtır ve beslenmeye ihtiyaçları vardır. Ülkede şu an yaratılan iklim, yaşananlar, çok yakında, sayın milletvekilleri, çok yakında elimizde flamalar ve çalan davullarla geriye doğru yürüyor olacağız ancak dediğimiz gibi geriye yürüyor olacağız. Bağnazların insan aklına, zekâ ve aydınlanma getirmeye cüret eden adamı yaktıkları 16'ncı yüzyılın o şanlı çağlarına doğru. Çünkü, modern hukukta olmaması gereken her şey AKP iktidarları döneminde var artık. Sadece, avukatlık yaptığım birkaç dosyada, müdafî olduğum birkaç dosyada yani yaşadığım örnekleri bile anlatsam aslında hukukun nasıl ayaklar altına alındığını hepimiz öğrenebilirsiniz.

Değerli arkadaşlar, şu an Şırnak'ta, Diyarbakır'da, Mardin'de ve Kürtlerin yaşadığı diğer birçok ilde sadece iki teşhis tutanağı beyanıyla ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası alabiliyorsunuz. 2015'te ve sonrasında başlayan, sokağa çıkma yasaklarıyla birlikte başlayan çatışmalı süreçte birçok yargılama yapıldı. Hatta şöyle tezat bir durumda ortaya çıktı, yine benim takip ettiğim bir dosya, aleyhine 8 teşhis tanığının beyanı olan bir dosyada -ama sadece soyut iddialar ve PVSK ek 16'ncı maddeye aykırı alınmış, tutulmuş bu tutanaklar- yerel mahkeme hükmü esas aldı ve ceza verdi ancak istinaf mahkemesi hukukun gerektirdiği şekilde kesin, şüpheden uzak bir delil bulunmadığı hasebiyle hakkında beraat kararı verdi ve aradan sadece yirmi iki gün geçmişti, başka bir dosyada aynı daire, aynı heyet sadece 2 teşhis tanığı beyanının, belki kovuşturma aşamasında işkenceyle, baskıyla bu beyanların alındığı ve yine PVSK ek 16'ncı maddeye aykırı bir şekilde alındığı açıkça dosyaya yansımına rağmen bu sefer ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası artı elli yıl ceza verdi müvekkilime. Şu an bunun gibi binlerce dosya örneği var arkadaşlar. Şu an aynı aileden 3 kişi, 5 kişi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezaları alıyor.

Şimdi, Türkiye'de yargının geldiği durum buyken, zaten hâkim ve savcıların geldiği nokta ortadayken, bugün baroları da bölerek savunma makamını da etkisizleştirmeye, rehin almaya çalışıyorsunuz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Kaçmaz, son cümleyi alalım.

HÜSEYİN KAÇMAZ (Şırnak) – Tamam Başkanım.

Sonuç olarak, bu teklifin gündeme gelmesine yol açan siyasal olaylar, getiriliş usulü, gerekçesi ve düzenleme biçimi itibarıyla Anayasa'yla bağdaştırılması imkânsızdır. Bunun da ötesinde teklifle, kamu yararı amacının güdüldüğünü söylemek de mümkün değildir. Bir toplum gerçeklerden ne kadar uzaklaşırsa, gerçeği söyleyenlerden de o kadar nefret eder. AKP iktidarının bugün barolardan, baro yönetimlerinden, muhalefetten bu kadar nefret etmesinin de temel sebebi bu çünkü gerçeklerden uzaklaşıyorsunuz. Ama çok şükür ki hızla sona yaklaşıyorsunuz. Zulmünüz arttıkça tez zeval bulursunuz diye ümit ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER - Açıklama talebim vardı, söz alabilir miyim?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Daha sonra söz vereceğim size.

Buyurun Sayın Erel.

AYHAN EREL (Aksaray) Başkanım teşekkür ediyorum. Yani, suskunluğumuzdan dolayı bizi atlamayın. Gece geç saatlerde diye oraya isim de aldık, biz olan hakkımızın yaklaşık üçte birini kullanıyoruz fark ediyorsanız. Dolayısıyla da konuşmalarımızda hep madde üzerinde zaten. Biraz daha hassas davranırsak mutlu olacağız.

Tabii, Anayasa ve kanunlar millet ile devlet arasında yapılan bir sözleşme niteliğindedir. Mevcut baroları ilgilendiren Avukatlık Yasası’na baktığımızda bu sözleşmenin bir tarafı kamuysa diğer tarafı da avukatlar, barolar, Barolar Birliği. Tarafın birisi bu sözleşmeyi kabul etmiyor, iradesini ortaya koymuyor, “Biz bu sözleşmenin tarafı değiliz.” diyor ama kamu baskısıyla maalesef böyle bir kanun çıkarılma cihetine gidiliyor. Tabii ki sayısal üstünlüğünüzle beraber bu kanunu çıkarma hakkınız var, bunu engellemek mümkün değil ama her kanun adil olmayabilir, her kanun hak ve hukuku yerine getirmeyebilir, her kanun da hukuka uygun olmayabilir. Hukukla kanunu birbirinden ayırmak lazım. Dolayısıyla hukuk adil olur, adaletli olur, hakkı tanzim eder; kanun ise sadece siyasi iradenin sayısal çoğunluğuna dayanarak ortaya konulmuş bir irade olarak ortaya çıkar, bu da toplumu mutlu etmez. Bugün, gecenin bu saatinde çıkarmaya çalıştığımız yasa da maalesef hukuktan uzak. Sadece kanuna dayalı bir dayatmayla karşı karşıyayız. Bunu söylerken hicap duyuyorum.

Yani bu kanunun tarafları var, dışarıdalar üç gündür. “Ya, biz bu kanunu kabul etmiyoruz.” diyorlar, ama kamu iradesi, siyasi irade “Hayır kardeşim, kabul edeceksin.” diyor. O zaman bu sözleşme ne kadar uzun olacak? Şuraya yazın, bir sene sonra bu sözleşmeyi siz olursanız siz, olmazsanız gelen diğer siyasi irade ortadan kaldıracak. Bir kez daha düşünün yani “çoklu baro”dan kastınız nedir, amacınız nedir? Bunun tarafları bunu istemiyor, bas bas bağıyor, “Biz istemiyoruz.” diyor. Ya, muhatapları bunu istemiyorsa “İstemiyoruz.” denilen bir şeyi zorla niye yapıyoruz, hâlâ anlamış değiliz. Yani gecenin bu saatinde çok da polemige girmek istemiyorum ama keşke... Cahit Başkan diyor ki: “Baro başkanlarıyla görüştük.” Doğru, görüştük, biz de görüştük. “Sizler bizim olmazsa olmazımız, çoklu baro.” Onlar da biz de “Tek baro” diye bas bas bağıldık. Görüşmek başka, anlaşmak başka. Görüşmüşünüz ama anlaşma olmamış diye görüyorum.

Ben sırf muhalefet etmiş olmak için de konuşmuyorum. İnşallah makul ve kabul edilebilir muhalefetin görüşlerini dikkate alarak Genel Kurulda değişikliklere giderek bu insanları bu zulümden, bu istemedikleri durumdan kurtarırsınız diye umuyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Erel.

Türkiye Barolar Birliği Temsilcisi Sayın Seray Şenfer’in bir söz talebi var.

Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; teklifin 1’inci maddesinde çoklu baro sistemine ilişkin Barolar Birliğinin itirazlarını sunmuştum. Şu anda o itirazları saklı tutmak kaydıyla 15’inci maddeye dair teknik bir açıklama yapmak istiyorum. Bu maddeden bizim anladığımız, baro levhasına kayıtlı 5 binden fazla avukatın olduğu illerde baro kurulmasının öngörüldüğü. Zira, Avukatlık Kanunu ek madde 3’e göre baro

seçimlerine ancak baro levhasına kayıtlı avukatlar katılabilmektedir. Ancak Komisyonun takdiri ya da düşüncesi, bir il kamu kurumunda görevli, yine yasa gereği levhaya kayıt zorunluluğu bulunmayan kamuda görevli avukatları 5 bin avukat hesabına dâhil etmekse iletmem gereken, dikkatinizi çekmem gereken iki konu var. İlki, bu meslektaşlarımızın ne yazık ki çok fazla yer değiştirmeye maruz kaldığı. Şöyle bir örnekleme yapabilirim, ilgili kamu avukatını 5 bin avukat sayısının hesabına dâhil ettik, kuruluş talebini içeren 2 bin avukatlık dilekçede de imzası var ilgili avukatın ancak bu sırada tayini çıkarsa, başka bir ile tayin olduğunda ne olacak? Bu birincisi. Tayini çıkmadığını düşünelim çünkü yine teklif maddesinde öngörüldüğü şekilde o dilekçe Türkiye Barolar Birliğine teslim edildiğinde kuruluş işlemleri başlıyor, altı aylık süre de başlıyor öngörüldüğü şekilde, bu arada tayin olduysa ne olacak? Olmadığını varsayarsak talebi doğrultusunda barosu kuruldu ancak kendi başkanını seçmek için ilk yapması gereken, kanunda zorunlu olmamasına rağmen levhaya yazılmak, dikkatinizi çekmek istedik. Bu açıklamalar ışığında da karışıklığa mahal vermemek için teklif maddesinin tekrar gözden geçirilmesini Sayın Komisyondan talep ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ya da tayin olduğu zaman 2 binin altına düşerse.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teklifin tamamını geri çeksinler sadece 1’inci maddeyi değil.

MURAT BAKAN (İzmir) - Komisyon bir açıklama yapsın Sayın Başkan.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Düzenlemenin tümü geri çekilmeli.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teklif sahibi yapar açıklamayı.

Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Tabii, Anayasa’da ve 1136 sayılı Avukatlık Kanunu’nda baroların ve meslek odalarının nasıl faaliyet göstermesi, amaç ve görevlerinin ne olduğu tek tek yazılmıştır. Bu anlamda özü itibarıyla baroya kayıtlı olmayan avukatların da aslında baroların görevleri çerçevesinde bir avukat olarak özlük haklarından mesleki disiplinine kadar pek çok konuda takip edilmesi gereken ve meslek içi hizmet ve gelişen hukuki meselelerin meslektaşlara ulaştırılması özellikle de avukatların yasal hak ve güvencelerinin teminat altına alınması noktasında görevleri var. Bu anlamda şu anda Anayasa’mızın 135’inci maddesine göre kamu çalışanı kamu avukatlarının baroya üye olma zorunluluğu yok. Aynı düzenleme sadece avukatlar için değil, bütün 135’inci madde bağlamındaki meslek odalarının tamamıyla ilgili var. Ancak özellikle Türkiye’de kamu avukatlarının mesleki durumları, özlük hakları noktasında ciddi bir çalışma yapılması gerekiyor, biz bunların da takipçisiyiz siyasi olarak. Ancak bu noktada baroların elbette kamu avukatlarının da özlük haklarıyla ilgilenmeleri gerekir. Tabii, bu da örgütlü bir mücadeleyle söz konusu olabilir. Şimdi, diyelim ki bir ilde 4.700 tane avukat var baroya kayıtlı veya 2 bin tane 3 bin tane ancak orada 5 bin sınırını aşmak noktasında baroya kayıt olma zorunluluğu olmayan avukatlar yani kamu avukatlarının sayısı bu 5 bin sınırı aşıyorsa orada, barodaki avukat sayısına değil, o ilde gerek serbest meslek olarak baroya kayıtlı gerekse sigorta kaydı itibarıyla ya da memuriyet kaydı sebebiyle orada kamu avukatı dâhil kaç avukat olduğuna bakılacak. Tabii, bunu yaparken de müracaatları...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Böyle keyfiyet olur mu?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Baroya kayıt olmadıysa onu şey yapamazlar ki.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Diyelim ki 2 bin tane imza topladılar. 4.900 tane avukatın olduğu ve diğer kayıtlı olmayan avukatlarla birlikte 5.300 avukatın olduğu bir ilde 2 bin avukat bir araya gelerek dilekçesini Barolar Birliği 4 kurucular kurulu üyesiyle beraber vermiş olsa Barolar Birliği bu

kanun çerçevesinde incelemeyi yapacak şu andaki mevcut kanun çerçevesinde, “Biz bu incelemeyi yaptık, 4.200 tane serbest çalışan avukat var, bunlar zaten baroda kayıtlı. Bunun dışındaki avukatları da kamu avukatlarıyla beraber topladığımız zaman 4.900 oluyor. Ha, 5 bin sınırının altında kaldığı için biz bu talebi reddediyoruz.” diyecek, üzerindeyse kabul edecek. Ha, kabul etmesi gerekeni reddetmesi, reddetmesi gerekeni de kabul etmesi hâlinde, bu da idari yargıya konu olan bir hadise. Bu da idare mahkemelerinde görülen yargılamalar neticesinde, kurucular kurulunun husumet yani “taraf” sıfatıyla açacağı dava neticesinde karara bağlanacaktır. Bu çerçevede, teklifin içeriğinde bir sorun olmadığı kanaatindeyiz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Olmaz ki!

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Böyle keyfiyet olur mu ya!

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırı.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Arkadaşlar, karşılıklı konuşmayalım.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bununla ilgili zaten biz gerekçemizde genel...

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Anayasa’ya aykırı.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bunu genel gerekçede zaten söyledik.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, Komisyon üyesi olarak lütfen...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkan tamamladı.

Buyurun Sayın Antmen. (Gürültüler)

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Arkadaşlar, bir saniye, bu teknik bir konu.

Sayın Cahit Özkan, sanıyorum burada hazırlıksız yakalandığınız için bir hata oldu. Baroya kayıtlı olmayan bir avukatın, kayıtlı olma zorunluluğu olmayan kamu avukatının barolarda oy kullanma imkânı yoktur. Bunu bütün baro üyeleri bilir. Buradaki teklifi, eğer 15’inci maddede ısrar ederseniz “Devam etsin.” diye “Baroya kayıtlı avukat sayısı.” diye yapmanız lazım. Aksi, o zaman, Antalya’da 4.950 avukat var, 70 kamu avukatı var. 70 kamu avukatı oy kullanamayacağı hâlde ve üye olamayacağı hâlde hatta 2 bin sınırına da erişemeyeceği hâlde bunları sayıya almak bir kere Anayasa’nın eşitlik ilkesine aykırı. Ben baro üyesiyim, baro üyesi olmayan bir avukat benim baromda oy kullanamayacağı hâlde, aidat vermediği hâlde, üye olmak istemediği, belki de karışmak, bulaşmak istemediği hâlde hem onu 5 bin sayısına dâhil edeceğiz, hem de 2 bin sayısına; bu, onun hakkı değil. Düzeltirseniz...

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Keyfiyet de olmasın!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şöyle: Tartışılacak bir durum yok aslında burada.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Var Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Burada madde açık değerli arkadaşlar, çok açık.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Teknik bir soru soruldu, cevap gelmedi.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Antmen’in sorduğu önemli bir soru var. Bu çerçevede, müsaadeniz olursa kısa bir açıklama yapayım. Yani Sayın Barolar Birliği temsilcisinin yapmış olduğu açıklama ve değerlendirmeye ben biraz önce cevabımı verdim ancak bunu biraz daha açacak olursak bakın, normalde, bizim, bugün yasa koyucu olarak belki de en çok düşünmemiz gereken Anayasa’nın 135’inci maddesinde “Kamu çalışanları için üye olma zorunluluğu yok.” belki de bunu düşünüp herkesin üye olma zorunluluğunu getirmeliyiz, iyi bir şeyse. Neden? Mademki barolara üyelik önemli, niçin burada kanun koyucu ayırık tutmuş? Anayasa şu zaman yapılmış, bu zaman yapılmış; o ayrı

bir şey. Ki 135'inci madde değişik tarihlerde müteaddit defa değişikliğe uğramış, bu madde kalmış. Yani barolar için değil, diğer meslek odalarıyla ilgili de kalmış. Bakın, demek oluyor ki Anayasa, kamu görevlilerine... Ben böyle okuyorum, bu da 82 Anayasası ya da şu an değişikliğe uğramış olsa da, 135'inci maddesinin değişiklik süreci içerisinde yer alan gerekçelerinde de var. Kanun koyucu şöyle demiş, "Barolar, eğer bir meslek mensubunun hak ve menfaatlerini takip etmek, bunları çözmek noktasında çalışmalar yapacaksa biz zaten devlet olarak bu hakları kamu çalışanlarına veriyoruz." diye düşünmüş. Hâlbuki öyle değil. Bugün sendikal hak nasıl bütün meslek mensuplarında varsa avukatların da yalnız kalmaması lazım, kamu avukatlarının da, onların da baroya üyeliklerinin olması lazım. İşte, burada, bu kanunda şöyle diyoruz biz: Diyelim ki bir kamu çalışanı avukat, kamu avukatı baronun kamu avukatlarının hak ve menfaatlerinin, özlük haklarının iyileştirilmesiyle ilgili çalışma yapmadığından bahisle üye olmuyordu ama diyecek ki... Özellikle kamu avukatları -İstanbul gibi ilde- sadece kamu avukatları bile baro kurabilir. Kamu avukatları bir araya geldi, "Kamu avukatlarının durumu diğer serbest çalışan avukatlardan farklı olduğu gerekçesiyle, biz kendi hak ve menfaatlerimizi koruyacak, bu noktada daha sıkı çalışma yapacak bir baro kuracağız." dedi. Onun için kuruluş imzasıyla beraber, aslında hem üyeliği hem yeni baronun da kuruluşu söz konusu oluyor. Yani, burada bir avukatın "Efendim, sen önce git, mevcut baroya üye ol, ondan sonra yeni kurulacak baroya imza ver." demek doğru bir anlayış değil. Aslında 135'inci madde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin, örgüt kurma özgürlüğü bağlamında anlatırken -Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi içtihatlarıyla beraber şekillenir- örgüt kurma, örgüte üye olma, örgütten ayrılma, örgütü kapatma özgürlüğü verir. Tabii, bu, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olduğu için, burada, bizim Anayasa'mız örgüte üye olma, örgütten ayrılma özgürlüğünü sadece kamu avukatları için vermiş, diğerleri için vermemiş, bu da garip bir tecellidir.

Teşekkür ediyorum.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Niğde'deki kamu avukatı ne olacak, Niğde'deki?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Başkan, kısa önemli bir şey.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkanım...

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Başkanım, Sayın Başkanım...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Değerli arkadaşlar, yani çok tartışılacak bir tarafı var mı?

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Onun için buradayız Sayın Başkan, doğrusu bu. Tartışılacak tabii.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Bülbül, buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi, kamu avukatlarının bir hukuki statüsünü bilmek gerekiyor bu konuda. Kamu avukatları, yürütme içinde yargının, yargı içinde yürütmenin temsilciliğini yapan mesleklerden birisi. Kamu avukatlarının en önemli sorununun statü sorunu olduğunu ben bugünkü konuşmamda söylemiştim. Kamu avukatlarının bu sorunu, üye olmadıkları bir yapı içerisinde üye olanların hak ve yükümlülüklerine tabi tutulmadan aynı seviyede görülmesi zaten Anayasa'da bulunan eşitlik ilkesine tamamen aykırı bir olay. Böyle bir şey düşünülemez. Böyle bir şey düşünilemeyeceğine göre aklıma bir soru geliyor. Acaba 6 bin kamu avukatının kurulacak bu yasa teklifindeki yapı içerisinde eksikğiniz var da kamu avukatlarından mı tamamlamak istiyorsunuz?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet, aynen öyle. Aynen öyle yapacaklar. Kesinlikle öyle yapacaklar, eksiklerini tamamlayacaklar.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Aklıma gelen yapı bu yani böyle şey olmaz. Bu açıkça Anayasa’ya aykırıdır. Açıkça, kamu avukatlarının statü sorununa aykırıdır.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Koç.

ABDULLAH KOÇ (Ağrı) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Esasında, şimdi, bizim bu teklifin geneli üzerindeki o tartışmayı yürüttüğümüz Anayasa’ya uygunluk bakımından -ki bütün eleştirilerimiz bu noktada artık toplanmış bulunmakta- ve gerçekten de ne kadar büyük kaygı duyduğumuz da bu, biraz önceki açıklamalarla ortaya çıkmış durumda.

Bakın, şimdi, avukatlık mesleğiyle ilgili olan, avukatlığın kamu hizmeti olduğuna dair ve yine Anayasa’nın 36’ncı maddesiyle yargının bir bütün olduğuna dair, Anayasa’nın 9’uncu maddesi gerçek anlamda bu işin aslında ne denli sakıncalı olduğunu, ne denli Anayasa’ya aykırı olduğunu çok net bir şekilde ortaya çıkarıyor. Bakın, kamu avukatları gerek bağlı bulundukları kurum açısından gerek meslekleri açısından ve gerekse disiplinler açısından bağlı bulundukları kuruma tabi olduğunu herkes çok iyi biliyor.

Öte taraftan, şimdi Anayasa’nın teklifi, sistematigi içerisinde baktığımız zaman, meslek kuruluşu avukatlık mesleği ancak diğer meslek kuruluşlarından farklı olan bir özelliği var, o da şu: Bakın, Anayasa’da diğer meslek kuruluşları nerede, hangi maddede belirtilmiş: Bir tanesi, değerli arkadaşlar, Anayasa’nın 51’inci maddesindeki sendika kurma hakkı, diğeri ise yine Anayasa’nın 33’üncü maddesini ihtiva eden Dernekler Kanunu. Bakın, bu nedenle, eğer avukatlık mesleği yargı kurumunun içerisinde bir bütün olarak ele alınmamış olsaydı, avukatlık mesleği için ayrı bir Anayasa maddesi ihtiva edilmiş olacaktı. Dolayısıyla, Anayasa’nın teklifi ilkesi çerçevesi içerisinde baktığımız zaman avukatlık mesleği, avukatlık hizmeti bir kamu hizmetidir, dolayısıyla Anayasa’nın 9’uncu maddesindeki yargı bütünlüğü içerisinde değerlendirmek gerekiyor. Hele hele baroya kayıtlı bulunmayan ve kamu avukatı statüsünde yer alan kişilerin bu sayıya dâhil edilmesi apayrı bir sorunu beraberinde getirecek çünkü bakın, bu kanun metninin lafzında başka bir sorun daha var, o da şudur: “O ilde bulunan avukatlar.” deniliyor. Bakın, avukatların ilde sadece bulunması bunun için bir kriter midir? Ayrıca, kamu avukatlarının bu işe dâhil olması gerçek anlamda başka bir problemi beraberinde getirecektir.

Bakın, biz, bu kanun teklifindeki -dışarıda bekleyen bütün baro başkanlarının fikirleri alınarak ve buradaki diğer hukukçuların bu kadar itirazları da dikkate alınarak- bu maddenin derhâl alt komisyona gönderilmesi gerektiğini düşünüyoruz, çok ciddi sakıncalar yaratacağını düşünmekteyiz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Sayın Başaran...

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ben de çok kısa konuşacağım.

Arkadaşlar açıkladı. Sayın teklif sahipleri şöyle bir açıklama yaptılar: Kamu avukatları toplanıp bir baro kurabilirler mi? Kuramazlar. Yani bunu bir defa net söylemek lazım. Çünkü herhangi bir avukat gidip oraya başvurduğunda “Biz kabul etmiyoruz.” deme hakları olacak mı bu baroların? Olmaması gerekiyor. Birincisi bu.

İkincisi: Baroların tek görevi mesleki olarak bir meslek kuruluşları olmaları değil, bir meslek örgütleri olmaları değil; kamusal görevleri var. Peki, diyelim ki kamu avukatları bir araya gelip kurdular -ki ben kuramayacaklarını düşünüyorum çünkü hiçbir ayırım gözetmeksizin herkesin, istediği baroya

üye olma hakkı var getirdiğiniz bu teklifte bu değişiklikle beraber, olmasa da eşitlik ilkesine aykırı, yine Anayasa'ya aykırılık var- kamu avukatları sadece bir meslek örgütü gibi çalışabilir mi? Hayır, çalışamaz çünkü barolar kamusal nitelikte meslek örgütleri, kamusal nitelikte. Peki, kamusal görevlerini nasıl yapacaklar, bunun da ayrıca bir tartışma konusu olduğunu düşünüyorum; bu birincisi. İkincisi: Hâlâ bir açıklama gelmedi. 2 bin kişi başvuru yaptı, gitti “Biz baro kuracağız.” dediler, baro kuruluşunda yönetimi seçtiler, sonra dağıldı gitti. Peki, bundan sonraki adım ne olacak, yargıya başvuracaklar, baro mu dağıtılacak? Bence de, arkadaşlarıma katılıyorum. Onun için bu maddenin... Zaten bu çoklu baro meselesi büyük bir problem; onu günlerdir anlatıyoruz, büyük bir tehlikesinin olduğunu görüyoruz ama anladığımız o ki AKP zaten barolar içerisinde belli bir...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Başaran.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Bitireyim Başkan.

...çoğunluk sağlayamayacağını bildiği için kendisine bağlı, mecbur da olsa o barolara katılmak zorunda hissedecek kişileri barolara toplayıp barolar kurmaya çalışacak gibi görünüyor bu maddeyle beraber. Onun için bunun mutlaka çekilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan... Sayın Başkan...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Başer’e bir söz vereyim, bir saniye...

Sayın Başer...

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Sayın Başkan, değerli üyeler; bu madde Avukatlık Kanunu’nun 77’nci maddesindeki -mevcut kanunumuzun- cümleyi ben aynen okuyorum: “Bölgesi içinde en az otuz avukat bulunan her il merkezinde bir baro kurulur.” Burada, bu mevcut düzenlemede kural, o il merkezinde 30 avukatın olması. Bu avukatların da baroya kaydının zorunluluğuna dair bir hüküm yok.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Avukat olarak görev yapabilmesi için baroya kayıt zorunlu.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Kamu kurumunda çalışan... Kamu kurumunda çalışan...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) - Baroya kayıt yaptırmadan avukatlık yapılmıyor.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Dinleyin; ben dinliyorum, siz de dinleyin.

Kamu kurumunda çalışan avukatlar dava açabiliyor mu? Duruşmalara girilebiliyor mu? Giriyor mu?

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kamu adına giriyorlar.

YUSUF BAŞER (Yozgat) – Kamu adına...

Arkadaşlar, ama Avukatlık Kanunu’ndan yapmış olduğu hükümleri yapma imkânı var, dolayısıyla getirilen düzenlemede de kuralımız aynı kural, uygulamamız aynı uygulama; değişen bir hüküm yok. Burada dediğimiz şey şu: “5 binden fazla avukat bulunan illerde...” Dolayısıyla -kamu avukatı, evet, o ilde avukatlık yapıyordur ama baroyu beğenir beğenmez, onu bilemem- üye olma zorunluluğu yok ama eğer orada fiilen avukatlık yapıyorsa, duruşmalara da giriyorsa...

MURAT BAKAN (İzmir) – Boşanma davasına giriyor mu?

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – İcra davasına?

YUSUF BAŞER (Yozgat) – ...Anayasa’nın eşitlik hükümlerine göre de sen diyorsun ki ona “Baroyu kurma.”

Dolayısıyla, böyle bir anlayışın özgürlükçü bir anlayış olmadığını düşünüyoruz ve düzenleme hem mevcut yasa hükmüne ve hem de Anayasa’nın amir 135’inci madde hükmüne uygundur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, teklif sahibi olarak Ayşe Hanım’a bir...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi, değerli arkadaşlar, tabii bu konuda herkesin fikirleri ayrı yani “Kamu avukatları 5 bin rakamına dâhil olmasın.” diyenlerin gerekçeleri de var, “Dâhil olsun.” diyenlerin de gerekçeleri var. Dolayısıyla, bu tartışılır, Genel Kurul aşamasında da bunu tartışırız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) - Sakat sakat göndermeyin, Komisyonla olgunlaşır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Bu noktada, neticede, şimdi, her iki görüşün de lehte, aleyhte söylenecek sözleri var, dolayısıyla yani buradaki kamu avukatlarının baro levhasına kayıt olması ihtiyari bir durum. Aslolan, aslında 2 bin avukatın bir araya gelerek baro kurması, o zaman baro levhasına kayıt olacak mecburen.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Şehir şehir gezip o sayıya dâhil olsalar ne yapacağız? Şehir şehir dolaşırlar...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Dolayısıyla, bunu fazla uzatmayalım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Ya nasıl uzatmayalım? Şehir şehir dolaştınız, İstanbul’dan taşındınız, İzmir’den taşındınız...

(CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Şimdi görüşeceğimiz 2 madde daha var. Sayın Özkan, Genel Kurul aşamasında...

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Başkanım, oylamaya geçelim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özkan, buyurun

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bir dakika, bir dakika...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Benden sonra bir daha söz isteyin.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Tamam, tamam, buyurun.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Değerli arkadaşlar, grubumuzda çok değerli hukukçular var, baro başkanlığından gelen arkadaşlar var, çok olumlu katkılar sağlayabilirler, hepsinin söz hakkını geri çektirdim, hukukçu olmayan birisi olarak bir katkı yapayım ki pozisyonumuzu anlatalım. Şimdi, zaten teklifin paçasından Anayasa’ya aykırılık akıyor bize göre ve ürkerim ki bizi dinleyip bu aykırılıkları azaltırsınız. Zaten Türk Ceza Kanunu’na şunu kazandırmışsınız, örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüt lehine faaliyette bulunma suçunu işleme gibi işleri örgüt üyeliğiyle eşitlemişsiniz, şimdi de baro üyesi olmamakla birlikte kurulması muhtemel baronun sayısına katkı sağlama eylemini getiriyorsunuz. Aman, devam edin.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Onlar da avukattır yalnız. Sayın Özel, kamu avukatları sizi duyarsa incinebilirler.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir saniye, hayır, hayır.

Baro üyesi olmamakla birlikte kurulması muhtemel baronun sayısına katkı sağlama eylemi bunu getiriyorsunuz. İyileştirmeyin, bak, sakın ha, iyileştirirsiniz... Bizim önerimiz şu: Örneğin şunu da

yapabilirsiniz sayı yetmiyorsa mesela, kendisi avukat olmamakla birlikte Sayın Jale Hanım gibi bir avukatın kızı olmayı da sayıya da dâhil edin.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle değil ama ya!

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Öyle değil.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - İstedığınız kadar aykırılığı ekleyin ki paçasından Anayasa'ya aykırılık akan bu teklifi sakın Anayasa'yla arasında yaptığı açığı bir derece azaltmasın, elinize sağlık, arkanızdayız.

Buyurun efendim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Özel, burada özgürlükçü düşünecek olursak, örgütlenme özgürlüğü açısından düşünecek olursak, aslında bunu sizin savunmanız lazım.

AYŞE ACAR BAŞARAN (Batman) – Yapmayın ya!

(CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Evet, Sayın Özkan, yeterli tartışma oldu.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bence, yapın, yapın!

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Avukatlığı nerede yaptınız?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bırakın, en kötü şekliyle çıkarsınlar, aman düzelttirmesinler.

KAMİL OKYAY SINDIR (İzmir) – Kamu avukatı olmayıp baroya kayıtlı olmayan avukatlar ne olacak?

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ - Aynı mahiyette 3 adet önerge var.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 15'inci maddesinin teklif maddesinden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif, devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran

Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Savunma hakkının özdeşleştiği avukatlık mesleği, savunma hakkının kullanıldığı insanlık tarihi kadar eskidir. “Savunma hakkının” bir temsilci aracılığıyla kullanılması avukatlık mesleğini yaratmıştır. Diğer yandan, avukatlığın, hukukun gelişimine paralel olarak devamlı gelişen ve amacına uygun düzenlemelere ihtiyaç duyan bir meslek olduğu şüphesizdir. Ancak bu ihtiyaç, mesleğin

gelişimi ve ihtiyaçları temelindedir. Avukatlık mesleğinin kamusal niteliği haiz serbest meslek olarak tanımlanması, herkesin savunma hakkına ihtiyacı olduğu gerçeğinden hareketle kurulmuştur. Savunma hakkı kutsaldır ve herkes içindir. Bunun için, barolar anayasal niteliği olan kuruluşlar olup bağımsız ve özerktir.

Anayasa'nın 135'inci maddesi "Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve üst kuruluşları; belli bir mesleğe mensup olanların müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, meslekî faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleri ile ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplini ve ahlakını korumak maksadı ile kanunla kurulan ve organları kendi üyeleri tarafından kanunda gösterilen usullere göre yargı gözetimi altında, gizli oyla seçilen kamu tüzelkişilikleridir." şeklinde düzenlenmiştir. Bu itibarla, barolar anayasal meslek kuruluşları olup barolara kayıt yaptırmak mesleki şart niteliğindedir. Teklif metninde önerilen çoklu baro sisteminin örneği başka hiçbir sistemde olmadığı gibi, sendikal bir yapı şeklinde değerlendirilmesi ve 2 bin avukatın imzasıyla teşkil edilecek baroların avukatlık meslek örgütü olarak nitelendirilmesi son derece talihsizdir. Avukatlık kamusal bir meslek olup mesleğin yürütülmesi aşamasında mevcut olan sorunların artmasından başka hiçbir şeye hizmet etmeyecek olan bu teklifin adil yargılanma hakkı ve silahların eşitliği ilkesine de aykırı olduğu aşîkârdır. Bu itibarla, işbu teklif metni Anayasa'ya aykırı olduğu için kabul edilemezdir. İktidarın yargıda kadrolaşma harekâtının nüvelerini verdiği ve keyfî hukuk uygulamalarıyla savunma hakkının kısıtlandığı bu ortamda avukatların durumu doğrudan bireyin savunma hakkının da kısıtlanması demektir. Savunma makamını temsil eden avukatların yargı baskısıyla pasifize edilmeye ve görevlerini yaptırmamaya dönük bir tercihle karşı karşıya oldukları açıktır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'na göre "Avukat, yargının kurucu unsurlarından olan bağımsız savunmayı serbestçe temsil eder." denilerek avukatlık mesleğinin yargının kurucu unsuru olduğu açıkça ifade edilmektedir.

Yine, buradan hareketle avukatın hukuki bilgi ve tecrübelerini adalet hizmetine tahsis ve böylelikle de adalete yardımcı olması dolayısıyla yargısal bir görevi ifa ettiği de tartışmasızdır. Savunmayı temsil eden avukatları içermeyen yargı ve yargılamadan söz edilemez. Savunmanın devre dışı bırakıldığı bir yargılama baştan kadüktür. Adil yargılanma hakkının uygulanması, korunması, geliştirilmesi ve güçlendirilmesi bağımsız mahkemelerin olduğu kadar bağımsız avukatların da varlığına bağlıdır. Ancak ne var ki ilk çağlardan itibaren hür ve bağımsız olmasına önem verilen avukatların mesleki sorumluluklarının görmezden gelinmesi ve sadece yandaş avukat üretme gayretleri adil yargılanma hakkı, savunma hakkı, silahların eşitliği ilkesi gibi temel kriterleri de zedelemektedir.

Yine, Anayasa'nın 10'uncu maddesi kanun önünde herkesin eşit olduğunu ifade eder. Oysa bu kanun metnine göre, çoklu baro sistemi oluşturularak avukatların eşitsiz koşullarda görev yapmaları kaçınılmaz olacaktır. Salt avukatlara özgü bu düzenleme yalnızca avukatlarla değil, avukatların savunmasını üstlenecekleri yurttaşlarla da ilintisi olduğu açıktır.

Bahse konu düzenleme Anayasa'nın 10'uncu ve 135'inci hükümlerine, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 6'ncı maddesine aykırılık içermekte olup teklif metninden çıkarılması gerekmektedir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan	Rafet Zeybek	Zeynel Emre
İstanbul	Antalya	İstanbul
Süleyman Bülbül	Tufan Köse	Alpay Antmen
Aydın	Çorum	Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesinde çoklu baro uygulaması öngörülmektedir. Çoklu baro sistemi, Anayasa'nın 2, 11 maddeleri ve 135/(1)'inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra, anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

15'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 15'inci madde kabul edilmiştir.

16'ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 1136 sayılı Kanunun 82 nci maddesinin birinci fıkrasına “Genel kurul” ibaresinden sonra gelmek üzere “son rakamı çift olan yıllarda olmak kaydıyla” ibaresi eklenmiştir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Orhan Sümer...

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, hukukçular, hukukçu milletvekillerimiz, baro başkanları, bilim adamları yani konunun tüm uzmanları günlerdir bu teklifin sakıncalarının neler olduğunu anlatıyor. Bir siyasetçi olarak benim de bu iktidara dair öne çıkan gözlemim şudur: Barolar, meslek odaları, sendikalar gibi demokratik bir rejimde olması gereken ve hatta YÖK gibi olmaması gereken kurumları bile iktidarınız için ele geçirilmesi gereken bir mevzu olarak görüyorsunuz. 2002 yılından bu yana iktidarınızın en vazgeçilmez yönetim felsefi “Ya benim olur ya da etkisiz hâle getiririm.” Yeri ve zamanı geldiğinde, yeterli gücü bulduğunuzda cumhuriyetimizin tüm kazanımları için de bunu yapacağınızdan hiç kuşumuz yok. AK PARTİ'ye yasalarla belirlenen bir iktidar alanı dar geldi ve bunu sürekli genişletmek istedi, her alana nüfuz etmek, nüfuz edemediği alanı etkisizleştirmek gibi bir amacı hep oldu. Türkiye'nin yönetim şekline ilişkin olarak bizlerin ifade ettiği ve toplumun genelinde de kabul gören bir tanımlama var: Tek adam ya da saray rejimi.

Bugün burada “benim barom” “senin baron” “onun barosu” diye baroları parçalayıp etkisizleştirmeyi amaçlayan bir teklifi görüşüyoruz. Teklif daha yasalaşmadan, vatandaşlarımız “İktidara yakın barodan mı avukat tutacağız?” “Benim avukatım iktidara yakın değil, onu değiştirmek zorunda mı kalacağız?” diye sormaya başladılar bile. Eğer “Bunlar teknik konulardır, sokaktaki insanı fazla ilgilendirmez. Baroları ve muhalefeti susturup bu teklifi geçiririz.” diye düşünüyorsanız, maalesef yanılıyorsunuz. Her zaman söylenen ama sizlerin bir türlü kavramak istemediği bir gerçek var: Ekonomi, hukuk ve demokrasi birbirine paralel hareket eder. Yatırımcı, güvenilir bir hukuk devletine yatırım yapmak ister ama mesele sadece bu da değil, özellikle kriz dönemlerinde ülkeyi ortak akılla yönetmek, krizin aşılması sürecine tüm muhatapları katmak gerekir, bu da ancak ve ancak demokratik bir yöntem anlayışıyla mümkün olur. “Ben iktidarımı kimseyle paylaşmam.” zihniyeti antidemokratik olduğu gibi, aslında korkunun bir dışı vurumudur. Böyle bir yönetim anlayışı, Türkiye gibi tercihinin uzun zaman önce demokrasiden yana yapmış, köklü parlamenter sistem geleneği olan bizim ülkemize dar gelir. Böyle yapamazsınız, böyle yönetemezsiniz. Ülkemizi gidip gelip duvara çarptırıyorsunuz. Denetlenmeyen, sorgulanmayan tek adam ya da saray rejiminde Türkiye sürekli geriledi. Cumhuriyetimiz parlamenter rejim ve liyakate dayalı bir yönetim anlayışıyla inşa edildi, hukukun üstünlüğü tesis edildi, özgürlükler zamanla artırıldı, sosyal adaleti gözetken bir ekonomik kalkınma öncelik olarak benimsendi; 2002'den bu yana adım adım tasfiye edilen bu temel özellikler Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemiyle tamamen rafa kaldırıldı. Saray rejimi istiyor ki “hukuk” denilen bir şey olmasın, mümkünse “adalet” kelimesi sözlüklerden bile çıkarılsın, kendi atadığı hâkimler ve savcılar istediği cezayı versin, savunma makamı

yani avukatlar da tüm bunlara ses çıkarmasın.

Demokratik değer ve hedeflerden uzaklaşan Türkiye büyük bir gerileme sürecine girmiştir. Türkiye, artık, bağımsız uluslararası kuruluşların yaptığı sınıflandırmalarda “demokratik olmayan rejimler” başlığı altında değerlendirilmektedir. Demokrasinin Küresel Durumu -2019 Raporu’nda, Türkiye, son beş yılda “demokrasisi en çok aşınan ülke” olarak tanımlanmıştır. Türkiye, siyasal hak ve özgürlükler bakımından 41 OECD ülkesi arasında son sırada yer almaktadır. Dünya Adalet Projesi Endeksi’nde, Türkiye, hukukun üstünlüğü sıralamasında 126 ülke arasında 109’uncu sıraya gerilemiştir, Orta Asya ve Doğu Avrupa bölgesindeki 13 ülke arasında da son sıraya düşmüştür. Dünya Ekonomik Forumu’nun Küresel Rekabet Endeksi’ne göre, Türkiye, yargı bağımsızlığı sıralamasında 2007’de 50’nci sıradayken 2019 yılında 104’üncü sıraya gerilemiştir. Bu endekslerden ben ülkem adına kaygı duyuyorum, siz hiç mi rahatsız olmuyorsunuz? Türkiye buna layık olmamalı. Yüz yıllık parlamenter sistem geleneği olan ülkemize, maalesef, bu yakışmıyor. Birçok hak ve özgürlüğü Batı ülkelerinden önce kendi vatandaşlarına tanıyan Türkiye’miz bu olamaz. Saray rejimi, yıkımı bunlarla da sınırlı değil; hukuk, demokrasi ve adalet tablosu bu olan Türkiye’nin ekonomik durumu da maalesef, içler acısı. Dünya Ekonomik Forumu’nun makroekonomik göstergelerin istikrarına dair yaptığı sıralamada, Türkiye son dokuz yılda 64’üncü sıradan 129’uncu sıraya geriledi. Enflasyon endekslerinde, 141 ülke içerisinde 130’uncu ülkeye kadar, maalesef, geriledi. Türkiye’yi, gelir adaletsizliği artan, sosyal devlet anlayışı çöken, şirketleri iflas eden, esnafı maalesef kepenk açmakta zorlanan, çiftçisi ürettiğinin karşılığını alamayan, eğitimde gerileyen bir ülke hâline getirdiniz. Tüm bunlara çözüm bulması gereken iktidar, çoklu baro önerisiyle hem ülke gündemini değiştirmeye hem de baroları etkisizleştirmeye çalışıyor. Farkında değil misiniz, bu girişimler, hukuksuzluk ve yapay gündemler zaten kötü olan ekonomimizi olumsuz etkiliyor. İnsanlarımız aç, işsiz, kaygılı ve hepsinden kötüsü umutsuz. Türkiye’ye bu kötülüğü yapmayın; gelin, ekonomi, işsizlik, pahalılık gibi temel sorunlarımıza çare arayın. Savunmayı kendi hâline bırakın, savunmayı kötü emellerinize alet etmeyin diyor, saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çok teşekkür ediyorum, tam zamanında bitirdiniz.

Sayın Polat Şaroğlu...

POLAT ŞAROĞLU (Tunceli) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; öncelikle AKP Hükûmetinin alışılacmış antidemokratik bir kanun yapma süreciyle bir kez daha karşı karşıya olduğumuzu belirtmek isterim.

Çoğulculuk, katılımdan uzak, ilgili kurumlar ve STK’lerin görüşü alınmadan sadece yandaş düşünen kesimlerle hazırlanan söz konusu kanun teklifiyle bir kez daha savunma mesleği yani barolar hedef alınmaktadır. Hiçbir eleştiriye ve muhalif sese tahammülü olmayan Hükûmetin, yıllar boyu yüksek sesle dile getirdiği ileri demokrasi nutuklarının ülkenin demokrasi karnesine bakınca ülkeyi hangi noktaya getirdiğini de açıkça görmekteyiz. Daha önceki, geçtiğimiz günlerde ilgili yasa teklifine tepkilerini göstermek için cübbeleriyle yürüten avukatların engellenmeye çalışılması, hatta derdest edilmesi bunun en acı ve taze örneğidir. Alternatif ve iktidar güdümlü bir baro niyetiyle önümüze getirilen bu teklif, ülkenin öncelikli çözüm bekleyen birçok sorununun Hükûmet tarafından nasıl da göz ardı edildiğini net bir şekilde göstermektedir. Ülke olarak zor ve kritik günlerden geçtiğimiz ve yargı bağımsızlığının büyük ölçüde zedelendiği böylesi bir süreçte baroların yapısını tartışmak tam anlamıyla bir AKP fırsatçılığıdır. Derin ekonomik krizin yanı sıra salgın sürecinde karşılaşılan sorunlara dahi Hükûmetin vatandaşa uyguladığı reçete daha çok borçlandırma olmuştur. Bu süreçte, kırk yıl devlete vergi veren esnafın aynı devlet tarafından idare edilemediğine tanıklık ettik. Yine, bu süreçte, önem kazanan sosyal devlet anlayışının bir gereği olarak hizmetlerini kesintisiz sürdüren CHP’li belediyeleri nasıl engellemeye çalıştığını da gördük. Salgın sürecinde müthiş bir dayanışma örneği gösteren ve

“Askıda fatura” uygulamasıyla yoksul vatandaşa yardım eli uzatan yerel yönetimlerimiz Hükûmetin engellemesiyle karşılaşmıştır. Hâlbuki en önemli sorunu, Ocak 2020 verilerine göre 4 milyon 300 bin işsiz iş aradığı hâlde iş bulamaması konusuna çözüm yaratmasıdır. Bu işsizlik rakamlarına ümidini yitiren, iş aramayı bırakan ve mevsimlik çalışan yurttaşlarımızı eklediğimizde 8 milyona yaklaşmaktadır. Her ne kadar, AKP, 2,5 milyon işsize iş sağlayacağı vaadinde bulunsu da sarayın yanlış politikaları son bir yılda 100 binlerce yurttaşımızın daha işsiz kalmasına neden olmuştur.

Tüm bu olumsuz tabloya ek olarak, TÜİK verilerine göre, çalışan her 100 kişiden 1’i kayıt dışı istihdam edilmektedir. Kayıt dışı çalışan yurttaşlarımız sigortasız sağlık hizmetlerinden yoksun ve emekli hakkı olmadan ağır koşullar altında çalışmakta, her an işlerini kaybetmenin korkusuyla geçim mücadelesi vermektedir. Kayıtsız çalışmak zorunda bırakılan yurttaşlarımız umutsuzluğa ve çaresizliğe sürüklenmektedir. Saray ekonomisi, aileleri bir yandan geçim zorlukları diğer yandan borç batağı içinde gündelik yaşamlarını sürdüremez, sokağa çıkamaz hâle getirmiştir.

Basın özgürlüğü konusunda da Türkiye en karanlık dönemlerinden birini yaşamaktadır. Gelişmiş ülkelerde medya, parlamento ve yargıyla birlikte yürütme erkini denetleyen, saydamlığı sağlayan en temel denge mekanizmalarından biridir. Bir başka deyişle, medya, çağdaş demokraside yasama, yürütme ve yargının faaliyetlerini sağlıklı bir biçimde ulusal kamuoyuna ulaştıran bir kuvvettir. AKP iktidarında ise güçler ayrılığı ortadan kaldırılırken medya da yürütme erkini kontrolü altına alınmıştır. Baskıcı ve tekeli zihniyetiyle AKP’nin uygulamaları sonucunda Türkiye, Dünya Basın Özgürlüğü Endeksi’nde 2002 yılında 99’uncu sıradayken 2018’de 150’nci sıraya gerilemiştir. Son dönemde tarafsız gazetecilik anlayışıyla muhalefetin sesi olan, sayıları her geçen gün azalan TV kanallarından Halk TV ve Tele1’e verilen karartma cezaları bu durumun en tipik örneğidir. Dolayısıyla, bu kadar sorunun arasından yangından mal kaçırcasına bu gibi konuları gündeme getirmek abesle iştigal etmektir.

Diğer taraftan, söz konusu teklifin yasalaşması hâlinde yargı bağımsızlığı ve hukukun üstünlüğü anlayışı son derece olumsuz etkileyecek, demokrasilerin en önemli unsuru olan seçme ve seçilme hakkına ağır bir darbe vurulacaktır. Yaratılmak istenen yeni sistemin en yıkıcı sonucu ise her bir baro ve Türkiye Barolar Birliğinde tarikat, cemaat, etnik, mezhepsel, hemşherilik gibi temeller üzerine inşa olacak sayıda hizipler yaratılması, bunların siyasallaştırılmasının önu açılacaktır. Avukatlık konusu vesilesiyle, avukatlık meslek örgütlerinin oluşum ve işleyişini esaslı şekilde değiştirecek olan savunma mesleğinin ve baroların kurumsallıklarıyla inisiyatif alanlarının daha ileri götürülmesi gerekirken, bunun aksine daraltılmasına yönelik bir yasal düzenlemenin karşısında duran barolarımızın Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak yanlarında olduğumuzu belirtiyoruz.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Çok teşekkür ediyoruz Sayın Şaroğlu.

Sayın Habip Bey, hiç eksik olmuyorsun sen de.

Sayın Habip Eksik, buyurun.

HABİP EKSİK (İğdır) – En iyisi ben o meseleyi anlatayım, siz de kurtulun, ben de kurtulayım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Anlatın, anlatın.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Şimdi, şöyle bir şey söyleyeyim: Biliyorsunuz, bizim bölgemizde, Soyadı Kanunu çıkarıldığı zaman, herkese asimilasyonun bir parçası olarak Asiltürk, Türk, Soy Türk, Türkoğlu, bilmem ne gibi asimilasyonu amaçlayan soyadları dayatıldı ve bu insanların köklerinden kopartılması istendi. Benim de dedem Use Büro “Ben bu zorbalığı kabul etmiyorum, verdiğiniz soyadını da almıyorum.” diyerek tepki koymuştur ve soyadını almamıştır. Tabii, Use Büro’dan çekindikleri için karşısına da sürekli

“eksik, eksik, eksik” yazmışlar ve neticesinde de soyadımız “eksik” olarak kalmış.

Şimdi, ben şöyle söyleyeyim: Ben soyadıyla gurur duyuyorum çünkü bu soyadı sizin gibi zorba iktidarların -öyle söyleyeyim- AKP gibi zorba iktidarların bölgede asimilasyonu, kültürel soykırımı hedeflemesinden dolayı, benim dedemin orada kabul etmemesinden kaynaklı bir soyadıdır ve ömrümün sonuna kadar da gururla taşıyacağım.

Teşekkür ederim Başkan.

Şimdi konuşmama buradan devam edeyim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Süre doldu.

HABİP EKSİK (İğdır) Siz takılmasaydınız Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, buyurun toparlayın.

HABİP EKSİK (İğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Demin şöyle bir durum söz konusu oldu, kamu kurumundaki avukatların, işte, bu yeni kurulacak barolar için sayıya dâhil edilmesi tartışması yürüdü. Benim de orada şöyle bir soru aklıma geldi ve ben teklif sahiplerine bu soruyu sormak istiyorum. Bugün şöyle bir şey var: Sağlık Bakanlığında bir avukat var ve bu Sağlık Bakanlığındaki avukat, bütün özlük hakları açısından Sağlık Bakanlığına bağlıdır, disiplin işlemleri öyle yürür, bir kamu kurumunda çalışıyordur, tamamıyla oraya bağlıdır. Şimdi, barolar kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları değil midir, örgütleri değil midir? Öyledir, bir kamu kurumu niteliğindedir. O zaman, siz, bu insanlara baroya üye olmaları için yani baro kurulması için hak tanıyorsanız iki kurumda çalışmasını sağlamış olmuyor musunuz? Yani hem barolarda hem de Sağlık Bakanlığında çalıştırmış olacaksınız. Açıkçası şöyle, hem Tarım Bakanlığında hem de Sağlık Bakanlığında bir kişi çalıştırılmıyormuş gibi bir durum ortaya çıkacak.

Şimdi, asıl konuya gelelim. Bu çoklu baro sistemiyle ilgili şöyle bir durum ortaya çıkacaktır; hâkimler, savcılar bu çoklu baro sisteminde, özellikle siyasal iktidara göre mevzilenmiş, siyasal iktidarın talebi doğrultusunda kurulan barolardan gelen kişilere göre karar verme durumu olacaktır hâkimlerin, savcıların da buna yönelik tutum geliştirmeleri söz konusu olacaktır. Hatta size şöyle söyleyeyim; müvekkillerin yani herhangi bir konuyla ilgili sıkıntısı olan ve bir avukata ihtiyaç duyan insanların da bu defa iktidara yakın olan baroya kayıtlı avukat arayışı söz konusu olacaktır.

Doğalında şunu net bir şekilde söyleyebiliriz; bu tür çoklu baro sistemleri, özellikle iktidarların çok ciddi anlamda kullanmasından dolayı yargının bir kesimini, Hâkimler Savcılar Kurulunu zaten arka bahçe hâline dönüştürmüş, bu düzenlemeyle avukatların da yani baroların da arka bahçe olmasına sebep olacak ve neticesinde de o meslek örgütü içerisinde birliği bozan bir durum söz konusu olacaktır. Bundan dolayı da bu teklif Anayasa’ya aykırıdır çünkü Anayasa’nın 135’inci maddesine göre, barolar mesleki birliği de sürdürmek, oluşturmak zorundadırlar yani siz, aynı zamanda orada o meslek birliğini de bitirmiş oluyorsunuz.

Şimdi, bir şeye daha dikkat çekmek istiyorum. Bu avukatlarla ilgili, barolarla ilgili teklif görüşülürken 2 avukat şu an ölüm orucunda ve Avukat Aytaç Ünsal bir mektup gönderdi. Bilmiyorum belki içinizde başka milletvekili arkadaşlarımıza da mektup gönderdiler. Bu 2 kişi şu an cezaevinde mahpuslar ve ben, Avukat Aytaç Ünsal’ın bana gönderdiği mektubun bir kısmını burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Diyor ki “Bu ülkede avukatlar sadece adil yargılanma koşullarının sağlanması için ölüm orucu yapmak zorunda kalıyor, bu hukuksuzluğun sona ermesini istiyoruz.” Adalet duyusunun köreltilmeye çalışıldığı, yozluğun ve çürümenin kanlı bir irin gibi akıtıldığı vatanımızda, 5 Nisandan bu yana 2 avukat adaletin nefes almak gibi bir ihtiyaç olduğunu bedenleriyle gösteriyor “Görün, duyun, sessiz kalmayın.” diyorlar.

Arkadaşlar, bakın, 2 avukat 5 Nisandan bu yana bedenlerini, sırf adil yargılanmak için ölüm orucuna yatırmış durumdalar; buna sessiz durmamak lazım. Burada bu teklif görüşülürken, bu konunun, adil yargılanmanın ve bağımsız, özgür savunmanın ne kadar kıymetli olduğunu bir kez daha anlıyoruz.

Bakın, son günlerde şöyle bir durum söz konusu oldu: Profesör Doktor Kayıhan Pala Hocamız, sadece bu salgın döneminde verilmeyen bilgilerin, gerçek dışı bilgilerin olduğunu, Sağlık Bakanlığının bilgileri sakladığını, verileri doğru vermediğini açıkladığı için hakkında soruşturma açıldı. Yine, bakın, Sakarya Hendek'te, insanlar, önlemlerin yeterince alınmamasından dolayı büyük bir patlama neticesinde yaşamlarını yitirdiler ve bugün hâlâ kayıp olan insanlar var. Fakat -aynı fabrikanın, şirketin sahibi MÜSİAD Başkanı- maalesef orada destek yemeği verildi ve hâlâ serbest olduğunu gördük. Oysaki bugün bu insanlar, bu fabrikanın sahibi hakkında soruşturma başlatılıp gözaltında olması gerekirdi çünkü delilleri karartabilir, kaçabilir ama bunların hepsi iktidar tarafından yapılıyor.

İşte, eğer siz baroları bölerseniz, çoklu baro sistemine geçerseniz, baroları arka bahçe yaparsanız, o zaman, işte Kayıhan Hocayı savunacak bir özgür savunma da bulamazsınız ve bu Sakarya Hendek'teki patlamadan dolayı ortaya çıkan hukuksuzluğa göz yuman müfettişlerle ilgili ya da mağdur olan kişilerin hakkının aranmasıyla ilgili özgür bir savunma bulamazsınız diyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz.

Sayın Bedri Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Adaletin temel bileşenlerinden biri de savunma hakkıdır. İşte bugün savunma hakkıyla ilgili de biz yasa çıkarmaya çalışıyoruz, kanun çıkarmaya çalışıyoruz ama maalesef, muhatapları Çankaya Kapısı'nda bekliyor. Hâlbuki Sayın Cumhurbaşkanımız, daha geçen hafta kıdem tazminatıyla ilgili şunu demişti: “İşverenler ile işçileri bir araya getireceğiz. Siz oturun, kendi aranızda konuşun, kendi sorunlarınızı çözün, bizi de bu işe daha fazla karıştırmayın.” E, o gün o sorunun çözümünü taraflara bırakan bir Hükümetin, bugün baro başkanlarını hiç dinlemeyip Meclisin dışında tutmasını anlamak da mümkün değil.

Aynı şekilde, bunların bölünmesi... Ben şahsen, barolarda olduğu gibi, baro başkanlarında olduğu gibi -yönetimlerini tasvip etmediğim kurum ve kuruluşlar- aynı şekilde Mimarlar ve Mühendisler Odası Genel Başkanının da yaptığı hâl ve hareketleri tasvip etmeyen bir insanım. Aynı şekilde Türk Tabipleri Birliğinin bu kadar siyasallaşmasını da tasvip etmiyorum. Ama tasvip etmeyen biri olarak çoklu baro sistemine de karşıyım. Neden? Yarın öbür gün barolarda da 2 bin, 3 bin üyeli bir sürü cemaatlerin, siyasi partilerin her birinin böyle bölüm bölüm odaları olacak. Biz, Türkiye'de bütünlükten, birlik ve beraberlikten bahsederken tümüyle bunları ayırtmış olacağız, ayırtılmasına da bir şekilde vesile olmuş olacağız.

Şimdi, bu sadece barolarla kalmaz. Yarın, biz Meslekte Birlik Grubu olarak mühendisler odasında hiçbir zaman seçimi kazanamadık. Peki, siz aynı çerçevede mühendisler odasını da bölmeyi düşünüyor musunuz? Orman Mühendisleri Odasını bölmeyi düşünüyor musunuz? Tabip odalarını bölmeyi düşünüyor musunuz? E, böle böle, kılcal damarlarına kadar ayırtarak bu işi nereye kadar götürmeyi düşünüyorsunuz?

Bu ne oluyor, biliyor musunuz? Adalet duygusunun zedelenmesi, bizim dışarıdaki imajımızı bozuyor. Zaten Yargıtayın, yargı mensuplarının ifadesine göre yargıya güven yüzde 30'ların altına düştü. E, uluslararası sıralamalarda Türkiye'nin yargı konusundaki değerlendirmelerine baktığınız zaman -bir sürü arkadaşımız ifade etti- 102-103'üncü sıralardayız. Bu ne anlam ifade ediyor, biliyor

musunuz? Biz, iş dünyasından gelen arkadaşlar yurt dışında, yaptığımız seyahatlerde o ülkede neye bakarız, bilir misiniz? Hukuk var mı, adalet var mı, bireysel hak ve hürriyetler açısından bir sorun var mı? Bir hak gaspına uğradığınız zaman, o ülkede hakkınızı, hukukunuzu arayabiliyorsanız o ülkede yatırım yapmanın da yollarını arıyorsunuz. Eğer böyle bir şey yoksa... Siz diyorsunuz ki: “Bu, alfabenin ‘a’sı; biz bundan sonrasına bakmıyoruz.” Eğer bir ülkede hukuk yoksa, adalet yoksa, yargı yoksa iş de yok, aş da yok, hiçbir şey yok; buna bu açıdan bakmanız lazım. Biz zaman zaman diyoruz ya “Birbirimize yeteriz.” Tamam, “Birbirimize yeteriz.” diyoruz ama daha geçtiğimiz hafta, Almanya’da, Dışişleri Bakanımız, Turizm Bakanımız Almanların Türkiye’ye gelmesi için ikna etmeye çalışıyordu. Diyordu ki: “İşte, biz pandemide gerekli tedbirlerimiz aldık. Almanya’daki şartlardan daha iyi şartlardayız.” Bugün Avrupa Birliği ülkeleri de dâhil bize turist göndermekten imtina ediyor yani ziyaretçi göndermekten imtina ediyor. Yani, bizim, kendimizi uluslararası arenadan soyutlayarak bir yere gelme şansımız yok. Dolayısıyla, işte “ister sayınsın ister saymasınlar, ister dikkate alsınlar ister dikkate almasınlar” gibi bir önerimde bulunamayız. Dolayısıyla, bugün hava gibi, su gibi, aş gibi adaletin herkese lazım olduğunu unutmamamız gerekiyor.

Bu çerçevede, bu 80 baro başkanı, sanki aynı görüşe mensup gibi de düşünmeyin; daha cuma günü bizim Samsun Baro Başkanı -Orhan Başkanımız da burada, bilir- Kerami Gürbüz istifa etti, bu olaylara tepki olarak istifa etti. Kerami Gürbüz milliyetçi, muhafazakâr, beş buçuk yıldır baroyu adaletle yöneten, hepimizin de takdirini kazanan, geçmişte AK PARTİ’de de siyaset yapmaya gayret etmiş bir arkadaşımız ama o da tepkisini aynı çerçevede koyuyor, o da çoklu baro sisteminin hiçbir işe yaramayacağını, ülkeye zarar getireceğini söylüyor. Herkes söylüyor, biz dinliyoruz; barolar söylüyor, onu dinleyen yok. Dolayısıyla, oturup iktidar olarak biz sizin yerinize düşünüyoruz, biz sizin yerinize en iyisini düşünüyoruz; biz sizin yerinize hakkı da düşünüyoruz, hukuku da düşünüyoruz, adaleti de düşünüyoruz... Şimdi, biz muhalefet olarak dileklerinizi, düşüncelerimizi ifade ederken bazen arkadaşlarımız diyor ki: “Ya, sizin yerinize de biz düşünüyoruz.” Şimdi, hem milletin yerine düşünüyorsunuz hem baroların yerine düşünüyorsunuz hem muhalefetin yerine düşünüyorsunuz; bu, sizi yorar. Biraz da bizi dinleyin, milleti dinleyin. İşte, söylüyorsunuz “Biz, işte, uyum içerisinde, sizleri de dinleyerek, sizlerin de görüşlerini dikkate alarak ülke yönetimine katkıda bulunacağız.” diyorsunuz ama maalesef, gelen yasalar...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Toparlayalım Sayın Yaşar.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Toparlıyorum Başkanım.

Dolayısıyla, gelen kanunların, yasaların -işte Komisyona da bugün misafir üye olarak katılıyoruz, bir sürü avukat arkadaşımız var, onların ifadeleri var ama- yine tek kelimesini bile değiştirmeye muvaffak olamadılar. Dolayısıyla, bu şartlar altında ittifakta, bu şartlar altında bütün sorunları beraber çözmek biraz zor. Dolayısıyla, ben ümit ediyorum ki bundan sonraki maddelerde veya Genel Kurulda bizim de önerilerimiz dikkate alınır diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz, sağ olun.

16’ncı madde üzerinde aynı mahiyette 3 adet önerge var, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 16’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Ayhan Erel
Aksaray

Hasan Subaşı
Antalya

Gerekçe:

Kamu kurumu niteliğinde ve kamu tüzel kişiliğini haiz baroların bölünmesini öngören bu teklif, devletin üniter yapısı ve idarenin bütünlüğü ilkesiyle bağdaşmamaktadır. Bu kapsamda, ilgili hükmün muhteviyatının baroların bölünmesiyle alakalı olması sebebiyle kanun teklifinden çıkarılması gerekmektedir.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Abdullah Koç
Ağrı

Ayşe Acar Başaran
Batman

Züleyha Gülüm
İstanbul

Gerekçe:

Anayasa'ya ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Aynı mahiyetteki diğer önerenin imza sahipleri:

Turan Aydoğan
İstanbul

Rafet Zeybek
Antalya

Zeynel Emre
İstanbul

Süleyman Bülbül
Aydın

Tufan Köse
Çorum

Alpay Antmen
Mersin

Gerekçe:

Teklifin söz konusu maddesi, çoklu baro uygulamasına uyumu öngörülmektedir. Çoklu baro sistemi, Anayasa'nın 2, 11 ve 135/1'inci maddelerine aykırılık içermesinin yanı sıra anayasal temsilde adalet ilkesi ile Anayasa Mahkemesinin önceki kararlarıyla da çelişmektedir.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

16'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 16'ncı madde kabul edilmiştir.

Madde ihdasına ilişkin 1 adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Madde 17 - 1161 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 90 ıncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 90- Yönetim Kurulu üyeleri levhada yazılı avukatlar arasından seçilir.

Haklarında avukatlığa engel bir suçtan dolayı son soruşturma açılmasına karar verilmiş veya geçmiş beş yıl içinde disiplin kurulunca verilecek kesinleşmiş bir kararla kınama, para veya işten çıkarılma cezalarıyla tecziye edilmiş olanlar Yönetim Kurulu Üyesi seçilemezler. 77 nci madde hükmüne dayanılarak görevine son verilenler, yapılacak ilk genel kurulda baro organlarına aday olamazlar.

Yönetim Kurulu üyeleri gizli oy ile seçilirler. Oy pusulasına seçilecek asıl üye tamsayısının yarısından en az bir fazla isim yazılması zorunludur. Bundan noksan isim yazılmış oy pusulaları geçerli değildir. Oy pusulasına seçilecek asıl üye sayısından fazla ad yazıldığı takdirde, sondan başlanarak fazla adlar hesaba katılmaz.

Seçim yeterliğini kaybeden Yönetim Kurulu üyelerinin görevi kendiliğinden sona erer.

Baro seçimlerinde nisbi temsil sistemi uygulanarak baroya kayıtlı avukatların doğrudan doğruya barolar birliği ile barolar başkan ve yönetim organlarını seçerler. Seçimde uygulanacak sistem D'Hondt sistemidir.”

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gereğini açıklamak ister misiniz?

AYHAN EREL (Aksaray) – Kısaca özetleyeyim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Gereğenden daha kısa olursa...

AYHAN EREL (Aksaray) – Şimdi, Barolar Birliğinin seçiminde kanun teklifini hazırlayan arkadaşlar temsilde adalet sisteminin olmadığını iddia ediyorlar ama gelen sistemle birlikte burada temsilde adalet kökten ortadan kaldırılıyor. 34 avukatı olan bir baroya 4 delege verirken, 3.999 olan yani 4 binden az avukatı olan bir baroya da 4 delege veriyoruz. Dolayısıyla temsilde adaleti sağlamak mümkün değil. Biz, başta da söylediğimiz gibi hodri meydan diyoruz, doğrudan doğruya demokrasiyi uygulayalım, tüm avukatlar sandık başına gitsinler, hem baro başkanını hem Barolar Birliği yönetim organlarını hem il baro başkanlarını ve il baro yönetim organlarını seçsinler diyoruz. Böylece avukatlarımızın iradeleri doğrudan doğruya sandığa yansımış olur, herkes kendi iradesini bir şekilde bu Barolar Birliği ve barolar yönetiminde temsil ettirmişler olurlar diyorum.

Saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Ayhan Erel ve Sayın Hasan Subaşı'nın madde ihdasına ilişkin önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 1136 sayılı Kanunun 96 ncı maddesinin dördüncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan baro başkanının yerine baro yönetim kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından, kalan süreyi tamamlamak üzere baro başkanı seçilir.”

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – 17'nci maddede söz talebinde bulunan Sayın Abdüllatif Şener, buyurun.

ABDÜLLATİF ŞENER (Konya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, gecenin bu geç saatine kadar mesaimize destek veren değerli personel ve diğer bulunan arkadaşlar; hepimizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Çalışmalarımızın verimli olmasını diliyorum ancak iktidar milletvekilleri verilen talimat doğrultusunda maddeleri değiştirmeden, maddelerin virgülünü oynatmadan bu teklifi geçirme kararlılığı içerisinde, görünen tablo budur.

Görüşmekte olduğumuz şu andaki 17'nci madde, bu kanun teklifiyle amaçladıkları ana değişikliklere uyum sağlama amacındaki bir tali değişikliği içermektedir. Bu kanun teklifindeki ana maddelerde ise şunu görmekteyiz. Birincisi, bir ilde birden fazla baro oluşturmaya çalışılmaktadır. Yani iktidar bu teklifle esas olarak, esas itibarıyla böl, parçala ve bir parçayı ele geçiri yöntemini kullanmaktadır. İkinci ana değişiklik ise Barolar Birliği seçimlerindeki yöntemi değiştirmekteler ve bu yöntem değişikliğiyle Barolar Birliğini ele geçirmeyi planlamaktadırlar. Yani 40 avukatı olan bir ildeki baroya 4 delege hakkı verilirken, 4 bin avukatı olan bir ildeki baroya da aynı şekilde 4 delege hakkı verilmektedir. Bu, tamamen seçimde eşitlik ilkesine aykırıdır, hakkaniyete aykırıdır, vicdana aykırıdır. Bilinmesi gerekir

ki bu teklif Anayasa'nın 135'inci maddesine aykırıdır. Anayasa'nın 135'inci maddesinde baroların kamu kurumu niteliğinde bir meslek kuruluşu olduğu ifade edilmektedir. Aynı ilde birden fazla baro kurulması doğrudan doğruya bir Anayasa maddesine de âdeta meydan okuma anlamı taşımaktadır.

Diğer taraftan, bu teklif, tüm baroların ve Barolar Birliğinin görüşüne aykırı bir düzenlemedir. Bu teklifin doğrudan, sahiplerinin görüşünü yok sayarak bu Meclise bir kanun teklifi getirilmesi âdeti bu iktidardan önce bu Mecliste hemen hemen hiç yaşanmamıştır, bu da teamüllere ve işin esasına, vicdanına aykırı bir durumdur.

Böyle bir düzenlemeyle iktidarın hırslarının bitmediğini görüyoruz. Yani iktidar olmak yetmiyor, tek başına hükümet olma çabasına düşülüyor, Anayasa değiştiriliyor, o yetmiyor, “Hem yürütme bende olsun hem yasama organı bende olsun.” deniliyor. Onunla iktifa edilmiyor, yargı ele geçiriliyor, hatta yargı, iktidarın bir siyasi sopası hâline dönüştürülüyor. Hükümeti eleştirenler, iktidarın yanlışlarını halkın görmesi için çaba harcayanlar, düşüncelerini bu ülkenin düşünce platformunun içerisine katmaya çalışanlar eğer muhalif düşüncelere sahipse yargı vasıtasıyla hizaya getirilmeye çalışılıyor. Bu da yetmiyor, tüm basına el konuluyor, “Basın da benim olsun.” deniliyor. O yetmiyor, “Bu ülkenin tüm hazinesi benim keyfi isteklerime göre, kimsenin engelleyemeyeceği şekilde kullanabileceğim bir araç hâline gelsin.” deniliyor, şeffaflık ortadan kaldırılıyor, denge-denetim mekanizmaları tamamen tasfiye ediliyor ve ülkenin tüm hazinesine sahip olma duygusu ve tutkusu bir ihtiras hâline dönüşüyor. Bu da yeterli olmuyor, piyasadaki tüm mala mülke ve paraya el koyma iştiağı da bu iktidarın gittikçe artan hevâ ve heveslerinin bir parçası hâline geliyor.

Bu teklifte sivil toplum kuruluşlarına, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarına el koymaya çalışmanın, “Bu da benim olsun.” “Bu da benim olsun.” “Bu da benim olsun.” diye bitmeyen ihtirasın bir parçası hâline gelmiştir.

Onun için, gecenin bu geç saatinde şunu sormak zorundayım: Nedir bu tekasür ihtirasınız ey iktidar sahipleri? Sizi tekasür yani mal ve güç temerküzüyle övünmek o kadar oyaladı ki, o kadar meşgul etti ki, siz de öylesine bir ihtiras ortaya çıkardı ki her hamlenizde daha çok batıyorsunuz.

Bakın, İkinci Meşrutiyet İslamcılarında Ferit Kam'ın bir dörtlüğü vardır, onu burada okumayı ve o dörtlükle uyarmayı da bir görev sayıyorum, diyor ki Ferit Kam: “Akil geçinen güzide nev'in / Aldanmaya ihtiyacı vardır / Adem'le doğan bu eski derdin / Zannetmeyiniz ki ilacı vardır.” diyor yani “Akıllı geçinen insanın aldanmaya ihtiyacı vardır, Adem'le doğan bu eski derdin de bir devası, ilacı yoktur.” diyor. İşte, bu iktidar, on sekiz yıldır Ferit Kam'ın ifadesiyle kendisini aldatma ve ihtiras peşindedir. Gücünü artırdıkça ve “Her şey benim olsun, bu da benim olsun.” dedikçe iktidarını sürdüreceğini zannetmektedir ama bu ihtiras bu iktidarı bitirecektir ve sonu gelmeyen bir yarışın içerisinde kaybolup gideceklerdir.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, teşekkür ederiz.

Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Maskeyi indir.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – İndirmeyeceğim, millete bulaştırmayalım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – E, biraz önce maske yoktu Ali Bey.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Hep maske var.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Maske var mıydı?

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Var, var. Sadece su içerken çıkarıyorum, orada da dikkat ediyoruz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamam, tamam.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Çünkü coronavirüsün bu kadar yoğun olduğu, dünyada pik yaptığı bir dönemde bizim gündemimiz baroların bölünmesi, ülkenin bölünmesi, dirliğin, birliğin yok edilmesi.

Baro başkanları 2017 referandumunda dediler ki “Bu Anayasa değişikliğini yapmayın, bu ülkeye zararlıdır.” Geldiklerinde Dikmen Kapısı’nın yukarısında, orada TOMA’larla, polislerle içeri almadınız. Barolar olmadan, Anayasa profesörleri Meclise sokulmadan o Anayasa değişikliğini yaptınız ve şu anda halkın yüzde 80’i karşı o yaptığınız Anayasa değişikliğine.

Bugün de baroların 80 tanesi, hepsi birden bu yaptığınız düzenlemeye karşı. Siz helva yapıyorsunuz, şeker yok, un yok, yağ yok. Barolara kanun yapıyorsunuz, barolar yok. 80 baro protesto ediyor, başkente sokulmuyor, 80 baro kapının önünde, tarihî bir utanç yaşıyoruz. Meclis olarak, bu Meclisin bir mensubu olarak o kapının önüne konulan, oradan içeri alınmayan, duvarın dibinde duran baro başkanları bugünkü bu Mecliste yönetici olan herkesin utancıdır, bu utancı yaşattığınız için bu yönetimden de utanıyorum. Siz diyorsunuz ki ”Biz bölelim, paralel baro kuralım.” Eski alışkanlığınız, ortağınızın işiydi paralelcilik ama siz o ortağınızı geçme niyetindesiniz.

Kamer Genç -rahmetli- uyardı sizi, “Bu yılan sizi de sokacak.” dedi, rahmetliyi dinlemediniz. Bu düzenleme sizi de yok edecek, size de zarar verecek çünkü geçmişte o FETÖ’nün yapıları belli sendikaları kurdular, hepsini açığa verdiler. Demek ki sizle de ilgili bir problemleri, bir projeleri var, ya üst aklın böyle bir projesi ya derin devletin böyle bir projesi var. “Bu hükûmetin çok yakın olan bütün yapıları kendini açığa çıkarsın, yarın onlarla bir hesaplaşma yapacağım.” diyor herhâlde ve siz de buna geliyorsunuz, siz de bunu, bu kadar uyarı yapmamıza rağmen hiç kale almıyorsunuz, çünkü diyorsunuz ki “Biz talimatla geldik.” İçinizde avukatlar var, barolara üyesiniz ve sizin barolarınız bas bas bağıyor, baro başkanlarınız kapının önünden bağıyor ama siz bize diyorsunuz ki “Biz emir eriyiz.” ve o feryatları duymamak işinize geliyor bugün için ama yarın sizin hanenize bu utanç olarak gelecek.

Tunceli Barosu 42 avukatla kurulu, Antalya Barosu 4.757 avukatla yani bu “temsilde adalet” diyorsunuz ya, yüzde 11.326, tam 113 kat daha adaletsiz bir temsiliyet sağlıyorsunuz. 42 kişi de 4 temsilciyle temsil ediliyor, 4.757 kişi de 4 temsilciyle temsil ediliyor. Bu, tamamen adaletsiz, akla mantığa, bilime aykırı.

Sayın Devlet Bahçeli matematiği çok sever, herhâlde matematiği unuttu. Son günlerde bu hesaplara hiç bakmıyor mu? Buradan nasıl çıkıyor, ne anlıyorlar, ne anlatıyorlar? Yüzde 1 bile değil binde 8 yani oradaki 113 kat bu bozukluk yüzde 1 bile değil temsiliyette, binde 8’e düşüyor. Yani bu kadar çarpık bir yapı bu kadar sakat bir mantık. Sizin Anayasa’ya aykırı olarak anayasal bir kuruluşu, kamu kuruluşu niteliğindeki meslek örgütünü bu kadar tahrip etmeye yönelik çabalarınız aslında bu ülkeye ihanet. Eğitimli meslek gruplarının tamamı, Türk Tabipleri Birliği, mimar mühendis odaları mali müşavir dernekleri, eğitimle görev yapılan hangi alan varsa “O alan bize biat etmiyor.” dediniz. “Bunlar bilimle, aydınlanmayla donanmış. Biz bunları nasıl yok ederiz?” dediniz. Belediyeler seçildi, siz kayyum atadınız. Şimdi barolara da, paralel barolara da kayyum atamak istiyorsunuz. Bu maddede de diyor ki: Kayyum atadık, birisini seçtirdik, ertesi gün istifa ettirdik. Yönetimden birisi gelsin o devam etsin, nasıl olsa kayyumdu, o da kayyum o da kayyum. Bu da bu maddenin başka bir sakatlığı. Onun için, biz uyarıyoruz, diyoruz ki: Siz bu teklifi geri çekin. Siz, yarın İstanbul’da bu mantıkla gittiğinizde İstanbul’un milletvekili sayısı 15 olacak. Şimdi, böyle bir düzenleme olabilir mi? Siz büyükşehirleri

kaybediyorsunuz diye küçük şehirlere ya da küçük illere, nüfusu olmayan illere sırf il diye, yirmişer tane milletvekili dağıtalım mı diyeceksiniz? Ki yakında yapacağınız da budur; bu, bunun başlangıcıdır. Barolarla başlayan bu operasyon diğer meslek örgütlerine yönelik de devam edecek. Bilim adamlarıyla kavga eden, bilimle kavga eden, aydınlanmayla kavga eden herkes kaybetmiştir tarihte.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Şeker, teşekkür ediyoruz.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Bu ülke kaybetmesin, bu millet kaybetmesin diyorum, milletin birliğine, dirliğine daha fazla zarar vermeyin, bölmeyin, bölücülük yapmayın diyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ederiz Sayın Şeker.

Sayın Bedri Yaşar, buyurun.

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Teşekkür ederim Başkanım.

Şimdi, tabii, bizler baroların istemediği bir yasayı çıkarmaya çalışıyoruz. Aslında Türkiye'nin gündeminde de şu an böyle bir şey yok. Türkiye'nin şu an gerçek gündeminde, bakın, bugün bile pandemi sayısı binin altına düşmedi. Biz ümitle bekliyoruz ki bu rakamlar bir an önce binin altına düşsün, Türkiye'de rakamlar sıfırlansın, herkes de bir derin nefes alsın. Hâl böyle iken, bugün esnafımızın, çiftçimizin çok ciddi problemleri varken, biz, hiç gündemde olmayan, bir anda, işte, vardı, yoktu derken bir hafta içerisinde pat diye buraya gelen, saatlerce de üzerinde yorum yapmaya çalıştığımız ama bir türlü de baroların da bunu istemediği bir yasayı çıkarmaya çalışıyoruz. Dolayısıyla, bizim halk adına, millet adına sizden talebimiz şu: Bugün Türkiye'nin en büyük problemlerinden biri ekonomiktir, geçim derdidir, işsizliktir, tarımdır, ticarettir, bunlara dönelim; bunlarla ilgili yasalar Meclise gelsin, bunlarla ilgili tartışmaları yapalım, bunlarla ilgili hiç olmazsa çözüm önerileri getirmek istiyoruz, bunları konuşalım diyoruz. Yoksa, gecenin bu saatinde biz ne söylersek söyleyelim, siz, işte kafanıza koydunuz bu yasa çıkacak. Bunun örneklerini de gördük. Yani mesela İhale Yasası'nı 187'nci sefer, geçtiğimiz hafta Parlamentoda 187'nci değişikliği yaptık. Göreceksiniz bu yargıda da adalette de yine bu tür değişiklikler devam edecek. Dolayısıyla, buna hiç olmazsa zaman ayırıp ilgili kurum ve kuruluşların bu konularla ilgili görüşlerini alarak kanun çıkarmanın ben daha faydalı olduğunu düşünüyorum. Gecenin bu saati Başkana da söz verdik, uzun konuşmayacağız.

Ümit ediyorum ki bizler Türkiye'nin gerçek gündemini oluşturan konularla ilgili yasa tekliflerini de bir an önce gündeme getirir, onun üzerinde konuşuruz diyor, hepinize teşekkür ediyorum Başkanım.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Yaşar.

Sayın Mehmet Ruştü Tiryaki yarın mı konuşursunuz?

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Kısa bir konuşmama izin verirseniz yapacağım Başkanım

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ruştü Bey, yarın konuş ya, hepimiz yorgunuz.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Konuşabilirim sorun yok.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Buyurun Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum, Sayın Başkan.

Dün, bugün getirmek istediğiniz barolar birliği delege seçim sisteminin eşit oy ilkesine, temsilde adalet ilkesine ve bir bütün olarak temsili demokrasiye aykırı olduğunu kendimce açıklamaya çalıştım. Temel hak ve özgürlükler açısından benzeri başvuruları, eşit oy ve temsilde adalet ilkesine aykırı düzenlemelerin veya uygulamaların hukuka aykırılığının tespiti için yapılan başvuruları inceleyen Anayasa Mahkemesinin de Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin de Amerikan Yüksek Mahkemesinin

de benzer kararlar verdiğini söyledim.

Şimdi de çoklu baroya ilişkin giriş mahiyetinde görüşlerimi sizlere açıklayacağım. Teklif sahipleri ilk teklifi verdiklerinde şöyle söylüyorlar: “Barolar, Anayasa’da ve yasada belirtilen görevleri dikkate alındığında günümüz koşullarında bunu karşılayamıyor, hakkıyla yerine getirmiyor.” Bunu tespit etmiş teklif sahipleri. Ne Anayasa ve yasada sayılan görevler? Avukatlık mesleğini geliştirmek, mesleki düzen ve disiplini sağlamak, avukatlık mesleğinin ahlakını, saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan hak ve özgürlüklerini savunmak. Barolar yasayla verilen bu görevleri yapamıyormuş. Teklif sahipleri öyle diyor. Kaç baromuz var? 80 tane. Bu 80 barodan 3’ünü tek baro olmaktan çıkarırsak yani İstanbul, Ankara ve İzmir’de birden fazla baro kurarsak bu sorunların hepsi çözülecek, öyle mi? Niye hepsinde değil de yalnız 3’ünde? Çünkü geri kalan 77 baro -sizin söylediğinize göre- avukatlık mesleğini çok iyi geliştiriyor, mesleki düzen ve disiplini sağlıyor, meslek ahlakının saygınlığını, hukukun üstünlüğünü, insan hak ve özgürlüklerini savunuyor; Ankara, İstanbul ve İzmir Barosu sağlayamıyor, öyle mi?

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Evet.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Vallahi öyle diyorsunuz, biz bir şey demiyoruz. Ben sadece sizin söylediğinizi tekrar ediyorum.

Yine, 2’nci başlık olarak diyorsunuz ki: “Gerekçesi ne?” Teklifi getirme gerekçenizi açıklıyor Sayın Özkan; diyor ki: “İstanbul’da avukat sayısı 50 bine, Ankara’da 20 bine, İzmir’de 10 bine ulaştı. Artan bu sayı nedeniyle, başta avukat stajyerlerinin mesleğe hazırlanması ve eğitim konusunda barolar görevini gerektirdiği gibi yerine getiremiyor, avukat stajı sembolik ve şekli anlamda bir işe dönüşüyor.” Nerede? Ankara, İstanbul ve İzmir’de. Avukat sayısı çok olduğu için İstanbul, Ankara ve İzmir baroları stajyer avukatları mesleğe hazırlayamıyormuş, geri kalan 77 baro ise stajyer avukatları mesleğe iyi hazırlıyormuş, öyle mi? İstanbul, Ankara ve İzmir’de birden çok baro kurulursa, bu sayede bu 3 kentteki stajyer avukatlar mesleğe çok daha iyi hazırlanacak. Bunu onun için getiriyorsunuz, öyle mi? Bakın, çok sayıda avukat var Mecliste ve bu avukatların büyük bir bölümü bilir ki en iyi staj eğitimi bu 3 ilde alırsınız. Hatta barolar büyüdükçe, baroya kayıtlı avukat sayısı arttıkça alacağınız staj eğitimi de buna göre daha iyi olacaktır. Bunu her avukat bilir ama laf olsun diye bir gerekçe üretmek için bize bunu söylüyorsunuz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Gerekçe ortalama zekâyâ uygun değil.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Evet.

Oysa avukat sayısı arttıkça, baro büyüdükçe emin olun baroların verdiği destek de hizmet de eğitim de çok daha nitelikli hâle geliyor.

Yine teklif sahipleri diyor ki, aynen okuyorum: “Avukatların yine mesleğe kabulünden sonra, baroların gelişen hukuki konularda avukat meslektaşlarımızı meslek içi eğitimle onları gelişen hukuki konulara hazırlamadıkları görülmüştür. Tabii, özellikle bu durumun -aynen bu ifade teklif sahiplerine ait- İstanbul, Ankara ve İzmir barolarında böylesi bir durumun söz konusu olduğunun da altını çizmek isterim.” Yani illa İstanbul, illa Ankara, illa İzmir Barosu meslek içi eğitim veremiyor, geri kalan 77 baroda meslek içi eğitim on numara, öyle mi? Bunu gerekçe olarak çıkıp bütün kamuoyuna söylediniz, Türkiye Büyük Millet Meclisinin bahçesinde.

Son olarak, yine “Niye bu teklifi verdiniz?” diye soruyor gazeteciler. Teklif sahibi aynen cevap veriyor; yine İstanbul, Ankara ve İzmir Barosuna kayıtlı avukat sayısını kastederek diyor ki: “Artan bu sayı baroların demokratik temsili de maalesef tamamen ortadan kaldırmıştır. Avukatların sandıktan uzaklaşmasına neden olmuştur. Baroyla irtibatlarını koparmıştır. Bu kopuş barolar ve Barolar Birliğinde demokratik temsile büyük zarar vermiştir.” 2 kez ayrıntılı olarak açıkladığım için bir daha

söylemeyeceğim ve temsilde adaleti de şöyle çözmüşler: 1 oyla 354 oyu eşitleyerek. Böylece temsilde adaleti sağlamışlar.

En son açıklama on numara, onu haberden okuyacağım size: “AK PARTİ hükümetlerinden önce diğer siyasi partilerin gündeme getirdiği anayasal ve yasal reformların amaç, hedef ve gerekçelerini incelediklerini, baroların çalışması, görevleri, faaliyetleriyle ilgili değişik sivil toplum kuruluşlarını ve Devlet Denetleme Kurulunun hazırladığı raporları ele aldıklarını, bugüne kadar teklif hâline dönüştürdükleri ancak yasama gündeminin yoğunluğu nedeniyle yasalastıramadıkları kanun tekliflerini değerlendirdikleri, bunun yanında barolar başta olmak üzere konuyla ilgili hukuk dernekleri, hukukla ilgili akademik çalışma yapan, barolarla ilgili çalışma yapan akademisyenler ve doğrudan teşkilatlı veya teşkilatsız bütün avukatların görüşlerini aldıklarını kaydetmiş.” Bunu Meclisin bahçesinde yaptığı açıklamada söyledi. 80 tane baronun görüşü bu yasanın doğru olmadığı yönünde, 80 tane baro buna karşı çıkıyor.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Tamamlayalım Sayın Tiryaki.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Her gün yüzlerce, binlerce avukat karşı çıkıyor ve siz, baroların, avukatların görüşlerini böyle aldınız, öyle mi? Bu 80 baronun 78'i karşı, baro başkanları Ankara'ya yürüyor, günlerdir Meclisin kapısında, teklif baroların görüşünü yansıtıyor, öyle mi? Ben, Başkan son bir şey kayıtlara geçsin diye söyleyeceğim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Son cümleyi alalım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) - Son bir şey, kayıtlara geçmesi için söyleyeceğim. Bakın, teklif Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulduğunda havuz medyası bunu nasıl değerlendirmiş. Birkaç tane, Sabah Gazetesi, sabah.com.tr, 1 Temmuz 2020, 12.42: “AK PARTİ, baroların vesayetine son verecek 27 maddeden oluşan düzenlemeyle ilgili teklifini dün Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sundu. Teklifte birlikte avukat sayısı 5 binden fazla olan illerde 2 bin avukatla çoklu baro kurulacak. Bir ilde birden fazla baronun bulunması hâlinde, avukat o ilde bulunan herhangi bir baronun lehvasına kayıtlı olacak.” Vesayete son veriyorsunuz, öyle mi? Akit Gazetesi, yeniakit.com.tr, 26 Haziran 2020, 09.11: “Baroların başını tutan koltuk sevdalıları, ellerindeki ayrıcalıkları kaybetme korkusuyla...” Tek bir kuruluş almayan baro başkanlarından bahsediyoruz bu görev nedeniyle. “Baroların başını tutan koltuk sevdalıları -ayrıca koltuk sevdalıları kim hepimiz biliyoruz- ellerindeki ayrıcalıkları kaybetme korkusuyla, alternatif baroların önünü açacak olan düzenlemeye karşı çıkıyor. Barolar üzerindeki ideolojik tahakkümü kırarak olan yeni sistem vesayet odaklarının millî iradeye meydan okumaya çevirdiği ve şiddetle reddettiği çoklu baro sistemi.” Yeni Şafak...

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Evet, Sayın Tiryaki, son cümleyi alalım.

MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Son, son. yenisafak.com.tr, 2 Temmuz 2020, 04.00: “Siyasi parti gibi davranan ve imtiyazlarını kaybetmek istemeyen bazı barolar çoklu baro sistemine karşı çıkıyor. Baro saltanatında sona doğru. AK PARTİ baroların yapısını değiştirecek kanun teklifini Meclise sundu.” Yarın, Başkan, vesayet nedir, burada tartışacağız diyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyorum Sayın Tiryaki.

Madde üzerinde 2'si aynı mahiyette olmak üzere 3 önerge vardır.

Okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) esas numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik

Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin kanun teklifi metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Abdullah Koç

Ayşe Acar Başaran

Züleyha Gülüm

Ağrı

Batman

İstanbul

Gerekçe:

Anayasa ve evrensel hukuk normlarına aykırı olduğu için teklif metninden çıkarılmasını arz ve talep ederiz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan (2/2999) esas numaralı Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin 17'nci maddesinin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Rafet Zeybek

Turan Aydoğan

İstanbul

Antalya

İstanbul

Süleyman Bülbül

Tufan Köse

Alpay Antmen

Aydın

Çorum

Mersin

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Sayın Antmen, gerekçeyi kısa açıklayın.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cahit Başkanım, 17'nci maddede “Seçim döneminden önce baro başkanlık makamı boşalır ise yönetim kurulu üyeleri kendi aralarından bir başkan seçer.” Deniliyor. O da tamamlar... Fakat Avukatlık Kanunu'nun 96'ncı maddesinin ikinci fıkrası, baro başkanlarının en az on yıl kıdemli olmasını öngörüyor. Şimdi, yönetim kurulu seçildi ve yönetim kurulunda beş yıl kıdemli bir avukat varsa aday belli, tek aday, orada irade yok. Eğer hiç yoksa yani on yıl kıdemli hiç avukat yoksa o zaman içinden nasıl seçecek? Bu 96/2'ye aykırı olacak.

Bir de şöyle bir şey var: Baro başkanlığı seçimi ayrı yapılır. Eğer yönetim kurulu içinden bir baro başkanı seçersek; bir, yönetim kurulu eksik olup tamamlanacak mı? Burada kanunda bir boşluk doğacak.

İki: Baro başkanı ayrı seçildiği için, baro üyeleri baro başkanına güvenip oy verirler ama yönetim kurulu üyeleri 10 kişiden 1'i olarak hatırla, gönülle bile oy verebilirler. Bu, yine avukatların iradesini sakatlayacak. Bu nedenle burada özellikle bu maddenin ya geri çekilmesi -bize göre geri çekilmesi gerekiyor- ya da kanunun lafzına uygun hâle getirilmesi gerekiyor.

Teşekkür ederim.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz.

Orada bir de redaksiyon gerektirebilir “Seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan...” diyor. “Görevinden ayrılan...” şeklinde düzeltme yapılabilir ama Genel Kurula bırakırsak orada konuşuruz onu da.

Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, şimdi, bu maddeyle ilgili Sayın Antmen'in söylediği meseleyi biz de müzakere ettik. Şimdi, tabii, Avukatlık Kanunu'nda, gerek Barolar Birliği delegesi ve baro başkanı seçilmek için on yıl şartı var, 104'üncü maddede Barolar Birliği üyeliğiyle ilgili madde ve

barolarla ilgili de on yıl şartı Başkanlıkta, yönetim içinse beş yıl var. Aynen Sayın Antmen’in dediği gibi, doğrudur. Normalde, biz, baro başkanı seçimlerinde on yıl şartı arıyoruz kanunda ve boşalma hâlinde eğer yönetim kurulu üyelerinden seçileceklerse... Hani, orada zaten beş yıl, on yıl şartı aranmadığı takdirde yani beş yıllık avukatlardan yönetim kuruluna seçilmiş, içeride de on yıllık bir avukat yok, doğal olarak diğer maddeyle bir çelişki varmış gibi gözüküyor ancak burada 17’nci maddedeki düzenlemeyle, on yıl şartını doldurmamış olsa bile beş yıllık şartı doldurmakla yönetim kurulu üyesi olmayı ayrıca baro başkanı seçilme yeterliliği olarak kanun sevk ediyor, bu da diğer maddeyle ilgili bir çelişki ortaya çıkarmıyor.

Yine, Barolar Birliği düzenlemesinde de benzer bir düzenleme sevk ettik, onunla uyum açısından böyle bir durum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) Delege olma yeterliliği olmayan birisi başkan mı olacak Cahit Özkan, delege olma yeterliliği olmayan birisi başkan mı olacak?

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bu hususta yaş ya da kıdem sınırını değiştirebiliriz de yani on yıl şartını beşe çekersiniz... Ama baro başkanı veya Barolar Birliği delegesi seçilmesi için özel bir hüküm sevk ettik, burada da bir çelişki olmadığı kanaatindeyiz.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Teşekkür ediyoruz Sayın Özkan.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Adalet Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan Avukatlık Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin 17’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 96 — Baro başkanı en fazla iki defa olmak üzere dört yıllık bir görev süresi için seçilir.

Baro başkanı, levhada yazılı ve avukatlıkta en az beş yıl kıdemli avukatlar arasından gizli oyla seçilir. Üye sayısı yüzden az olan barolarda kıdem şartı aranmaz.

90’ıncı maddenin ikinci ve altıncı fıkraları hükümleri, baro başkanının seçimi hakkında da kıyasen uygulanır.

Seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan baro başkanının yerine baro yönetim kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından, kalan süreyi tamamlamak üzere baro başkanı seçilir.”

Ayhan Erel

Hasan Subaşı

Aksaray

Antalya

Gerekçe:

Teklif edilen değişiklik uyarınca, seçim döneminin bitmesinden önce ayrılan baro başkanının yerine, baro yönetim kurulu tarafından, kendi üyeleri arasından, kalan süreyi tamamlamak üzere baro başkanı seçileceği öngörülmektedir. Ancak, yürürlükteki hâliyle madde, baro başkanına dilediği kadar seçime girme ve seçilme hakkı tanımaktadır. Bu yönüyle, kişilerin barolar üzerinde tekelleşmesinin önü açılmaktadır. Uygulamada da sorunlar yaratan bu hüküm kaldırılarak bir baro başkanına en fazla 2 defa seçilme hakkı tanınmıştır. Ayrıca, baro başkanı seçilecek kişilerin mesleki kıdem şartı on yıldan beş yıla indirilmiş, böylelikle barolarda genç avukatların söz söyleme hakkı artırılmıştır.

OTURUM BAŞKANI YILMAZ TUNÇ – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul

etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

17'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 17'nci madde kabul edilmiştir.

Toplantımıza yarın saat 14.00'te başlamak üzere görüşmeleri sonlandırıyoruz.

Teşekkürler. Hepinize iyi geceler.

Kapanma Saati: 02.10

